

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Rumohr, Theodor Vilhelm Kjerstrup.; af P. P.
[i.e. Theodor Vilhelm Kjerstrup Rumohr].

Titel | Title:

Fædrelandshistoriske Malerier

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 5-6

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Andr. Fred. Høst, 1848-1863

Fysiske størrelse | Physical extent:

1-14 i 7 bd.

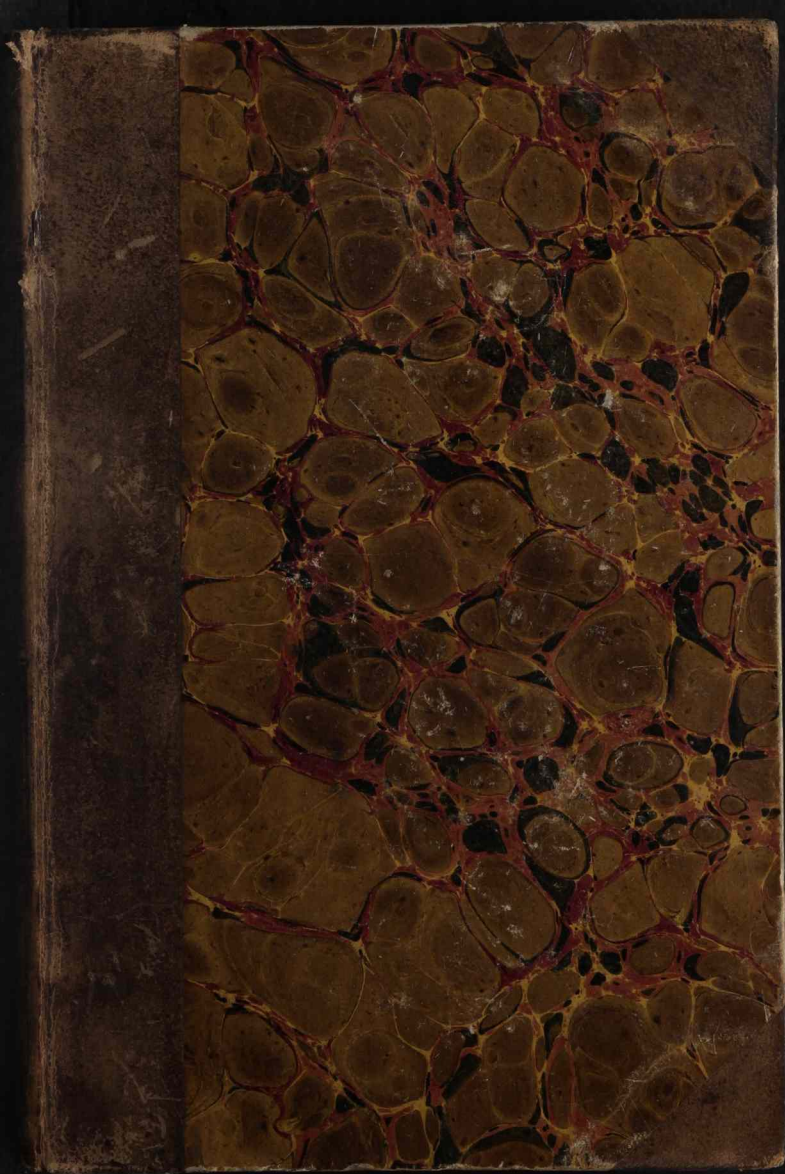
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57. - 253.

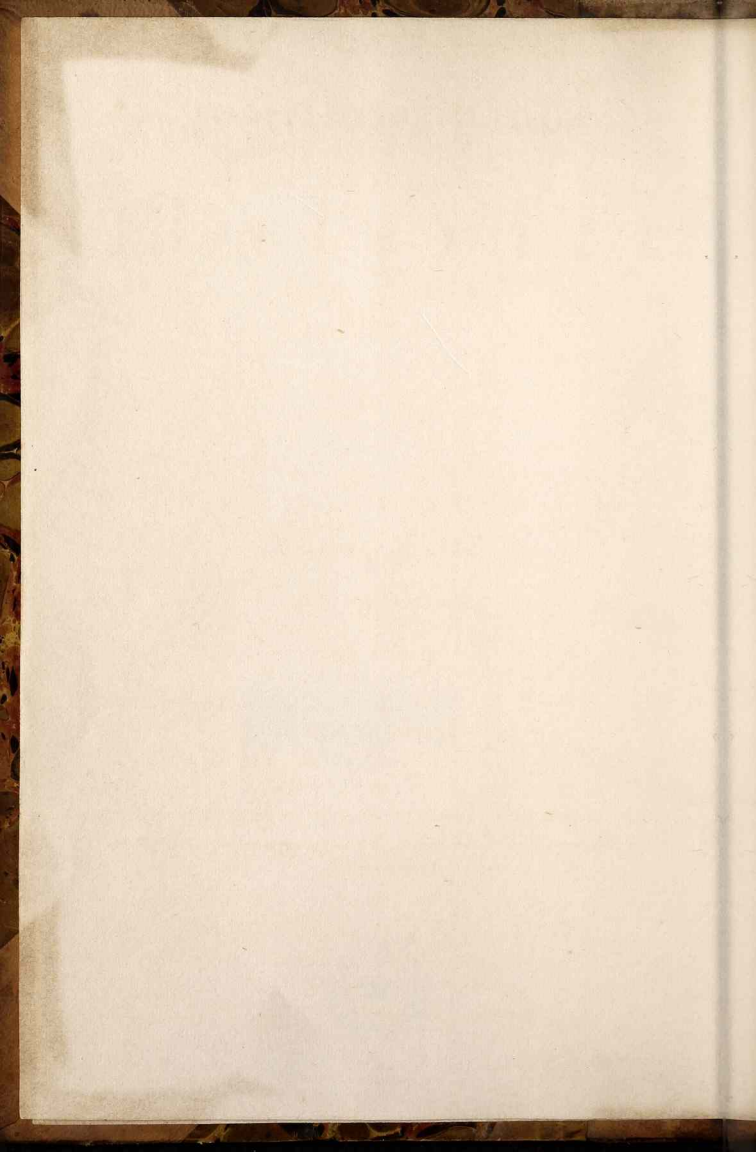
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021923002

At a l e r r

George H. H.

John G. H.

John G. H.

717

John G. H.

John G. H.

John G. H.

1818

Fædrelandshistoriske
M a l e r i e r

af

P. P.

Femte Bind.

Peter Cordenskjold.

Andet Dplag.

I.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Peter Cordenskjold,

et historisk Maleri

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede.

Af

P. P.

Andet Oplag.

Første Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Historisk Tidsskrift

et historisk Tidsskrift

for den historiske Litteratur

Kun Frederik den Fjerde blev sin sadvanlige ærlige Politik tro — en
Erlighed, der i de kommende Tider, da den grandsede til Genfold, kom
Danmark dyrt at staae.

Forste Capitel.

I et Tidsrum af 131 Aar — fra 1643—1774 — døde kun een Konge i Frankerig, og man glædede sig over denne lange, patriarkalske Regering, der syntes for Evigheden at grundfæste det uindskrænkede monarkiske Princip i denne Europas Kjerne, medens kun enkelte Tvivlere ymtede om, at en ny Syndflod stod for Døren; Hoffets Glæds, de lejede Hæres unyttige Seire og den gyldne Udsælselighed under Ludvig den Fjortende og den Femtende blændede Mængden, saa at den ikke bemærkede den uveirsvangre Baggrund. I Laster og Uetsindighed foregik Frankerig i denne Periode det øvrige Europa med Exemplet, indtil omsider alle Elementer vare forhaanden til en Syndflod, af Blod, hvori Retfærdige og Uretfærdige omkom; men vi maae tilføje: Dette mærkelige Folk foregik ogsaa med Exemplet til et nyt Livs, en ny Verdens Begyndelse, saasnart Arken havde fundet et øjeblikkeligt Hvilepunkt; Frihedens og Lighedens varmende Sol opbrandt i Frankerig og sendte sine Straaler til alle Sider. Men til det kolde Norden syntes disse Straaler ei endnu at ville trænge; de skandinaviske Folkeslag havde bevaret, ikke alene Fortids simple Sæder og derved den physiske Styrke, men ogsaa Fortids Begreber om Trost og Tilflugt til den nedarvede Kongestamme; hiint forebyggede de franske Lasters Indtrængen,

medens dette optaarnebe en Dømming mod de nyere Ideer om Frihed og Lighed, og Følgen var, at Alt saa temmelig blev ved det Gamle. Under den nordiske Konge-Eeg, hvis Rod var gammel som Ugdrasils, boede og byggede Folket som under Patriarkerne's Telt og slumrede usforstyrret; thi Stormen rystede kun Egens Krone, og ingen Lynildsstraale, intet Dæslag havde endnu vovet sig til Stammen; ja i hine Periode betragtedes Drotten i Norden som en Odin, til hvem hans Stamtræ jo naaede; blindtthen adlod Folket den guddommelige Villie og fortsatte trygt sin Slummer ved Egens Fod. Først vor Tid forbeholdtes det herlige Værk, at vække den slumrende Folkeand, at nedrive Dømmingen, der skjulte Virkeligheden for en Nations Blik, saa at denne nu selv kan tænke og handle og derved gjøre det muligt for Drotten at worde sit Folks Velgjører. Og i Sandhed! — med al Agtelse for hine Fortidens Begreber om Trostaa mod den nedarvede Herferstamme — just det, at Folket selv vaa-ger og arbeider, baader Drotten, just derved gylbnes hans Hæder og blomstrer hans Herferstav; thi jo friere et Folk er, jo kraftigere det tager Haand i med, overvejer Landets Bee og Bel, jo større bliver jo Vren at beherske det, og desto sjeldnere forekomme Misgreb, der tit have havt bitter Anger i Folge. Er dog Kongen kun et Menneske, hvis aandige og physiske Kraft, hvor udviklet og stor den end er, har sine Grændser, og selv med den renefte Villie mægter han ei, ene at skabe sit Folks Lykke, hvis dette ikke selv arbeider med til Maalet.

Skjøndt Nutidens Opvaagnen synes at kalde alle Kræfter til Virksomhed for Njeblikkets Lary; skjøndt den Kamp, Nutiden har at bestaae med det spundne Old, synes at fræve Alle til Arbeide i denne ene Retning, fremad, og at man derfor burde lade Fortiden hvile, vove vi dog at paastaae,

at mange Punkter i vor nærmeste Fortids Krønike nødvendigviis høre med til at forstaae Nutiden og til at forstaae hvi der nu skal kæmpes; thi den Form, hvori Europa nu er omstøbt, udviklede sig netop af de skandinaviske Rigers Forhold i de tvende foregaaende Aarhundreder. Hvor liden Bægt disse Riger end for Diebliffet have i den politiske Bægtfkaal, var det dog under deres, mod hinanden fjendligt syngende Kartover at Rusland og Preussen vandt Tid og Spillerum til at worde store, anseete Magter, og medens Danste og Svenske bekæmpede hinanden med lige Kraft, med lige Tap- perhed og, som en Følge deraf, med lige Held eller Uheld, grundede Englænderne og Hollænderne deres Handelsherredømme i de skandinaviske Farvande. Man vil sige: der var Nationalhadet, hiin ældgamle Grændsesygdum, det maatte udraase; men uagtet denne Formening er gammel og indgroet, erklære vi den dog for urigtig. Havde end et saadant, Norden sonderlemmende Nationalhad existeret, da udgif det ikke oprindeligt fra Folket, men fra Styrrerne, der stræbte at opdrage Folket dertil; de skandinaviske Folkeslag ere Brødre af samme Stammøder, bestemte til Nordens Beherskere; dertil har Naturen givet dem materielle og aandige Kræfter i Overflod; dog disse Kræfter maae virke i Forening, vende de sig mod hinanden, da kan Udsaldet ikke blive noget andet end hvad det blev. Grunden til hiin Adspjittelse maa, det gien- tage vi, ei søges hos Folket, nei, hos Regenterne, der misundte hinanden Forrangen og som hver paa sin Side higede efter den tredobbelte Krone paa sit Hoved. Derfor skulde Brødrene bekæmpe hinanden; thi dengang tænkte Folket ei paa at tale med i dets egne Livsspørgsmaal. Men, man gribe i sin egen Barm! hvo vil kaste Stenen paa den Regent, hvis Opdragelse og folgelig hele Livsanskuelse svarede til hans Faders og Bedstefaders, fordi han omsider fulgte sin

Ergjærrigheds og Tilbøjeligheds Indskydelser, naar det selv
 aldrig i Dromme var faldet nogen af hans Omgivelser ind,
 at gjøre Indvendinger derimod. Knap hvert Aarhundrede
 frembringer Mænd, der, trods alle modarbeidende Bestræbelser,
 af egen aandig Kraft udvikle en ædel-selvstændig Character,
 som i alle Retninger kan hæve sig over selviske Hensyn.
 Hvad var egentlig Aarsag i, at det af Naturen i alle Hen-
 seender saa riigt udstyrede danske Rige aldrig kunde hærde
 det Afgtelse indgydende Standpunkt, hvortil Folkets Kraft og
 mageløse Redebonhed til Opoffrelser saa ofte hævdede det?
 Vi ville udtale Sandheden, skjøndt den skurrer i Manges
 Øren: Folket var dansk, men de, der havde Magt og Ind-
 flydelse paa Statsmaskinens Gang, saae med haanligt Smil
 ned paa hvad der heed Dansk, og om end den, der bar den
 danske Krone paa sit Hoved, ogsaa i Forstningen bar et
 dansk Hjerte i Barmen, nødtes han dog omsider til at følge
 Strømmen og efterligne sine Omgivelseres haanlige Smil,
 saa at han tilsidst maatte stæle sig til at belønne eller
 fremhæve dansk Fortjeneste, naar denne stundom fremstillede
 sig umiddelbart for hans Hersterblik; thi Folket turde selv
 ei tale til ham, kun gjennem udanske Organer. Derved
 tabte Drotten Tilliden til sit Folk, og dette omsider Tilliden
 til sig selv; Nationens, det vil sige Regeringens Stræben
 og Livsytringer fik en udadgaende Retning, der svækkede
 Statens indre Forhold og tærede paa dens materielle Kraft;
 den sidste Gnist af Folkeaand slumrede hen, og Statsmaski-
 nens hele Organisation bar saaledes en Oplosningens Ten-
 dents i sig selv. For at godtgjøre denne, som det synes,
 foruopne Paastand, behøve vi kun at anføre den Omstændighed,
 at da Danmark laa i Kamp paa Liv og Død med Sverrig,
 hvis æventyrlig-ridderlige Konge, Carl den Tolvte, havde
 svoret os Undergang, kæmpede en udvalgt dansk Hær under

Datidens største Feldtherrer, Eugen og Marlborough, og vandt Seir paa Seir for fremmede Herstere, medens de hvervede tydske Tropper tabte Slag paa Slag for den danske Konge og lode de Danske beholde Skammen. Dog, vi gaae maaftke for vidt i vor patriotiske Iver, glemme, at det er et historisk Maleri, vi ville udkaste, og ei en politisk Afhandling. Men dybt grebne af Tidens store Spørgsmaal, vilde vi gjerne give vor Skjærv til dets Løsning, og idet vi ovenfor bemærkede, at den nærmeste Fortids Kronike hører med til at forstaae Nutidens aandige Kamp, troe vi at have antydet den højere Idee, der begeistrede os under denne Bogs Udarbeidelse; vi haabe, i det Følgende leilighedsviis at godtgjøre vore løseligt henkastede Paastande om Grunden til den skandinaviske Magts Forsald og Sønderlemmelse. At Danmark ikke under de antydede Forhold længst er forsvundet af de selvstændige Rigers Række, er det bedste Beviis for vor Mening om dets materielle og moralske Kraft og om denne lille, men ældgamle Nations mageløse Kjærlighed til Fædreland og Konge og Beredvillighed til Opoffrelser for begge. Idet vi glæde os over den Frihedens og Selvstændighedens Morgenrøde, der begynder at lyse over vort Fædreland, hvor en oplyst Drot, som har forstaaet sin Tids Fordringer, vil laane villigt Dre til Sandhedens Rost, og idet vi med Forundring betragte de soundne Slægters Dorstthed, glemte Magthaveres aandige Umyndighed, ville vi see, om ikke Nationen ogsaa i hiin Nordens søvnige Tidsalder, gav Tegn paa Liv fra sig; og sandelig! vi finde mange saadanne Tegn, mange glimrende Talenter, saavel i Fredens Kunster som i Krigens; men som Meteoror fremstege de i Nattens Taage og overvældedes af Mørket.

Danmarks Stilling ligeoverfor Udlandet var i Begyndelsen af det attende Aarhundrede omtrent den samme som i

1658, det vil sige, den gode Forstaaelse med dets gamle Fjende, Sverrig, stod paa svage Fødder, og de i en nordisk Kamp interesserede Magter gjorde alt Muligt for at bevæge Frederik den Fjerde til Krig; enhver havde sine Grunde: August den Anden var forjagen fra Polens Trone af Carl den Tolvte, som nu for en Forandrings Skyld fordybede sig i Ruslands Stæpper, og Peter Czar vilde gjerne befries fra denne ubudne Gæst, hvilket hurtigst kunde skee derved, at Danmark angreb Sverrig; Czaren kunde da tillige fiske i rørt Vand og sætte sine Planer paa Finland igjennem. Ogsaa Frankrig raadede til Krig; thi Ludvig den Fjortende forudsatte, at de danske Hjelpetropper i saa Fald vilde forlade Nederlandene, og da England og Holland havde afløst Danmark det Øste, ei at tilbagekalde hine Tropper, der for sikker Betaling skaffede dem sikker Seire, opmuntrede ligeledes disse Magter til en nordisk Kamp, under hvis Varm og Damp deres neutrale Flag kunde gjøre gode Affairer i Nord- og Østersøen.

Frederik den Fjerde besad, efter Historieforfatternes Vidnesbyrd, en naturlig god Forstand og et ærligt Hjerte; men en forkeert Opdragelse, en Opdragelse, der syntes beregnet paa, i Fødselen at dræbe enhver højere Idee undtagen den om de Purpursødtes Høihed, saavelsom den Beleiring, han hele sit Liv igjennem maatte udholde af en Skare udanskte Hofmænd, der enten selv vare bestukne af fremmede Ministre eller hvis Frænder vare i fremmede Magters Sold, gjorde ham uskikket til med egne Dine at opdage Landets Brost, med egne Tanker at gennemtrænge de politiske Forhold eller selv at fatte en Beslutning i et kritisk Øjeblik. Han var imidlertid en god Finantsmand og overtydedes han først om en, om end nok saa dristig Forholdsregels Nytte og om Muligheden af dens Udførelse, da viste han ogsaa Mod nok til

at gjennembryde de beleirende Hofmænds Indvendinger. Saaledes omtrent var den Fyrste, der under en saa mærkelig Periode som den spanske Successionskrigs syntes kaldet til at afgjøre Europas Skjæbne; thi den Bægtstaa, hvori han lagde Loddet, maatte synke. Havde han besiddet Verdens-Erfaring og Indsigt i sin Tids politiske Forhold, med andre Ord, havde hans Aand været uddannet, da havde han ikke lyttet efter Alles Raad, men, gjennemstuen de fremmede Cabinetters Rænker, holdt sig neutral indtil han var bleven angreben, og under det anseete danske Flag havde hans Undersaatter kunnet bemægtige sig den hele nordiske Handel; havde han som Fjerde Christian selv været Sømand og Soldat, da havde han slaaet til saasnart han havde truet, og selv vidst om hans Drlogsstibe, naar de gik i Søen, vare forsynede med Kugler og Krudt. — Da han paa sin Hjemreise fra Italien, i Aaret 1709, ved alle Hoffer blev behandlet med Udmærkelse og overalt opmuntret til et Seirstog gjennem Sverrig, og da hans Omgivelser her hjemme forestillede ham, over hvilken Land- og Sømagt han kunde byde, besluttede han i September Maaned samme Aar Krigen, og nu først, da Tærningen var kastet, meldte man, at der manglede Munition til Skibene. Medens dette i al Hast anskaffedes for den af Kongen meissommeligt sammenstrabede klingende Mønt, fik de Svenske Tid til at forberede sig paa Angrebet; da Flaaden endelig den 12te November nærmede sig Kysten histovre og man bragde Armeen i Land og mønstrede den, manglede det halve Mandskab, hvilket kun fandtes paa Papiret. Ei heller skulde nogen fremmed Tilstuer have drømt om, at dette var en dansk Armee; thi af de 16,000 Mand, der omsider stillede i Marken, var ei en Treiedeel Danske; det var tydske hvervede Tropper med tydske Over-Officerer. Hvad Under da, at den seirvante Feldtherre Steenbuk med

sine kraftfulde svenske Bønder, der kæmpede for Arne og Fædreland, i Slaget ved Helsingborg gjennembrød og tilbagejog denne af kjøbte Stridsmænd sammensatte Hær, af hvilken hele Batailloner neppe oppebiede den første Salve, før de grebe Flugten, medens de saa Regimentet indfødte Danske, der med blodige Laurbær om de solbrændte Pander vare iilde hjem fra Ungarn og nu med Vyst opstillede sig til Kamp for Fædrelandets Ære, med Sabel og Bajonet angrebe den ti Gange stærkere Fjende og under den skjæffe, men ubesindige Ranzhaus Commando faldt, næsten til sidste Mand. I hele den nordiske Tiaarskrig foresaldt kun tvende egentlige Felttæglag: det her berørte ved Helsingborg den 10de Marts 1710, og det ved Gadebusch den 20de December 1712, hvor de Svenske ligeledes vandt en afgjort Sejr, uagtet den saakaldte danske Armee begge Gange var Fjenden overlegen i numerisk Styrke. Af de talrige Søbatailler i denne Krig vandt de Danske derimod ni af de ti, skjøndt de næsten hver Gang havde færre Stibe at bringe i Ilden end Fjenden. Vilde man imidlertid heraf uddrage den Slutning, at Landkrigerne ei besadde det Mod eller vare besjælede af den Fædrelandskjærlighed som Sømandene, da gjorde man denne hæderlige Stand storlig Æret. Den saakaldte danske Armee, have vi sagt, og netop deri maa Forklaringen af hiint Særsyn søges; thi for det Gulb, Kong Frederik løste af at udleje sine tappre danske Soldater, hvervede han jo tydske Tropper, der exerceerede godt, men løb for Fjenden, hvilken Fjende desuden bestod af svenske Kiernetropper, der af Carl den Tolvte kun havde lært at marschere fremad; naar disse Tropper i Tiaarskrigen stundom stødte paa en Fjende, der standsede deres Marsch og kjæk bød dem Spidsen, da studsede de og vare stedse forvissede om, at det ei var Kong Frederiks hvervede Skarer, der vovede sligt, men hans indfødte Batailloner, og

en ridderlig Kamp begyndte, hvorfra sjelden mange Seir-
herrer eller Fanger vendte tilbage. Vi have ovenfor bemær-
ket, at en fremmed Tilskuer vilde i Slaget ved Helsingborg
ei have drømt om, at det var en dansk Invasions-Armee, der
stod opstillet; for at characterisere de i denne Krig foresaldne
Landbatailler, kunne vi, støttende os paa historiske Kjends-
gjerninger, tilføje, at en fremmed Tilskuer vilde, naar han
efter en saadan Bataille gik over Valpladsen, ei have drømt
om, at tydske Tropper havde været med i Kampen; kun danske
og svenske Geledder laae ligeover for hinanden, som kastede
overende midt i Stormsfridt, medens de hvervede Soldater
lykkeligt vare geraadede i Fangenskab eller havde naaet inden-
for Forstandsningerne og allerede vare bestjeftegede med at
pubse deres Vaaben.

Det er en gammel Sætning, at Talentet udvikler sig
kraftigst under vanskelige Forhold, og dette beviste sig atter
i den nordiske Tiaarskrig. Maaſkee aldrig har den danske
Flaaede haat saa mange Vanskeligheder at bekæmpe som i
denne Periode, og dog har den øvrige nordiske Søhistorie
neppe større Helte at opvise end dem, der i dette korte, men
blodige Tidsrum traadte frem paa Skuepladsen, og af hvilke
sikkerligt mange under andre Forhold vilde have vundet et
Navn, der var blevet ældre end Nelsons. Ved Vanskelig-
heder forstaae vi dog her ingenlunde Fiendens Drlogsstibe og
Kugler; dem frygtede den danske Sømand ikke; dem gik han
jublende imøde og kaldt med et Hurra paa Læben for det
danske Flag. Vanskelighederne hidrørte derimod fra Admira-
litetet og de fornemme Leverandører; disse vare de Fiender,
han frygtede og som ivrigt arbejdede paa den danske Mari-
nes Tilintetgjørelse. En Lykke var det for Danmark, at den
med skjætte Sømand forsynede svenske Marine stod under en
lignende Bestyrelse. — Kort efter Krigens uheldige Begyn-

delse, Slaget ved Helsingborg, lod Frederik den Fjerde stortalrige Flaade stifke i Søen, for at søge Fjenden i dennes egne Farvande. Alle brændte af Begjærlighed efter Kampen; den gamle Søhane sølte sig atter i sit Element; den unge Gut lyttede opmærksom til hans Formaninger om hvorledes han skulde forholde sig under Ruglernes Susen, i Røg og Damp, og saae derhos utaalmelig ud efter Fjenden. Da løb det fra Toppen: „Halo! — Seilere forud!“ og snart brasede Fjendens Flaade op i ordre de bataille. Med rolige Smil eller høitbankende Hjerter iulte Gamle og Unge hver til sin Post, for at bjerge Seil, rydde Dækket, holde Tongværket klart, lange Rugler og Entrevaaben, gjøre Kanonerne løs — og da Ilden begyndte, da alle Svaner hævede Røsten, for at synge en Høitidspsalme, da glimtede det svagt fra de danske Egeplanter, Knaldet overtordnedes af de fjendlige Kanoner, og idet de danske Rugler paa kort Distance vandede for de svenske Skibes Bøug og matte presse tilbage, mærkede de skjæffe Somænd med indædt Harm, at Krutet var for svagt, som om de høje Herrer derhjemme i Kjøbenhavn havde frygtet for at skade Fjendens Fartøjer. Med Nærværelse og uden at give det Udseende af Flugt, bragde Admiral Gyldenløve og Schouthynacht Trøgel Skibene ud af Ilden og manøvrerede over til Kjøgebugt, ligesom for at lokke Fjendens samlede Magt efter. Da de Dvæstede bragdes ned i de underste Skibsrum, raabte man forgjeves paa Chirurg, der kunde forbinde dem; den enkelte Barbeer, som Admiralitetet, lig en Luxusartikel, havde tilstaaet hvert andet Orlogsskib, gios tilbage for det, maastee aldrig for seete Syn af et affudt Been, og forsikrede, at han hverken var forsynet med Instrumenter, Bandager eller Charpie; med en sarcastisk Bemærkning paa Læben over den blegnæbede Doctor opgav snart den Dvæstede sin skjæffe Aand. Da der efter

Rampen skulde uddelles dobbelte Rationer til det udmattede Mandskab, fandt man Øltonderne kun halvt fyldte, og den nydte Lædsedrik tvang Sømandene til at søge Køjerne; thi de fornemme Leverandører havde meent, at Øl for Matroser bedst kunde conserveres paa de fra Grønland hjemkomne Trantønder.

Selv under disse Forhold fornægtede de danske Søkrigere ei deres gamle Hæder; medens Admiralitetet lod dem mangle Alt, ja endog Midlerne til Forsvar, udviklede de en Energi og et roligt Mod, der imponerede den stolte Fjende; denne søgte derfor selv at undgaae en alvorlig Kamp, for ei at drive dem til det Yderste; lignende tidligere Tilfælde vare endnu i friskt Minde. Derved reddedes ikke alene den danske Flaade, men den holdt endog Søen efterat Pesten var udbrudt ombord og knap levede Folk til at regere Seilene. Commandeur Hvidtfeldts høihjertede Daad, idet han som en ny Curtius koldblodig offrede sig selv, for at frelse det Hele, gjorde Udslaget og bestemte den svenske Admiral, efterat tre af hans største Skibe vare ødelagte, til ganske at forlade Kamppladsen. Landkrigen begyndte med et totalt Nederlag og Flugt; Søkrigen derimod med hiint glimrende Træk af Mod og Fædrelandskjærlighed. Efterat Hvidtfeldt, for at holde Fjenden tilbage, havde bestaaet en levende Kamp med flere svære Orlogsskibe, sprang nogle af hans glødende Kanoner og Luen brød ud ved Mesanmasten. Det luftede op fra Søen; han kunde kappe Ankertouget og lade staae ind paa Land, saa kom han ud af Skudvidde, kunde redde sig og Mandskab og maaskee faae Jlden slukt. „Jlden slukker op ad Krudtkamret!“ lod det underneben fra. Helten oversaae sin Stilling med eet Blik: lod han staae ind paa Land, maatte han drive lige løs paa den tæt sluttede danske Flaade, som derved kom i øjensynlig Fare; blev han liggende, maatte han

springe i Luften; men i saa Fald offredes kun han og en Fjende toges maaskee med. Rolig vinkede han ad Baadsmanden, der stod parat med Dren til at kappe Ankertouget; den graahærdede Sømand forstod sin Chefs Tanke og kastede Dren ud i den fremrullende Bølge. Fartøiets Skrog bævede i alle Fuger; det sidste glatte Lag brændte løs, og idet de svære Rugler gjorde lyst paa de omliggende fjendlige Skibe, fløi den skønne danske Drlogsmand i Luften med et bedøvende Brag. Da den tætte Røgsky svævede ind over Landet, var Alt forsvundet; Skibet heed „Dannebrog“ — det tog Flugten derop, hvorfra Flaget kom. —

Derfom Læseren nogenfinde har gjort en længere Søreise, vil han sikkert kunne erindre sig hvilke underlige Følelser af Beemod og Glæde, der rørte sig i hans Barm, da han atter nærmede sig Fædrelandets Kyst. Han stod tæt op til Reilingen og anstrængte sine Øine, for at opdage et eller andet bekjendt Punkt, en Klippe eller et Taarn hist inde paa den dunkle Masse, der begrænsede Havet; hver ny Bølge, der kom rullende fra den dæmrende Kyst og viste sin hvide Top, syntes ham en Bekjendt eller et Bud, der bragde Hilsen fra Slægt og Venner. Lignende Følelser og Tanker bestjefstigede sikkert Besætningen paa det store Skib, der i Efteraaret 1710 paa en smuk Eftermiddag gjennemplejede Nordsøens Bølger, omtrent i en tre Sømiles Afstand fra Norges vestlige Klippekyst. Søen løb temmelig smukt, skjøndt Skibet stundom huggede lidt, naar en svær Bølge rullede frem, hvilket gjerne er Tilfældet i Nærheden af Klipper og Rev. Flaget, der af og til udsolbede sig for en jevn vestlig Vind, viste at Seileren var dansk; men om det var en Drlogs- eller Roffardimand kunde endda ikke saa lige afgjøres. Den havde en Række Kanonporte; men de vare lukkede, medens dog et Par lette Metalstykker paa Standsen og de to

svære Raronader midtskibs tilskjendegave, at den i paa kommende Tilfælde var betænkt paa Forsvar. Iøvrigt løb den med Mersseilene paa Randen i øst- sydsilig Retning, som om den ei havde stort Hastværk, og en Deel Seil vare hængte ud paa Bommene, sagtens for at tørres efter en Skylregn. Paa det langs Reilingen forsamlede Mandsskabs Ansigter læste man tydeligt Længslen efter, lidt raslere at nærme sig Landet, hvor de fleste sikkert hørte hjemme, skjøndt deres mørkladne Hudfarve og de hist og her fremstinnende store Straahatte syntes at tyde paa et sybligere Hjem og at de havde gjort Regning paa en langt varmere Luft end den, man i September Maaned plejer at indaande i Nord- søen. — Paa Skandsen vare en Deel unge Mænd forsamlede; men deres Tausshed og tankesfulde Stillingen lode formode, at de deelte Mandsskabets Længsel. Efter Dragten og deres lette Sidegeværer at dømme, vare de iøvrigt Medlemmer af det for faa Aar siden i Kjøbenhavn, efter Admiral Sehesteds Plan oprettede Søkadet-Academi.

„Hist inde ligger Bergen“ — brød en af de unge Mænd, en slank, lyshaaret Yngling, Taussheden og pegede mod Nordøst — „fordømt! jeg troer vi løbe forbi; de vise os Canaans Land blot for at brille os.“ — „Sivers lugter det færske Kjød i Papas Gryde“ — bemærkede en lille Kadet med et opvakt Ansigt; men inden de Andre fik Tid til at lee, svarede den Første: „Stik Du kun Piben ind, Du lille Spidslærke! Nu kommer Du snart hjem til Gosen, saa kan Du faae Suul nok; men Du bliver dog aldrig større end en stor Skilling.“ De Andre smilte og den lille Kadet, som heed Grottschilling, beed sig i Læberne, medens det for hans Alder skjæffe Blik, han tilkastede sin Kammerat, lod ahne en stolt Tanke i hans Sjæl, som han dog ei fandt passende at udtale. — „Beed Du ikke, Bude! hvor vi nu

krybe hen med denne Sneglesfart?" — vedblev den Første, henvendt til en bredskuldret Yngling, som netop saae gjen- nem en Rikkert ind mod Land. Den Tilstalte sænkede Rik- kerten lidt og pegede stiltiende paa en fjerde Kadet, der uden at bekymre sig om sine Kammerater, lænede sig ud over Hakkebrædtet og syntes at iagttage Veir og Vind. Lettende paa Hatten, men derhos med en halv comisk Mine hen- vendte Sivers sig til denne: "Med Forlov, Hr. vagthavende Officeer! hvorhen gaaer Farten?" — "Fanden i Bøld, hvis hun kuler op mod Ratten og Capitainen ikke itide drejer Gal- lionen ud efter" — svarede Kadetten — „sei, Manne! et Tag i Fokken derhenne" — rettede han Ordet til en Rhynges Matroser nede paa Bakken, og da han derpaa med et skarpt Blik havde iagttaget den øjeblikkelige Udførelse af Befal- ingen, nærmede han sig Kadetten med Rikkerten og lagde sin stærke Næse paa hans Skulder: „Hvad mener Du, Bude! foresinde vi Fred eller Krig i Norden?" Dette Spørgsmaal syntes pludselig at vække hele Forsamlingen af dens Drøm- merier og at gjøre Ende paa den, for et saa ungdommeligt Selskab usædvanlige Taushed. Den tilstalte Kadet tog atter Rikkerten fra Djæt og idet han stød den sammen svarede han med et andet Spørgsmaal: „Duffer Du kanstee at fo- resinde Krig?" — „For Djævlén! om jeg ønsker det" — lo den Vagthavende, som, i Forbigaaende sagt, var en kraftigt bygget, omtrent nittenaarig Yngling med en mørk og stærk Haarvæxt og en smuk bøjet Næse — „vilde heller lade mig falte ned i Proviantforvalterens Tyvetonde end atter stuve min Køje i en Ostindiefarer; have paa den hele Reise jo kun høyt Solskin at kæmpe med, og den skarpe Ladning for Karonaderne maatte snart være et Mar gammel."

„Det er sælsomt nok" — sagde den første Kadet, hvem vi have kaldet Sivers — „Du har Ret; det er over et

Naar siden vi gik ud fra Kjøbenhavn; i den Tid kan rigtig-
 nok Afskilligt have forandret sig, og paa Dresund pleje Sva-
 nerne ikke at tie ret længe." — "I saa Fald kunde det
 gjerne hende sig, at vi først kom til at gjøre en god Ven-
 selfab til en svensk Havn" — bemærkede Bude, men ka-
 stede derhos et udfordrende Blik over Havet. — "Kom da
 an paa, om Capitainen har meer Skraa inde end det, han
 stoppede i Munden ved Udfarten" — lo den Bagthavende —
 „for Djæveln!" — vedblev han, idet den blotte Tanke om
 at Capitainen maaskee uden Modstand vilde stryge for den
 første svenske Raper, gjorde ham hidsig — „maatte det da
 kun være til Stads, vi føre Stykker paa Skandsen!" —
 „Naa, jeg gad see hvordan Petrus vilde bruge sig, naar en
 Drlogsmand hilste os" — raabte Grotschilling — „under
 Kanonernes Knalden kunde Du da frit høre din Stemme,
 uden at frygte Capitainens Brede, som Du saa tit har for-
 styrret i Middagssovnen." — „Kunde beqvemt bruge Dig
 som en sammenrullet Tintallerken, naar det storker paa Mu-
 nition" — henkastede den Bagthavende med et godmodigt
 Smil — „men hvorom Alting er, kan ikke være saa rigtig
 fat; slutter saadant af Gensomheden i dette Færvand, der el-
 lers paa denne Marsens Tid vrimler af Seilere, og Skibet,
 der i Morges skjed efter os, førte rigtignok hollandsk Flag;
 men kunde være en Finte." —

Mandstabet nede paa Bakken, der var blevet opmærk-
 somt ved den vagthavende Kadets høirostede Bemærkning,
 nærmede sig Skandsen, for at lytte, og de unge Mænd, der
 ikke havde tænkt videre over disse Omstændigheder, fandt dem
 eenstemmigt af stor Betydning. „Nu vel!" — sagde Bude
 — „skulde der være Krig, have vi Haab om at hente os
 Officeersbestallingen, som vi ellers i Fredstider endnu kunne
 vente længe efter."

„Hvis jeg ellers maatte være med i Laget, havde jeg nok et godt Ord at sige“ — lod en dyb Bas i Baggrunden; det var Manden, der stod til Roers, en gammel, erfarne Søgut, der havde Overvægten blandt sine Kammerater og stod godt anskreven hos sine Foresatte, idet hans Raad, der gjerne kom tilsidst, altid fandtes at være det bedste, og da man i enhver, selv den snevreste Vending kunde være sikker paa, hos ham at finde slige Raad, var det ikke usædvanligt at Officererne først indhente hans Mening, naar en eller anden Manøvre af Bigtighed skulde foretages. Denne Mand, hvis Indblanden i Samtalen strax havde vendt Alles Dine mod Rattet, tog sig en frisk Skraa — omtrent som en Diplomat vilde knipse paa sin Daase og langsomt tage en Priis for han udtalte sin politiske Anskuelse — lod Blikket løbe hen over Skibet, langs Styrbord og tilbage langs Bagbord, beskrive en Bue opad, fare hen langs Horisonten, og da det atter hvílte paa Compasset, vedblev han: „De unge Herrer tænke kanstee, at det er lutter Lyst og Gammen at være til Orlogs og at man blot behøver at gaae op i Toppen, for at hente Bestallingen; saadan tænkte jeg ogsaa, da jeg første Gang gik med. Men paa det Lav! om jeg kjender Admiralitetsherrerne ret, saa hænge de ikke Belønninger i Toppen; der kunde jo enhver brav Gut hente dem, hvor heftigt hun end slingrede. Nei, de lade os heller søge dem paa Havsens Bund, hvor vi kunne hente dem, naar Skuden har faaet Grundskud, fordi Kludene vare for flette til at manøvrere og Stykkerne for svage til at naae Tjenden. Kun de hoibaarne Unger, der havde Admiralsflag til Dække paa Buggen, faae gode Skibe at føre.“ — „Tal ikke saa hoit, Ole!“ — lo Grottschilling — „hvis Admiralitetet hørte Dig, kunde Du rigtignok faae Ret i, at Du ikke kom til at gaae til Veirs efter Belønning for Dine dristige Ord;

Du slap ikke for at gaae under Rjolen." — „Lad staae til" — indvendte den vagthavende Kadet, som gjerne af Kammeraterne kaldtes Petrus — „vilde da heller engang imellem skydes i Sænk, end til min Dødsdag være Svaberrider for det ostindiske Compagni." — Styrmænden drejede Roret en Knage og idet han fæstede Njet paa en Gjenstand i Læ, svarede han som halvt ved sig selv: „Ja, ja, saa snakker Ungdommen; men stop kun! naar Ruglerne fuse, naar Skrogget ryster, naar gode Venner hist og her gaae til Bunds og man maa indøbe Harmen fordi man ikke har Magt til at synge Psalmer over dem, og naar man ikke engang har en sund Hjertestyrkning efter Arbeidet, og saa til syvende og sidst faaer Skam til Tak af de høie Herrer, fordi man ikke med en Pærestude tog en Drlogsmand eller i det ringeste lod sig skyde i Sænk." — „Der slipper Dit gode Raad, Ole Olesen!" — ivrede Petrus, idet han med Blikket fulgte den samme Retning, hvorhen Styrmænden, som nu havde hævet sin herfuldste Stikkelse til dens hele Høide, saae — „mener, at en hjæk Chef, som fører et daarligt Skib, kan bortsnappe et bedre fra Fjenden, heise sit Flag derpaa og saa vise Fjenden hans egne Tænder. Fattes ham Skraa og Proviant, mener jeg iligemaade, han var en Nar, om han seilede hjem, for at tigge Admiralitets herrerne derom, naar han dog skal passere Fjendens velforsynede Ryster." — Styrmænden saae et Djeblik bort fra den Gjenstand, der havde besjæftiget hans Opmærksomhed, og maalte den vagthavende Kadet med et Blik, der vistnok paa en Drlogsmand vilde have stridt mod Subordinationen. „Ja saa" — brummede han og vendte Blikket atter mod Søen — „skulde en saadan Chef endnu i min Tid heise dansk Flag, gad jeg nok stuve min Røje i hans Skude." — „Skal nok huske paa Dig" — svarede Petrus rask og som hen i Taaget, og in-

den de Andre ret havde begyndt at lee, hvortil de dog ingen synderlig Anledning kunde finde paa hans alvorlige Ansigt, vedblev han: „Til Beirs en Smule, Kadet Grottschilling! maa dog vide hvad det er for noget Sort, der duver i Vandet histude.“ En pludselig Taushed indtraadte, og medens Grottschilling med muntert Afsyn adlod Befalingen, vendte hele Besætningen Blikket ud mod den Gjenstand, der fra den fjerne Kyst syntes at nærme sig Ostindiefarerens. Men som om den raske lille Kadet dog ikke var ham rast nok, greb Petrus fat i det nærmeste Tougværk og med en ubegribelig Hurtighed og en Smidighed i alle Bevægelser, der vilde have indhøstet en equilibrium Kunstner stormende Bisald, var han i et Par Spring op ad Bantet. Inden Grottschilling endnu havde naaet den Hoide, hvorfra han meente at kunne skjelne Gjenstanden derude i Bolgerne, havde Petrus allerede erfaret hvad han vilde og saaledes udført sin egen Ordre. Ligesaa hurtig steg han ned igjen og nærmede sig Trappen til den store Kabyt, hvor han med en Stentorstemme, der trængte hen til den yderste Krog af Skibet, raabte ned: „Melder Hr. Capitainen, at en Jolle er i Sigte; skal kanskee mindste Seil og preje den?“ — En afbrudt Brummen lod sig høre dernede og snart efter kom en fælksom Figur til Syne: en lav, men svær Person med et forholdsvis endnu sværere Hoved, der med den brunrøde Paryk og de som i Flamme glødende Rinder stak underligt af mod hans Skrogs øvrige, næsten østerlandske Taffelage og det sneehvide Linned, hvis Flipper som Fredsslag stak ud paa begge Sider af Halsen. Capitainen blinkede med Øinene og mumlede nogle halv tydske Eder mellem Tænderne; da han derpaa havde sundet sig lidt, mælede han med en langsom og slæbende Stemme: „Hvi skulde man dreje bi for en Jolles Skjold; er det noget at forstyrre sin Chefs Ro for!“ —

„Med Tilfaldelse, Hr. Capitain!“ — afbrød Petrus ham rast — „synes mig dog; skulde tage meget feil, om det ikke er en Signalbaad, der er udsendt fra den nærmeste Station, for at avertere os om Et eller Andet.“ — „Naa, saa prei ham da i Poffers Skind og Been; men en anden Gang behøver I ikke at skrige saa høit, naar I melder noget; Eders Chef er ikke død.“ Den sidste Deel af Sætningen talte Capitainen til Bind og Veir; thi Petrus, som ikke fandt det fornødent at oppebie den ham velbekendte Slutning af Ordren, stod allerede oppe paa Skandsen, og hele Mandskabet kom snart i Bevægelse, da han commanderede: „Styrbord med Roret! — — hal Storseilet klos!“ Det svære Seil spillede mod Masten og Skibet faldede lidt. Et Øjeblik efter opdagede man en Baad skyde frem mellem de høje Bølger lige mod Ostindiesarereren; da den var kommen ind under Skibets Gilling, kastedes en Fangeline ud, og den norste Lods — Petrus havde gjættet rigtigt — entrede op ad Falderebet. Med spørgende Blik betragtedes han fra alle Sider; kun den søvnige Capitain syntes ei at dele den almindelige Nysgjærrighed, idet han vranten spurgte: „Hvad vil I her om Bord? Har I noget at melde?“ — Normanen saae lidt forundret paa den snurrige Spørger og en bidende Bemærkning kom ham vift i Sinde, skjøndt han med den, Somandestanden særegne Rolighed og faste Blik svarede: „I kommer nok fra en oversøist Havn og veed derfor ikke, at der atter er spillet op mellem os og Svensken — —.“ — „Hurra! har nok sagt det“ — jublede Petrus og svang sin Hat, glemmende Respecten for sin tilstedeværende Chef, og hans Kammerater ifømte Jublen, hvilken dog strax forstummede for Capitainens gnistrende Blik. — „Saa snart vi kunde skjelne Jert Flag“ — vedblev Lodsen med usorandret Stemme, skjøndt hans Miner tilkjendegave Tilfredshed med

denne Jubel — „gif vi ud med Baaden, for at avertere Jer om, at hele Farvandet ned til Biigsiden vrimler af svenske Krydsere; saaledes lyder Ordren fra Capitain-Lieutenant Rostgaard, som ligger paa Station herinde med Fregatten „Rossen.“

Der var foregaaet en Forandring med Capitainens hele Udseende og Adfærd; med usædvanlig Bevægelighed bragde han sin tykke Figur op paa Dækket, og medens hans flammende Kinder syntes at kjølne og afbleges i Vinden, greb han fat i sin brunrøde Paryk, med tvende Fingre paa hver Side, rykkede den frem og tilbage paa Hovedet, som for at befæste den mod et løsbrydende Uveir, og kastede flye Blik ud over Horizonten. Han var en af hine Skibsførere, der paa Landjorden havde lært Sømandskabet og derpaa ved en fornem tydsk Slægtninges Protection havde faaet et af Compagniets Skibe at føre, for ved samme Leilighed at bringe sine forfaldne Sager i Orden. At han nu, saa nær ved Maalet, maaskee skulde gaae Glip af Gevinsten, bragde ham ud af Fatning og med en næsten ynkelig Mine spurgte han: „Har der i Dag viist sig Krydsere heromkring? Troer I, at vi ere i Fare?“ Det er endnu uvist, om det var Overbevissning eller Lyst til at ængste Capitainen, der bragde Normanden til at svare: „Den lille Huggert paa otte Stykker, der i Morges laverede sydværts ned og maaskee stryger herop igjen mod Nsten, kan da ikke være synderlig farlig for et saa stort og vel bemandet Skib som dette, der fører et Par saa kraftige Huggetænder — —!“ — „Hvad nytter det“ — afbrød Capitainen ham og saae fortvovlet ud til Luvert, hvorfra han allerede troede at see Svenskeren seile frem — „vi mangle baade Krudt og Rugler og røde Folk til Stykkernes Betjening.“ — „Mener dog, hvad det angaaer — —“ begyndte Petrus med blussende Kinder en Indvending. „Hans

Chef spørger ham ikke, Mosio! derfor tier han" — bed Capitainen ad den vagthavende Kadet og henvendte sig derpaa atter til Normanden: „En Lykke, at vi ikke ere saa langt fra Bergen! kan I lodse os derind? Er I bekendt i Farvandet?" — „Som i min Moders Dragkisteskuffe" — smilte den norske Søgut og kastede et Kjenderblik ud over Horisonten — „det kuler snart op fra Søen; pynt hende kun med nogle flere Klude og lad staae til et Par Streger nordligere, saa naae vi Stationen inden Svenskeren faaer Dje paa os."

Nu blev Commandoen overgivet til Lodsen; Alt kom i Bevægelse, og nogle Minutter efter sejlede Ostindiefareren under Vægten af en stor Mæsse Seil, faldt derpaa af og strog snart for en frisk Kuling ind mod Klipper og Der, medens Mandstabs og Officerer, der syntes vækkede af den lange, fredelige Søreises Dyale, med levende Gebærder udverlede hinandens Meninger om Krigen's Gang og Følger. Da de ingen noiagtig Underretning kunde faae hos Lodsen, hvem den overdragne ansvarsfulde Commando nu havde gjort ordknap, bestormedes de tvende Matroser, der ligeledes vare komne ombord fra Baaden, med Spørgsmaal, og man erfarede da hvad der hidtil var forefaldet i Krigen, skjøndt vistnok med adskillige Forandringer og Tilfætninger. Beretningen om det uheldige Slag ved Helsingborg vakte almindelig Forbittrelse, hvorimod Alle jublede over Hvitfeldts Himmelflugt, og i Beggeistringens Hede lovede de unge Mænd hinanden, i paakommende Tilfælde at følge Heltens Exempel. „Gad ogsaa gaae saadan til Beirs" — udbrød Petrus, som med forslagte Arme og en takfuld Mine havde lyttet til Beretningen — „Hører I, Kammerater!" — vedblev han og svang sin Hat høit i Luften — „skilles sagtens ad, saasnart vi sætte Foden paa Landjorden; agter for min Person at ile til Christiania for strax at søge Ansættelse, og ville vel heller ikke krybe i Køjen,

3 andre! men maae, naar vi atter mødes, have en udsørt kjæk Daad at melde hinanden; haaber saa, at Ingen af os skal blive flau og tie." Denne Opfordring besvarede med et eenstemmigt Bifaldsraab; de unge Mænd syntes pludselig at have affastet Kadettrøjen, og Ahnelsen om, at Livets Møder nu nærmede sig, lod dem glemme de barnagtige Drillerier, der hidtil havde udfyldt deres mange ledige Timer.

Andet Capitel.

Blandt de udmærkede Mænd, der i denne Periode fremtraadte paa Nordens store Skueplads, spillede Friherre Lovendahl en af de vigtigste, om end ikke altid de ædleste Roller. Begavet med en lys Forstand, med hiin medfødt Evne til let og graciøst at finde sig i ethvert Forhold, boje sig i enhver Form, og udrustet med militaire og diplomatiske Kundskaber, havde han været fuldkommen skikket til at yde sit Fædreland de vigtigste Tjenester og indvirke fordeelsagtigt paa Nordens Stilling til de andre Magter, hvis han nemlig altid havde handlet i Overeenstemmelse med Frederik den Fjerdes Planer. Men, hildet i det sachsiske Cabinets Rænker og blændet af Czar Peters forgyltde Løfter, svarede hans Billie ei altid til Evnen; deraf hidrørte det Særsyn, at næsten enhver af ham med Klogt indledet politisk Underhandling, ethvert med forud indhentet Localkundskab og med Kjækhed begyndt Krigstog strandede eller frivilligt opgaves paa Halvveien, hvorved Nordens Kraft forødedes, uden Gevinst for nogen af Parterne. At han ikke desto mindre som commanderende General eller rettere, som Vice-Konge i

Norge, efterlod der et berømmeligt Navn, er blot et Tegn paa, hvad han kunde have udrettet, hvis han havde været en sand Fædrelandsven; at han, uagtet sit stundom tvetydige Forhold, opnaaede og længe beholdt en saa vigtig Post, skyldte han sin Svoger, Carl Ahlefeldt, Fjerde Frederiks Ven; et nyt Beviis paa Følgerne af, at Aristokratiet danner en uigjennemtrængelig Vognborg om Tronen — som dengang var Tilfældet.

Lidlig en Søndag Morgen bankede en, i militair Sømandsdragt klædt Yngling paa General Lovendahls Dør i Christiania. Det halvt afviste Støv paa hans Skoe viste strax, at Sømanden dennegang kom fra en Fart over Land, medens hans solbrændte Ansigt tydede paa, at han endnu for kort siden havde været udsat for Vind og Veir paa hiint ustadige Element, der, i Forbigaaende sagt, syntes at have bibragt ham noget af dets Bevægelighed; thi de Par Minutter, det varede inden den massive Dør drejede sig paa de smurte Hængsler, forekom ham alt for lange og Utaalmødigheden drev ham frem og tilbage, hvilket Ophold han imidlertid benyttede til at gjøre Opdagelser i det Farvand, han nu var i Begreb med at styre ind i. Som en Raper, der har faaet en god Priis i Sigte, hvis Flag dog gjør ham tvivlsraadig, stirrede han op til et Vindue i den øvre Etage; ved første Blikkast vilde man maaskee have meent, at det var de halvt afblomstrede Rosentræer for Ruden, der i en saadan Grad tiltrak sig hans Opmærksomhed; men ved nøjere Iagttagelse havde man dog vel indseet, at den fine, friske Rose, der i Form af et yndigt jomfrueligt Hoved, bedækket eller rettere smykket med en ziirlig Knipslinge-Natfappe, var meer skikket til at vække en Ynglings Opmærksomhed. Den unge Sømand rev Hatten af Hovedet, idet Jomfruen beroppe tilfældigviis saae ud og rødmen de foer tilbage fra Vinduet.

„En smuk Gallionsfigur og et godt Varsel“ — sagde han halv høit til sig selv, og da der intet mere var at see deroppe og han sølgelig lod Blikket fare ned igien, bemærkede han først den pyntelige Tjener, der allerede havde aabnet Døren og som forundret betragtede Søkadetten, da han troede, at dennes ærbødige Hilsen gjaldt ham. Men Sømanden satte rolig Hatten paa og spurgte i sin sædvanlige barske Tone: „Maatte General Løvendahl kansee være ombord?“ Denne Talemaade og Tønen, hvori den fremsfortes, bragte Tjeneren ud af sin Bildfarelse med Hensyn til den ærbødige Hilsen og lidt mut svarede han: „Jeg tvivler om at Hans Excellence er opstaaet.“ -- „Kan jo see ad“ — brummede Sømanden og trængte Tjeneren tilbage, for at komme indenfor — „naa, hvad gaber han paa! vil nok vente her, hvis Generalen endnu ikke har forladt Kjøen; men er han klar til at modtage Besøg, skal han melde mig.“ Ganske forbløffet over Ynglingens Driftighed, spurgte Tjeneren: „Og hvem skal jeg da melde?“ — „Seer vel nok hvad jeg er for En; kan ellers melde en kongelig dansk Søkadet.“ — Nøgende begav den raadvilde Tjener sig paa Bejen, men drejede sig et Par Gange om paa Trappen, som for ret at bide Mærke i den Fremmede. Denne Sidste morede sig imidlertid med at betragte Bøgmalerierne i Gangen og var just i Færd med at kritisere et slet malet Orlogsskibs Takkelage, da Tjeneren kom farende ned igien og med et forlegent Smil bad ham gaae ovenpaa, hvor Hans Excellence befandt sig i sit Arbeidsværelse.

Vag det med Land- og Søfort, militaire og andre Indberetninger oppakkede Skriversbord, midt i en temmelig stor, efter Datidens Smag elegant decoreret Sal, sad General Løvendahl, en anseelig Mand med en fornem Næse og et ædelt Physiognomi, der dog vanziredes noget af hiint evige Smil, der som en let Masse gjerne bæres af Hofmanden og

hvorunder Sjælens Tanke og Ordnes sande Mening godt lade sig skjule. Lidt forundret betragtede han den unge Søgut, der med en uthungen Hilsen og fri Holdning traadte hen for Bordet. „Hvad er Eders Navn, unge Mand! hvad ønsker I?“ — spurgte han. „Peter Bessel, Hr. General!“ — svarede Kadetten — „og ønskede nok at have et væbnet Fartoi at føre, for dermed at jage de svenske Krydsere bort fra Norges Kyster.“ — „Ei, ei,“ — henkastede Generalen — „ja kunde I saa hurtigt og let udføre et slikt Hverv, skulde I ikke to Gange bede om Commando.“ — „Er Sagen af den Vigtighed, var det dog et Forsøg værd“ — bemærkede Ynglingen naiv. Generalen, som maaskee fandt, at Krabaten var noget vel dristig, spurgte nu i en strengere Tone, skjøndt Smilet ikke forlod hans Ansigt: „Hvi henvender I Eder ikke til Eders rette Foresatte under Admiralitetet?“ — „Dyrigtigt talt, Hr. General!“ — gjennælede Kadetten og stirrede hen for sig — „Var mig vel lang, den Bei; har hverken Patroner eller forstaaer mig paa at slingre for de høje Herrer. Tænkte at faae en Hatfuld Vind fra en anden Kant, for at kunne tage Luven fra mine hoibaarne Kammerater; maa ellers, som saa mange andre brave Gutter, mindste Seil og gaae i deres Rjølband indtil jeg bliver for gammel og afflidt til paa egen Haand at lade staae til. Har kostet mig Møje nok og har udstaaet mangen haard Prøve, for det lykkedes mig fra Skibshund af at arbeide mig op til kongelig Kadet.“

I hiin Tidsalder havde et saadant Sprog en usædvanlig Klang i en Magthavers Øren, og den unge Sømand begyndte at interessere Generalen, som godt forstod at vælge sine Følk. Med forstilt Ligegyldighed spurgte han: „Og hvad Fordring har I da paa at gaae en usædvanlig Bei og springe Eders Kammerater forbi?“ — Bessel saae kjækt i Beiret paa den mægtige Mand og svarede uden Betænkning:

„Jugen anden Fordring, Hr. General! end den, enhver brav Gut har, at forlange Leilighed til at vise hvad han kan. Toler for min Person Lyst til, gjennem Storm og Rugler at entre Fjendens Skibe og bringe min Konge og Fædreland Ære og Bytte.“ — „Dertil kan I jo ogsaa faae Leilighed i den Stilling, hvor I nu er“ — bemærkede Generalen — „vær kun rolig, I kommer ikke til at ligge paa den lade Side; Kongen har Brug for enhver brav Somand.“ — Bessel betænkte sig et Øjeblik og udbød derpaa med en raast Berøgtelse: „Med Forlov, Hr. General! at tone mit rette Flag; gider ikke gjøre falske Signaler. Kunne være ret brave Folk, disse fornemme Herrer paa Flaaden; men er dog ikke altid deres Sag at lade sig styde i Sænk for Ærens Skyld; have arvet nok af den fra deres høiadelige Forfædre, og give de blot Stunder, kommer Forfremmelsen af sig selv. Er derimod en heel anden Ting med en fattig, uadelig Gut som jeg; skal først tilkæmpe mig et Navn, og vil Hr. Generalen kun give mig Leilighed, haaber jeg, med Guds Hjælp nok at komme efter det.“ — „I synes vis i Ederes Sag“ — sagde Generalen nylende og saae paa et Landfort, der laa udbredt foran ham — „jeg skal see at skaffe Eder en Plads ombord paa en af Stationens Fregatter.“ — „Skyldigst Tak, Hr. General!“ — vedblev Bessel — „men vil endelig tale reent ud af Posen, saasom I synes at ynde et frimodigt Sprog og altsaa er af mine Folk. Maa nemlig kunne handle paa egen Haand, om der skal blive noget af mig; duer ikke til at lystre Peer og Povel. Maa selv commandere, om jeg ellers skal udføre noget, der er værd at snakke om — —.“ „Holdt, unge Mand!“ — kaldt Generalen ham i Ordet med pludseligt Alvor — „har I ikke lært at adlyde, saa lærer I heller aldrig at befale.“ — „Beder om Forladelse, Hr. General“ — greb Søkadetten atter Ordet — „var ikke heller

saaledes meent. Har i fem Aar tjent paa Hans Majestæts Skibe, og ingen af mine Foresatte klagede nogensinde over Ulybighed fra min Side. Kunde aldrig falde mig ind, at vige et Haarsbred fra den Ordre, min Konge, min Admiral eller min Escadrechef maatte give mig. Døfter kun at være Herre og selv at befale paa den Planke, hvormed jeg vil gjennemløje de vildeste Volger, lægge den stolteste Fjende paa Siden og bespeide de farligste Punkter. Bedder Hr. Generalen at forsøge det" — tilføjede han i en næsten bønlig Tone, fjøndt ædel Stolthed endnu stod præget paa hans Pande — „er fornøjet med den ringeste Skude, I maatte give mig at føre; skal saa ikke være ret længe, før mit Fødelands Fjender skulle faae noget at fortælle om mig.“

Med et gjennemtrængende Blik betragtede Generalen den underlige unge Mand, hvis djærve og frimodige Væsen havde noget Indtagende, og som halvt ved sig selv sagde han: „Man kunde rigtignok forsøge det; men det er farligt at betroe det danske Flags Værd til et saa ungt Menneske.“ —

„Gjør ei stort til Sagen, Alderen, Hr. General!“ — indvendte Bøssel dristig, da han godt mærkede, at Binden begyndte at blive søjelig — „jo yngre Chefen, desto fyrigere hans Mod og desto kraftigere kan han selv tage Haand i med, og“ — lagde han til med den indre Overbeviisnings Varme — „hvordan det end maatte gaae, skal aldrig blive strøget under min Commando, dette stolte danske Flag; skal heller følge Hvidtfeldt og som han gaae til Beirs med Dannebrog.“ Dette saa let henkastede Løfte, som Helten dog aldrig sværg, syntes at gjøre Indtryk paa Generalen og have hans Tvivl. Medens Smilet vendte tilbage paa hans Ansigt, hævdede han sig og gik et Par Skridt henimod Binduet, hvorfra man kunde overse en Deel af Fjorden og de for Anker liggende Skibe. „Seer I“ — sagde han og pe-

gede ud — „det lille smukke Fartoi, der ligger fortojet histnede; det er en ny Snav, kaldet „Ormen“, med fire Metalstykker og tyve Mand. Det er klart til Affart og venter kun paa en Chef. Jeg vil betroe Eder dets Commando, for at I ikke længer skal klage over, at man nægter Eder Leilighed til Daad.“ — „En prægtig lille Skude“ — raabte Radetten med glædetindrende Dine — „tyve Mand og fire Metalstykker; hurra! en stolt Begyndelse. Takker, Hr. General!“ — „Lad det være godt“ — afbrød Generalen den begeistrede Yngling — „viis mig Eders Taknemlighed i Gjerningen. Netop i dette Djeblis er det mig af Vigtighed at erfare noget om Fjendens Bevægelser ved Viigsiden; med et lille Fartoi lader dette sig lettest og meest ubemærket udføre. Men glem ikke, at Chefen maa være forsigtig og aarvaagen, for at undgaae en overlegen Fjende, og at han, naar det kniber, maa være skjækt indtil Dumdriftighed, for blot at slaae sig igjennem.“ — „For Djævelen!“ — udbrod den unge Sømand og glemte i sin overvættes Glæde, for hvem han stod — „Hr. Generalen taler jo som ud af min egen Sjæl. Tilhører fra nu af Eder med Liv og Sjæl; Hr. Generalen skal ei have gjort vel mod en Utafnemlig. Skal liste mig frem listig og sagte som en Slange; men skal slaae til som hellig Dlaf paa Ormen hiin lange, naar Rampen ei kan undgaaes. Venter ellers med Længsel min Instrux, for da at lette Anker“ — tilføjede han med en pludselig Overgang i Stemmen, idet han derhos antog en Holdning, der passede til hans nye Stilling som Skibschef. Med et virkeligt Smil sagde Generalen: „I kan hente den til Middag; saa venter jeg, at I inden Aften er under Seil.“ — „Er klar til hvad Time det skal være“ — bemærkede Bessel med en ærbødig Afstedshilsen; men befindende sig, tilføjede han: „Med Forlov, Hr. General! endnu Et; gad nok vide,

til hvem jeg har at gjøre Melding om hvad der maatte foreskalde?" — "Til mig" — svarede General Lovendahl efter et Øjebliks Betænkning — "J staaer indtil videre umiddelbart under min Commando. Og nu, Gud være med Eder, unge Mand! vær kjæk og forsigtig." Greben af en, ham selv uforklarlig Bevægelse, som om han ahnede, hvilken mægtig Aand han i dette Øjeblik stjænkede de første Binger, vendte Generalen sig bort, medens Unglingen, stum af Glæde og ligesom beruset af dristige Forhaabninger, tumlede ud af Døren og i Forbisarten rev den lurende Tjener overende. —

Bed Udarbejdelsen af nærværende historiske Maleri indtreffer det besynderlige, for en Forfatter sjældne Tilfælde, at Stoffet er for riigholdigt. Skulde vi Skridt for Skridt følge vor Helt, indtil de mindste Omstændigheder fortælle alle hans Idrætter, da vilde Bogen være til en Foliant; thi eet Aar af hans korte Helteliv vilde være nok til at gjøre en tapper Søkrigers hele Levnetsbeskrivelse underholdende og riig paa Eventyr og udfandne Farer. Vi ville derfor i det følgende indskrænke os til de meest fremragende Punkter og idet vi undlade at opregne de utallige Priser, han gjorde, de utallige Besøg, han afslagde paa Sverrigs Ryster, hvorved hans Navn og Bedrifter som et Folkeeventyr forplantedes fra Slægt til Slægt, kun holde os til de af hans Tog, der havde særlig Indflydelse paa Krigens Gang og folgelig paa de kæmpende Parters Stilling.

Da Bessel betraadte sit Fartøis Dæk, modtog det, tildeels af prøvede Sømand bestaaende Mandskab ham med en slet dulgt Forundring over hans Ungdom og spaaede sig ei synderligt Held eller mange Prisepenge under en saadan Grønskollings Commando. Dog, da han med sin Stentorstemme uddeelte korte, men syndige Ordre, med sit skarpe Blik opdagede den mindste Feil eller Skjodesløshed under disses

Udførelse, yttrede En og Anden, at deres unge Chef nok var en gammel Ulk; da han kun sjelden søgte Rojen, kun for at skænke Legemet den allernødvendigste Hvile, Nat og Dag var paa Dækket og selv tog Haand med i Alt, med et let og muntret Sind gjorde Mandskabet Selskab i Storm og Slud og syntes muntrest naar Braadsøer styllede ind over Skuden og det knagede i hver en Planke, blev Mandskabet enigt om, at det var bedre at staae under en saa ung og lystig Chef end at hundsas af en erfaren og knarvoren Officeer; da han ved det første Sammenstød med en fjendelig Krydser rolig og bestemt traf Anstalter til Kamp og midt under denne, trods de ældre Sømands ærbødige Forestillinger, med Sablen i Haanden commanderede til Entring og selv var den første paa Fjendens Skib, der ogsaa i en Haandevending toges, erklærede Styrmanden, at denne Hvalp engang vilde blive en frygtelig Bulbider; da han efter det blodige Arbejde deelte sit eget Mundforraad og sit Glasfoders Indhold med de udmattede Sømand, med hjertelig Deeltagelse og kraftig Omhu sørgede for de Dvæstede, ja skænkede dem Hælften af sin Andeel i Byttet, lovede Mandskabet eenstemmigt at følge ham til Havets Bund. —

Den 11te October 1710 herskede der Lystighed og Gammen i Christiania; det var Kongens Fødselsdag, som Lovendahl med velsel Pragt gjorde til en almindelig Festdag, hvorved den snilde Hofmand agtede at slaae tvende Fluer med eet Smæk, som man siger, idet han smigrede Hoffets Forsængelighed og bragde Folket til, i det mindste for Djebliffet at glemme Krigens Byrder og Ulykker. De ny uniformeerde Krigssolk drog med klingende Spil gjennem Gaderne, fulgte af en larmende Menneffemasse — omtrent som i vore Dage; fra den hele Omegn strømmede Landsolket i brogede Nationaldragter, ind i Byen; Skibene ved Bryggerne

flaggede, medens de pyntede Sømænd vare i Land og jublende blandede sig mellem Borgere og Bønder, for at deeltage i de Gilder, den gavmilde Stattholder havde ladet anrette paa flere Steder; fra alle Værtshuse toned lyftig Musik og Sang, og allerede tidlig paa Eftermiddagen hørte man paa den vorende Stoi og den af og til udbrydende Jubel, at Sømænd og Bønderpiger, Bønder og Borgerdøttre svang sig i det høje Nordens characteristiske Dands. Mod Aften tiltog, om muligt, det støjende Liv og fik en forhøjet Glæde, da Borgerne satte Lys i deres Vinduer og da talrige Skarer, som Bacchanter og Bacchantinder, bølgede frem og tilbage for de offentlige Bygninger, hvor der var anbragt Transparenter. Illuminationen var vel ikke saa glimrende som de, vi nuomstunder see; ikke destomindre beundrede man de i forskjellige Farver glødende kongelige Navnetræk, Loverne og de mythologiske Figurer, der bære Scepter og Krone, og Bildmændene, der holdt det gamle danske Vaaben. Løvendahl opnaaede i det mindste den ene Deel af sin Hensigt; i sin Glædesruus glemte Folket virkelig alle den skjæbnesvangre Tids Trængsler og hengav sig til Djæbliffets Begeistring, en Begeistring, der hos Menigmand var uforslæt; thi foruden den gamle nordiske Trofskab, der med stærke Bånd fra Arildstid bandt Norske og Danske til een og samme Kongestamme og lod dem smelte sammen til een Nation, var Frederik den Fjerde elsket af Normændene, da han, saavidt Omstændighederne tillode det, med patriarkalsk Omhu sørgede for deres Fornødenheder og trolig sendte Hælvten af det fornrige Danmarks gyldne Afgrøde op til Norges nøgne Klipper; desuden havde det, paa Reisen vorende Rygte fortalt saa meget om Kongens rastløse Arbeidsomhed og dristige Sprog ligeoverfor de andre Magter, hvoraft man sluttede sig til et nyt Livs Opvaagnen i den, under hans høifalige For-

gænger næsten indslumrede Statsmaskine. Hertil kom endnu Krigen mod den fælleds Nabosjende, hvilken sidste Omstændighed ene havde været stillet til at bringe alle private Stridigheder i Glemmebogen, for med forenet Kraft at reise sig mod Carl den Tolvtes Overmod.

General Løvendahls anseelige Huus lignede et Fæstslot, hvor de sværmende Dødelige tumlede ud og ind; fra Brostenene indtil Tagstjægget var det smykket med Granqviste og kostbare Tæpper; Musikens Toner trængte ud gjennem de halvt aabnede Vinduer og Døre. I den nederste Etage var et gigantistt Taffel anrettet, der stod aabent for Hvermand, medens det finere Selskab beværteedes ovenpaa, hvor dog saavel mandlige som qvindelige Afordnede fra Bondestanden havde faaet Plads; men af de superfine, med ægte Metaller og Stene smykkede Nationaldragter vilde en og anden Skeptiker slutte, at Deputationerne neppe vare ægte, at fornemme Herrer og Damer stak i de morsomme Masterade-dragter. Imidlertid glædede dog Almuen sig over den Ære, der vederfores den hæderlige Bondestand, skjøndt man for-gjæves spurgte hinanden, fra hvilken Bygd eller Dal de Afordnede egentlig vare; hvergang et saadant Spørgsmaal op-kastedes, glemtes det atter over en ny udbragt Staal; Trompeternes fornemme Klang i Forening med de gode Drikkevarer hævede omsider al Tvivl.

I det forhen omtalte Arbejdsværrelse ud til Fjorden havde den Løvendahlske Familie og de Personer, der hørte til dens nøjere Omgang, trukket sig tilbage efter Bordet. Nedensfra og fra Sideværrelserne trængte Larmen, som fra en uhyre Bifube, til deres Øren, kun afbrudt af den paa en frist begyndende Musik eller af et stingrende Fanfare. Generalen, som var træt af at gjøre honneurs for de hundreder af Gjæster, der i Dag havde hjemført hans Huus,

sad i en stor forgyldt Lænestol ligesom Vinduet og saa med Opmærksomhed ud over Fjorden, medens de øvrige Medlemmer af Selskabet i lignende magelige Stillinger lode Blikket tage samme Retning, da det unægteligt var en deilig Udsigt og da Samtalen begyndte at gaae i Staa, vel ikke af Mangel paa Stof i hiin paa Begivenheder saa rige Tidsalder, men snarere efter en stiltiende Overenskomst, for at lade hinanden Stunder til, efter den støjende Dag at give Tankerne Audients og samle Kræfter til Ballet, der skulde ende Festen.

„J er saa takfuld, Lady Sally!“ — begyndte endelig Generalinden, en anseelig Matrone, som paa en betydelig Fjerhed nær, med Anstand bar sine halvhundrede Aar, henvendt til sin Naboerske, et fint qvindeligt Væsen, der lig en blegroed, nys udfolden Rosenknop sad ved Siden af den mægtige Tulipan. „Nu drømmer Lady Sally sig bestemt tilbage til sit Fædreenslot paa den stolte engelske Kyst, hvor hun kan betragte det store Hav med de utallige Seilere“ — bemærkede Generalens Datter, den rødmostede, livsglade Bertha.

Den saaledes tiltalte Dame var en Broderdatter af Lord Carteret, denne bekjendte engelske Diplomat, der som Fredsmægler spillede en saa betydelig Rolle i Tiaarskrigen. Da hun tidlig havde mistet sine Forældre og tilligemed sin colossale Formue var kommen under Dufelens Bærgemaal, foretrak hun at ledsage sin eneste Slægtning og Beskytter paa dennes Reiser mellem de krigsførende Nationer, for det kjedsommelige Eneboerliv paa et gammelt, vidtløftigt Slot. Hyppige Sammentref, deels ved tydskke, deels ved det danske Hof, havde knyttet et vensabeligt Forhold mellem den ædle Lord og den Lovendahlste Familie, og da politiske Hverv kaldte Farbroderen over Hals og Hoved til Tydskland, be-

fluttede Broderdatteren at benytte sig et Par Maaneder af den nordiske Gjæstfrihed; Folkets hjærve Character, det klippesfulde Land, det bølgende Hav og den nationale Krig havde desuden noget Tillokkende for hendes skønne Sjæl og rige Indbildningskraft. — Da Generalinden tiltalte hende, syntes hun virkelig at forstyrres i kjære Drømme; Beemoden, der lig en Sommerfugl svævede over den høje, hvide Pande, hvor Ungdom og Ustyld tronebde, gjorde Plads for et oplivende Smil; idet hun vendte de store, tindrende Dine mod Gjæstevenerne, svarede hun med en Stemme, hvis liflige Klang forhøjedes af den fremmede Accent og den naive Omfætning af Ordene i det, tildeels af Grammatikens lærte Sprog: „Ak nei! jeg kun betragtede det deilig danske Flag; de Sømand vist være tappre derunder.“ — „Ja det kan I troe, Lady Sally!“ — sagde Froken Bertha og greb Venindens Haand — „hørte I ikke, hvad de ved Bordet fortalte om Commandeur Hvidtfeldt, som i Kjøgebugt sprang i Luften med Flag og Skib, for at de ikke skulde falde i Svenskers Hænder? Men han er ikke den eneste; vi have mange danske og norske Helte at opvise.“ — „Jeg veed“ — afbrød den engelske Pige — „jeg godt kender den skandinaviske Historie; men der ogsaa steds været Krig mellem Danske og Svenske, det Leilighed giver at blive Helte.“ — „Paa Ære!“ — udbød en ikke ganske ung Søofficer, hvis lidenskabelige Blik ofte og hemmeligt hvilede paa den skønne Engländerinde — „Lady Carteret taler Dansk som en Indfødt; det er en stor Ære for os Skandinavere, at en saa skøn Mund vil værdige at udtale saa ufskønnede Ord.“ — „I smigre, Sir Commandeur!“ — svarede Lady Sally, og hiin Sommerfugl drog atter over hendes Pande — „jeg ikke taler godt, men jeg meget godt forstaaer.“ — „Og det synes mig, at I, Hr. Commandeur! i den senere Tid slet ikke ta-

ler som en Danst, men river ned paa Alt her hjemme, som om I var en Svensker" — tilføiede den naive Bertha i en Tone, der skulde klinge spøgelsesfuld, skjøndt Blodet steg op i hendes Tindinger. — „Commandeur Bilster er nu altid den galante Cavaleer" — lagde Generalinden sig derimellem — „naar han converserer Damer, taale hans Ord ikke at vejes." — „En deilig Compliment til Damernes Forstand" — lo Bertha, medens Commandeuren næsten blegnede og med et sky Blik betragtede den norske Pige. Men fattende sig hurtigt, greb han atter Ordet: „I er ogsaa altfor patriotisk findet, Froken Bertha! I finder kun det danske Sprog smukt og glemmer, at det svenske er Nordens Italiensk; I fremhæver kun de danske og norske Helte, og glemmer, at Sverige har nok saa gediegne Navne at opvise. Fordi Svenskerne for Niebliffet ere vore Fjender, maae vi ikke overse deres Fortrin — —."

„Bed hellig Nafn og alle Eders andre Helte! der kommer han" — udbrod pludselig Generalen oprømt. „Hvem mener Du, Fader!" — spurgte Bertha og sloi op fra Stolen. „Vi have vist ved vor høirofede Disput vækket min Hr. Gemal af et Middagsblund" — smilte Generalinden. „Paa Vre! Eders Excellence gjør mig ganske nysgjærrig" — sagde Commandeuren med en ærbødigt Bevægelse mod den norske Statholder, som med et triumpherende Blik vekselsviis betragtede dem Alle. — „Huffer I ikke, at jeg for en fjorten Dages Tid siden fortalte Eder om en Søfadet, hvem jeg paa hans ærlige, skjætte Ansigt betroede Commandoen over et armeret Fartøi?" — vedblev Generalen — „I, Hr. Commandeur! fandt, at min Tillid var lidt vel overilet, medens Damerne toge Parti for mig og Gutten." — „Aha! nu erindrer jeg" — henkastede Commandeuren noget forlegen — „jeg tillod mig den Bemærkning, at Personen var

for ung og ubekjendt, og det var et godt lille Fartoi." —
 „Der han kommer vist hjem igjen" — aandede Lady Sally,
 idet hun i en forover bøjet Stilling anstrængte Blikket.
 „Rigtig, der kommer han" — bekræftede Generalen — „og
 tager jeg ikke feil, bringer han et Par Foræringer med til
 Hans Majestæts Fødselsdag."

Alles Blik iilte nu ud over Fjorden, hvor Snaven
 Ormen' pillede gjennem Bolgerne ind mod Byen, ledsaget
 af fire andre Fartøjer, paa hvilke det danske Flag vejede
 høit over det svenske; Seilene sank ned, den mindskede Fart
 og svang sig snart efter rundt for Ankeret. Medens man
 endnu underholdt sig om det heldige Tilfælde, at det nye
 Fartoi netop paa denne festlige Dag vendte tilbage fra sin
 Vand- og Ildbaad med godt Bytte, ved hvilken Leilighed
 Damerne især bleve veltalende, meldte Tjeneren, at Kabet
 Besfel forlangte at tale med Hans Excellence.

„Ei, ei, er han allerede der" — sagde Generalen og
 saae sig betænkelig omkring — „det treffer sig slemst nok, at
 jeg i Dag ikke har et Bærelse tilovers, hvor jeg kan afgjøre
 alvorlige Forretninger. Siig ham fra mig, at det gjerne
 kan vente med Rapporten til i Morgen, men at jeg venter
 at see ham paa Ballet i Aften. Ikke sandt, mine Damer!"
 — lagde han smilende til, idet han nikkede til Lady Sally
 og sin Datter. „Ja, det kommer da an paa, om han er
 en ligesaa god Dandsfer som Sømand" — lo Bertha; men
 Ladyen smilte stille hen for sig og saae endnu bestandig ud
 over Fjorden. — „Naa, hvad venter Du efter" — raabte
 Generalen til Tjeneren, som i en ærbødig Afstand var ble-
 ven inde i Bærelset — „bring ham den Bæst, jeg har
 sagt Dig." — „Eders Excellence maa tilgive" — flammede
 den tjenstfærdige Mand med fortviølede Miner — „den Hr.
 Kabet er slet ikke af de Folk, der lade sig afvise. Jeg sagde

ham strax, at Eders Excellence ikke kunde tale med ham i Dag; men han paastod, at Kongens Tjeneste gik for al anden, og han puffede mig Trin for Trin herop; nu staaer han allerede her udenfor Døren." Denne Beretning, saavel som Tjenerens øjensynlige Angst for med den givne Befælt at komme ud til den lille Kædet, som man i Familien kaldte ham, gottede Damerne meget; thi Kjæthed og Bestemthed ere jo i Kvindens grantseende Dine de bedste Anbefalinger for en Yngling, medens den ellers saa høit priste Bæffedenhed lettelig bringer hende til at trække paa Skulderen. Paa Commandeuren gjorde dette lille Optrin derimod en ganske anden Virkning. „Er Knægten forrygt!" — raabte han og gjorde en Bevægelse som om han vilde ud, for at jage ham bort. „Min Gud! hvorfor vred" — udbroød Lady Sally halv forkræffet, og med et bønligt Blik til Generalen, som i Grunden morede sig over det Hele, vedblev hun: „J ikke bryde Eder om os, Sir General! lad ham komme." — „Jeg takker Eder, Hr. Commandeur!" — sagde nu Norges Statholder med et høit Smil til Søofficeren — „Eders Mellemkomst vilde ikke nytte stort her. Jeg kender allerede Krabaten af de Par Samtaler, jeg har havt med ham; han lader sig ikke forknytte. Desuden har han i Grunden Ret, at Kongens Tjeneste gaaer for al anden, og da vor smukke Gæst ei har noget derimod, vil jeg i Eders Nærværelse modtage hans foreløbige Melding." — Paa et givent Vink aabnede Tjeneren Døren og veg med et mekanisk Blik tilbage for den unge Sogut, som traadte rast ind og hilste Selskabet med utvungen Anstand.

„Er da lykkelig kommen igjen, Hr. General!" — begyndte han, og Blodet stød op i hans Kinder; thi et Sideblik paa Lady Sally lod ham gjenkende det skønne Hoved, han hiin Morgen havde iagttaget bag Ruden — „har, Gud-

Aae Lov! efter Dnsse udført Eders Vrinde og for Tydelig-
 hedens Skyld optegnet det vigtigste i denne min Rapport.“
 — „Det var jo saare fornuftigt, min Gut!“ — yttrede
 Generalen og modtog Brevskaberne, veltilfreds med den unge
 Chæfs Forsigtighed; af flere Grunde vilde det have været
 ham ubehageligt at lade Commandeuren høre paa en mund-
 lig Rapport — „men den anden Deel af Eders Instruction
 har I neppe holdt Eder synderlig efterrettelig, kan jeg see af
 den lille Transportflaade, I har gjort Tjenden den Willighed
 at tage paa Elæbetoug.“ — Et speidende Blik paa Gene-
 ralen overbeviste Kadetten om, at Dagens Hoitidelighed havde
 sat denne mægtige Mand i et naadigt Lune og saaledes for
 Djebliffet nedbrudt Stranken imellem den Overst- og den
 Nederstcommanderende i denne Deel af det danske Rige.
 Gaaende over i sin høje Foresattes spøgende Tone, svarede
 derfor Vessel med et Bukt: „Beder om Forladelse, Eders
 Excellence! har saa samvittighedsfuldt efterleret Instruxen,
 at jeg, da alle mine Forsikringer om Hastværk ikke kunde
 bevæge de gode Venner ved Viigsiden til at slippe mig af
 deres Arme, tog hele Selfabet med.“ — „Synderligt varm
 har den Affaire da neppe været“ — mælede Commandeuren,
 som i Stilhed ærgrede sig over den ubetydelige Persons fri-
 postlige Sprog og Mangel paa Dpmærksomhed mod en hoi
 Søofficeer — „det er jo lutter Pærestuder, I har bragt
 med.“ — „Kan ikke heller sige“ — svarede Vessel med sagt-
 modig Stemme, skjøndt et sunkende Blik flygtigt skjød frem
 under de mørke Bryn — „var kun en Hukfert paa otte
 Stykker, jeg lagde paa Siden og entrede.“ — „Ei, ei, hvor-
 ledes!“ — raabte Generalen og saae ganske alvorlig ud af
 Binduet til Skibene — „Ormen“ fører jo kun fire Stykker;
 har I ikke uden yderste Nødvendighed bundet an med en
 Overmand, kommer I endnu til at staae til Ansvar for

denne Herre; det er Commandeur Bilster, som fører Befalingen over Hans Majestæts Sømagt i Nordsoen." Bessel bukkede med pligtskyldig Opmærksomhed for den høje Søofficer, som besvarede hans Høflighed med et kort Nis. „Haa-ber, at min Rapport indeholder min Retfærdiggjørelse" — sagde han med alvorlig Holdning; men vendende sig derpaa atter til Generalen og gaaende over i sin forrige Tone, tilføjede han: „Bedst lægge Mærke til, at Instruxen løb paa, i Tilfælde jeg ikke kunde undgaae Kamp, da at slaae til som en Fortoivlet, for at slippe igjennem; desuden var Mandskabet villigt nok, for engang igien gjennem Ilden at hente nogle Prisepenge; skal være længe siden, man har givet dem Leilighed dertil." Commandeuren bed sig i Læberne og Generalen tog hurtigt Ordet: „Nu, i saa Fald vil Commandeur Bilster sikkert ikke forglemme Eders Navn i sin næste Indberetning til Hans Majestæt." — „Efter den mundlige Beretning at dømme, troer jeg nok at kunne meddele dette unge Menneſke Vidnesbyrd om Forvovenhed; men hvorvidt jeg kan anbefale ham som dygtig og værdig til Forfremmelse, vil endnu være afhængigt af de nærmere Omstændigheder" — svarede Commandeuren tørt paa den, indirecte til ham stilede Opfordring.

Al en ganske anden Grund end for nogle Minutter tilbage, skød Blodet atter op i den unge Sømands Kinder, og han var paa Nippet at give en ubesindig Stoltthed Tøilen, da Generalen, hvis skarpe Blik opdagede det, standsede Udbrudet og gav Samtalen en anden Retning. „Lad det for i Dag være nok med Krigsfagerne" — sagde han — „Dagens skjønne Fæst har tilvejebragt en øjeblikkelig Stilstand, som vi ville benytte til lutter Lyst og Glæde. I er min Gjæst" — tilføjede han, henvendt til Kadetten, og i Forbifarten hvilede hans Øje et Secund paa Commandeuren, som

for at minde denne om Gjæsters Frihed og Lighed — „da J paa en saa ærefuld Maade har beftaaet Ildproven og til Hans Majestæts Fødselsfest hjembragt saa skjonne Priser, maae vi jo betragte Eder som Dagens næste Helt. Jeg tillader derfor, at J udbeder Eder en Dands med en af disse Damer her, for i Aften at aabne Ballet.“ Denne, især i hine Tider udmærkede Dre, der saaledes tiltænkttes den unge Mand, og som vore Læsere sikkert ville indbømme, kunde forklæres af flere Grunde, blandt andre af Generalens Glæde over, ei at have feilet i sine Forventninger om Kadetten, bragde Commandeuren næsten ud af Fatning og gjorde Bessels maaløs, dog kun af glad Overraskelse. Damerne udlagde hans Tausshed og stirrende Blik paa forskjellig Maade; Generalinden, som ikke tvivlede om, at hendes Bertha vilde komme til at aabne Ballet, frygtede allerede for, at den raske Gut paa Søen skulde være en jammerlig Cavaleer i Balsalen, og spurgte med en virkelig deeltagende Mine, om den unge Herre maaskee ikke havde lagt sig synderligt efter Dands, over hvilket Spørgsmaal Generalen lo og meente, at alle danske Søkadetter vare fødte Dandsere. De tvende unge Damer vare overbeviste om, at Bessel taug fordi han ikke kunde blive enig med sig selv om Valget; i det mindste var dette bestemt Berthas Tanke; rødmenende slog hun Dinene ned og skjulte Ansigtet med Bisten, medens Lady Sally, uden ringeste Tegn paa Forvirring betragtede den unge Helt — hun tænkte vel kun paa hans skjæffe Daad. Hans Tausshed varede imidlertid ikke saalænge, som vi have været om at beskrive Optrinnet. Med høit blussende Kinder, men ikke bestomindre med en vis Frimodighed, henvendte han sig til Englænderinden. „Maatte J, min Frosken! kanstee ville prøve den lille Lystseilads med mig?“ — Inden den unge Dame kunde faae Tid til at svare, bemærkede Generalinden, som

blev lidt stødt over hans Valg: „Det er Lady Carteret, og dette er min Datter, Frøken Bertha — —.“ Generalen tilkastede sin Hustru et dadlende Blik, Bertha nappede hende i Kjolen, og Commandeuren glædede sig i al Stilhed over den impertinente Knægts Misgreb til Lands; men Lady Sally svarede med en ubestridelig Venlighed: „Jeg Eder takker, unge Sir! for Opmærksomhed; men I bede Lady Bertha at aabne Lystseiladsen; den Vre meer tilkommer Sir Generals Datter.“ — Idet den kjække Somands Blik i en saadan Nærhed mødte den unge Piges mørke, begejstrede Dje, blev han til Mode som om han maatte stryge Flaget for en Drlogsmands glatte Lag; alligevel fastholdt han den Tanke, at han for ingen Priis vilde opgive Farten med en saa herlig Seiler og skøndt han var intet mindre end Hofmand, indgav ham dog en vis medfødt Takt, hvad han havde at gjøre. Med den zjurligste Boining og den høfligste Stemme, han havde i sin Magt, sagde han: „Vilbe sikkert være en Fornærmelse mod begge Damerne, om jeg forandrede Valget, og kunde hende sig, at Frøken Lovendahl ikke bliver misundelig paa denne Dame, naar hun først seer mit daarlige Kjendskab til Balsalens stormfulde Farvand.“ — „Vidste jeg ikke, at han slog sig igjennem“ — lo Generalen.

Den lykkelige Sokadet anbefalede sig, og Selskabet satte sig i Bevægelse, for atter at deeltage i Dagens larmende Fest. Med en usædvanlig Fortrolighed nærmede Norges Statholder sig den suurmulende Commandeur og sagde i en spøgende Tone, som for at bringe ham i bedre Lune: „Nu, min Hr. Commandeur! I synes i Dag ikke fornøjet med mig; I frygter nok for, at jeg skal vække Insubordination paa Flaaden.“ — „Eders Excellence behager at spøge“ — svarede Commandeuren med en dyb Boining — „saaer jeg den stivnakkede Krabat engang ombord paa et af mine Skibe,

skal han snart svede de stolte Tanker ud; vi have prægtige Midler mod Insubordination. Men selv her paa Landjorden og ved en saadan Leilighed, maa jeg oprigtig tilstaae, synes han mig for grøn til at gøres saameget Væsen af." — Generalen, paa hvem denne uvenlige Yttring gjorde et ubehageligt Indtryk, blev pludselig alvorlig og ligesom med et prophetisk Blik ind i Tiden bemærkede han kort: „Maaskee I har Ret; men maaskee er han, før Krigen endes, ældre Helt end nogen af os."

I den rummelige Dandsesal frembragde Skinnet fra de talrige Lampetter og Lysekroner en svag Efterligning af Dagens Lys. Fra det, nogle Trin ophøjede Orkester bruste den lystige Musik ud blandt Gæsterne, der leende og stemtende bølgede frem og tilbage eller samlede sig i høirostede Grupper, eller betragtede de hist og her dansende Par, medens Nationalsange og tordnende Hurra lode fra de tilstedende Bærelser, hvor Bacchus havde holdt sit Indtog; Alt bar Præget af Lyst og Gammen lige indtil de dansende og jubilerende Figurer paa det kostbare, gammeldags Tapet. Dog, man tænke sig ikke et Nutidens Bal, med skærende Gallopader og hoppende Hamborger-Skotsk, eller hvor Damerne i lange, alvorlige Rækker omkredse Salens Bægge som Billedstøtter. Her var Alt i levende Bevægelse og som forgyldt af lutter Glæde, skjøndt den folie d'Espagne, den Menuet, den Contredans, de just ikke udmærkede Musici foredroge, vilde klinge noget absurd i en Nutidens Baldames Dre, medens de stive, vidt og bredt udstaaende Fiskebeensstjorter vilde synes at vanzire Dvindens delige Former og de store, pudrede Parykker at omstabe Herrerne til latterlige Caricaturer. Dette gaaer imidlertid ind paa et Thema, der evigt vil blive varieret, men evigt uden Nytte; kunde man dog lige saa let byde Veir og Vind at forblive i en vis Retning, som byde

Moden at være stabil. Den hele Forsamling paa dette Nationalbal, saavel som de enkelte Grupper, fik et endnu interessantere Anstrog ved de norske Bønderpiger og Knose, der saaes hist og her og paa hvis glædetindrende Ansigter man ingenlunde opdagede Følelsen af Ringhed eller Tilsidefattelse; thi de fornemste Herrer og Damer kappedes om at give sig af med dem.

„Seer Du Petrus derhenne“ — sagde en ung Solieutenant i aldeles ny Uniform til en ligesaa ung Kammerat — „for en Ulykke! hvor er den Ulf kommen til en saadan Tre at aabne Ballet i Statholderens Huus — — og det himmelsk deilige Pigebarn, han har kapret — —.“ — „Jeg vilde ikke troe mine egne Dine, da jeg saa ham træde ind i Salen med hende“ — svarede den Tilstalte adspredt; thi hans Blik hvilede med et begejstret Udtryk paa en nydelig Bøndepige, hvis fine, regelmæssigt skjønne Ansigt stak besynderligt af mod Dragten — „men jeg kjendte ham strax paa den Hælvedes raske Holdning; han spankulerer jo saa stolt omkring, som om han havde Vagt paa Skandsen.“ — „Fra hvilken Kant mon han da har faaet en saa heldig Vind“ — vedblev den Første — „han er jo endnu kun Kadet; den deilige fornemme Dame skulde dog vel aldrig have forgabet sig i ham.“ — „Hvad den engelske Ladys Deilighed angaaer“ — smilte den Anden — „saa er her nogle ringe norske Damer paa Ballet, der nok kunde gjøre hende Rangen stridig.“ — „Jeg maa hen og preje Kadetten; jeg tænker, han mindsker Seil og glemmer de stolte Nykker, naar vore Arelbaand skinne ham i Dinene.“ — „Farvel saalænge! jeg har en ganske anden Seiler i Sigte.“

Den første Dands var til Ende; Beesel førte Lady Carteret gennem Sværmen, der af Beundring og Ærbødighed gjorde Plads for den skjønne og fornemme Dame, medens

lidt af Beundringen dog ogsaa gjaaldt den lyffelige Søfader, om hvis kjække og heldige Togt en nys ankommen Balgiæst just fortalte vidt og bredt. Men Bessel syntes at have glemt baade Svensken og Arelbaandene, Hav og Jord, og at fare om i en ganske ny Begeistrings Himmel. — Det Særegne i hans Stilling bragde ham dog ingenlunde ud af Livgevægten; det lod ham kun anstrænge alle sine Kræfter, for at aflægge den noget raa Sømand og tilegne sig den dannede Verdens højere aandige Sving, hvorved hans naturlige Wiid kom ham til Hjælp, og det lod virkelig til at lykkes ham, i det mindste i Englænderindens Dine. Da de gjennem Trængslen havde naaet en ledig Plads i Nærheden af den Løvedahlste Familie, bukkede han for sin Dame, som takkede ham med en gracios Væining og sagde smilende: „J, Sir! var meget besværet; den Lystseilads jo gik godt.“ — „Takker, Lady Carteret!“ — svarede Ynglingen i samme Tone — „men, med Forlov! kommer af, at J var med; er bestemt min gode Stjerne, som vil bringe alle mine Foretagender Lykke, naar den skinner derover, trods Storm og Fiender.“ — „Nei, nei, Sir!“ — faldt hun ham i Ordet med en halv alvorlig Mine — „en god Sømand ikke smigre.“ — „Beder om Forladelse“ — bemærkede Bessel heel alvorlig og lagde Haanden paa Brystet — „var ærligt meent; forstaaer mig ikke paa saadan Slingren. For Djæveln! — — beder om Forladelse! men om J bliver vred eller ei, troer, J er min Stjerne. Huffer nok, da jeg med en fortviolet Beslutning nærmede mig dette Huus, for at prøve min Lykke, hvor J skinte mig imøde fra Binduet —“ han standsede lidt forbløffet; thi Lady Sally slog rødmen de Djet ned ved Erindringen om Natkappen, og for første Gang forlegen vedblev han: „Formodentligt dumt sagt af mig; men Meningen er lige god.“ Her blev Samtalen afbrudt af nogle Herrer og

Damer, der nærmede sig den mægtige engelske Lords Broderdatter, og forstemt skubbende Søgutten sig gjennem Mængden hen til den Sal, hvor Bacchus dyrkedes. En bekendt Skikkelse fremstillede sig for ham, endnu en og nok en; kun Lieutenants-Uniformerne og de skinnende nye Arelbaand vare ham fremmede. „Sei, Petrus!“ — raabte den Ene og rakte ham et fyldt Glas — „faaer man endelig fat paa Dig; Du har i Aften forbandet travlt ved vor Herres Port.“ — „Sivers — — Tønder og Du, Bude!“ — udbrod Bessel forundret, idet han gjenkjendte sine gamle Messesammerater — „for Djæveln! have jo faaet splinterny Taffelage; oho! alle Tre paa engang løbne af Stablen som Lieutenanter.“ — „Vi have trolig efterkommet Din Opfordring ved Afstedden paa Ostindiesareren“ — lo Sivers — „vi vilde ikke tie og rødme, naar vi atter stødte sammen med Dig, Du gamle Ulf!“ — „Men hvor har Du gjort af Arelbaandene“ — bemærkede Tønder spydig, da Binen havde gjort ham kraktil — „kunde den fornemme Skjønhed, Du aabnede Ballet med, da ikke skaffe Dig af med Kadettrøjen?“ — „Drei af, Tønder! og lad ham styre sin Cours i Fred“ — lo Sivers atter, men dog med Godmodighed; thi af Bessels pludseligt opblussende Kinder sluttede han, at deres ellers saa frække Kammerat skammede sig over sin Kadettrøje — „seer Du ikke, at han rødmer og tier.“ — „Tag Jer i Agt, I Storskydere! at I ikke komme først til at stikke Piben ind“ — lagde den rolige Bude sig derimellem — „kjender jeg Petrus ret, saa rødmer han ikke af Skam over sig selv.“ — Bessel, som rigtignok syntes et Øjeblik at have tabt Fatningen, dog ikke af den Grund, som hans viinbegeistrede Kammerater meente, men fordi Ladyen bragdes med i Spillet, tilkastede Bude et venligt Blik og tog derpaa med kraftig Stemme Ordet: „Gratulerer ret af Hjertet til Eders Avancement;

have formodentligt alle Tre været med i een og samme Bataille. Gik I kanstee til Bunds eller blot til Beirs efter Titlen?" — „Snak om en Ting, Rædet! vi gik lige ud" — brummede Tønder ærgerlig. „Efter et kort og lystigt Krydstogt med Fregatten „Løssen," avancerede vi til Lieutenanter, da der er Mangel paa dygtige Officerer" — tilføjede den lattermilde Sivers. „Hvad Fartøjer commandere I da nu?" — spurgte Bessel videre. „Vi ere jo Lieutenanter" — vedblev Tønder i en endnu ærgerligere Tone — „kan han da hverken høre eller see — —." — „Vi udgjøre tre af „Løssens" Kløer" — tilføjede Sivers som før. Med gjenvunden Fatning modtog Bessel endelig Glasset, som Tønder med stigende Utaalmodighed endnu bestandig holdt i den udstrakte Arm; hævende det høit og maalende de tre Lieutenanter med et ironisk Blik, sagde han: „Vil drikke en Skaal for den af os, der først bliver Admiral." Han tømte Glasset og kaffende det ud af et aabent staaende Vindue, vedblev han i en ligegyldig Tone: „Gjøre mig kanstee den Tre, I Herrer Lieutenanter! at besøge mig i Morgen tidlig ombord paa mit Fartøi, Snaven „Drmen;" ville saa tage over og spise Frokost paa den lille svenske Hukfert paa otte Stykker, som jeg tog i Forgaars." Dermed hilste han Kloverbladet og flendrede videre.

Musiken spille op og Dandsen begyndte igjen. Skyndsom styrede Bessel omkring mellem de fra alle Kanter fremtilende Par og saae sig speidende om, uden rigtig at vide hvorefter. Hifshenne svævede Lady Sally ved en høi Officeers Side; de fornemste Gæster dannede dette Pares Dvaerille; man gjorde Plads og samlede sig i en uhyre Kreds, for et Øjeblik at beundre de skønne Dandserinder og de glimrende Dandser. Bessel stod blandt Mængden og for-

fulgte hiint Par med misundelige Bliffe; han var fortrydelig, men vidste ikke ret hvorover.

„Maa jeg dandse den næste Dands med Dig?“ — sagde Sivers halv høit til en nydelig Bondepige, og i en Tone, der saa at sige holdt Middelvejen mellem en Fornemmes nedladende Fortrolighed og en forelsket Ynglings Erbødighed. „Jeg takker for den Ære, at Hr. Lieutenant vil dandse med en ringe Jente“ — svarede Pigen med et dybt Knix; i hendes Stemme og hemmelige Smil laa en Skalkagtighed, der vilde have gjort en koldere Jagttager raadvild. „I Sandhed! Du overstraalet mangen en høibaaren Dame“ — vedblev Sivers med et skjodesløst Galanteri — „men saa lad mig vide min smukke Dandserindes Navn.“ — „Jeg hedder Ojertrud, Hr. Lieutenant!“ — svarede hun; i det samme slog hun de store, mørkeblaae Dine i Beiret og saae med et saa aabent og frit Blik paa Ynglingen, at han uvilkaarligt bøjede sig og tilbageholdt det endnu skjodesløsere Galanteri, der allerede svævede ham paa Læben. Haand i Haand iilte de hen til en Quadrille.

„Hør engang, Petrus!“ — hvisttede Bude til den tankefulde Bessel — „Du synes jo forbandet godt kjendt i denne stadselige Familie — — nu, nu! Du skal ikke derfor vise Tænder; mig er det lige kjært, hvordan Du er bleven det, og at det er steet paa en honnet Maade, er jeg sikker paa; men saa kunde Du kanstee sige mig, hvad det er for en Dame, der dandser hithenne med Landkrabben i de Fornemmes Quadrille. Jeg vil aldrig være ærlig, om jeg i mine Levedage har seet nogen ziirligere Gallionsfigur eller stoltere Reisning.“ — „Froken Vilster, troer jeg, men tager maaskee feil“ — svarede Bessel let hen; thi hans Blik og Opmærksomhed fængsledes endnu bestandig af een og samme Ojenstand, medens hans Sjæl, midt i denne Tummel og almin-

delige Glædesruus, udkastede æventyrlige Planer. „Hvad for noget! hun skulde være en Datter af vor seendragtige Commandeur?“ — udbød Bude med en usædvanlig Hefstighed — „da er hun en stoltere og driftigere Seiler end noget af hendes Faders Skibe.“ Han ilte bort, for at komme i Nærheden af Gjenstanden for sin Beundring.

Den som Froken Vilster betegnede Baldame stod netop og tilviste sig Kjøling med sin, en udbredt Paafluglehale ikke ulige Biste og laante kun halvt Dre til sin Cavaleers formodentlig vel fornuftige Conversation. Hun var en Skjønhed, det vilde sikkert Enhver strax have paaftaaet; thi hendes Skabning var rank og Formerne zarte, hendes Ansigt regelmæssigt ovalt med blegrode Roser paa Kinderne, hendes Mund syntes kun skabt til Smil, for at vise de hvide Tænder, skjøndt Smilet ikke altid var frit for en uqvindelig Sarcasme; hendes Næse var fin og lidt bøjet, og under de, noget skarpt tegnede Bryn brændte et Par talende Dine, der af og til sloges i Beiret, som for med seirende Kraft at gjennemtrænge en udvalgt Gjenstand. Skjøndt hendes Dine stundom søgde derhen, hvor Bessel stod, og firerede ham med et sært Udtryk, omtrent som om hun ikke kunde begribe, hvi denne Aftenens Helt endnu ikke havde nærmet sig hende, Ballets Heltinde, var den smukke Solieutenant, der havde trængt sig frem i Kredsen og hvis beundrende Blik hvilede paa hende, dog ikke undgaaet hendes Opmærksomhed, og da hun i den næste Tour floi tæt forbi dem begge, tabte hun Bisten. Bessel var for adspredt eller for ukyndig i et Bals mangehaande Hendelser og Coletterier, til videre at lægge Mærke hertil; Bude derimod greb Paafluglehalen, ganske henrykt over det lykkelige Tilfælde, og da han med en ærbødig Boining overrakte den, trængte den skjønnne Dames taknemmelige Blik saa glødende ind i hans Sjæl, at han følte alt

Blodet strømme til Hjertet. „Jeg takker Eder, at I bjergede den saa raff“ — sagde hun med et let Smil — „under det næste Pærs Fodder var den sikkert forgaaet.“ — „Og i et saadant Farvand kunde det ikke nytte at gaae til Bunds efter den“ — tog Bude til Orde, da den heldige Begyndelse gjorde ham dristig — „ellers havde jeg gjerne været Livet derfor.“ — „Virkelig!“ — bemærkede Damen og skjulte næsten sit Ansigt bag Bisten, vistnok for flygtigt og ubemærket at iagttage den uhøflige Rødet histore — „men jeg er ikke saa lettroende; kom vi i Morgen sammen til Bal paa en Orlogsmand og jeg tabte min Biste i Havet, vilde I dog blive slemt forlegen.“ — „Det kom an paa en Prøve“ — forsikrede Bude med et Anstrog af Alvor, men vedblev strax i den forrige Tone: „Dog, jeg er egennyttig, jeg forlanger Bjergelsen.“ — „Og den er?“ — spurgte Damen, idet hun firerede ham og tilviste sig Kjølning. „Jeg udbeder mig den Lykke at dandse næste Dands med Eder.“ — „Den Bjergelsen tilstaaes uden Afkortning“ — lo Frøken Julie Wilster og gav sin Cavaleer Haanden, for at figurere i den sidste Tour af Contredansen.

Da Lady Carteret ikke længer var paa Gulvet, slendrede Bessel atter omkring mellem de larmende Balgjæster. Tilfældigviis fik han Nye paa Frøken Bertha, som underholdt sig med en Søofficer, og nu faldt det ham først ind, at han ikke havde viist Husets elskværdige Datter nogen Opmærksomhed; han nærmede sig derfor raff og udbad sig ligefrem en Dands. Søofficeren maalte ham med et spydigt Blik og bemærkede: „En anden Gang, min gode Ven! jeg staaer netop i Begreb med at byde Frøken Lovendahl op til denne Dands.“ — „Kan gjerne være“ — svarede Bessel kort — „men da jeg er kommen Eder i Forkjøbet, tager jeg den skønne Prise og I faaer at fække agterud.“ — „Men

Kadetten glemmer dog ikke Resecten mod en Officer!" — foer hiin i Veiret. "Respecterer i dette Farvand kun Høflighedens Flag" — henkastede Bessel, og idet han med en ærbødigt Bøining greb Berthas Haand, tilføjede han halvt sagte: „Kunne jo siden preje hinanden igjen.“ — „Saa maa Damen afgjøre det og vælge mellem os“ — vedblev Søofficeren med et tvungent Smil. „I Sandhed! det er ikke smukt af Eder, Capitain Rostgaard!" — sagde Froken Bertha og blev rød og bleg; men fattende sig, gav hun atter Haanden til Bessel, som havde sluppet den — „da Kadet Bessel er kommen først, bør jeg ogsaa vælge ham.“ Rostgaard bukkede flitt og kastede et vredt Blik efter det bortilende Par.

„Men det er jo ubarmhjertigt af Eder“ — hvisttede Sivers til den smukke Bondepige, som ganske staaandst hvilte sig efter Dansen — „saa siig mig dog hvorfra I er og Eders Forældres Navn.“ — „Det bryder Hr. Lieutenanten sig bestemt ikke om“ — smilte Pigen og legede med den lille Rost af Efteraarblomster, som hun holdt i Haanden istedet for en Biste — „det har jeg altid hørt, at de fornemme unge Herrer snakke saaledes af bare Høflighed eller Smigreri, hvad det nu er.“ — „Men en ærlig Somand forstaaer sig ikke paa at smigre; han udtaler sit Hjertes Mening, og derpaa skal man netop kjende ham“ — indvendte Sivers, som for Alvor var bleven forelsket. Gjertrud pillede en Blomst itu og uden at slaae Dinene op vedblev hun: „Og om jeg nu fortalte mine Forældres ubetydelige Navn og den lille, ubekjendte Bygd, hvor jeg er fra, tjente det jo kun til at give Hr. Lieutenanten Noget at fortælle igjen til Eders Kammerater, og Noget at lee ad og Noget at glemme — —.“ — „Nei, ved min Somands-Vre!" — udbrød Sivers, men med dæmpet Rost og tog driftig hendes lille Haand — „jeg kan aldrig

glemme Dig, Gjertrud! skøndt vort Bekjendtskab er saa ungt.“ — „Tys, Tys!“ — truede Pigen halvt skjelmst og halvt alvorlig — „en stakkels Bondepige maa heller ikke sætte sig ud over Verdens Dødsdomme. Jeg vil da troe, at I ikke glemmer den ubetydelige Gjertrud, siden I sætter Eders Ære i Pant derpaa; men i Alvor vil I dog aldrig omtale hende til Eders fornemme Slægt og Venner.“ — „Og dog, Gjertrud! hvis Du kunde læse i mit Hjerte, fortrod Du bitterligt Dine Ord“ — sagde den unge Mand med et inderligt Blik og en overbevisende Kraft i Stemmen. „Det gaaer ikke an“ — afbrød Bondepigen med næsten ængstelig Hurtighed, og idet hun viklede sin Haand ud af hans, reiste hun sig og gjorde Mine til at forlade ham — „man bliver opmærksom paa os.“ — „Vil du ikke først sige mig Dit rette Navn og Hjemsted, for at jeg i ramme Alvor kan fortælle det til mine Slægtninge og Venner?“ — bad Unglingen. Halvt bortvendt svarede Gjertrud sagte og afbrudt: „Det tør jeg ikke, og maaskee var det ubesindigt handlet af mig og af Eder — I vilde maaskee fortryde et Djæblisk Ruus. Men kan I finde mig, mødes vi engang igjen, og det er nok muligt, saa ville vi see, hvo af os der havde Ret.“ Hun vendte sig bort med en Taare i Øjet og lod Blomsterkosten falde. Melanist greb Sivers den og stirrede forbauset efter den gaadefulde Bondepige; men han vovede ikke at følge hende; hendes Ord lode ham skimte et fjernt, skøndt usforklarligt Haab og han lovede ved sig selv, at hun eller ingen anden Kvinde skulde følge ham paa Livets stormfulde Seilads.

I en ærbødig Stilling stod Bude foran Froken Bilster, som skjodesløs havde kastet sig hen paa en Ottoman og syntes en Afsmagt nær af Træthed, medens dog hendes Dine med usvækket Ild gennemføre Galen, som om hun søgte en Gjenstand; af og til lod hun dem ogsaa med en Slags Til-

fredshed hvile paa den smukke unge Mand. „J er en fortreffelig Dandsfer“ — sagde hun med en Stemme og Mine, der maatte lade Tilhøreren i Tvivl om det var Damens Spøg eller Alvor — „det skulde man sandelig neppe have tiltroet Eders stille Væsen og rolige Holdning.“ — „Hvis det Vidnesbyrd ikke gaves mig af en saadan Mund, vilde jeg heller ikke troe det“ — svarede Sømanden, hvis Sjæl syntes at svømme i det Blif, hvormed han betragtede hende — „Det er som om en Forvandling var foregaaet med mig, og Erindringer om denne Aften udslættes først med mit Liv — —.“ — „Det er et interessant Val“ — afbrød Damen ham med en rask Bevægelse, som om hun nu folte Kræfterne vende tilbage — „jeg elsker ret et saadant Val; det er Livet i en højere Potents. Det forekommer mig som en larmende Kampplads, hvor Seirens Laurbær ei bedugges af Graab, og hvor de Segnende kun døe af Glæde, medens de Fængne prise deres Lænker.“ — „Men Kampen er ulige“ — bemærkede Søofficeren og Blodet skjød højere op i hans Kinder — „thi Skjønheden gaaer ubetinget af med Seiren. Hvad de Fængne derimod angaaer, da føler jeg Sandheden i Eders Ord“ — tilføjede han med dæmpet og usikker Stemme — „jeg begynder allerede at føle Lænken og priser den.“ — „Stille! hvad er det J siger“ — lo Julie og slog ad ham med Bisten — „lad min Fader ikke høre en saadan Yttring; det vilde i hans Dine være en slet Ubefaling. Min Gud! hvor det er varmt“ — vedblev hun og kastede et speidende Blik til Siden — „J maa skaffe mig et Glas Sukkervand, eller jeg forgaaer af Tørst.“ — Hurtigt iilte Bude til det nærmeste Buffet, for at hente den forlangte Lædskedrik. En Tjener vilde høflig følge efter ham; men ivrig snappede han Glasset og styrede forsigtig dermed gennem Mængden. — „Naa, træffer jeg endelig en fornuftig Kammerat“ — raabte Tønder

og greb ham i Armen, idet han holdt et skummende Glas Champagner ligesom hans Ansigt — „Skaal, min Broder! til Randen — —.“ — „Nei, stop!“ — sagde Bude og søgte at rive sig løs uden at spille den kjælende Drif — „det er kun Suffervand, jeg har inde, til min Dame — —.“ — „For en Ulykke!“ — brummede Tønder og betragtede ham med noget stive Blif — „er Du kolde Søhund ogsaa bleven varm og gaaer paa Krydstogt — — ja saa — — tag Dig i Agt for blinde Skjær, min Broder! — — naa, saa bliver jeg da den eneste Fornuftige i denne lykfsalige Aften.“ —

Bude, som lykkelig havde slidt sig løs, naaede langt om længe hen til Ottomanen; men han fandt den tom. Frøken Wilsster dandsede allerede med en slank Cavalleriofficeer, og den unge Semand, som ikke rigtig kunde blive klog derpaa, skjødte han havde en Ahnelse om at være holdt for Nar, satte sig paa den ledige Plads; Tønders Advarsel skurrede endnu i hans Dre og gjorde ham eftertænkksom.

„Du min Gud! der sidder min tro Hyrde ved Rilden“ — spottede Frøken Wilsster, da hun nogle Minutter efter førtes tilbage fra Dandsen; men idet hun derpaa med en vis Bestemthed nejede for Cavalleriofficeren, vedblev hun med et venligt Smil til den alvorlige Semand: „Tilgiv mig; jeg havde lovet hiin Herre denne Dands.“ — „Behager I, min Frøken!“ — sagde Bude og bød hende Glasset med et høfligt Bif — „jeg ventede taalmodig, som I seer, uden at ryste Lænnen.“ — „Men I seer jo saa alvorlig ud, som om Storm og Uveir vare i Anmarsch“ — hentastede Damen. „Alf Glæde doer jeg i det mindste ikke dennegang“ — svarede Semanden i samme Tone. Frøkenen nippede til Glasset og betragtede hemmeligt den underlige Yngling, hvis Udsærd var hende ny og netop derfor interessant. Hun satte Glasset bort; med et halvt tungsindigt Blif og indtagende

Benlighed rakte hun ham derpaa Haanden og spurgte rast: „Dandse vi den sidste Contredands sammen?“ — Taus, men som greben af en ny Ruus, iilde Bude ved den forførerisse Skjønnes Side gennem Salen.

I den saakaldte fornemme Quadrille opførtes en moderne Dands; Damerne adspredte sig pludselig og valgte Herrer til en enkelt Tour. Med forslagte Arme lændede Besfel sig op til det elastiske Tapet; som brogede Drommebilleder fredsede Parrene omkring ham, medens hans Sjæl og Dje kun søgte og besjæftigede sig med en eneste Skikkelse. Lykken, der allerede saa forunderligt havde fulgt ham, paa den stolede han, paa den byggede han dristige Casteller, og hist svævede hans Lykkestjerne for hans begejstrede Dje. Han var ikke tyve Aar gammel og commanderede allerede et Krigsskib, havde allerede vundet Hæder; hvad var da i Vejen for at bringe det til Admiral og da — — ha! der svævede Lady Carteret hen imod ham, rødrende, med nedslagne Dine og den ene Arm halvt udstrakt. Fra den anden Side, nærmere ved ham, dandsede den skønne Julie frem og sagde halvt hvissende: „Med Dagens unge Helt maa jeg dog ogsaa dandse — —.“ Hefstig og med blussende Kinder, som om det gjaldt at gribe det synkende Flag, foer Kadetten forbi Julie, uden at høre eller see hende, og fattende Engländerindens udstrakte Haand, hvirvlede han hen i Glædens Ruus. Froken Bilster bleguede næsten og idet hun rast greb den tililende Capitain Rostgaards Arm, sagde hun med et fremtvunget stolt Smil: „I har ikke megen Vre af Eders Kadetters Opdragelse.“ — „Undskyld ham, min Froken!“ — svarede Capitainen med et Sideblik til Froken Bertha — „han har gjort et pludseligt Spring fra Matrosdreng og er vist i Aften for første Gang i en Balsal.“

Pauker og Trompeter forkyndte, at Ballet og dermed Festen var endt. Larmende trængte en Deel af Gæsterne sig til Udgangene, medens andre søgte Bekjendtere og Slægtinge eller toge Affsked med hinanden. Bessel førte Froken Bertha gjennem Salen hen til det Sted, hvor den Lovendahl'ske Familje befandt sig. „Takker Eder ret meget, at I skænkede mig den sidste Dands“ — sagde han adspredt og med en Mine, som om han, forinden de skiltes, endnu havde noget paa Hjertet. — „Der seer I, hvor vi Dvinder ere godmodige“ — svarede Bertha med et skjelmst Smil — „I foretrak Lady Carteret for mig til den første Dands, og istedetfor at hævne mig, vælger jeg Eder til den sidste.“ — „Rigtig“ — greb Bessel atter Ordet, men halvt sagte, da de netop standsede ved den forsamlede Gruppe — „Lady Carteret — — troer, at hun er stødt paa mig; vilde ikke gjerne saaledes skilles fra hende.“ — „Det har jeg dog ikke mærket noget til; men i saa Fald skal jeg søge at bilægge Tvisten“ — sagde Bertha, idet hun rejede for sin Cavaleer og med Vinene vinkede ad den engelske Lady. —

„Naa, min lille Helt!“ — raabte General Lovendahl til Kadetten — „har I nu ret glædet Eder i Aften efter de foregaaende Dages drøje Dyst?“ — Bessel gjorde sin bedste Compliment for Norges Statholder og svarede med pludselig Munterhed: „Takker Eder, Hr. General! for alt beviist Godt; har samlet Lyft og Kræfter til mangen endnu drøjere Dyst.“ — „Ret saa“ — vedblev Generalen og klappede ham paa Skulderen — „Med det første Skib afgaaer I til Kjøbenhavn med Depescher; saa kan I med det samme hente Eders Lieutenants-Bestalling.“ Bessel takkede med et stumt Blik, og da Generalen derpaa vendte sig til nogle andre Gæster, nærmede han sig Husets tvende unge Damer, som han ikke havde tabt af Sigte.

Med et venligt Smil til den unge Sømand sagde Lady Carteret: "J, Sir! holdt ud til det yderste denne Aften; J med Lady Bertha var det sidste Par." — "Vil ogsaa holde ud til det yderste, naar det gaar gennem den pibende Storm eller mod Fjendens Rugler" — svarede Bessel levende — "naar min Stjerne kun ikke maatte formørkes." — "J er en underlig Sir" — henkastede Ladyen i en næsten alvorlig Tone, skjøndt hendes Dje smilte som en venlig Stjerne — "J ikke endnu kunne glemme det Indfald." — "Maa ikke blive vred derover, Lady!" — vedblev Kadetten rask — "men er og bliver min Stjerne, der skal vinke mig til noget Stort." — "J det endelig vil" — sagde Lady Carteret, idet en Sky svævede over hendes hvide Pande; thi hun maatte modtage Armen, som Commandeur Bilster netop fremraakte, for at ledsage hende ud af Salen — "gjerne for mig; men J vogte Eder, at det ei bliver en Lygtemand." Med et hilsende, udtryksfuldt Blik til Unglingen fulgte hun sin aldrende Cavalier.

Næsten blegnende saae Kadetten efter den skjønnede Kvinde; thi hendes Ord klang som en herlig, men varslende Musik i hans Dren. Uden at see til Høre eller Benstre, trængte han sig derpaa i den modsatte Retning gennem Mængden og mumlede ved sig selv: "For fornemt for en Ulf — — men, for Diæblen! hvorfor ikke til Bunds efter Lygtemanden eller til Beirs efter Stjernen."

Credie Capitel.

Saalænge Stater have existeret, altsaa saa langt Historien naaer tilbage, kan enhver Tidsalder fremvise en eller

anden Herster, der, drev en af Uergjærrighed og en urolig Aand, aldrig lod sine Naboer have Fred og hvis hele Liv og Stræben kun gik ud paa at forstørre sit materielle Herredomme eller, med andre Ord, som drev Røverhaandværket i det Store. Men i Begyndelsen af det attende Aarhundrede syntes denne Feber at have angrebet alle Europas Monarker. Aarhundredet begyndte med at Churfyrsten af Brandenburg egenhændig satte Kongekronen paa sit Hoved og lod sit Folk gjøre mange Offere, for at bevæge de andre Potentater til at optage ham i deres majestætiske Række. Den stærke Churfyrste af Sachsen stiftede Religion, for at blive Konge i Polen, og opoffrede Hundredefusind Under-saatter, for at miste og gjenvinde denne byrdefulde Krone; i Sandhed! hans Herredomme var af en materiel Natur; de fleste Seire vandt han i Dyresægtninger. Ludvig den Tjortende, som fødtes med Tænder og begyndte sit Liv med at saare sin Ammes Bryst, offrede en Million Menneker, for at gjøre sine Naboer Herredømmet over en anden Million stridig og for at vinde et krigerisk Navn i Historien. Czar Peter huggede egenhændig Hovederne af sine Streliger, for at blive uindskrænket Herster, og en Russers Liv var Spot-priis for hver Tomme Land, han vandt fra Sverrig og Tyrkiet. Det tappre svenske Folk fulgte med Begeistning sin ridderlige Konge, da han førte dem fra Seir til Seir; da hans Stjerne begyndte at dale, kæmpede de og bragde Offere som for den helligste Sag, og da han med Kjernen af den svenske Stridsmagt begravede sig selv og sin Hæder i Ruslands øde Stepper og tilsidst hvilede ud i Tyrkiet som frivillig Fange, holdt Svenskerne endnu deres Drot i Væge og fortsatte med Kjæthed den ubesindige Krig; da Carl den Tolvte forblev død mod enhver Forestilling om Fred, ablød det svenske Rigsraad og opbød Nationens sidste Kraft, ikke

alene for at beskytte Sverrigs Grændser mod Fjendens Indfald, men for at gjøre Erobringer eller dog beholde de allerede vundne, langt bortliggende Lande. Danmarks Konge var ligeledes greben af Tidsalderens Svimmel; istedetfor at opphjælpe Industri, sørge for Almuens Oplysning, løse den talrige Bondestand af Trælldommens Nag, beskytte sine Undersaatters Handel og Skibsfart og kraftigt at modarbejde det svensk-holsteenske Parti, Danmarks lumskeste og derfor farligste Fjende, i hvis Spids den berygtede Baron Gorch stod, gik alle hans Planer ud paa at erobre Skaane. I dette Njemmed sluttede han Forbund med Czar Peter, som regelmæssigt hvert Aar lovede at landsætte Tropper paa Sverrigs sydvestlige Kyst, for at operere i Forening med den danske Armee; men, skjøndt Czaren gjerne saae Sverrig svækket, ønskede han dog ikke, derved at forstørre Danmarks Magt og brød derfor regelmæssigt sit Løfte. Herved opnaaede han netop sin Hensigt, at tilintetgjøre al Udsigt til Fred mellem de tvende nordiske Magter, der udtømte deres Kraft paa at holde store Drlogsflaader i Søen: Sverrig, for at skaffe Tropper over til sine tyske Provindser, hvor Stralsund og Bismar trueedes af den danske Landmagt, og Danmark, for at hindre deres Overforsel. Frederik den Fjerde havde saaledes henvend Halvfjirrhindstyve Krigsskibe i Nord- og Østersøen, og den svenske Regering stræbte at udruste et lignende Antal. For at dække de belovede russiske Troppers Landgang i Sverrig, lod Frederik desuden anlægge en Havn og Batterier paa Christiansø; men Russerne udebleve og Drlogsskibene krydsede frem og tilbage mellem Bornholm og Pommern, uden at udrette noget Synderligt. — Imidlertid var Pesten bragt fra de østersøiske Stæder til Kjøbenhavn, hvor den i Sommeren 1711 hver Dag bortrev flere hundrede Menneffer og omsider angreb Flaadens Mandskab.

Dette hindrede dog ikke Frederik i at sende en ny Escadre til Norges Kyster, hvor Commandeur Vilsters ubegribelige Dræsløshed gav de fjendlige Krydsere frit Spil, ligesom han ogsaa med store Omkostninger udrustede en Angrebshær, der af General Lovendahl fortog ind i Bahuuslehn, for at erobre de magre svenske Provindser. Men denne tilsyneladende energiske Plan strandede som sædvanligt, Nogle mene, af Mangel paa energisk Gjennemførelse, Andre, at det manglede paa god Villie hos de Commanderende. For den første Mening kan siges, at man havde glemt hiint gamle Ord, at hvo, der vil byde sig til Gæst i Sverrig, maa tage Retterne med; Angrebshæren havde hverken tilstrækkelig Munitiøn eller Magaziner. For den sidste Mening anføres General Lovendahls tvivlsomme Character og Commandeur Vilsters lunke Udfærd, der ogsaa Allet efter bevirkede hans Afstedigelse og maatte hans senere Fremtræden som svensk Sø-officer.

Saa vel Sverrig som Danmark havde i denne Periode mange talentfulde og tappre Krigere, hvorved Partiet netop gjordes fuldkommen lige; i begge Landes øverste Bestyrelse manglede Eenhed og Kraft, hvorved den ubesindige Krig blev dobbelt fordærvelig; den gav kun Anledning til mangan Heltedaad, der glimrer i Historien, men som bidrog til tvende stolte Nationaliteters Forsald. — I Forening med den svenske General-Admiral, Grev Wachtmeister, lykkedes det Steenbuk i Slutningen af Allet 1711 at kaste 6000 Mand i Land paa Rygen, og da Udsigterne til Pommerns Erobring derved fjernedes, vendte Frederik den Fjerde Blikket mod Nordsoen, for paa denne Kant at bibringe det døende Sverrig Naadestødet, medens han derhos ivrig drev paa Underhandlingerne med Czaren, angaaende de russiske Troppers Forening med de danske. —

Bessel havde imidlertid været i Kjøbenhavn, hvor han fandt en god Modtagelse saavel hos Kongen som hos de Mænd, der tidligere havde taget sig af ham. Som Lieutenant gjorde han nogen Tid Tjeneste paa Fregatten „Postillon“, der brugtes til at convoiere Handelsfibe mellem de iydste og norske Kyster; men denne Virkefreds var for snæver for hans dristige Aand. Under et Ophold i Kjøbenhavn traf han paa Sivers, som ved Erobringen af den svenske Fregat „Sophia“ havde gjort et Spring til Capitain. Denne hans fordums Kammerat kom ham imøde med aabne Arme og spurgte, om han endnu vilde indgaae Bæddemaal om hvo af dem, der først blev Admiral. Skjøndt det var en, i en godmodig Tone fremført Spøg, stemte den dog Bessel alvorlig, og da det kort efter lykkedes ham at blive sendt som Expres til Løvendahl, bad han denne sin Belynder om, paany at turde overtage Commandoen paa Snaven „Ormen“. Norges Statholder opfyldte hans Vænske og tilføjede: „Nu vel, min unge Helt! opbringer I nogle gode Priser samt en Deel svenske Lodser og skaffer I mig sikker Efterretning om, hvorledes det seer ud paa Gothenborgs Fjord, skal I faae Commando over den nye Gallei, jeg lader bygge i Langesund.“

Zublande modtog „Ormens“ Mandskab sin forrige Chef igjen; med det lille Fartoi styrede han ind til Fiendens Kyster, bortsnappede en halv Snees Lodser lige for Vinene af en betydelig Afdeling Rytteri, verlede glatte Lag med flere større Krydsere og forjog dem, løb ind i Gothenborgs Fjord, næsten lige op under Fæstningen, bespejdede denne, talte de i Havnen liggende Skibe, og da Svenskerne omsider fattede Mistanke til den fremmede Snav og Fregatten „Lamen“ lettede Anker, for at bemestre sig den, tonedes Bessel sit rette Flag, løsne de trende skarpe Skud, det danske Vesen, og streg

faa for fulde Seil, mellem fjendlige Skibe og Kyster ud af Fjorden. Paa Hjemvejen opsnappede han nogle med Mundforraad ladede Fartøjer, forjog tvende armerede Chalupper og styrede derpaa ind til Stavern, for at aflevere de svenske Lodsere, de tagne Priser og de gjorte Optegnelser om Gothenborgs Rhed og Fæstning.

Paa Skibsbroen ved den norske Søslætte Langesund herseede der lutter Liv og Virksomhed; den ene Baad efter den anden lagde til eller stødte fra; kongelige Matroser iilte frem og tilbage, belæssede med Mundforraad og Baaben; deres heirostede, lunefulde Samtaler afbrødes kun af en eller anden underordnet Befalingsmands Krafteed, og det hele støjende Optrein accompagneredes af Hammerslagene fra de omliggende Skibsværfter, hvor smaa Krigsfartøjer stode i Arbeide. Et Par Kabellængder fra Land laa en smuk ny Fregat, hvis smækkre Spiir bestrevede en lille Kredss paa den skyvangre April-Himmel, hvergang en Bolge rullede ind fra Nordøen. Man hørte tydeligt Folkenes Raab og Baadsmændens Pibe ombord og man mærkede, at Skibet snart skulde stifte i Søen; thi de fleste Seil vare gjorte løs og Mandskabet arbeidede ved Spillet, for at lette Ankeret fra Grunden, medens Falderebporten endnu stod aaben, som om man hvert Øjeblik imødesaae en vigtig Persons Ankomst. Dette Skib var Gjenstanden for en Gruppe ældre Sømands Betragtninger og Samtale.

„Saa gad jeg dog vidst, hvad de jage saadan efter; de ville da ikke stifte i Søen, naar Storm og Slud begynde at pidske ind paa Land“ — bemærkede en gammel Ulf, idet han knappede en af de saa Knapper i den tyndslidte Trøje og kastede et flygtigt Blik ud over Søen, hvorfra det virkelig lustedes op med en Byge. „Som om den Søridder brød sig om Bind og Beir og saadant Pilleri“ — indvendte Side-

manden, en firrftjaaren Matros med et stort graat Skjæg — „han vil ud at prøve hvordan hun bygger Søen, kan jeg tænke, for Schoutbynacht Vilster fryder herind med de andre Snegle og stækker hans raske Binger.“ — „Hvordan hun bygger Søen!“ — vedblev den første Ulf med et halvt Smil og monstrede atter Fregatten med et tilfreds Blik — „paa hele Viigsiden findes ingen Krydser, ja Eversen har neppe nogen Seiler i sin hele Flaade, der tager Luven fra den Skude, med mindre den vrides nogle Rugler mellem Vind og Vand, og Fjenden skal lægge sig klos paa, for Ruglen naaer gennem dens Planker.“ — „Ho, ho!“ — smaaledet Graastjæggede — „man hører, Du har hamret nogle Nagler ind i Skroget, derfor roser Du Bygningen. For den Sags Skyld seer hun jo nok ud til at kunne maale sig med hvilken som helst Seiler, og hvad Ruglerne mellem Vind og Vand angaaer, saa vover Fjenden sig neppe saa nær, saalænge dens nuværende Chef stiller Kanonerne.“ — „Skulde vel Chefen allerede være kommen ombord?“ — spurgte en jevnaldrende Sømand, som med en stor Byst under Armen netop nærmede sig Gruppen. Alle vendte Blikket mod den Spørgende, der var en usædvanlig høj og stærk bygget Mand med et ærligt, solbrændt Ansigt og et roligt Dje. Efter nøje at have betragtet ham fra øverst til nederst, tog den Skjæggede først Ordet: „Harde Chefen været en halv Time ombord, var Falderebsporten vel lukket og Skuden længst under Seil, tænker jeg.“ — „Ja saa, et godt Ord igjen“ — vedblev den ubekjendte Sømand — „jeg kommer lige fra Reisen og havde noget at tale med det Fartøis Chef.“ — „Da faaer Du neppe nogen lang Samtale med ham i Dag“ — bemærkede den gamle Ulf — „for naar han kommer, gaaer det som en Stormvind ombord og saa afsted. Du kender sagtens ikke den Chef?“ — „Ikke stort“ — saa-

rede den Fremmede og tog sig en frist Skraa; idet han derpaa tilbød de Andre et Bid af sin store Rulle Tobak, som for at stemme dem lidt venligere, vedblev han i en ligegyldig Tone: „Saa det skal altsaa være en saadan Djevls Karl; ja, jeg har nok hørt ymte Et og Andet om ham. Han har nok begyndt ligesom vi Andre, som Svaberridder.“ — „Rigtig, deri stikker det just, tænker jeg“ — gjenmælede den Graastjæggede i en langt fortroligere Tone, og tilbageleverede Rullen, som ved at gaae rundt blandt Matroserne havde mistet betydeligt i Omfang — „for tre Aar siden var han ikke stort andet end Skibshund paa en Pæresskude og nu heiser han Flag som Capitain-Lieutenant paa det prægtigste Fartoi i Kongens Flaade.“ — „Saa han er allerede entret saa høit i Veiret“ — vedblev den Fremmede — „jeg meente han var kun Lieutenant.“ — „Ja, det gjør da ikke stort til Sagen, tænker jeg, for han er nu Fregat-Chef, og den Overstcommenderende har kaldt ham Capitain-Lieutenant, sagtens fordi han burde være det“ — ivrede den Graastjæggede, lidt ærgerlig — „og bliver han ikke med det forste Admiral, er det da snart ude med de danske Svaners Bise, kan jeg tænke; for, mellem os sagt, den Mand, der skal føre Fartøjet derude, er vel yngre end alle de Andre, men dog ældre Ulf og den Eneste, der gider brase op for Fienden; medens de Andre ere bange for en Kugle gjennem den pæne Taffelage og heller drive af som vaade Hunde end vove Trojen mod den usleste Krydser, lader han staae til gjennem Storm og Rugler, og endnu har ingen Svenskers Bugspryd seet hans Agterspeil.“ — „Det undrer mig ellers, at de høje Herrer i Kjøbenhavn have ladet ham gaae saa frist til Veirs, da han ikke hører til deres fornemme Slægt“ — emærkede den Fremmede. „Ho, ho!“ — smaaled den Graastjæggede — „det kunde nok være, at det creperer dem; men de

kunne ikke faae ham til Bunds. Jeg skal sige Dig, der er saadan en lærd Docter, der curerer paa Hans Majestæt og derfor har et Ord at snakke med, ogsaa om Ting, som han ikke er lærd paa, kan jeg da tænke; han havde faaet For-
 kjærlighed for Gutten og har ladet ham oplære. Min gamle Bakskammerat, som staaer her, har kjendt Capitain-Lieutenanten, da han i Trondhjem slæbte Paffenilleker efter sin Mester, en god Lappestræder." Den gamle Ulf nikkede tilfreds, idet han knappede den tredje og sidste Knap paa sin Trøje, og den Graastjæggede vedblev: „Men allerede dengang viste Knægten, at han havde højere Sind end der behøves til at lappe et Par gamle Buxer eller sætte Svale-
 rumper til en Straajunkers Narredragt; han kastede sin Mester en vel trykket Snæebolt i Nakken til Afsked og gik uden Forlov til Kjøbenhavn, for at blive Somand. Hvad det ellers angaaer at faae ham til Bunds, da bliver det ikke saaliet en Sag for de Store, tænker jeg; for vil hans egen Planke ikke holde ham længer, entrer han en af Fiendens, ogsaa uden Forlov." — Den fremmede Somand, som med hemmelig Glæde havde hørt paa denne, vistnok upartiske Roes, vendte Blikket mod det nærmste Huus i Byen, hvorfra en ung Søofficer netop nærmede sig, og med en uvilkaarlig rast Bevægelse henkastede han: „Naa, under den Chef gad jeg nok tjene; man kunde jo forsøge paa at komme an." — „Ja, det troer jeg nok" — smaalet atter den Graastjæggede — „skulde han antage alle de Gutter, der gjerne gad tjene under ham, blev der intet Mandskab tilbage til den øvrige Flaade. Maatte jeg faae Lov at gaae med, forlangte jeg hverken Haandpenge eller Lønning og vilde endda staae mig godt ved Prisepengene."

Søofficeren traadte nu ud paa Broen; det var den nye Fregats Chef; alle Somændene hilste og fulgte ham i Hæ-

lene, for ret at see ham saa nær ved som muligt. Med eet Spring var han nede i Barkassen, der laa parat, og sagde med en kraftig Stemme: „Frist, Gutter! til Arerne! — have vel Alting inde?“ Da Matroserne svarede bejaende, satte han sig ned paa Agtersædet og greb Roerpinden, idet han venlig lettede paa Hatten ad de rundt om hilsende Sømand. Den Graastjæggede søgte at holde den fremmede Sømand tilbage fra at tiltale Chefen. „Lad det være godt til han løber herind igjen“ — sagde han — „kender jeg den Chef ret, saaer Du nu kun knubbede Ord; han har travlt, kan jeg tænke.“ — Den Anden, som med stirrende Blik havde betragtet Søofficeren, rev sig løs fra Graastjæggen uden at svare; med Hatten i Haanden og et høfligt Skrabud traadte han hen til Barkassen, over hvis Rand en af Matroserne just bøiede sig, for at løse Touget fra Jernringen. „Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — sagde han — „hvis I ikke maatte have glemt Eders Løfte, synes det mig nu paa Tiden at stuve min Køje i Eders Skude.“ — Bessel saae noget forundret i Veiret; men idet hans Blik opklaredes, udstrakte han Haanden og raabte: „Tænker det samme, Ole Olesen! — for Djæveln! blev noget længe borte, Du gamle Bandhund! har tit tænkt paa Dig. Kom kun herved; finde vel Rum til Dig, og vil gi ve Dig Haandpenge af min egen Lomme, indtil Pladsen ved Fregattens Roer bliver vacant.“

Glad over denne Modtagelse, steg Ostindiefarerens gamle Styrmand ned i Barkassen; paa Chefens Bink satte han sig hos ham i Agterenden, kastede sin Bylt under en Løfte og greb fat paa Roerpinden. Ved Lyden af Baadsmændens Pibe reistes alle sex Arer i Veiret og sank derpaa med eet Slag ned i Søen; hurtigt skød Barkassen gjennem Bølgerne ud til „Løvendahls Gallei.“ Sømandene paa Skibsbroen,

der havde ventet et ganske andet Udfald af dette lille Mellemspil, stirrede med opspilede Dine efter den, og den Graa-skjægede mumlede hen for sig: „Snurrige Fættere og Tænder! der stifter nuomstunder en Admiral under hver anden beget Trøje, kan jeg tænke.“ Dermed slendrede han hen ad Broen og streg sig ned ad Armene, som om han vilde sole efter, om ikke denne Formodning skulde virkeliggjøres ved ham selv.

Fem Minutter efter iilte Besset med sin gamle Ven op ad Gallejens Falderebstrappe. Mandskabet kastede nysgjærige Blik paa den fremmede, alvorlige Comand, men glemte ham snart igjen over Chefens raff paa hinanden følgende Commandoraab. Med Liv og Munterhed udførtes Befalingerne; med en Hurtighed, som om det skete ved Trylleri, bragdes Barkassen op paa Dækket og surredes fast; Ankeret heves heelt op under Bougen, Klyveren heises og idet Seilene spulmede for den friske Vind og Flaget med det hvide Kors udfoldede sig, skjed Skibet stolt gjennem de fremvæltende Bølger. Det frængele lidt til den ene Side, tre Kanonstuds dundrede ind mod Byen og Ekkoet fra Bjergene gav Knaldet tilbage.

„Ikke sandt, Ole! er noget andet end at stuve sin Røje mellem Theekasser og Sukkerfustager“ — sagde den unge Chef til sin graanende Undergionne — „er her i mit rette Element: en dygtig Skude med lutter skarpe Tænder, som jeg tør bruge mod Fienden, hvor jeg treffer ham, og flinke Gutter, der gjerne følge med; fortjente at gaae under Rjolen istedetfor til Beirs, om jeg da ikke bragde det til Noget.“ — Med et halvt Smil over det ellers saa rolige Ansigt, svarede Ole: „Om jeg tør sige, hvad jeg mener, saa vilde jeg nok raade Hr. Capitain-Lieutenanten, af og til at mindste Seil, for ei at løbe paa de ærgjærrige og arindsyge Stor-

mænd derovre i Kjøbenhavn." — „Mener, det har ingen Nød fra den Kant" — lo Bessel — „Hans Majestæt forstaaer sig vel ikke synderligt paa Søvæsenet, men forstaaer sig ret godt paa, om hans Skibsførere ere kjække og gjøre deres Pligt. Hvad de gamle Admiralitets herrer og høiadelige Admiraler betreffen, saa, imellem os sagt, Ole Olesen! er det heel naturligt, at en gammel Mand hedder Christoffer, og vare Narre, om de ikke heller tyede til Rakelovnsfrogen, naar der er unge Gutter nok, der for Krens Skyld ville vove Trojen — — hvad maatte det være for Seilere der forud til Luvart" — afbrød han sig selv og satte Rikerten et halvt Minut for Djet — „oho! Hans Majestæts Orlogsflibe; sagtens Commandeur Knoph; Schoutbynacht Bilster havde vel ikke skyndt sig saa forstræffeligt." — „For den Gang er det altsaa forbi med den kjække Prøvesart" — sagde Ole Olesen med et spørgende Blik — „nu maa Hr. Capitain-Lieutenanten dog vel mindste Seil og parere de Andres Ordre?" — „Har endnu god Tid" — svarede Bessel efter et Djebligs Betænkning — „maa dog først vide, hvordan Studen lystrer Roret og kansee hvor langt Stykkerne naae." Han vendte sig rask om og raabte: „Frist, Manne! klar til at falde af!" — Hver Mand iilte til sin Post; de svære Seil raslede ned, Roret knagede; Fregatten reiste sig strax efter og lagde sig paa den anden Bøug. Nu fattes atter Seil til og „Lovendahls Gallei" gif Søværts, medens en Deel af den danske Escadre, med hvilken den skulde have forenet sig, for at iagttage den fra Gothenborg udløbne svenske Flaade, seilede ind til Langesund. Ole ryfede vel paa Hovedet ad den unge Chefs dristige Beslutning; men hans Stilling paabød ham Tausshed, og i Grunden var han ret fornøjet derover. Imidlertid blev Beiret

klart, en frisk Ruling blæste op og let dandsede Skibet gennem Bølgerne, fjernende sig hurtigt fra Norges Kyst.

Bessel var glad over at have truffet sin gamle Ven igen; næsten smigrede det ham, at denne, rigtignok simple, men erfarne og hjætte Sømand var kommen langveis fra, for at søge Tjeneste hos en puur ung Officeer, og en hemmelig Stemme tilhviiste ham, at det var et godt Varsel, at han allerede nu kunde indløse det paa Ostindiefarerens saa løseligt henkastede Lofte. Medens Mandstabet var besjefstiget med at opstykke Tougene og stube den ombord bragte Proviant, spadserede han frem og tilbage paa Dækket med Ole. — „Kom mig ret tilpas, som om Du var kaldet“ — begyndte han en fortrolig Samtale — „men lad høre hvordan det er gaaet Dig; har vel ikke lagt Synderligt paa Ristebunden, siden din Equipage er saa let?“ — „Hvis jeg tør tale som jeg mener det“ — svarede Ole — „saa var vor tydste Chef paa Ostindiefarerens en Lurendrejer, der kun tænkte paa at bjerge sine egne Klude, uden at bryde sig om Compagniets eller Kongens.“ — „Dho! den gamle Klage.“ — lo Bessel og gned sine Hænder — „naa, skulle da aldrig faae Grund til at bestynde mig for saadant.“ — „Omtrent her omkring“ — vedblev Ole — „fik en svensk Raper Dje paa os og begyndte Jagten. Alle vi danske Gutter glædede os til en lystig Dands, og det maa jeg sige, Eders fordums Kammerat, den lille lystige Grottschilling var den første, der pyntede sig til Festen; de andre Kadetter havde da forladt Skibet i Bergen, ligesom I — —.“ — „For Djævelen! ja, den lille Krabat“ — afbrød Bessel — „hvad maa der være blevet af ham?“ — „Han er for lille, sige de store Herrer, til at være Lieutenant og derfor er han endnu Kadet — — men saa meente vor Chef, at det var bedre at spare Liv og Gods; til vor Ergrelse strog han Flaget og lod Svenskerne komme

ombord, efterat han for sin Person først havde kapitularet med Capitainen." — „Fordømt! tog vel saa den rige Ladning?" — spurgte Bessel — „naa, skal give Erstatning, om vi træffe ham engang." — „Hr. Capitain-Viceutenanten siger noget" — smaaale Ole — „jeg har ladet mig fortælle, at den Karl endnu bestandig krydser her i Farvandet, sagtens for at søge sin Prise; for den beholdt han da, Gud være lovet! ikke. Capitain-Viceutenant Rostgaard var med sin Fregat fulgt herved efter os fra Bergen og kom endnu til rette Tid, for at afsiage Svenskeren den rige Ostindiefarer." — „Bravt! prægtigt!" — jublede Bessel — „men skulde ogsaa have taget Svenskeren." — „Paa det Lav!" — bemærkede Ole — „da den svenske Capitain saa Fregatten løbe ned mod os, gjorde han sig i en Helvedes Fart klar fra Ostindiefarereren og satte alle Seil til; men vor tydske Chef fandt det raadeligst at blive ombord hos ham med sine hjergerede Lyvekoster; af en Feiltagelse havde han da taget min Kiste med — —." — „Og Fregatten søgte vel at affjære ham Flugten?" — „Det lod den nok være; Krydseren er den bedste Seiler i Hans svenske Majestæts Flaade. Har Capitain-Viceutenanten da ikke hørt tale om Capitain Knabe, som fører Hukkerten „det svenske Baaben"?" — „Kan nok være, synes mig næsten" — henkastede Bessel; idet han derpaa med en glad Mine lod Blikket fare hen over sit Skib, der ziirligt og med Vilens Fart strog gjennem de jevne Bølger, vedblev han: „Troer altsaa, at denne Krydser endnu opholder sig her i Farvandet? Gad vidst, om vi kunde tage Bunden fra ham, isald han dagedes op." — Ole lod ligeledes Blikket fare hen over det skjønne Skib og dets Lakkelage; rystende paa Hovedet svarede han derpaa: „Rigtignok synes hun at bygge Søen saa vel som nogen Skude, der nogensinde døbttes i Nordsøen; men fra „det svenske Baaben" tager hun neppe

Luven, og Capitain Knabe er en dygtig Somand." — "Er da heller ikke vante at fiske agterud, de danske Gutter, naar det gjælder et Bædderidt paa Bølgerne" — smilte Bessel — "gjælder dog et Forsøg, om vi skulde faae Dje paa ham." — "Sagtens træffe vi ham" — sagde Ole alvorlig — "for fire Dage siden, veed jeg, han forlod Gothenborg, for at krydse ned mod Fladstrand og han er godt armeret, for han skal gjøre Jagt paa den dristigste danske Krydser — —." Ole standsede og lidt forundret spurgte Bessel: "Gad dog vidst, hvem Du mener, Du gamle Ulf!" — "Ja, om jeg ellers tør tale reent ud af Posen" — vedblev Ole ganske forlegen — "saa er det ikke min Sag at slingre for Nogensomhelst; men saameget er vist, at Capitain Knabe skal gjøre Jagt paa Capitain-Lieutenant Bessel; sagtens vidste det svenske Admiralitet ikke dengang, at I nu fører en Fregat." — "Tak, Ole!" — udbrod Bessel og trykkede hans barkedede Næse — "var jo en prægtig Efterretning og er en hæderlig Menning, Hjenden allerede har om mig. Nu da, haaber, at de ad Nare skikke et ordentligt Orlogsskib efter mig. Er ellers nysgjærrig at vide, hvordan Du opsnufede det." — "Vor tydske Chefs Feiltagelse med min Kiste gjorde mig kjed af at spare for Lurendrejere; det var ikke første Gang, slikt hendtes mig, og jeg er for gammel til at begynde forfra. Men da jeg nu fra en liden Hvalp af har redet paa Bølgerne, saa besluttede jeg dog at blive ved, indtil den vilde Ganger engang kaster mig af, og om muligt gjøre vort raske Flag lidt Vre og, hvis det vilde lykkes, falde derunder. Derfor tog jeg Tjeneste paa Fregatten „Løssen" under Eders fordums Kammerat Sivers. Det var en kjæk Gut; han var nylig bleven Lieutenant. Da Gyldenløve forrige Sommer gik under Seil med den store danske Flaade, stak vor Fregat ligeledes i Søen, for at jage efter Kapere. Som vi i Eftermiddagsvagten gif

for en laber Kuling mellem Bornholm og den pommerste Kyst, kom et svenskt Skib ned imod os og viste strax Tænder; det var Fregatten „Svenske Sophie“, og skjøndt hun førte en halv Snees Stykker flere end vi, vare vi ikke sene til at gjøre klart Dæk og bringe hende et Par varme Hilsener. Efter en Times Musik grebe vi til Ørerne, lagde hende paa Siden og med et Hurra entrede vi Alle Mand derover. Det maa jeg ellers sige, Lieutenant Sivers var ikke den sidste paa det fiendlige Dæk — —.“ — „Veed det allerede og gad nok have været med der“ — afbrød Bessel med tindrende Øine den gamle Sømand — „var et lykkeligt Tilfælde for Sivers.“ — „Saa bragde vi da Prisen hjem i ret god Stand og Sivers avancerede til Capitain; men da hans Skib blev lagt op, for at reparere, og jeg imidlertid hørte tale om Eders raske Døchter med Snaven „Drmen“, fik jeg i Sinde at begive mig op til Norge, for at minde Eder om Eders Løfte. Briggen, jeg var gaaet ombord paa, blev under Veis optagen af en svensk Krydser og bragt ind til Gothenborg; her fortalte man mig Udskilligt om „Drmens“ forvorne Chef, og medens Alle stode og gabede paa Capitain Knabes Hukfert, der just lettede Anker, paste jeg mit Snit, tog min Vylt under Armen og listede mig afsted til Grændsen, hvor jeg heldig nok slap igjennem, da Alt var i Forvirring over General Løvendahls Indfald i Bahuus Lehn. Nu, da jeg har fundet Hr. Capitain-Lieutenanten og I ikke har glemt Løftet, haaber jeg, under dette Flag at ende min Fart ligesaa kjæft og lystigt som jeg engang begyndte den.“ — „Skal Du ogsaa, min gamle Dreng!“ — forsikrede Bessel — „skal aldrig mangle Vyst og Gammen paa den Planke, hvor jeg har Commando, hverken under Stykkernes Torden eller Stormens Bragen. For Djæveln!“ — tilføjede han og gik nogle Skridt hen ad Dækket — „er kommen til den rette Mand, hvis det kun er

en Sømands hæderlige Død, Du søger; siger Dig, Ole Dlesen! min Hu gaaer enten til Toppen eller til Bunds." Ole nikkede alvorligt og blottede derpaa sit graanende Hoved, da den unge Chef, lettende paa Hatten, forlod ham.

Baadsmandens Pibe lød; fra Skandfen uddeelte Bessel sine Ordre for Aftenen og Hundevagten. I en Haandevending bleve de svære Seil hjerpede, Kanonportene lukkede og maskerede; et Øjeblik efter forandrede Fregatten sin Cours og løb for et Par Stagsseil hen i en sydligere Retning. Solen sank ned i Vesten og forgylde endnu kun de øverste smækkre Spiir af det smukke Fartøis Master, medens de nye saa lyse og glimrende Bølger mørke og tunge rullede hen over den uhyre Afgrund. Rynnende en gammel Vise eller henkastende et lystigt Indfald, stige nogle Matroser i Luvert og læ op i Storemers, som om de endnu vilde see Solen, før den ganske forsvandt; de havde saaet Ordre at holde skarpt Udkig.

Dem af vore Læsere, der have gjort en større Søreise og tilbragt flere Dogn paa Havet, er det vist engang hændt, at de en stille Nat have været sig ud af Kabytten, for at indaande den friske Søluft, og de sympathisere vist med os, naar vi forsikre, at en saadan natlig Scene har noget sært Høitideligt, dog meest ombord paa en Orlogsmænd, denne lille Verden, denne kunstigt ordnede, af saa mange Elementer sammensatte Stat, der gynger hen paa den umaalelige Glade, stiger og synker mellem de fremrullende Verdensbølger, medens Nattens Vind sagte suser og piber i Seil og Lougværk og Bygningen stundom knager i alle sine Fuger. Deroppe hvælver sig Himlens uhyre Baldachin, besaaet med Myriader af glimrende Stjerner, der for det drømmende Blik synes at hoppe ned i Bølgerne, lege paa disses Top, forsvinde og komme igjen; gennem de lette Skyer seiler Maanen

med, lyser klarere og klarere, som om Herren ledsagede os paa Vejen med en Lygte i Haanden. Himmel og Hav formæle sig; Stjerner deroppe, Stjerner derne; man troer at fare hen i det uendelige Rum. Kun Rorets Knagen, Seilenes Bevægelse, naar et Vindpust fylder dem, eller en mægtig Bølges Brusen minde os om den virkelige Verden. Men Alt er dog stille, Fred og Glemsel synes at hvile over denne Verden; Sønnen har inddyset de mange Hundreder, der boe i denne skrøbelige Bygning; som en Noddekal tumles den paa det frygtelige Element og i hver Bølge banker Døden paa den Plank, til hvilken Sømanden hviler sit Hoved. Hiin Brusen over Havet, hiin Piben i Tongværket, er det ei Drommene, der ride hid paa Bølger og Vind, for at lege med de slumrende Menneskers Phantasi og foregøgle dem Billeder fra fjerne Tider og Lande. Dromme — — hvad er det? Maaskee et Speil af Livet, der stundom gjengiver Billedet i lysere Farver, med et forklaret Skjær, men stundom ogsaa viser det mørkt, melankolskt, kun belyst af Mismodets døende Glød; altsaa en Virkning, en nødvendig Gjensklang af Verdens Tummel; intet andet end et noget broget Billede af Jordelivets Færden eller, naar det kommer høit, Sjælens Higen og Duster, Tanter og Forhaabninger, asprægede med tydeligere Omrids, skjøndt forvirrede i Sammensætningen. Men saa var selve Livet maaskee ogsaa en Drom, en Gjensklang af Grundtonen i en anden, langt grovere Tilværelse; thi Jordelivet er jo en sælsom Sammensætning af Tilfikkelfer, der vel kunne danne et broget Billede. Dog, at hele Livet skulde være en Drom, det var ingenlunde vor Hensigt at bevise; dertil ere vi for dybt gjennemtrængte af Tanken om, at Livet bør være idel Kraft og Virksomhed, at den jordiske Vandring er en Sjælens Skole, hvor alle Søner skulle uddannes og modnes til noget Højere eller, hvor vi

med vor hele aandige Kraft skulle stræbe at virkeliggjøre Sjælens dristigste Drømme. Hvad man kalder Drømme, hine Søvnens Blomster, ere vi tvertimod tilbøjelige til at betragte som et Beviis for, at selv Livet ei er nogen Drøm, men maaftoe Forudfølelsen af en højere Tilværelse. Vare Drømmene kun ligefrem et Billede af Livets Færden, maatte dette Billede stedse være tro, følgerlig ligesaa trivielt, ligesaa prosaist som Livet i Almindelighed; vare de en blot Gjenklang af Verdens Tummel, maatte de klinge vildt og uharmonist. Men Drømmens Billeder ere ofte saa lyse, saa poetiske, saa phantastiske, selv hvor det Gyselige foregogles os; Grundtonen er som oftest harmonist, melodios, en sphærisk Musik. Det er som om Sjælen benyttede det Djeblig, da Sønnen binder Legemet, til som en Sommerfugl at prøve Vingerne; let som Tanken farer den ud af Larven, slager i Solens Lys omkring mellem den brogede Blomstervrimmel, hvor Duggens Perler straalet som Millioner Edelstene; raskere og raskere bliver dens Vingeflag, meer og meer phantastisk dens Leg — indtil Virkeligheden i Form af Legemets Opvaagnen som ved et let Trylleslag maner den tilbage til Fængslet; forstyrret og med bankende Hjerter farer Mennesket da i Beiret, medens Ahnelsen om hiin phantastiske Flugt, om hiin sphæriske Musik bortdoer i Virkelighedens Tummel; selv Verdens natlige Stilhed er raa Larm mod hiin Sjælens gyldne Fred. Men jo modnere, jo meer forædlet Aanden vorder, desto skjønnere, desto zartere blive Drømmenes Billeder; naar Sønnen har dæmpet det physiske Liv og dermed Lidenskabernes Hær, da vaager kun det aandige, da arbejder Sjælen; men dens Arbejde er kun Sommerfuglens lystige Flagren mellem spraglede, glødende Blomster; hvad der laa det vaagne Menneskes Tanke nærmest, synes at træde tilbage, medens den skjulteste Ahnelse i hans Sjæl, det hemmeligste Ønske i hans Hjerter lys

og levende træder frem, saa at han nu troer at forstaae dem at fatte hvad han ahnede, hvad han ønskede. Men vaagner han, da svinde de skarpe Omrids; den skjulte Aehnelse og det hemmelige Dnsfe blive atter utydelige; selv i Tanken mægter han ei at forklare, hvad han saae i Drømmen, og — er saaledes Drømmen intet Billede, intet umiddelbart Gjenskin af Jordelivets Færden, da er Jordelivet heller intet Billede, intet umiddelbart Gjenskin af en anden Tilværelse og altsaa ingen Drøm; thi den ene Slutning var jo betinget af den anden. — Det var forud i Skibet vi stode; hvilende os paa den blanke Kanon, saae vi over Reilingen ned i Bølgerne paa de hoppende, vinkende Stjernebilleder. Den sagte Vind legede i Taffelagen; men ellers var Alt stille paa det fremglidende Skib og selv den vagthavende Vaadsmand stod lænet op til Mesanmasten og slumrede. Her anstillede vi disse Betragtninger over Sovn og Drøm; men nu ville vi sagtelig liste os hen over det lange, skinnende blanke Dæk, forbi de mægtige, som ind mellem Stjernerne stræbende Mastes, forbi Rabyfen, hvor Ilden ogsaa sover, forbi denne Røde blanke Kanoner, hvis Malmstemmer snart skulle synge Liigpsalmer og Seirshymner, hen til den øverste Rabyts Dør. Styrmanden deroppe mærker os ikke; vel har han med kraftig Haand taget fat i Rattet og med aabne Dine stirrer han ned i Nathuset paa Compasset; men han kæmper med Sønnen og forretter kun mekanisk sin Tjeneste, medens hans Sjæl er paa Rippet, som yndig Sommerfugl at gjøre en Prøveflugt ud af den raa Larve. Lampen inde i Nathuset kaster en mat, rødlig Straale hen paa Skandsen; men Vinden er for svag til at slukke Lyset; thi da vaagnede Styrmanden vist. Vi gaae derved i det smagfuldt smykkede, men lave Værelse. Paa de med poleret Bøgetræ indlagte Bægge hænge Land- og Søfort mellem glimrende Vaaben af alle

Arter; Alt skinner blankt; thi Guldmaanen kaster stærke Straaler gennem de sraanende Rahytssvinduer, langs de tvende Malmkanoner, der strække Halsen ud i det Frie. Paa Standkøjen derinde i Alkoven til Venstre hviler en kraftig Skikkelse, næsten ganske paaflædt; det er en Yngling med en høi og dristig Pande; hans Aandedræt er kort og hurtigt, som om han ogsaa vilde skynde sig at sove, for desto hurtigere at komme igjen til sit Livs raske Arbejde. Det er Peter Bessel, denne de nordiske Farvandes Helgen; en Sværm af sælsomme Drømmebilleder omsvæver hans Sjæls Dje. Ei drømmer han om Schoutbynacht Vilster og Commandeur Knophs Escadrer, der seilede ind til Langesund, ei om Gjensynet med Ole Olsen og ei om de sidst forløbne Dages mindre betydelige Begivenheder; nei, han drømmer om forboven Seilads paa de oprørte Bølger, hvor Stormen huler i Seil og Lougværk; om Kamp paa gammel nordisk Viis, paa den gyngende Planke, Bryst mod Bryst med en herlig Fjende; om hvinende Rugler og sfingrende Seirsraab; om vort røde Flag med det hvide Kors, som han heiser højere og højere; gennem Ild og Røg sstrider han begejstret fremad. Deroppe vinker hans Flag skønnere og skønnere, meer og meer glødende; han maa derop, derop, hvorfra Flaget kom, i den evige Herlighed. Han drømmer om en Engel, der vinker ham hist; hun svinger Flaget i Haanden; hendes Dje smiler saa hulsaligt, og bag ved flere kjære Afsyn, Fader og Moder — — de vige dybere tilbage; men han kæmper rastløs fremad; endnu viner han Englen, hun vinker atter, nu kjender han det livsalige Smil; men af! hun svinder, som en blegnende Stjerne, og slukkes — — stille! den slumrende Yngling bevæger sig og griber hen i Luften; vi ville liste os bort igjen; Natten er snart forbi og allerede rødmer den østlige Himmel. Det var os kun om at gjøre at bestjeftige vore Læsere medens Mand-

skabet paa „Løvendahls Gallei“ sov; dog med Skræk tænke vi paa, at maaskee vore Læsere netop under Læsningen af disse Blade ligeledes slumrede ind; men saa have de i det mindste ikke kjædet dem. —

Besfel vaagnede og stirrede forundret omkring sig; et deiligt Billede svævede endnu svagt for hans Phantasi, Seirsraab tonede for hans Øre. Han soer med Haanden over Panden; men da en dyb Bas i det samme raabte ned ad Raahytstrappen: „En Seiler i Sigte, Hr. Capitain-Lieutenant!“ vendte han pludselig tilbage til Virkeligheden og hele Drømmen forsvandt. I eet Spring var han ude af Kojen, stak sine Pistoler til sig og iilte op paa Dækket. Det var en klar og frisk Morgen; som et Solønet spillede Solens Straaler paa de lange, henvæltende Bolger. Med en østlig Luftning agter ind gled Fregatten med en jevn Bevægelse og for Underseilene hen i vestlig Retning; en Deel af Mandskabet, der var kommet paa Benene, verlede enkelte Ord med Udfigeren i Stortoppen og Andre anstrængte Blikket, for at opdage den anmeldte Seiler i Øst; langt derude, hvor Solens glimrende Straalevæv begyndte, skinte allerede et hvidt Seil. Saasnart Besfel betraadte Dækket, taug Alle og blottede Hovederne; Ole Olesen, som taus havde lænet sig op til Reilingen og gennem en Riffert iagttoget Seileren, nærmede sig nu den unge Chef og sagde ærbødig: „Vil Hr. Capitain-Lieutenanten kanstee selv see ud engang; hvis Øynet ikke svigter mig, er det en Svensker.“ — Besfel greb Rifferten, vinkede ad Ole, at han skulde følge med, og steg op til Standsen. Efter i nogle Minutter at have rettet Rifferten mod hiint Seil, gav han den tilbage til Ole og medens denne saae ud efter den endnu fjerne Gjenstand for Alles Opmærksomhed, henvendte han Ordet til Manden, der stod til Roers: „Intet passeret i Nat?“ — „Intet at melde,

Hr. Capitain-Vieutenant!" — svarede Manden og lettede paa Hatten. — „Hvordan er Farten?" — vedblev den unge Chef og lod Blikket strøise hen ad Taffelagen og ned paa Compasset. „Saa omtrent tre Knob i Timen" — svarede Manden som før. — „Ere da fire eller fem Mile fra den iydste Kyst" — henvendte Bessel sig atter til Ole, som pludselig tog Rifferten fra Djet og med en Mine, der lignede et glad Smil, udbød: „Det er hende, for en Ulykke! hvis jeg tør sige min Mening; dennegang slipper hun ikke, naar Hr. Capitain-Vieutenanten kun ikke for hidsig viser Tænder." — Bessel snappede Rifferten og idet han utaalmelig drejede den for Djet, sagde han afbrudt: „En pyntelig Skude, som det lader — — er nok forrykt, Ole! skulde ikke allerede have lært saameget — — maa komme os nær paa en halv Mil for hun mærker Mafferaden — — for Djæveln! skyder en deilig Fart, dandser paa Bolgerne som en Jomfrue. Gad vidst, om hun alt har seet os — — troer det næsten." — „Ja vist, nu sætter hun flere Seil til" — svarede Ole, som ivrig havde grebet Rifferten — „om en halv Timestid er hun paa Skudvidde. Capitain Knabe bryder allerede sin Hjerne med at gjætte hvad vi ere for en Prijs." — „Dho! skal treffe paa Dreng, der kunne lege med ham" — lo Bessel — „frisk, Manne!" — raabte han derpaa ned til Mandskabet, der nysgjærrigt nærmede sig Skandsen — „kast Kanonerne løs! Storbaaden klar til at fires ned! — — en halv Snees af Jer blive stille heroppe! ned med Jer Andre, men klar til Entring! vanker snart Prispenge her." — Med dæmpet Jubel foer Mandskabet fra hinanden; hurtigt og uden mange Ophævelser stilledes Kanonerne, dog uden at Portene haledees heelt op; Klobsene og Rebene, der holdt Storbaaden, løsnedes og derpaa forsvandt de muntre Somænd gennem Storlugen. Uden at det mindste forandrede ved Seilene,

fortsatte Fregatten sin jevne Fart, medens den fjendlige Seiler med synlig Hurtighed nærmede sig; den svage Luftning, der, som sagt, kom agterind, formaaede ei at udsolde Flaget, saa at dette var vanskeligt at kjende. Nu skjelnede man allerede Skroget af det forfølgende Skib; det var virkelig „det svenske Vaaben“, en udmærket Seiler, fort af den kjække Kapercapitain Knabe. De blanke Stykker skinte gennem de aabne Kanonporte og ved Hjælp af Rifferten opdagede man paa det ryddelige Dæk en travl Bevægelse blandt Mandskabet, der kun syntes at berede sig til at tage den forventede rige Prise i Besiddelse.

„Ei, ei, skulde dog ikke allerede have fattet Mistanke“ — raabte Bessel, som tilligemed Ole i nogen Tid taus og med ufravendte Blikke havde iagttaget Fjenden — „jo, for Djæveln! lade jo allerede falde; oho! dreje af og heise Klyver og Fok — — gjælder da et Bæddeløb. Rap Jer, Manne!“ — vedblev han med en Stentorstemme hen over Skibet — „op med Bram- og Bovenbramseil! lad falde af! — — maae knibe saa tæt op til Vinden som muligt, inden hun faaer Forspring.“ Baadsmandens skingrende Pibe kaldte alle Mand op; i en Hast giortes Seisfingerne løs, de nævnte Seil slagrede ud fra Rærvue og sattes til; Fregattens Skrog knagede, hævede sig og faldt med Lethed i Vinden. Det fjendlige Skib havde allerede faaet sine Læseil satte til og syntes at ile forud. Urbodig, men bestemt traadte Ole hen til Bessel, som i sin Tver selv havde taget Haand i med. „Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — sagde han — „jeg er en gammel Vandhund og kjender den Seiler; knibe vi heelt op til Vinden, komme vi dog til at falle agterud. Men det vil synes mig, at Vinden ret nu begynder at seje bedre over Søen og der følge et Par Rame-
ler efter Solen; det er derfor mit Raad at holde nogle Stre-

ger vestlig; kommer Binden først rigtig op, saa tage vi Luven fra hende og hun maa selv løbe ned til os." — „Har Net, Ole! kun altid ud med Sproget" — svarede Bessels, efterat have kastet et prøvende Blik hen over Havsladen — „lidt til Luvart med Roret! — — og I, Gutter der, hal løs paa Rhyver og Jof — — for Djæveln! kan I rappe Jer" — dermed sprang han selv hen til Joffen og greb med Matroserne fat i det mægtige Tongværk.

Begge Skibene havde snart saa mange Seil til, som de kunde føre, og da det, som Ole havde forudsagt, kort efter lustedes op, føre de som et Par affskudte Pile hen ad den ujevne Glade; næsten med lige Hurtighed syntes de skarpe Kjole at fløve de vaagnende Bolger og lode tvende lange Skumstriber bagefter sig. Den sidste Manøvre bevirkede, at de i Farten fjernede sig lidt fra hinanden, da den fjendlige Seiler, som maaskee endnu ikke havde gjættet sin Modstanders Plan, kneb Binden saa meget som muligt og da han følgerig ikke kunde bruge sine Seil med samme Kraft som Fregatten, vandt denne ogsaa Luven fra den og det var for seent for den svenske Chef at gjøre Feilen god igjen. Saa snart han lod holde et Par Streger vestligere, holdt Fregatten ogsaa et Par Streger østligere, og i samme Forhold som Skibene før havde fjernet sig fra hinanden, nærmede de sig nu. Uagtet Capitain Knabe ved den forandrede Retning fik Bind nok for alle sine Seil og derved vandt i Hurtighed, var dog Fregattens Forspring for stort; inden han kunde naae op til den, var han affsjaaren og Skibene løb næsten jevnside i Kanonstuds Afstand fra hinanden.

„Op med Stykportene!" — lod Bessels Commando — „kunne hale ind paa ham og hilse ham med et Par Jagtskud. Ikke sandt, Ole! er en brav Karl, Chesen derovre?" — „Saa raft en Gut, som nogensinde pløjede disse Farvande,

det maa jeg lade ham, skjøndt han er vor Fjende og fik min Riste med ombord" — svarede Ole Olesen. — „Nu da, ville saa gjøre ham den Vre at heise Blodslag og tilbyde ham Kamp, skjøndt Partiet er temmeligt ulige." — Kanonportene forsvandt og Fregatten viste sine atten blanke Tænder; det i disse Farvande velbekjendte Blodslag vejede strax efter fra Toppen og tre skarpe Skud dundrede ud over Havet. Ruglerne suste gennem det fjendlige Skibs Taffelage; Forrestangen og nogle løbende Redskaber faldt ned paa Dækket. Endnu før Røgen fordeelte sig, havde Hukkerten bjerget sine Seil, strøget sit Flag og heiset Fredssignal; den løb agter om Fregatten, som ligeledes mindskede Seil og hvis Storbuaad et Par Minutter efter firedes ned i de urolige Volger, medens Luften rystedes af de danske Sømands Hurra.

„Et godt Varsel for „Lovendahls Gallei" —" sagde Besfel til sin gamle Ven, da de begge fra Skandsen betragtede det erobrede Skib, der kun en Kabellængde fra dem rejede i Volgerne — „begynde Farten vel nok; er en herlig Prise, som vi heel og holden kunne bringe hjem med. Agter, at forlange den til Folgesvend istedetfor Snaven „Neptun", som de have tilstaaet mig." — „Capitain Knabe ynker mig" — smaalø Ole — „den arme Djævel! han havde nok mindst drømt om, saasnart at møde sin Mand." — „En kjæk Sømand, mener Du jo, saa ville vi heller ikke spotte ham" — sagde Besfel alvorlig — „ansaae det maaskee for sin Pligt at redde sit Mandskab mod Overmagten."

Som den unge Chef havde besejlet, førtes Capitainen fra „det svenske Baaben" tilligemed største Delen af Mandskabet ned i Storbuaaden og en Snees danske Matroser under Commando af Fregattens første Styrmand toge Prisen i Besiddelse. Baaden stødte fra derovre og gyngede gennem den temmeligt høje Volgegang tilbage til „Lovendahls Gallei".

Capitain Knabe, en kraftig, middelaldrende Mand med et dristigt Dje, ilte rast op ad Falderebet og lettede paa Hatten ad de hilsende Somænd, der stimlede frem, for at see ham. Da han kom op paa Skandsen, traadte Vessel ham imøde med Hatten i Haanden; den Besejrede vilde række Seirherren sin Kaarde; men den danske Chef sagde venlig: „Bist ei; behold kun Sliren, Capitain Knabe! og ræk mig Eders Haand.“ — Med Forundring betragtede den fangne Chef sin ungdommelige Modstander; et Smil soer næsten over hans mandige Afsyn, da han svarede: „Denne Modtagelse burde ikke undre mig, da I er Lieutenant Vessel, hvis unge Navnkundighed mangan gammel og kjæk Sogut ikke har kunnet naae.“ — „Kan nok være“ — lo Vessel — „forstaaer mig rigtignok ei paa Eders høflige Talemaader, I Herrer fra den anden Side Sundet! men mærker dog, at jeg maa betale Eder med samme Skillemønt. Hr. Capitainen kalder min Navnkundighed ung; kan have Ret deri, for den begyndte med i Dag, da jeg tog den bekjendte Kapercapitain Knabe til Fange.“ — „I det mindste begyndte maaskee Eders Lykke i Dag“ — tilføjede Svenskeren, gaaende ind paa Spøgen — „thi den Prise, I tog, er den bedste Seiler i de skandinaviske Farvande.“ — „For Djævlens!“ — raabte Vessel — „hvi seilede I da ikke fra mig?“ — „Fordi I overvandt mig i Snildhed; thi blodig var Affairen da ikke. Men ligesaa lidt som nogen anden Skude end Eders Fregat havde opjaget „det svenske Vaaben“, ligesaa lidt havde jeg stroget mit Flag for nogen anden Chef end Peter Vessel.“ — „Dho! lad det være godt“ — lo den unge Mand atter — „treffes maaskee en anden Gang med lige Styrke, ville saa ærligt tilstodne hinanden Complimentationer og Vresbeviisninger.“ — Dermed førte Vessel sin ufrivillige Gæst ned i Kahytten, hvor han nødte ham til at tage Plads ved et suffisant Frokostbord,

og efterat have tømt et Glas Viin med ham paa et lystigere Møde, iilte han op igjen paa Skandsen, for at uddele de nødvendige Befalinger. „Seer Du, min gamle Vandhund!“ — sagde han til Ole — „have allerede faaet Vacance; tag Du nu Plads ved Rattet indtil videre.“

Den paa Hukkerten forarsagede Skade blev snart udbedret og da Binden højere op paa Dagen gik noget sydligere, satte begge Fartøjerne Seil til og styrede tilbage til de norste Kyster.

Imidlertid var Schouthynacht Vilster med sine sex Dragskibe og elleve Fregatter løbet ind til Stavern, hvor han endnu samme Dag erfarede, at „Lovendahls Gallei“, der skulde støde til ham fra Langesund, om Morgenens var gaaet i Søen. Han havde dog et Horn i Siden paa Bessel og besluttede derfor at benytte Leiligheden til at ydmyge den stolte Krabat, der hos Lovendahls havde vovet at see ham saa dristigt i Djet. — Da den nye Fregat Dagen efter kastede Anker ved Stavern, var Schouthynachten netop i Land med nogle af sine Skibschefser, og med Undtagelse af en Eneste, nemlig Fregatten „Lossens“ Commandant, Sivers, vare de alle enige i, at denne Søhusar, som de spotvis kaldte ham, maatte takke sin Gud, hvis Schouthynachten lod ham slippe med en drøi Frettesættelse. Der sendtes altsaa Befaling ud til „Lovendahls Gallei“, at dens Chef øjeblikkelig havde at indfinde sig hos Escadrens Befalingsmand; ikke desto mindre forløb et Par Timer inden Befalingen ablødes og de strænge Herrer vare allerede i Færd med at høre Tasselet, da Bessel indfandt sig. Med en let Boining for hele Selskabet nærmede han sig den Øverstcommanderende, hvis vredsladne Dje han mødte med et roligt Blik.

„I staaer nu under min Commando, Lieutenant Bessel! det veed I dog vel?“ — begyndte Schouthynachten og kastede sig

Hjedesløst tilbage i Armstolen. — „Kommer netop, for at
 melde mig, Hr. Schoutbynacht!“ — svarede den unge Mand,
 idet han nikkede over til sin gamle Kammerat, Capitain Si-
 vers. — „Men I giver mig allerede Grund til Klage over
 Eder; istedetfor at oppebie min Ankomst, foretager I paa
 egen Haand en Lystfart, uden at tænke paa Hans Majestæts
 Tjeneste — —.“ — „Beder om Forladelse“ — kaldt Bes-
 sel sin Chef i Ordet — „har aldrig forsonet Hans Maje-
 stæts Tjeneste; gik netop for den Sags Skyld under Seil,
 for at prøve mit nye Skib og see hvad det duer til; gider
 ikke ligge paa den lade Side i en sikker Havn, medens
 Svenskens Røvere lige for vore Næser bortsnappe det ene
 Fartoi efter det andet.“ — Schoutbynachten, hvem en lig-
 nende Dadel ofte havde truffet, bed sig i Læberne og slog
 næsten Dinene ned for den dristige unge Mands Blik, idet
 han med stigende Brede vedblev: „Dg nu, da jeg sender
 Bud efter Eder, lader I Eders Chef vente et Par Timer paa
 Eder.“ — „Ligeledes for Hans Majestæts Tjenestes Skyld“ —
 svarede Bessel med uroffelig Kulde — „maatte gjøre min
 Rapport færdig og affende den til Generallieutenant Haus-
 mann, som i General Lovendahls Fraværelse er Overstcom-
 manderende her i Norge.“ — „Men I staaer jo under min
 Commando, saa har I at aflægge Rapport til mig“ — foer
 Bilsler i Veiret. „Beder atter skyldigst om Forladelse;
 staaer fra nu af og saalænge jeg er beordret at følge Hr.
 Schoutbynachtens Escadre, under Eders Commando, men ellers
 alene under Norges Statholder; min Instrux udviser saa-
 dant.“ — „Dg hvilke Helttegjerninger har I da havt at
 indberette?“ — spurgte Schoutbynachten med et haanligt
 Smil, idet han sank tilbage i Armstolen. „Intet synderligt“ —
 smilte Bessel — „har kun opbragt Capitain Knabe med
 Hukkerten „det svenske Baaben“ paa ti Stykker. Medens

Hr. Schoutbynachten forrige Aar havde Station her ved Kysten, skal den Karl have bortsnappet over en Snees danske Skibe; meente, at burde hævne den Tort, saasom jeg nu har den Vre at staae under Eders Commando og dog ellers Intet havde at staae. Har iøvrigt udbedet mig, at Hufferten maa ombes „det norske Baaben“ og gives mig med istedetfor Snaven „Neptun“. — „Det var brat — — Ingen har kunnet faae Fingre paa den Karl — —“ udbrode de tilstede-værende Skibshefer, paa hvem Vinen havde haft en for-mildende Virkning, der tillige for et Djeblig løsnede Subor-dinationens Baand. I al sin Vrgrelse folte dog Schout-byachten, at han maatte gjøre gode Miner til Spillet, og Forhøret endtes med en Skaal for den raske Lieutenant.

Fjerde Capitel.

Frederik den Fjerde havde en sælsom Blanding af Held og Uheld med Hensyn til Valget af sine Embedsmænd; me-dens han ingenlunde manglede dygtige Arbeidere og usor-færbede Underbefalingsmænd, var han paa den anden Side omgivet af bestikkelige Ministre og Overbefalingsmænd, hvis Rænker tilintetgjorte de sandsynligst lykkelige Resultater af hines geniale Planer og hjætte Daad. Med et Orlogsskib og fire Fregatter havde Capitain Knoph holdt de norske Ry-ster og Farvande ryddelige for svenske Kapere, og Rosardi-mændene fore hele Foraaret 1712 usorstyrrede frem og til-bage over Nordsøen. I Mai Maaned løb den svenske Schout-byacht Löwenhaupt ud fra Gothenborg med syv Krigsskibe, for at bortstræmme den danske Somagt. Mellem den norske

Kyst og Gladstrand stødte Escadrerne paa hinanden; men efter en hidsig Kamp, i hvilken Capitain Knoph selv blev saaret af en Kanon, der sprang, maatte den svenske Schoutbynacht med sine ilde tilredte Skibe søge tilbage til Gothenborg. Capitain Knoph blev udnævnt til Commandeur og, som vi allerede have seet, blev Schoutbynacht Vilster assendt fra Kjøbenhavn med en betydelig Skibsmagt, for at virke i Forening med ham. Dog nu taug de danske Svaner i Nordsøen, medens de svenske Krigsskibe uangrebne seilede frem og tilbage og opsnappede mangfoldige Koffardimænd. Vel stak den danske Escadre flere Gange i Søen og gjorde Mine til Angreb; men den utaalmelige Væssel, som fulgte den med sin Fregat og den erobrede Hukkert, saae sig bestandig skuffet i sit ivrigste Ønske, at bivaane en ordentlig Bataille. Den svenske Schoutbynacht var for klog til at indlade sig i Kamp med en saadan Overmagt; han trak sig hver Gang tilbage i den Hensigt at oppebie et heldigere Tidspunkt, naar — som han maaskee vidste vilde skee — Vilster atter deelte den forenede Styrke. —

Ved den saakaldte Viigside eller Sverrigs vest-nordvestlige Kyster træffe vi allerede igjen paa „Løvendahls Gallei“. Dog kun de smækkre Spiir see vi beskrive hurtige Kredse paa den mørke, af sonderrevne, henjagende Skyer bedækkede Himmel; Skroget er næsten skjult for vore Blik af de fraadende, opadstræbende Bølger; kun af og til dukker det op mellem Vandbjergene, medens Stormen hylér i Seil og Tougværk, der pidske paa de svejende Master. Den er assendt fra Escadren, for at recognoscere; men nu truer Skjæbnen med at standse dens raske Seirstogter. En voldsom Storm har allerede raset i flere Timer; at løbe ind i en svensk Havn synes det eneste Redningsmiddel; at søge en saadan Udvei er imidlertid ingenlunde Væssels Sag; heller vil han knuses

mellem Klipper og Skjær og søge en Grav i Bolgerne. Saalænge Mandskabet seer sin unge Chef med muntre Blif og lys Pande tage Haand i med ved enhver Manøvre, hører hans Stemme trænge fuld og kraftig gennem Stormens Hvinen, taber det heller ikke Modet, eller skammer sig dog for at lade det mærke. Hvilken Somand, ja hvilken Dboer erindrers sig ikke med hemmelig Gysen den tunge, lumre Luft, der plejer at gaae forud for en Foraarsstorm; de fortagtige, skjøndt i det Rødbrune spillende Skymasser, der taarne sig op paa den halve Himmelhvælving; de fjerne, henfærende Lyn; den fremdragende Storms stødwise, ængstelige Stonnen; Skibets ubestemte Bevægelse, naar det hugger i Bolgerne, medens Havet graaner og Bolgerne vore større og større og endelig naar de bristende Skymasser udbrede sig over den hele Hvælving; naar den nys saa lyse, venlige Dag bliver en uheldsvanger Nat; naar hele Naturen synes at ruste sig til indbyrdes Kamp og til Kamp mod Menneskenes forvovne Trods; naar Stormen da hyler frem, voldsomt pidsker Bolgerne i Beiret, med frygtelig Kraft ruffer i Seil og Master, saa det største Orlogsskib slynges hid og did som en Røddestal; naar dette det menneskelige Genies dristige Værk af den uforsagte Styrmands Haand drives op paa den fraadende Kæmpebolges Top og derpaa jages ned i det gabende Dyb, saa Tilskueren derinde paa den høje Ryst beder for de Henfarnes Sjæle, men pludselig seer Skroget stige op igjen paa det næste Bolgebjerg — hvor maa man da ikke beundre Somanden, der med et roligt beregnende Blif iagttager Stormens Stigen og Falden og uden at lade sig astrødsse en ængstelig Mine, med usvækket Sjælskraft kun pønser paa Midler til at redde sit Skib.

Paa „Løvendahls Gallei“ havde man med Rød og Røppe bjerget Bram- og Bovenbramseilene samt faaet Mersseilene

flosrebede. Fartøjets voldsomme Slingren gjorde det umuligt at staae fast; men naar hele Klynger af de usfortroedne Matroser styrtebød overende af en Braadso, ravede de sig hurtigt op igjen, bandt Rebet fastere om Livet og grebe atter fat i det daskende Tougværk. — „Grift, Manne!“ — commanderede Bessel, som stod paa den Styrbordside af Skandsen og holdt sig fast i et Tong — „heelt ned med Mesanen! bras Ræerne firfant! — — Et Par Streger vestligere!“ — vedblev han, henvendt til Ole, som havde surret sig fast til Rattet — „drive ellers alligevel ind paa Kysten og vil heller lægge mig til Hvile under Bølgen end paa svensk Grund.“ — Ole trykkede Hatten dybere ned i Vinene og saae sig omkring; Vinden stillede rigtignok et Djeblik af og Skibet syntes at rette sig lidt. „Hvis jeg tør sige hvad jeg mener“ — brummede han — „saa gør Hr. Capitain-Lieutenanten bedst i at lade os beholde Coursen; der er to Miles Spillerum mellem os og Kysten og knibe vi længere op, driver den næste Dyst os lige ind. Stormen puster kun lidt, for at samle Kræfter.“ Neppe havde han udtalt, før Stormen ogsaa hylede frem igjen og tvang Skibet om paa Siden, saa Kanonerne og de endnu ikke hjergede Seil slæbte i Vandet. Alting kastedes bak og Nathuset gif over Bord. — „Gud være lovet! nu har hun nok snart udraset“ — sagde Ole og greb med begge Næver fat i Rattet. Bessel lo og tilraabte ham gjennem Stormens Brusen: „I Læ med Roret, som jeg siger, Du gamle Vandhund! — — for Djæveln!“ — raabte han endnu højere til Mandskabet, der væltede mellem hinanden ned til Spygatterne i Læ — „op med Jer, Gutter! og hjerger Mesanen der, for den gaaer over Bord.“ Men den menneskelige Kraft syntes udtømt; de ellers saa klække Sømand klynge sig fast til Skandselædningen og gjorde ei Miner til at adlyde Ordren. Voldsomt hævede Skroget

fig i Beiret og med rasende Hestighed bruste et nyt Vindstød frem; Skibet frængede paa sin yderste Kraft. Vessel kastede det første alvorlige Blik paa Ole, som dog rolig nikkede til ham. Det knagede og bragede og med et vældigt Slag styrtede Jockemasten med Stænger og Taffelage over Bord; i det samme styrtede en ny Braadsø over Dækket og syntes for et Øjeblik at begrave hele Skuden. — „Hurra! gaaer jo lystigt“ — raabte Vessel med næsten overmenneskelig Stemme, idet han vidstede det salte Vand af Vinene — „herop, Krabater! maa have Skibet klart fra Jocken og Taffelagen, at hun ikke skal tage Skade — — har ingen Nød mere; Stormen har strax leget ud.“ Dermed iilde han selv ned paa Dækket, holdende sig fast i Lougværk og Skandseklædning. Som med et Trylleslag reve disse Ord Mandskabet ud af den lammende Skræk; rask tumlede alle Mand afsted efter Chefen, og da Stormen nu virkelig havde naaet sit højeste Punkt og folgelig lidt efter lidt stillede af, lykkedes det snart at befrie Fartøjet fra Jocken, der slæbtes med ved Taffelagen. Dette heldige Forsøg maatte for Øjeblikket betragtes som en stor Lykke, da det svære Stykke Lømmers ellers let kunde have stødt Hul paa Skroget; Vessel gjenvandt derved sin moralske Overmagt og Mandskabet sin uforfærdede Holdning.

Endnu hylede Stormen; men dens Kraft tog af. Voldsomt kastedes Skibet hid og did af de mægtige Bolger, der dog sank ned fra deres forrige Høide og bruste brede og skummende frem, medens Skyerne jog hastigt afsted og lode imellem den blaa Himmel til Syne. Fregatten skød hen i en flyvende Fart, men lystrede kun Roret svagt og drev i en østlig Retning. Den voldsomme Rystelse ved Jockemastens Fald vakte Bekymring blandt Mandskabet for at Skroget skulde have faaet Læk, en Bekymring, der lettelig løser af

Subordination og flukter den forvorneste Sømands Mod. Ved Pompesødens gjentagne Peiling overttydedes man dog snart om, at Frygten var ugrundet; thi efter en halv Times uafbrudte Pompen sank Vandet mærkeligt i det nederste Rum, og Mandskabets Afsyn opklaredes. Pludselig opdagede man mellem de skummende Vandmasser en Seiler til Luvart; ved ethvert nyt Bølgeslag skjultes eller viste den sig et halvt Minut. Paa Vessels Commando steg en af de raskeste Gutter op i Stortoppen, for om muligt at skjelne dens Flag og Udseende, medens Kanonerne kastedes halvt løs og hver Mand beredte sig til Kamp, saa godt Omstændighederne vilde tillade det; thi den Fare, der nu maaskee nærmede sig, var af en heel anden Betskaffenhed end den nys overstandne, og da Storm og Bolgegang med hvert Dvarteer toge af, havde et saadant Møde netop en styrkende og oplivende Virkning paa Fregattens Mandskab, der, blindthen stolende paa Chefens Kjæthed og Lykke, i den formodede fiendlige Seiler kun saae en god Prise og et Tilflugtssted, hvis „Døvendahls Gallei“ ei skulde kunne holde Soen. — Et Skud bragede over Havet, nok et og et tredie; fra den voldsomt svejende Mastekurv raabte Udkigeren: „Haloi! en dansk Drlogsmand!“ Jublende modtog Mandskabet dette Budskab og til Tegn paa at man havde kjendt ham, løsnedes ligeledes tre Skud fra Gallejen. Næste Øjeblik dukkede Seileren frem mellem Bølgerne derude og da den var kommen saa nær, at Skibene ikke længer skjultes for hinandens Blik, faldt hiin af og lagde sig under voldsomme Slingringer jevnsidees „Døvendahls Gallei“, i en Afstand af to eller tre Kabellængder. Det var Fregatten „Løssen“, Capitain Sivers, der ved den norske Kyst havde forladt Vilsters Escadre og sat Seil til, for at søge Gallejen; det havde ahnet Sivers, at den fremdragende Storm vilde træffe hans gamle Messesammerat ved den svenske

Rygt og maaſtee der knuſe Flagets ſtolte Forhaabninger til den forvorne Yngling. Gjennem Naaberen talte Cheſerne med hinanden; under et lyſtigt Hurra fra begge Skibes Mandſkaber ſtyrede en Baad med fire uforfærdede Matroſer fra „Løvendahls Gallei,” for at tage den paa Slæbetoug, da dens fleſte Seil og løbende Redſkaber vare gaaede over Bord. — Dagen efter kaſtede de begge Anker ved Langesund, hvor Gallejen ſnart fik en ny Tockemaſt indſat og den øvrige Skade repareret. —

Vor Helt, ſom i Stilhed ærgrede ſig over de danſke Svaners Orkeſløſhed og den Overſtcommanderendes ubegribelige Alderdom, greb enhver Leilighed til at ſjerne ſig fra Escadren, for paa egen Haand at ſøge Væntyr og Kamp. En ſlig Leilighed tilbød ſig ofte, da Generallieutenant Hausmann gjerne forlangte ham udkommanderet til enhver vigtig og farefuld Expedition, og da ſaa vel Schoutbynacht Wiſter ſom de øvrige høje Officerer, uagtet deres hemmelige Miſundſke, dog ei kunde frakjende ham Mod og Dygtighed, lagde de ham ſjelden Hindringer i Vejen, naar han ønskede at gjøre en Afſtikker; desuden ventede de hvergang at faae Efterretning om, at „Løvendahls Gallei” var tagen eller ſtød i Sænk. Men deres Forhaabninger bleve ſtedſe ſtuffede; Søhuſaren, ſom de jo kaldte ham, var ſom Stjernen paa de ſvære Bolger i ſtærk Søgang; naar man troede ham forſunden og begravet, hoppede han allerede paa den næſte Bolges Top. Snart var det ved Viigtiden at Svensken med Skrak ſaae den ſtolte Seiler i Storm eller Magsveir, i Slud eller Solſkin ſtyre ind i Bugter og Havne, for at borttage Lodſer og Proviantſkibe, ſtundom lige i de fjendlige Orlogsskibes Paafyn; men inden diſſe fik Ankeret kappet og Seil ſatte til, var „Løvendahls Gallei” ude af Skudvidde

og tiltordnede dem sine tre Stud til Afsted. Snart var det under de norffe Ryfter at han jagede, indhentede og entrede en svensf Raper; snart under Fladstrand, hvorhen han ledsagede Koffardislaader; thi han var til enhver Time færdig til at stifke i Soen, og paa Tilbagevejen sendte Lykken ham da gjerne en Priise imøde, den han sikkert bemægtigede sig, om end Bedæfningen talte tre Gange saa mange Tænder som „Løvendahls Gallei“. Snart gjorde han en Afstikker op imod Bergen, for at oppasse Sjendens Koffardimænd, for at frajage svenske Rapere de allerede tagne Priser eller for at undersøge de under neutralt Flag gaaende Koffardimænd, om de ikke vare Lurendrejere, eller om ikke for andet, saa for at tvinge de stolte Engelsmænd til at stryge Flaget for den danske Drlogsmand.

Det er herligt, vederqvægende, selv for den fine Qvinde, en smuk Sommeraften at bruse hen over det friske Hav, naar Solens røde Kugle histude i Vest synker ned i de mørke Bøver og strækker de sidste, gyldne Straaler henad Himmel og Hav; naar de hvide Skyer dybt nede i Horizonten rødme svagt i det døende Dagslys; naar de mægtige Seil svulme for en vaagnende Luftning og vort gamle Flag udfolder sig med en hemmelighedsfuld Susen, som om det hvisttede Veventyr og Sagn fra gamle Dage, medens den eensomme Søfugl med klagende Stemme slagrer ned paa Stangen, for at udhvile sig, og den blege Maane med sine matte Stjerner bliver klarere og klarere og lidt efter lidt udbreder det uendelige Straalenet over de larmende Bolger. — Der skummer en smuk Seiler over Nordsoen, som i Aften er usædvanlig rolig; dens Stavn er høi, dens Galleri glimrer som Guld i Maanens Straaler, dens høje Master og smæltre Spiir beskrive kun smaa Kredse paa den med Stjerner besaaede Himmel; den er næsten pyntet med alle sine Seil, der skinne saa hvide

som Svanens Vinger, og det stramme Lougværk staaer klart aftegnet i den lyse Aften. Let og ziirligt klover den de langsomt fremrullende Bolger; saa jevn er Bevægelsen, saa umærkeligt nejer den i sit elastiske Element, at selv en Dame har vovet sig ud af den pyntelige Rahyt og staaer oppe paa Standsen i Samtale med Fregattens Chef. Vi ville gaae ombord og lytte efter hvad de unge Mennesker fortælle hinanden; det er jo vor Helt, der fører General Lovendahls Hustru og Datter over til Fladstrand. Den gamle Dame har allerede begivet sig til Kois, for at bortsove Søsygen; men Froken Bertha vil endnu nyde den herlige Aften og har indhyllet sig i et uldent Shawl, da Søluften dog er kold. Samtalen syntes at være gaaet i Staa og de stirrede begge To op i den uendelige Hvalving, som om de vilde tælle Stjernerne. Omfider foer Bessel i Veiret og sagde i en munter Tone: „Glæder mig ret over, at Seiladsen er saa heldig; var vist bange for den Fart, min Froken?“ — „Jeg har aldrig været bange for Søen; men Moder har i de sidste otte Dage kun talt om Storm og Skibbrud“ — svarede Bertha og tilføiede med et yndigt Smil: „Desuden var jeg ganske rolig, da jeg erfarede, vi skulde gjøre Reisen med Lieutenant Bessel; paa Eders Vykke og Dygtighed bygger jo enhver Somand som paa en Klippe.“ — „Takter skyldigst“ — lo Bessel med en let Boining — „Gud være lovet! er hidtil sluppen godt deraf; men, for at betale med samme Mønt, maa tilstaae, at det er første Gang jeg har truffet et saa velsignet Veir paa dette urolige Fjervand som i Aften; kommer vist deraf, at jeg har Eder om Bord. Gad gjerne vide det en Stund forud, naar I skal tilbage til Norge, for at belave mig paa at være Eders Færgemand; saaer da atter en saa deilig Aften.“ — „Al! nei!“ — sukkede Bertha og saa med et længelsfuldt Blik mod

Nord — „til Norge vende vi neppe tilbage; vi gaae maaskee til Tydskland, for at blive der.“ — „For Djævlén! beder om Forladelse“ — udbrød Bessél ganske bestyrtet — „I vilde ikke komme tilbage til Norge — — vilde for bestandig bytte de himmelhøje Fjelde, de brusende Fosser, det friske Hav med Tydsklands lumre Dale og gule Floder!“ — „Gud veed, jeg vendte gjerne tilbage til dette stolte Land, hvor jeg lærte saa mange elstelige Menneſter at kjende, hvor Kjæthed og Trofasthed have hjemme“ — svarede Bertha med blussende Kinder — „men jeg maa jo følge med.“ — „Takker Eder ret af Hjertet for den Kjærlighed til mit kjære Fødeland“ — sagde Bessél og greb trohjertet Pigens Haand — „er dog en Trøst, at I nodig stilles fra os. Nu, kan ikke noksom forsikre, hvor det bedrøver mig, at jeg aldrig oftere skal see Eder, naar jeg fra et lystigt Togt vender Stovnen hjemad til Christiania — — forekom mig altid, det store Huus ved Bryggen, som det livagtige Paradiis, hvor jeg aldrig kunde gaae over Tærskelen, uden at tænke paa hiin Dag, da jeg traadte hen for Eders Fader og ligesrem bad ham at give mig noget Hæderligt at bestille, og uden mange Omsvøb satte han mig paa en Planke, hvor jeg turde skalle og valte efter eget Tykke; bliver maaskee noget af mig, og skal da ikke glemme, at jeg kan takke ham derfor, hvad saa de Andre for Resten maatte fortælle om ham — —.“ — „Ja, ikke sandt“ — faldt Bertha ham i Ordet og viftede sin Haand ud af hans — „en saa herlig Udsigt saaer jeg vist aldrig meer som fra mit lille Vindue oppe i Gavlen.“ — „Oho! ja vist, Vinduet deroppe; stode Urtepotter der med deilige Roser“ — henkastede Bessél, men standsede pludselig og vendte Hovedet bort. „Og den morsomme Aften, da vi havde det store Bal“ — vedblev Bertha, uden at bemærke den unge Mand's Bevægelse — „hvad var det ikke for en

hjertelig Glæde og Munterhed, ret en nordisk Fæst." —
 „Snurrligt nok" — sagde Vessel efter et Ophold og med
 et Anstrog af Alvor — "kan ikke tænke paa den Aften, uden
 at blive saa underlig tilmode. Havde mange Veninder hos
 Eder" — tilføiede han og vendte atter Hovedet bort — „gad
 nok vidst, hvem af dem I vil savne meest." — „Husser I
 endnu den Dame, I foretrak for mig til den første Dands?"
 — spurgte Bertha med et skjelmst Smil. „Lady Carteret"
 — raabte Ynglingen og vendte sig pludselig til hende —
 „husser hende saa grant." — „Det var min kjæreste Ven-
 inde" — vedblev Bertha — „jeg haaber ogsaa at faae hende
 at see igjen; hun kommer nok engang til Lybssland med sin
 Farbroder. Men derved maa jeg tænke paa Frosen Vilster;
 hvoraftom det, at hun var saa vred paa Eder? I havde
 nok nægtet at dands med hende, da hun valgte Eder til
 Cavaleer?" — „Kan nok være, har ganske glemt det" —
 sagde Vessel adspredt — „altsaa, Lady Carteret er reist fra
 Christiania; hvor maatte den skønne Dame nu være?" —
 „Jeg troer, hun er i Kjøbenhavn" — svarede Bertha, lige-
 ledes lidt adspredt og kastede et flygtigt Blik paa den unge
 Mand's Ansigt — „hun vilde derfra gaae til Stokholm til
 Lord Carteret." Vessel drejede sig uvilkaarlig om og stir-
 rede hen mod Syd, som om han i Tankerne iilde til Kjø-
 benhavn; der indtraadte atter en lille Pause. — „Det be-
 gynder at blive koldt" — sagde Bertha og hyllede sig tæt-
 tere ind i Shawlet — „Det bliver nok bedst, at jeg gaaer
 ned i Kabytten." — „Luster ret nu op; ligge ved Fladstrand
 naar I vaagner i Morgen" — bemærkede Vessel med en
 rast Bevægelse og idet han derpaa førte Bertha hen til
 Trappen, hviskede han: „Treffes sagtens sammen med Eders
 Veninde og samtale om vort kjære Norge; beder Eder da,
 leilighedsvis at sige hende, at min Stjerne endnu skinner

for mig; var kun en Spøg, vi havde sammen." Bertha nikkede bejaende og slap hans Haand, for at ile ned i Røhytten; men i Døren saae hun sig endnu engang tilbage, som om hun vilde tage Afsted med Norges sjerne Ryster; i Forbifarten berørte hendes Blik Bessels kraftige Stikkelse, som allerede stred tilbage til Skandsen, og et bittert Smil spillede om hendes Mund, medens en Taare glindsede i hendes fromme Øje.

Genimod Morgen kastede „Løvendahls Gallei“ Anker udenfor Gladstrand og Storbaaden firedes ned. Damerne tog Afsted med den unge Chef, som endnu paa Falderebstrappen erindrede Bertha om at hilse Lady Carteret. Den ellers saalovsglade, blussende Pige var lidt bleg; men rolig og med stille Venlighed tilnikkede hun Unglingen sit Farvel og fulgte efter sin frygtsumme Moder ned i Baaden, hvor de pyntelige Matroser med det, Sømanden ved en saadan Leilighed egne Galanteri og Omhyggelighed hjalp Damerne tilrette; paa Baadsmandspibens Lyd stødte Baaden derpaa fra og skød pilsnar ind til Broen. Saa snart den var kommen tilbage, heisedes den op og surredes fast paa Dækket; paa Commando heves Ankeret atter op for Bougen, Seilene fattes til og til Mandskabets store Forundring fortsattes Farten mod Syd, skjøndt det begyndte at blæse skarpt op af Sydvest.

„Med Forlov“ — begyndte Ole, som i de sidste fire og tyve Timer intet Ord havde vexlet med sin Chef — „jeg tænkte, vi gik tilbage til Norge.“ — „Vist ei“ — svarede Bessel lidt mut, idet han maalte Skandsen med hurtige Skridt — „tænk, vi gjøre først en Afstikker til Kjøbenhavn. Er hjertelig kjed af den doyne Tjeneste under Schoutbynachten; ville see at faae noget Alvorligt at bestille.“ — „Det kan nok skee for Hr. Capitain=Lieutenanten venter det“ — vedblev Ole efter et lidet Ophold og pegede ud til Luvart —

„der drage nogle Kameler frem og Stormen pidsker bagefter. I rum Sø kunde man allensals holde den Dyft ud.“ — „Naa, og hvorfor ikke i Kattegattet“ — sagde Bessel rask — „for Djæveln! bliver nok ogsaa en Kjerling, Du gamle Bandhund!“ — Dermed vendte han sig om og gik atter et Par Gange frem og tilbage; men pludselig standsede han tæt foran Ole, lagde Haanden paa hans Skulder og sagde venlig: „Bryd Dig ikke derom, Ole Olesen! har saa mine egne Planer, som jeg imellemstunder faaer Nykker at sætte igjennem. Har dog ikke glemt vor Aftale? — — til Weirs eller til Bunds.“ — „Nu forstaaer jeg Hr. Capitain=Lieutenanten“ — svarede Styrmænden med et Smil over de haarde Ansigtsstræk — „kommer det kun derpaa an, følger Ole Olesen med gjennem Storm og Rugler.“

Som sædvanligt traf Oles Spaadom ind; en Storm reiste sig, der lidt efter lidt steg til en Orkan. Det fortrefeligst konstruerede Skib arbejdede sig stolt gjennem de oprørte Bølger og holdt længe Beiret ud; men de mange Smaasøer og Banker i den nordlige Deel af Kattegattet forstørrede Faren og gjorde en uophørlig Krydsen nødvendig. Da Stormen havde naaet det højeste Punkt og den ene Braadsø efter den anden styllede over Dækket, fik Stormasten et Knæk og styrtede over Bord. Dog, jo frygteligere Stormen hylte, jo voldsommere Skibet kastedes hid og did, desto kjæffere lyste den unge Chefs talende Dje, desto kraftigere klang hans Stemme, dadlende eller opmuntrende, bandende eller spøgende, og hans Vatter vilde stundom overdøve Larmen. Dette til det Sælsomme grændsende Mod og ubetvingelige Lune holdt imidlertid Mandskabet i Mænde og lod det af Forundring glemme al Fare; de begyndte at blive vant til, i deres ungdommelige Chef at see et hartad overnaturligt Væsen, hvis Mod og Kraft ei kunde bøjes af Elementerne, og Syman-

dens sædvanlige Dvertro bidrog til at rodfæste denne Tanke. — Med Tabet af en Deel Seil, med den knækkede Stormast, med søndersplittede Stænger og Ræer, men uden Læt eller anden Skade paa Skroget, kastede „Lovendahls Gallei“ den næste Morgen Anker paa Kjobenhavns Rhed, og med freidigt Mod iilte Vessel i Land, for at aflevere sin Rapport og faae Skibet halet indenfor Bommen til Reparation. —

Det Tidrum af Tiaarskrigen, hvori vor Fortælling hidtil har bevæget sig, var riigt nok paa dristige Angreb, tappre Forsvar, Land- og Sobatailler samt politiske Intriger og Cabinetsrænker; men hverken Sverrig eller Danmark vandt derved nogen afgjort Overvægt, uagtet Vaabenlykken til Søes syntes afgjort paa dansk Side og uagtet Frederik den Fjerde havde Fordelen af et endnu temmeligt usvækket Land og en talrig Klasse Undersaatter at tage Soldater og Matroser af. Med gyldne Løftestænger greb Frankerig altid det synkende Sverrig under Armene; Rusland, Sachsen og de nordtydske Magter søgte ved uophørlige Conferentser og slet holdte Tractater at dæmpe enhver Yttring af dansk Energi, medens England og Holland endnu bestandig gjorde neutrale Miner og fortreffelige Affairer i de nordiske Farvande. — Efter Slaget ved Helsingborg fik General Reventlou, hvem Nederlaget, vistnok usortjent, lagdes til Last, sin Afsked; i hans Sted udnævntes General Scholten til den danske Landmagts Overbefalingsmand og den hjækkede Ryttergeneral Jørgen Rankau sendtes til sine Godser. Dog, denne gamle Soldat, som i Nederlandene havde flettet mangt et Blad i Marlboroughs Laurbærkrands, fik endnu Leilighed til at ende sit Livs Aften med en glimrende Vaabendaa. Efterat nemlig Generallieutenant Schönsfeldt, som commanderede den danske Armee i Pommern, flere Gange var bleven bibragt blodige Nederlag af det beleirede Bismars Garnison, der

gjorte hyppige Udfald, blev han forflyttet fra Commandoen, og Jørgen Ranzau kaldtes fra sit Exil, for at træde i hans Sted. Den 5te December 1711 drog Bismars Commandant, den tappre Schulz, ud med 3000 Mand og en betydelig Afdeling Artilleri, i den Hensigt at overrumple og adsplitte det danske Beleiringscorps. Men Ranzau havde faaet Nys herom; ved en snild Manøvre affjær han Schulz Tilbagevejen og angreb ham pludselig med sit kraftfulde, fortreffeligt beredne Rykkeri; henved 500 Svenskere bleve liggende paa Balpladsen og næsten 2000 Mand toges til Fange, foruden det hele Artilleri. At det saaledes for Tropper blodtede Bismar ikke strax faldt i de Danstes Hænder og at Armeen kort efter fik Ordre at vende om midt i Seirslugten, maa atter tilskrives Uenigheden og de saakaldte allierede Magters Guld i Frederik den Fjerdes Cabinet. General Lovendahls samtidige Tog ind i Bahuslehn kunde have været af stor Indflydelse paa Krigens Gang; men det svenske Parti, der havde veltalende Repræsentanter i Kjøbenhavn, havde sørget for at skaffe Steenbuk fornøden Underretning og idet denne for Djebliktet opgav sit Forehavende, at undsætte Pommern, lod han sin hele Magt rykke op til Gothenborg og kom tidsnok for at hindre denne vigtige Stads Indtagelse; thi Lovendahl spillede Tiden med at brandstatte det fattige Land vidt og bredt og drog derpaa med uforrettet Sag tilbage over Grændsen. Nogen Tid efter ombyttede han sin hæderfulde Stilling som Norges Statholder med et mageligt Hofembede hos August af Sachsen. Flaaden, der fra Søfiden skulde have indesluttet Gothenborg, udeblev; thi Admiralitetet kunde ikke blive enigt med Kongens Cabinet, og saaledes strandede den hele Angrebsplan. Da man i Danmark omsider havde faaet Vinene op med Hensyn til Schoutbynacht Wilsters mistænkelige Dr-

tesløshed, fik denne Officeer pludselig sin Afsted, hvorpaa han begav sig til Sverrig og erholdt der Commandoen over en Deel af den i Carlsrone stationerede Flaade. — I April Maaned 1712 viste Admiral Barfod sig i Østersøen med en dansk Escadre; men da den svenske Hovedflaade af Mangel paa Besætning og Munition næsten hele Sommeren blev liggende i Havn, foresaldt Intet af Betydning. Imidlertid vidste man, at Feldtmarschal Steenbuk ventede paa et beleiligt Dieblit til atter at forsøge en Transports Oversørsel til Pommern, hvorhen saavel Frederik den Fjerde som August den Anden selv havde begivet sig, for at lede Beleiringen af Stralsund og Bismar. Vice-Admiral Sehested nærmede sig Landet med sin Flotille og søgte at angribe den der krydsende Escadre under Commandeur Hincke; men denne undgik Slag og flygtede ind under Stralsunds Kanoner. Under Beis bleve rigtignok hans Skibe, i de tvende Monarkers Paasyn, ilde medtagne af de langs Kysten opstatede Batterier, men undgik dog Tilintetgjørelsen. — Med Snuhed holdt Czar Peter sin, for de russiske Interesser ubetalelige Allierede, Danmark i Anden og i bestandigt Haab om hans kraftige Medvirkning til Skaaens Erobring. Som om han nærmere vilde slutte sig til Danmark og den danske Politik, men i Grunden for at udspænde dette Riges Styrke til Soes og med det samme lære Et og Andet, meldte han sig i August Maaned 1712 til et Besøg paa den store danske Flaade, der under General-Admiral Gyldenløve havde bragt Artilleri og Mandskab over til Pommern og nu krydsede mellem Jasmund og Peert. Ifølge Frederik den Fjerdes Befaling blev han modtagen med kongelige Cresbeviisninger; fra hvert af de i ordre de bataille rangerede Orlogsskibe tordnede 27 Skud ud over Østersøens Bølger, da denne den russiske Magts Stifter fra sin egen Fregat „St. Peter“, der kun hilste med 25 Skud,

gik ombord paa Admiralskibet „Elephanten“, og det danske Flag blev strøget, medens det røde Flag med St. Andreas-korset vedblev at veje over den russiske Fregats Halkbrædt, som en Spaadom om det stolte Dannebroges Skjæbne i de kommende Tider.

Da det maaskee kan interessere vore Læsere, i Forbigaaende at gjøre nøjere Bekjendtskab med denne Mand, hvis hele Færden syntes en sælsom Blanding af Vandalisme og aandig Storhed, ville vi et Øjeblik begive os ombord paa „Elephanten“. — Det var hen paa Eftermiddagen; Solen stod endnu høit over Havet, men paa Skibene skjultes den næsten af Kruttdampen fra de svære Stykker, der med korte Mellemrum løsnedes hvergang en Skaal blev udbragt nede i General-Admiral Gyldebrandes pragtfulde Kabin, hvorfra en forvirret Stoi, Skoggerlatter og Lyden af sammenstødte Pokaler trængte op til de paa Underkandsen forsamlede Sømænd, der dels lyttede til de lokkende bacchantiske Toner, dels gjorde høirostede Bemærkninger over den nærliggende russiske Fregats Bygningsform og Tiltakling eller udtømte sig i djærve Vittigheder over Matroserne paa den under Ræmpeskibets Gilling gyngende Keiserbaad; disse sadde tause og stive som Billedstøtter paa Roebænkene og stirrede med intetsigende Blik i Bølgerne — alle Physiognomier eens, som Rugler fra samme Form. Hift og her fornam man vel ogsaa dæmpede Uttringer om, at der vistes Isbjørnen for megen Ære, at det var bedre at bruge Kruttet til alvorlige Skud paa den aabenlyse Fjende, end at bortplasse det til Moro for den falske Ven. — Omkring det store, med kraftige Retter og talrige Wiinflaster besatte Bord i Admiralskabinen havde et Selskab af omtrent tolv Personer leiret sig; Bæggene vare smykkede med danske og russiske Flag, der vejede over en udvalgt Samling af Angrebs- og Forsvarsvaaben.

De skraae Binduer stode aabne, men vare saa at sige tilslørede af et Par, nylig til Europa bragte chinesiske Jaloufier, en paa de Læder kostbar Luxusartikel; med et underligt Skjær belyste derfor Solens dæmpede Straaler de i Kaghatten forsamlede Menneſker og farvede tvende Malmkanoner, der som sovende Løver laae henſtrakte mod Binduerne, grønne. Hele Selskabets Opmærksomhed var henvendt paa en snurrig Figur, der dansede for Enden af Bordet og med det ſamme gned en folie d'Espagne paa en gammel, ſkrallende Fiol; af og til rystede han med ſit ſtore, uformede Hoved, ſaa at den, bag i hans Hue anbragte Nævehale ſlingrende ſlog ham om Drene. Skjøndt hans Narreſtreger idelig belønnedes med næſten eenſtemmig Latter og Bravoraab, vilde en rolig Sagt-tager dog have bemærket, at det kun var af Høflighed mod Narrens Herre, den ſvære Mand for Bordenden med det, vel characteriſtiſke, men dog af et viſt vildt, uhyggeligt Træk paanyrede Anſigt, at de fleſte af Selskabets Medlemmer deeltog i Biſaldsyttningerne, og det hartad foragtelige, af et medlidende Smil ledsagede Blik, der ſtundom traf denne Mand, lod ahne, at dette Optrin ſnarere vakte Forargelſe end Moro. Hiin ſvære Mand lænede ſig paa begge Armene over Bordet, hvis Flade i en Alens Omkreds omkring ham var overſtyllet med Viin, ligesom den ſtribede Mattøje, der ligede frem under hans brune Klædesvams; den grønne Klædeshue ſad, ſom man ſiger, paa Snur paa hans af korte, krusede Haar bedækkede Hoved; om Livet bar han en Læderrem, hvori der hang et kort Sværd med Ibenholts Skede og et ſimpelt Meſſinggreb. Med Binens Perler paa den brede Pande og Drifkegildets Glød i de tindrende Dine ſtrerede han paa Narren og gav af og til ſin inderlige Glæde tilkjende ved at klappe i Hænderne eller med en ſtingrende Latter at ſtampe i det blanke Kaghetsgulv med de tythælede

Stoe, der ovenpaa vare forsynede med store Messingspænder og underneden med plumpe Søm.

Da Dværgen havde endt sin Dands og med et naragtigt sværmerisk Blik op i Loftet lod Armene synke, hævede hans Herre sig halvt i Beiret, greb ham om det tykke Hoved og kysede ham paa Panden. „Bed den hellige Andreas!“ — raabte han med en af Latter afbrudt Stemme — „Du er en prægtig Karl; var det ikke fordi det er syndigt at tage Lignelser af den hellige Skrift, vilde jeg sige, at Du var min David — —.“ — „Ja, store Peter!“ — faldt Narren ham dristig i Ordet — „jeg skulde vel mene, at jeg er en ligesaa yndig og sværmerisk David som Du er en melankolsk Saul.“ — „Ha! Ha! godt svart, ved alle de Hellige!“ — floggrede Herren igjen og greb den svære, til Randen fyldte Pokal — „Din Staal, min yndige David! — — Drif, I Herrer! — —.“ Han kastede et forundret og snart gnistrende Blik omkring sig; thi alle Pokaler bleve urørte staaende. „Hvad, I ville ikke drikke — — aha! det er kun af Høflighed, I have givet mig Commando paa Eders Flaade.“ Han satte Pokalen for Munden og tømte den halvt. Hans Nabo, en Mand, ikke langt fra Oldingsalderen, men med et kraftigt og smukt Physiognomi, gjorde en ærbødig Voining og bemærkede, idet han greb sit Glas, hvilket Exempel hele Selskabet strax fulgte: „Vi antage, at dette er Eders Majestæts naadige Spøg; men vi ville gjerne drikke en Staal for al Lyft og Gammen.“ — Peter Czar hævede atter sit mægtige Glas til Munden og over dets Rand fixerede han Admiral Gylbenløve med et sært Blik, som om han ikke rigtigt havde fattet Meningen af disse Ord; sættende det derpaa haardt i Bordet, mumlede han hen for sig: „Ja vist, Hr. Admiral! vi svømme paa Østersøen — — indtil videre paa dansk Territorium — — tra! la! la! — — nu, for alle Ulykker!“

— raabte han pludselig med hoi Røst og holdt som i Skjemt Haanden for Dret — „hvor blive Salutstuden af for min udbragte Skaal?“ — Den ligeoverfor siddende Fyrste Gallizin foer mekanisk i Veiret, som om han vilde udføre en af Selvhersteren givne Befaling, medens de danske Officerer saae forlegne paa hinanden, og Czaren betragtede dem alle med et næsten klogt Blik. Dog, Narren gjorde Ende paa den øjeblikkelige Forlegenhed, idet han med den gamle Fiol slog sin Herre temmelig ublidt paa Skulderen og sagde med en ynkelig Mine: „Store Peter! de Philistre ville ikke drikke din lille Davids Skaal. Jeg vil sige Dig Noget; de troe at jeg er en Nar og de ville ikke drikke en Nars Skaal; men vi skal nok narre dem; lad os foreslaae Kongen af Sverrigs Skaal.“ — „Bravo, min Dreng!“ — udbød Czaren med umaadelig Latter, medens han dog gned sin Skulder — „den skulle I drikke, I Herrer — ved den hellige Andreas! I vilde ingen Kanoner løse for Dværge-Narrens Skaal, saa skulle I affyre disse Kanoner, der strække Halsene ud af Vinduerne, for Ræmpenarrens Skaal.“ — „Bravo, store Peter!“ — strallede Narren i Veiret og med den skarpkantede Fiol slog han atter sin Herre paa Skulderen. „For alle Ulykker!“ — foer Czaren op, idet han rev Fiolen ud af den ubesindige Dværge Haand og slog ham den i Hovedet, saa Instrumetet brast og den arme Djævel tumlede under Bordet — „nu, I Herrer! lad Stykkerne synge.“ — „Jeg beder atter om Forladelse, Eders Majestæt!“ — indvendte Admiral Gyldenløve — „i den Betydning, I der tager det, vilde det stride mod den Urefrygt, vi skyld Eder, hvis vi drak Skaalen.“ — „Gaa! hvorledes forstaaer I nu det?“ — spurgte Czaren med opspilede Dine. „Sverrigs Konge er jo som saadan Eders Majestæts Broder, og ved at drikke hans Skaal, tør vi ikke tænke os ham som en Nar.“ — „Godt,

fiffigt nok!" — lo Czaren. "Iligemaade maa jeg tillade mig den ærbødige Bemærkning" — faldt den skjæffe og frimodige Vice-Admiral Sehested ind i Samtalen — „at Carl den Tolvte, skjøndt vor fælleds Fjende, er en ridderlig og tapper Kriger; det har han noksom bevist i Kampen mod Ruslands mægtige Behersker." — Czaren greb fast om sin Pokal og drog Brynene sammen; de tilstedeværende Rusere saae med skye, forbausede Blik paa den uforsædede Talsmand; men General-Admiralen snappede hurtigt den for ham staaende Solvloffke og ringede paa Hovmesterens Mat, idet han i en ærbødig Tone, men dog med Værdighed vedblev: „Vi adlyde Eders Majestæts Befaling og jeg udbringer en Skaal for vor tappre Fjende, Hans Majestæt Kongen af Sverrig!" — De danske Officerer reiste sig, og efter med et Blik at have indhentet deres Herskers Tilladelse, gjorde Russerne det samme. Glasfene klirrede sammen, de hurtigt klargjorte Kanoner tordnede Saluten ud gjennem de snevre Binduer og Lusttrykket bragde Fahner og Vaaben til at bevæge sig langs Bæggene. „Hør op med den Flåben, dumme Knægt!" — sagde Selskabschefen og sparkede til Narren, som klynkende var krøben sammen ved hans Stol — „det var jo kun Spøg; naar vi komme hjem, skal Du faae en ny Fiol. I har dog været en god Stund ved mit Hof som Gesandt" — henvendte han sig derpaa til Vice-Admiral Just Zuel, som sad i hans Nærhed — „og I har fortalt mig mangehaande prægtige Ting om Eders Drige og dets Skikke; men derom har I ikke fortalt mig, at I hartad gjøre mere Ure af Eders Dødsfjende end af Eders bedste Venner." — „Tilgiv, Eders Majestæt!" — svarede den raske Søkriger, men derhos belevne Hofmand — „jeg var overtydet om, at Helten Czar Peter ogsaa veed at statte en ædel og tapper Fjende; og hvad vore bedste Venner angaaer, da ere vi villige til at offere Liv og Blod for dem,

medens Fjenden maa nøjes med Wren.“ — „Ja, I ere nogle fine Conditorer“ — smaalø Czaren hen for sig — „gjøre vi Complimenter med Svenskerne, saa komme vi snart til kort; nei, vist ikke, Slag i Slag maa det gaae, uden Ceremonier. Nu have mine Russere lært at slaae; bliv kun, Piben skal retnu faae en anden Lyd i Norden — —“ med et pludseligt Anstrøg af Alvor stirrede han ned i den perlende Biiin og Admiral Gylbenløve greb Ordet: „Saadant er jo afhængigt af Eders Majestæt; Kongen af Danmarks Flaade er nu Mester i Nord- og Østersøen; kun til Lands formaaer Svensken endnu med Frankerigs Hjælp at byde os Spidsen. Hvis Eders Majestæt blot vilde behage at opfylde Eders Løfte og landsætte Hjælpetropper paa svensk Grund, maatte Carl den Tolvtes Generaler snart nødes til at opgive Pommern og Kongen af Danmark vilde med Lethed kunne gjenerobre sine tabte Provindser hiin Side Drefund — —.“ — „Og hele det svenske Rige med; I har Ret, ved den hellige Andreas! saa hjælp jeg mig selv til en dygtig Nabo“ — afbrød Czaren ham med en kort Latte og et listigt Blik — „nu da, lad os see hvad vi kunne udrette“ — tilføjede han med en raff Overgang i Stemme og Mine, som om han havde grebet sig selv i en uforsigtig Yttring og nu tog sig sammen — „en Skaal for vor Allierede, det stridbare Danmark og dets dygtige Sømand, hvis Gæst vi for Njeblicket ere. Kommer den til Bunds, I Herrer! saa ende vi Gildet og gaae til Soes; jeg gad dog nok prøve Farten med Eders Elefanter af Skibe og selv see hvor langt Eders Fireogtyve Pundinger naae. Den Tid kommer vel ogsaa, da jeg kan heise Andreasforset paa en lignende østersøisk Flaade.“ Han reiste sig og med ham hele Selskabet; Pokalerne klirrede sammen, og paa et af General-Admiralen givet Bink rystedes Skibets Bygning af Stykkernees Torden.

Femte Capitel.

Czar Peter forlængede sit Besøg paa den danske Flaade i nogle Dage; med et opmærksomt Blik iagttog han Alt, fra Stortoppen indtil det underste Rum, undersøgte Krudt og Rugler, Levnetsmidler og Tongværk, Equiperingsstykker og Entregaaben, Intet undgik hans Opmærksomhed; med nogle af de sværeste Skibe anstillede han Provesarter og affyrede med egen Haand de nye Kanoner. Medladende talte han med den ringeste Matros, men bortskjænkede Intet. Med synlig Tilfredshed forlod han Flaaden, skjøndt maaskee med et misundeligt Blik paa Danmarks virkelig stolte Søværn og viftnok med den faste Beslutning, ei at bytte en farlig Nabo med en anden endnu farligere.

Saa snart General-Admiral Gylденløve var bleven befriet for den besværlige og kostbare Gæst, gik han Nord paa med sine sexten Drlogsskibe, for at opsoge den svenske Hovedflaade, der omsider var gjort seilfærdig i Carlsrone, og at tilbyde den Slag. Under Bornholm dagedes Fjenden op; ifølge Aftale, løstes Signalfud fra Hammerhuus Fæstning og af Skudenes Antal erfarede man, at den fjendlige Flaade talte fem og tyve Drlogsskibe; Gylденløve fandt det derfor raadeligst at undvige Slag indtil han havde draget Forstærkning til sig, hvilken ikke kunde udeblive længe, da der allerede var affendt Expres til Schouthynacht Trojel, som havde afløst Vilster i Nordsøen, om at ile ned til Kjøbenhavn med sin Escadre. Under idelige Smaasfærmydsler frydsede begge Flaaderne omkring indtil Natten skjulte dem for hinandens Blik. I det mindste vare de svenske Skibe skjulte; thi de plejede sjelden at have Lygter ude, af Frygt for de mange Bovehalse, der i denne Krig udmærkede sig i den danske Marine. Gylденløve sammenkaldte et Krigsraad og forelagde dette de tvende

Spørgsmaal: om man skulde fortsætte Retiraden til Kjøbenhavn eller levere Slag. Kun Vice-Admiral Barfod stemte for det sidste, idet han forsikrede, at Fjenden intet mere frygtede end et Slag, samt mindede om Frederik den Fjerdes Ord: at man kjæk skulde angribe Fjenden, uanseet at han var nogle Skibe stærkere; men paa de Andres Forestillinger gav han omsider efter og ved nogle dygtige Drago-Lodfers Hjælp lykkedes den vovelige Manøvre, med de svære Skibe at passere Falsterbo Rev og kaste Anker indenfor Dragøes Tonde. Da den svenske Admiral gjorde Mine til at følge efter, posteredes om Natten otte Rangskibe over Indlobet, med Spring paa Lougene, for øjeblikkelig at kunne vende Bred siden til og give det glatte Lag; men ved Daggrø satte Fjenden Seil til, gik Ost paa og var snart forsvunden. Imidlertid var Krigspudset kun lykkedes altfor vel; thi medens den store danske Flaade forenede sig med Trojels Escadre og krydsede frem og tilbage under Moen, stak Feldtmarschal Steenbuk fra Carls crone i Søen med en Transport af 9000 Mand, foruden Heste og Artilleri, som han den 27de September for Storstedelen bragde i Land ved Wittou paa Rygen. Da de danske Krydsere meldte, at Steenbuds Transportflaade var under Veis, gav Gylbenløve vel uophødelig Signal til at stifte i Søen over mod de pommerse Kyster; men de mange flette Seilere i Flaaden, efter hvilke de bedre maatte lempe Farten, saavel som det stussede Haab at faae den bestandig i nogle Miles Afstand opbragende svenske Drlogsflaade til at holde Stand, gjorde at Gylbenløve maatte see paa Udsibningen, uden at kunne standse den eller komme i Bataille med Fjenden. Den 29de September besluttede han omsider at gjøre Ende paa Legen; uden at bekymre sig videre om Fjendens Drlogsflaade, der netop lod falde af og gik Øster paa, for at lokke de Danske efter, styrede han saa tæt som muligt ind

til Kysten mellem Witmund og Tornebusk, hvor Transportflaaden, 150 Seilere stærk, laa for Anker, og gav de lette Fregatter og mindre armerede Fartøjer Ordre til at begynde Jagten.

En klar Eftermiddagsol belyste dette Odelæggelses Værk. Inde i Bugten, tæt ved den gule sandige Kyst laa Steenbuds Transportflåde, et uhyre Chaos af Master og Seil, hvor Alt var i levende Bevægelse med at skaffe Artilleri og Munition i Land. Skippernes Commandoord, de travle Somænds Haloi og Raab til hinanden trængte dump og forvirret ud til den danske Flaade, hvis colossale Strog og Kæmpemaster holdt en frygtelig Vagt for Bugten; en halv Miil længere borte krydsede de svenske Orlogsmænd og tilskjendegave deres Nærværelse ved Signalfud, medens en enkelt Fregat for fulde Seil strog nærmere ind til det skjæbnesvangre Punkt, men da paa Kanonskuds Afstand pludselig lod falde og gik et Djeblisk efter atter Soværts, for at bringe Melbing.

Det var et imponerende Syn, paa det friske, svagt krusede Hav at tælle nogle og Fyrgethye Orlogsmænd, foruden de mange mindre Krigsskibe, der krydsede rundtom og hvis hvide Seil som Søfugles Vinger syntes at dukke frem af de mørke Bølger og skinte klart i Solen hvergang de vendte. Som naar en enkelt mørk Sky drager op paa Himlen en lummer Sommerdag, udbreder sig meer og meer og dæmper Dagens Straaler, indtil Uveiret omsider bryder løs og med ødelæggende Kraft bruser hen over Hav og Jord; saaledes syntes disse Tordenmassiner at nærme sig meer og meer, at drage snevrere og snevrere Kredse om det endnu lyse og livfulde Punkt; selv den øjeblikkelige Stilhed paa det af Seilere vrimlende Hav lignede hiin Stilhed i Naturen, der gjerne gaaer forud for et Uveir.

Fra Admiralsflødet „Elephanten“ dundrede et Skud ud over Havet og i næste Øjeblik strøg en Snees Seilere ind mod Kysten i forskjellige Retninger, for til samme Tid at angribe paa alle Kanter. En ubeskrivelig Støi og Bevægelse opstod nu paa Transportflaaden; Ankertougene kappedes og hundrede Seil fløi paa engang i Veiret, forvirrede Commandoraab af mangfoldige Stemmer gjenløde mellem hinanden og i et Nu adspredte Skibene sig til alle Sider; nogle satte lige ind paa Land, medens andre for fulde Seil søgte at slippe ud af Bugten, men affjæres for det meste paa Besen. Snart lignede Optrinnet en formelig Bataille; Krydserne havde faaet Ordre at opbrænde og paa hver mulig Maade ødelægge Skibene, og en levende Ild aabnedes paa de uarmerede Fartøjer, af hvilke flere vare ladede med Krudt; Luft og Hav rystedes derfor af og til af et forferdeligt Brag, naar et saadant Fartøj kom i Brand og sprang i Luften.

„Det skulde undre mig, om den svenske Admiral ikke nu lod sig bevæge til at blande sig i Sagen“ — sagde General-Admiral Gylbenløve til Vice-Admiral Sehested, som var kommen ombord til ham paa „Elephanten“ og fra hvis Skanse de betragtede den anstillede Jagt — „skjøndt vi ere komne lidt seent, kom vi dog tidsnok til at ødelægge deres Munition; saa maa Steenbuk gjerne have faaet de Par tusind Mand i Land; dermed gjenerobrer han ikke Pommern.“ — „Jeg tvivler om, at Hans svenske Majestæts Flaade denne gang gjør os den Ære; Admiralen er sig sin Svaghed for godt bevidst“ — svarede Sehested — „men om end Eders Excellence ikke faaer Leilighed til med klingende Mønt at betale ham Convoipenge for sidst, da han geleidede os til Drago, har I dog Ære nok af, til Gjengjæld at geleide ham til Carlskrone, skjøndt hans Flaade endnu bestandig tæl-

ler flere Skibe end vor." — „Dg dog ere hans Skibschefer uforsærdede nok" — vedblev General-Admiralen — „see blot de tvende Fregatter histude, stryge de ikke ind til os paa Kanonstuds Afstand, som om de meente, at Løven sov; inden vi forsee os, bortsnappe de en af vore raske Krydsere lige for vore Dine." — „Driftigt nok" — bemærkede Sehested, idet han lagde Haanden over Dinene, som for at skjelne en Gjenstand midt i Solens Skin — „men tager jeg ikke feil, vende de snart om for den lille danske Fregat, der jager ud af Bugten efter det svære Transportskib." — „For Gud! løber han dem ikke lige i Gabet" — sagde Gyldebrand, efter et Minut at have fulgt samme Retning med Dinene — „en kjæk Gut, hvis han gjør det med Overlæg. Aha! nu kjender jeg ham; den Karl hytter nok sit Skrog — — Via! der sprang En igjen." Et forfærdeligt Brag rystede atter Luften og vendte Admiralernes Opmærksomhed til et andet Punkt. Det var et stort Krudtskib, der i et Par Kabellængders Afstand var geraadet i Brand; Røg og Damp skjulte et Djeblisk alle Gjenstande og Stumper af Braget faldt ned i Søen paa begge Sider af „Elephanten".

„Lad falde! — — i Lø med Roret!" — commanderede Bessels, som med Rifferten i Haanden stod paa Standsen af „Løvendahls Galleri". — „for Djævlens! ville ikke spille vort Krudt paa en Harejagt" — tilføjede han, henvendt til Ole, som stod til Roers og havde Blikket opmærksomt rettet paa tvende svenske Fregatter til Luvart, medens hans haarde Ansigt oplivedes af hiint tvivlsomme Smil, der hos rolige, frastige Characterer gjerne tilkjendegiver, at de for Diebliffet befinde dem i deres rette Element. — „Det er et Par gamle Spaniefarere" — sagde Ole og hev Rattet om — „jeg kjender dem godt; de fore atten til tyve

Stykker, men ere tunge Seilere, der hverken lysre Roer eller Klude." —

Bram- og Mersseilene bruste ned paa „Løvendahls Galei"; den gik over Stag og medens det forfulgte Transportskib undløb i østlig Retning, styrede Gallejen op i Binden mod Fregatterne. Disse sidste brasede op for den og mindskede begge paa engang Seil, som om de blot belavede sig paa at modtage Prisen.

„Stil Kanonerne! — — Propperne ud!" — lod atter Commandoen — „Hal Storseilet klos — klar til at vende!" — Baadsmandspiben skingrede gennem Skibet; Mandsskabet spredtes til alle Sider og udforte tausende de forskellige Ordre. Med mindstet Fart lagde Gallejen ind mellem de tvende som gamle Spaniesarere betegnede Skibe.

„Fyr, Manne!" — commanderede Bessel; Skroget ryfede af det glatte Lag til begge Sider og under tordnende Hurra gjengjeldtes denne Hilsen af Fregatterne. Ruglerne flog gennem Planke og Seil; Nogen tilhøylede et Djeblif alle tre Skibe.

„Styrbord med Roret! — — lad falde af for Binden rundt!" — lod det fra Skandsen, hvor Bessel stod med glædetindrende Dine, idet han med et sikkert Blik iagttog enhver af Fjendens Bevægelser. Gallejen, som i den tætte Krubtdamp, ubemærket af Svenskerne var løbet igjennem den af begge Skibene dannede Canal, halsede rundt og løb agter om den ene Fjende. Det glimtede paany fra Fregatternes Eggesider og gjensidigt borede Ruglerne sig ind i Plankerne; i det Djeblif, da de svenske Chefer bleve deres Fjendes snilde Manøvre vaer, tordnede atter Gallejens glatte Lag og med knusende Virkning fore Jernklumperne bagbords ind paa den omgaaede Fregat, hvis meste Takkelage overstjødtes, saa at Seil og Rær faldt ned paa Dækket.

„Klar til Entring!“ — jublede Bessel og drog sin Raarde — „er en god Prise — — fører Stander paa Toppen og har en Commandeur inden Borde —.“ — „Nok en Fjende agterud!“ — brølte Udkrigeren ned fra Mærset. En stærk Fregat paa tredive Stykker, affendt fra den svenske Orlogsslaade, brasede op. „For Djævlens! ikke nok med to mod een!“ — lo Bessel — „nu, lad staae til, da vi have begyndt.“ — Det af Kampens Hede opflammede Mandskab udførte med usvækket Mod enhver ny Ordre, uden at faae Tid til at betænke, mod hvilken Overmagt der skulde kæmpes. „Lövendahls Galleri“ gik igjen over Stag, for med Bredsiden at modtage den nye Modstander, medens de tvende Fregatter havde fuldt op at bestille med at funde sig efter den ved det sælsomme Sammenstød og Gallejens mesterligt rettede Skud opstaaede Forvirring; men inden den danske Bovehals kunde faae vendt og taget Sigte, bruste den tredie Fregats fulde Eeg ind over Dækket.

„Jordomt godt meent“ — brummede Ole og sparkede til Stumperne af det, en Alen fra hans Hoved senderknuste Rathuus — „aha! der deiser hun“ — tilføjede han, da Joffemasten med et vældigt Brag styrtede over Bord og tog sin hele Takkelage med. Et stingrende Hurra løb fra den svenske Fregat, der løb tæt ind paa Gallejen. — „For tidligt, for tidligt“ — raabte Bessel med tordnende Stemme — „Nu frist, Manne! fyr! fyr!“ — Idet Fregatten strøg tæt forbi og gjennem den af Vinden deelte Krudtrøg kom halvt til Syne som et klart Hata Morgana, fik den et fuldt Lag, lidt agterud over Dækket, saa Ræer og Stænger styrtede ned og hele Galleriet knuste sammen. — „Godt sigtet, Manne! frist, nok et Lag!“ — jublede Bessel, medens Hurraet histovre afbrødes af frygtelige Skrig fra det lemlæstede Mandskab. Med en hurtig Bending gik „Lövendahls Gal-

lei" paany over Stag, og inden den svenske Fregat kunde dreje af, fik denne endnu et Lag agterind langskibs, saa Ruglerne bragede gjennem Rahytvinduerne og stamserede hele Speilet.

Folket var med en saadan Voldsomhed styrtet over Bord, at den havde taget sine Seil og alt sit staaende og løbende Redskab med; „Löwendahls Gallei" hindredes derfor ikke i at sætte Store-Mers og Krydsseil til. For den, lykkeligviis fremfarende Nordenvind strøg den derpaa tæt forbi den svenske Orlogsflaade, der i et svært Kanonstuds Afstand havde været Vidne til Kampen og som Vessel nu i Forbifarten dristig hilste med tre skarpe Skud. Med Nød og Neppe naaede de tvende Spaniesarere og den store Fregat op til Flaaden og maatte sendes hjem til Carlsrone, for at repareres.

Samme Dags Aften holdtes der stort Skibsraad ombord paa „Elephanten." Med smaa Slag var Flaaden krydset ned ad Moen til, for bestandig at iagttage Svensken, der ligeledes var gaaet Vest paa, uden at ville brase op til Slag. Nu gik de danske Svaner for en laber Kuling i sydøstlig Retning og kun for deres Underseil; de dannede en Halvkreds og førte alle Lygter paa Galleriet, der bredte et svagt Skin over de mørke Bølger. Maanen sank netop blodrød ned i Havet, da „Löwendahls Gallei" ankom til Flaaden, halsede rundt om „Elephanten", der seilede midt i Halvkredsen, og med mindskede Seil holdt sig om Siden af den. Følgen firedes ned fra Finkenettet og Vessel gik om Bord paa Admiralstibet.

I den store Rahyt, hvis Udseende vi allerede kjende fra Czarens Besøg, var omtrent det samme Selskab forsamlet som sidst, med Undtagelse af de moscovitiske Herrer. Den-
negang lød der ingen støggrende Latter, ingen støjende Larm;

Rjeterne belyste de danske Søofficerers djærve Physiognomier, hvis Alvor godt stemte med den rummelige Kahyts frigerste Udjiringer. Saa snart den vagthavende Officeer meldte Bessels Ankomst, bød General-Admiralen at lade ham træde ind. „Velkommen, Lieutenant Bessel!“ — raabte han den unge Skibschef imøde — „vi talte just om Eder og ere Alle spændte paa at høre Eders Rapport. Det var en varm Dyst, I havde; det glæder mig, at I slap heelt skindet derfra.“ — „Takker, Eders Excellence!“ — svarede Bessel og hilste ærbødig til alle Sider — „Gud være lovet! slap efter Omstændighederne godt nok og har ærlig betalt hvad jeg fik.“ — „Imidlertid maa jeg atter bemærke“ — sagde Commandeur Rosenpalm, Delogsstibet „Zyllands“ Chef — „at en Deel Transportstibe, som Lieutenant Bessel lettelig kunde have taget eller tilintetgjort, undkom, da „Løvendahls Galei“, istedetfor at holde sig Instruxen efterrettelig, bandt an med Overmagten — —.“ — „Troer dog, at der er skeet Kjenden ligesaa megen Afbræk, da han har faaet tre Fregatter ramponerede, af hvilke den største forte Tredives Stykker, end om jeg havde ødelagt en halv Snees tomme Floiter“ — afbrød Bessel rask og Blodet stød ham op i Kinderne — „af de halvanden hundrede Transportstibe, der i Gaar laae ved de pommerske Kyster, ere over hundrede opbrændte eller tagne og de, der undslap, havde faaet Ladningerne i Land; var altsaa Intet at hente der.“ —

Flere Stemmer hævede sig nu for eller imod Bessel og Sagen blev saa temmelig alsidigt drøftet — et Beviis paa, at den unge Skibschef vakte Alles Opmærksomhed, netop det Modsatte af hvad hans ikke saa Misundere paa Flaaden ønskede; men besynderligt nok, toge de ældre Chefer tildeels hans Parti mod de yngre, et Tilfælde, der vel alene kan tænkes i Søetaten, hvor øjeblikkelig Nærhedsnærverelse og

Riæthed som oftest maae foretrakkes for stræng Subordination, for hvilken sidste Bølgerne sjelden pleje at bøje Næffen. General-Admiralen, som var tilbøjelig til at give den ange Borehals Medhold, hørte opmærksom paa de forssjellige Meninger og da en kort Pause indtraadte, spurgte han i en næsten stræng Tone: „Og hvad bevægede Eder da egentlig til at afftaaе fra Sagten efter Transportskibene og uden Ordre at angribe de trende Fregatter, af hvilke hver især var Eders Overmand?“ — „Maa oprigtig tilstaaе, Eders Excellence! veed ingen anden Grund at angive end den, at da de af Svenskens Floiter, der havde kostbare Ladninger inde, vare sprungne i Luften eller opbragte, formeente jeg det meer passende for det danske Orlogsslag at bruge skarpe Skud mod Sjender, der kunde svare, end mod uarmerede Fartøjer, og da de tvende Fregatter ret som for at haane Admiralslaget, dristede sig paa Kanonskuds Afstand ind paa os og jeg just var i Nærheden, troede jeg det min Pligt at vise dem hjem igjen. Formener iligemaade, at jeg havde kunnet bringe dem begge til Taushed, hvis en eller anden af vore Krydsere havde været nær nok, for at binde an med den store Fregat, som den svenske Admiral assendte fra Flaaden; men da han af al Magt halede ind paa mig, maatte jeg forlade de tvende andre, just da vi vilde entre den ene af dem, der førte Commandeurslag. Mistede rigtignok min Fok, men gav ham et Par Hilsener igjen, hvoraf den sidste, som han glemte at besvare med sine tredive Stykker, skamferede hans Speil og borttog hele Galleriet, saa han skal have haft ondt ved, saavelsom de to andre, at naae op til Flaaden igjen, hvis Sandhed jeg kan bevise med hele mit Skibsmandskab. Hensliller derfor, om det ikke er at ansee for en Gewinnst, at jeg har bragt mit Skrog saa godt som uskadt ud af den morberiste Jld, medens mine tre Mod-

standere for nogen Tid ere gjorte ubrugelige, og vil ikke engang tale om Flagets Ære, at jeg endnu paa Tilbagevejen gif den svenske Flaade tæt forbi og hilste Admiralen med tre skarpe Skud." — „Hvad denne sidste Yttring om Flagets Ære angaaer" — bemærkede Commandeur Rosenpalm — „saa synes det mig, at Lieutenant Bessel derfor snarere havde fortjent en Jrettesættelse, da han, for at vise et ubetimeligt Mod, derved bragde Hans Majestæts Skib „Lovendahls Gallei" i Fare for at blive stødt i Sønk — —." — „Beder om Forladelse" — kaldt Bessel ham atter i Ordet — „gjentager udtryffeligt, at saadant ffete for Flagets Ære, da Svensken deraf kunde see, at jeg udstadt og uforsagt var gaaet frem af den ulige Kamp." — „Efter min Mening har Lieutenant Bessel opført sig som en ærefjær Somand" — sagde Vice-Admiral Barfod og klappede den unge Mand paa Skulderen — „bliv Du kun saadan ved, min Gut! saa nodes kanskee de Andre til, engang imellem og for Skams Skyld ogsaa at gjøre lidt meer end der staaer i Instruxen." — „Under alle Omstændigheder" — tilføiede Vice-Admiral Sehested raft — „synes mig, at Kampens Udsald saa aldeles taler for Lieutenanten, at der ingen Grund er til at dadle ham, ja at han snarere fortjener Roes og Opmuntring." — „Det samme mener jeg" — tog General-Admiralen atter Ordet — „desaarsag vil jeg i min Indberetning til Hans Majestæt ikke heller glemme at omtale Eders Kjæfhed. Og nu, mine Herrer!" — vedblev han og reiste sig — „ville vi atter begive os paa vor Post. Ved Dagens Frembrud gjøre vi alle vort Bedste at hale ind paa Fienden og i Guds Navn tilbyde ham Slag; undviger han atter, ville vi tvinge ham til at romme Østersøen og drive ham ind i Havn." —

Bed Adelsaristocratiets Fald, 1660, og Souverainitetens Indførelse emanciperedes saa at sige Borgerstanden fra dens

hidtidige ufrie Tilstand; den mellem en Mængde ærgjærrige og kun sjelden patriotiske Herrer fordeelte Magt nedlagdes i Kongens Hænder. Men da det synes at høre til Naturens Orden, at En skal være den Herskende og en Anden den Undertrykte, forandredes heller ikke denne Orden i Danmark; den Deel af Mæget, der hidtil havde hvilet paa Borgerstanden, lagdes nu paa Bønderne, saa at denne den danske Nations Rjerne, hvis Navn i Oldtiden var en Hæderstitel, sank ned til en Tilstand, der neppe misundtes af Slaven. Den tykke Uvidenhed, der som en bedøvende Taage hviilte over denne Stand og som aldrig gjennemtrængtes af nogen lysende, velgjørende Straale fra Hviden, lod Bonden lidt efter lidt glemme Sagnet om hine Dage, da han paa Tinge hævede sin Røst ligesaa frit og usforfærdet som den mægtigste Jarl; den lod ham omsider glemme sit Menneſkeværld, saa at han taalmodig, uden at ryste Lænken, bar det hele Nag og, lig den adle Ganger, ei ihukom sin Kraft. De forðum saa mægtige Adelsmænd, der nu ei længer maatte styre Riger og Lande, bleve til Smaatyranner paa deres Herregaarde og Kongerne, hvis Hænder ikke sjelden famlede i Magtens Toiler, saae gjennem Fingre med dem, lode dem uformeent svinge det lille Jernscepter over de ullykkelige Bønder, forat de ikke skulde tænke tilbage paa det store gyldne Scepter, der var fravristet dem. Jagtloven tillod Adelsmanden, ustraffet at ødelægge den frodigste Mark og dog at fordre Tiende og Skat af Bonden; hvis denne sidste Klagebe over Ødelæggelsen eller som Folge deraf udeblev med Betalingen, da paalagdes ham legemlige Straffe og han joges fra Huus og Gaard. Forgjæves søgte han Beskyttelse hos Tronen, der var omgivet af Herremændens Slægtninge; thi for at holde sig skadesløs for den mistede aabenbare Magt, tillistede Adelen sig en hemmelig og langt farligere,

idet den kun tillod Kongen at høre og see gjennem dens Organer, og naar Herremanden kun til rette Tid indbetalte de befalede Afgifter i den kongelige Kasse, spurgtes der sjelden om, hvorfra disse Penge kom eller ved hvilke Midler de vare tilvejebragte. De blodige, skjøndt til intet Resultat førende Krige krævede bestandig friske Offere; derfor lagdes Støvsbaandet paa den opvoxende Bondeslægt og det overlodes Herremændene at skaffe hine Offere. Smaatyrannerne paa de vidtløftige Godsar stampede da i Jorden og høre fremstode, sammensatte af Landets kraftigste Sønner, men vel at mærke, ogsaa rigeste Arvinger, for at tvinge Fædrene til i dyre Domme at løbskjøbe deres Børn. I den Periode, som vi have gjort os til Opgave at beskrive, var denne Tilstand omtrent steget til sit højeste Punkt; men vi ville ikke trætte Læseren med en langvarig Betragtning af et saa sørgeligt Billede; for at characterisere Bondestandens aandige og statsretlige Stilling, ville vi kun gjentage en ældre Historie-skrivers Ord, at nemlig Bonden ærbødigt rev Hatten af, naar han med hellig Gysen sneg sig forbi Hovedbygningen og fik Dje paa et nyt Postement foran Havestuen, og at den Psalme, der i Guds Huus istemtes af Herremanden, med ærbødigt Andagt blev sjungen af den hele Menighed. I Sandhed! gjerne vende vi os bort fra dette Billede, hvis Bestuen maaskee kan vække Smil, men til samme Tid losse Læreren frem i Fædrelandsvennens Dje, og vi ville glæde os over Nutiden, da Oplysningen begynder at skinne gjennem Vinduerne i den laveste Hytte.

Frederik den Fjerde var, som tidligere bemærket, en dygtig Finantsmand; dog, desto værre maae vi her tage Ordet i en mindre ædel Betydning; thi ellers maatte man jo derved forstaae, at han med Klogskab anvendte Statens Midler og at han tilvejebragte det Nødvendige til Statshushold-

ningen, uden at udtømme Statens Kræfter og uden at berøve Efterkommerne Marv og Kraft. Men for at skaffe Penge til sine vidtloftige Reiser og den langvarige Krig, greb han ofte til Midler, der bragde ham i en skjæv Stilling til Undersaatterne og som maaskee strede mod hans gode Villie; hertil maa netop regnes det næsten uindskrænkede Herredømme, han nødtes til at overdrage de rige Adelsmænd over deres Bønder, for at være sikker paa Afgifternes betimelige Erlæggelse, saavelsom det tidligere omtalte Særsyn, at han udlejede sine Kiernetropper til fremmede Magter, medens han selv var indviklet i Krig. Smidlertid var han ingenlunde blind for Bøndestandens Trængsler; stundom havde han endog Hjerte til at gjøre et rask Skridt, naar en altfor skrigende Uretfærdighed trængte til hans Dre. Men en pludselig indtrædende Pengemangel slovede da atter hans Medlidenhed og lod ham glemme de bedste Forsætter. At han i en saadan Finantsnød lagde en Skat paa Parykkerne, viser, med hvilken Snildhed han beregnede, hvo der bedst kunde taale at betale; Bønderne bare ingen falske Haar og slap saaledes dengang. — Frederik besad en utrolig Arbeidsomhed; men da han, som Følge af den mangelfulde Opdragelse, var uvidende i de almindeligste Videnskaber og først efterat have bestøget Tronen maatte begynde at studere disse, vare hans Riger og Lande Prøveklude for militaire og politiske, som oftest saare alvorfulde Dødsfælder, og omringet, som han var, af en Skare raadgivende Hofmænd, der hver især ledtes af særegne Interesser, kunde det ikke feile, at han neppe een Gang blandt hundrede valgte det Rette og Nyttige. Maaskee havde det været bedre, om han havde staaet isoleret og kun ladet sig lede af sin egen sunde Fornufts Indskydelser; da var der sikkert skeet meget Gært og Urimeligt, men vistnok ogsaa meget Stort. Han havde et

naturligt Hang til det Eventyrlige og stundom hævede han sig for en kort Tid med en Kraft og Sikkerhed, der lod ahne, at en stor Sjæl var bleven forknyttet tilligemed Ræmpestammen i dennes Opvært. Ofte hendtes det, at han afbrød sig selv midt i de meest anstrængte Sjælsarbejder, midt i de snildeste Finantsoperationer, for pludselig at rive sig ud af det prosaiske Hverdagsliv og ved ridderlige Kamplege, kostbare Turneringer og Maffserader i et Par Døgn at bortødsle mere end han i ligesaa mange Maaneder kunde sammen spare igjen. Skjøndt vi ere langt fra at ville forsvare hans tidligere Ustadighed i Kjærlighed eller de mange Elfskovshandler, der røvede Kongens kostbare Tid, maae vi dog bemærke, at saadant hørte til Datidens Tone og at han selv heri lagde et vist chevalereskt Sindelag for Dagen, idet han omsider lod sig aldeles fængsle af een Gjenstand, af den elstværdiske Anna Sophia, som han bortførte fra en streng Moders Huus, lod sig vie til hende til venstre Haand og bevægede omsider Moderen til at anerkjende, ikke Kongen — dertil var hun for stolt — men den trofaste Elsker som Svigersøn. — De af hans Ministre, der forelagde ham de dristigste, om end nok saa urimelige Erobringsplaner, vare ham for Djebliffet de kjæreste; til deres Stemme lyttede han, uden at kunne, ja maafee stundom uden at ville gennemskue de forræderiske Planer, der lurede bag det smigrende Raad; med Brede bortviste han i saadanne Djebliffe Mænd som Ulrich Adolph Holstein og Sehested, naar de frimodigt søgte at aabne hans Dine.

Vi ville bede Læseren at følge os en liden Stund til Kjøbenhavn, til det kongelige Slot. I et stort, just ikke kongeligt udstyret Værelse sad Frederik den Fjerde i sin forgyldte Lænestol og gjennemløb hurtigt nogle Papirer, idet han af og til rystede paa Hovedet eller gjorde en utaalmo-

dig Bevægelse, som om han ikke var tilfreds med de, formodentlig fra Armeen eller Flaaden indløbne Beretninger. Døren stod aaben ind til det næste Værelse, hvor tvende Haandskrivere vare isvrigt beskæftigede med at copiere eller registrere Documenter. Paa de langs Væggen anbragte lange Reoler saae man utallige Ruller Papirer og fuldstreøgne Folianter opstillede i forskjellige Afdelinger, med særegen Paaafskrift over hvert Rum. — Pludselig foer Kongen i Veiret, rev Døren ud til Forværelset op og vinkede ud; strax efter traadte en middelaldrende Mand ind, efter Dragten at dømme, en hoi Søofficer. Hans Blik var stift heftet paa Kongen, som i nogen Bevægelse iilte et Par Gange frem og tilbage.

„Vi have netop modtaget Rapport fra Gyldeuløve“ — begyndte Monarken og standsede foran Søofficeren — „den svenske Transportflaade er total ødelagt — —.“ — „Saa lykønsker jeg Eders Majestæt til at der omsider er skeet noget Alvorligt“ — sagde Veteranen med en Tone og Holdning, der tilkjendegave en Mand, som var meer vant til Forretningens Alvor end til Hoflivets Ceremoniel. — „Men Steenbuk har jo dog faaet sine Tropper i Land paa Rygen og den svenske Orlogsflaade er undkommen til Carls-crone“ — vedblev Kongen og iilte atter hen ad Gulvet. „Besynnderligt nok!“ — mumlede Veteranen og rystede paa Hovedet — „jeg veed, at Eders Majestæts Flaade var betids nok udrustet; den kunde for en Maaned siden have været ved de pommerste Kyster.“ — „Modvind, skriver han, og atter Modvind har forhalet dens Foretagender“ — henkastede Kongen — „men for det første have vi Ryggen fri fra den Kant. Nu maae vi tænke paa, igjen at sende en Escadre til Nordsoen, for at ikke Svensken skal spille Mester der, og Flaaden maa strax stikke i Søen, saasnart den er bleven sat istand; Fienden holder sig ikke længe stille i

Carlsrone." — „Men tillader Eders Majestæt" — indvendte Veteranen med en slet dulgt Fortredelighed — „Magazinerne ere udtømte; det vil holde vanskeligt at udruste et eneste Drlogsskib til, og hvis Eders Majestæt atter deler den østersøiske Flaade, bliver Gylbenløve ligesom sidst forsvag til at byde Fjenden Spidsen." — „Vist ei" — ivrede Kongen og fordoblede sine Skridt — „For Gud! Jüdicher! vi see os nødt til at dadle Eder for den evige Klagen over udtømte Magaziner; have vi ikke endnu dette Foraar ladet anskaffe Alt til en mægtig Flaades Udrustning; hvor er det blevet af?" — „Den store Flaade, der nu har krydset omkring hele Sommeren, er bleven udrustet dermed" — svarede Jüdicher tørt — „mine Regnskaber ligge færdige til Eders Majestæts Gjennemsyn. Men jeg maa atter tillade mig at gjøre Eders Majestæt opmærksom paa, at Hæloten af de Provisioner, hendes Naade Grevinden sidst leverede, vare som sædvanlig ubrugelig og maatte casseres." — „Ja, ja, I har sagt mig det, og jeg har krævet hende til Regnskab; den Ting vil nok finde sig. Lad os blot være betænkte paa, igjen at faae Flaaden i seilklar Stand — — ikke sandt, Jüdicher! I finder nok Udvei dertil?" — Med disse Ord lagde Frederik Haanden paa den trofaste Tjeners Skulder. „Hvorledes!" — udbød Jüdicher med saare betænkelige Miner — „Eders Majestæt har altsaa faaet Esterretning om, at Drlogsskibene atter trænge til Reparation?" — „Javist, og til Provisioner" — svarede Kongen flygtig og fortsatte atter sin Vandring, som om han styede sin Tjeners forstrækkede Blik — „de fleste Skibe have lidt af Storm og Fjendens Rugler, da de et Par Gange tvang ham til at verle Lag. Med hver Dag kunne vi vente Flaaden paa Rheden, saa maae vi have Alt i Beredskab — — der er desuden mange andre Ting at tænke paa." — „Som sagt" — be-

gyndte Jülicher atter efter et Djebligs Betænkning — „det bliver en vanskelig Sag, dersom Eders Majestæt ogsaa vil have en ny Escadre til Nordsøen. Derhos maa jeg ogsaa melde, at denne forvoorne Lieutenant Vessel er kommen ind med „Löwendahls Gallei,“ der har mistet Master og Seil; det er nu tredie Gang, han uden Nytte har ladet sig ramponere. Han venter allerede i Eders Majestæts Forgemaal.“ — „Aha!“ — raabte Kongen og standsede, glad over at kunne give Samtalen en anden Bending — „javisst, det skriver Gyldeulove just og anbefaler den unge Mand til vor særdeles Naade. Vi ville strax tale med ham; send ham herind og læg saa Haand paa Bærket med Hensyn til det Andet“ — dermed vinkede han venlig ad Holmens Chef, som med en kort Bøining tog Afsked og bortfjernede sig med en bekymret Mine. Kongen ilte atter frem og tilbage og bemærkede ikke engang den indtrædende Vessel, før denne ved en gjentagen rast Bevægelse tilkjendegav sin Nærværelse.

„For Gud! vi havde nær glemt Eder igjen“ — foer Frederik sammen og gik tæt hen til den unge Mand, som bukkede dybt og derpaa saae ham frit i Øjet — „vi ere fornøjede med Eders kjække Opførsel og have paa General-Admiralens Anbefaling besluttet at forfremme Eder til Capitain-Lieutenant, skjøndt I derved springer en heel Deel ældre Lieutenanter forbi; men vi ønske at opmuntre Eder til fremtidigt tro og tappert Forhold.“ — „Takker underdanigst“ — sagde Vessel, blussende af Glæde — „men vilde nok bede om Tilladelse til atter at krydse paa egen Haand, for at Eders Majestæt kan faae rigtig Nytte af mig; kan med min gode Gallei udrette langt mere ved at opsnappe Fjendens Kapere ved vore og hans egne Kyster, end naar jeg gaaer med Convoi eller følger Flaaden, især om Eders Majestæt betroede mig et Skib eller to til.“ — „I gjør endnu

Betingelser!" — udbrod Kongen og traadte et Skridt tilbage, medens dog et velvilligt Smil spillede om hans Læber — „veed I vel, at flere af Eders høje Foresatte klage over den Forvovenhed, hvormed I uden Estertanke indlader Eder i Kamp, om Fiendens Overmagt er nok saa stor og derved risikerer vort Skib og Mandskab. Det var alene af syn-derligt Hensyn til Eders skjæffe Forhold i den sidste Action, at vi denne gang have belønnet Eder, uden at agte paa de indløbne Klager." — „Med underdanigst Forlov" — greb Bessel atter Ordet med stor Frimodighed — „mener, at det er Eders Majestæts egen Skyld, hvis jeg af og til gaaer lidt vel dristigt til Værks; har ladet mig fortælle, at Eders Majestæts naadige Ordre til Vice-Admiral Barfod afvigte Foraar løb paa, at han dristig skulde angribe Fienden, uanseet at denne var nogle Skibe stærkere. Haaber desuden at have godtgjort Rigtigheden af saadant Princip, da „Løven-dahls Gallei" endnu ikke har maattet stryge Flag, ja ikke for trende Drlogsmænd paa engang." — „Nu, nu, det var heller ikke saa strængt meent" — nikkede Kongen, hvis Forfængelighed smigredes af denne middelbare Roes — „men hvad tænker I da at udrette, hvis vi tillade Eder at krydse paa egen Haand?" — „Er Eders Majestæt saa naadig at lade et Par dygtige Fartøjer følge min Commando, haaber jeg næst Guds Hjælp, at holde Rattegattet ryddeligt for svenske Krydsere, saa at Koffardimændene usforstyrrede kunne befare det; kender godt de svenske Kyster og skal ikke mangle paa nøjagtige Indberetninger om hvadsomhelst Fienden foretager sig, der vel kunde interessere Eders Majestæt at vide betids, saafremt det naadigst maatte tillades mig, at gjøre mine Indberetninger til Eders Majestæt selv." — „Det kan lade sig gøre" — sagde Kongen noget adspredt og saae op paa det store Slaguhr, der hang under Loftet — „for den-

negang maa I endnu være vort Admiralitets Ordre fol-agtig; men I kan dog indkomme med noget Skriftligt om Eders Plan, saa ville vi tage det under Overvejelse. Far-vel, Capitain-Lieutenant Bessel! lad os snart høre fra Eder." Med et venligt Nik vendte han sig om og gik ind i det an-det Bærelse, for at see til sine Haandfrivere.

Det om Hjertet forløb vor Helt Slottet og slendrede over mod Holmens Kirke, for i Forbigaaende at kaste et Blik paa „Lovendahls Gallei“, der laa ophalet paa Bærstet. Omtrent ligeover for hiint Capel, hvor Tordenstjold nu so-ver i Marmorkisten, stode tvende unge Søofficerer og syntes netop i en ivrig Samtale om Gallejen, da den ene just pegede over paa den.

„Hallo! ere I allerede der“ — raabte den opromte Bessel — „ville nok tælle Ruglerne i Bandgangen.“ Offi-cererne vendte sig om; det var Siverts og Bude. „God Dag, Du gamle Ulf!“ — sagde den Første og rakte ham Haanden — „dengang kan Du tale om Lykken, at Du slap uden Grundsfud.“ — „Dertil var Svenskeren for godmo-dig“ — lo Bessel — „sigtede kun efter Stænger og Klude, for at stække mine Binger.“ — „Og hvad siger Hans Maje-stæt dertil?“ — spurgte Bude — „bad han Dig ikke i al Høflighed, at tage Neb i Seilene?“ — „Har for høit Hjerte dertil, den Herre“ — svarede Bessel — „skjøndt de strænge Herrer derovre paa Holmen havde vindet til Jlden med deres Rathuer. Skal sige Jer, Hans Majestæt og jeg forstaae os bedre paa Tingen; er fra Dags Dato avanceret til Capitain-Lieutenant.“ Hans gamle Skibskammerater lyk-vønskede ham med trofaste Haandtryk og Bude bemærkede: „Du gaaer raft fremad, Petrus! men tag Dig i Agt, at Rathuerne ikke blive Dig værre Fiender end Storm og Rug-ler.“ — „Har Intet at betyde“ — lo Bessel som før, me-

dens dog en alvorlig Sky syntes at svæve over hans dristige Afsyn — „har lang Vej tilbage og kort Tid; vil skynde mig, saa de ikke faae Stunder at standse Farten — — for Djæveln!“ — tilføjede han raskt — „er det ikke vor smaa Grottschilling, som seiler ned mellem Træerne derhenne? Har ikke seet ham i mange Tider; det er nok Tønder, som driver med ham.“ De unge Mænd saae alle hen i samme Retning; Grottschilling og Tønder gik Arm i Arm ned fra Børsen ad den med Træer beplantede Skraaning. „Den stakkels Fyr!“ — sagde Sivers — „han har endnu ikke naaet Arelbaandet; han er endnu bestandig for kort, siger Admiralitetet, fjøndt Hjertet sidder ham høit nok, det maa man lade ham.“ — „Naar den galne Tønder kun ikke bringer ham paa gale Veje“ — yttrede Bude — „de have paa den senere Tid saa travlt med hinanden — —.“ — „Og Du veed ikke hvorfor?“ — kaldt Sivers ham leende i Ordet — „vor lille Radet har et smukt Sødfendebarn; derfor leger Tønder Kammerat med ham.“ — Nu skiltes de ad derovre ved Træerne; Tønder gik hen imod St. Jørgens Port og Grottschilling nærmede sig de tre Søofficerer, som han allerede havde faaet Dje paa.

„Skyldigst Tjener, I høje Herrer!“ — raabte den lille Fyr dem imøde og rev Hatten af — „er det tilladt at træde op paa Skandsen — — ei, for tusind Millioner Djævel! der er jo Petrus, vor Bussemand mod Svenstøens Kapere.“ — „Glæder mig, at vi treffes engang igjen“ — sagde Besøget og drejede ham rundt ved begge Skuldrene — „endnu altid lystig, bestandig den samme, mærker jeg.“ — „Ja, Gud bedre os!“ — sukkede Grottschilling comist — „endnu bestandig den samme; men bliv kun, nu mangler jeg kun een Tomme. Næste Aar kommer jeg med til Drlogs, saa tager jeg kanskee endnu Luven fra Jer, hvis vor Herre ikke imid-

lertid gjør mig den Fortred at skjænke os Fred." — „Vær kun ikke bange, det har endnu lange Udsigter" — trøstede Sivers — „men hvad har Du bestandig saa travlt med Lønder? man seer ham hver Dag i Dit Kjølvand." — „Mellem os sagt" — hviskede Kadetten i en hemmelighedsfuld Tone — „det er en Lurendrejer; han krydser efter mit smukke Sødsfendebarn og var just ganske forsvundet over, at han i Dag ikke havde seet hende for Vinduet — —." — „Vil foreslaae Jer noget, Kammerater!" — afbrød Bessel — „have vel alle Tre intet Synderligt at forsømme i Dag; kunde jo seile gennem disse Klipper af Stadshuse ud i det Grønne engang, til Gyldeulund, om I synes, saa kan den Smaa fortælle os Resten under Veis." — Alle vare enige heri, og man vandrede gennem Gaderne, hvor Stilheden og det hvide og hvide udvidede sorte Kors paa Gadedørene endnu mindede om Pestens Rædsler.

„Det træffer sig godt" — vedblev imidlertid Kadetten — „jeg skal just ud til vort Landsted; der har min Hr. Morbroder, Fiskalen, sat mig Stærne i Aften til en god Byggrynsgød og en Kande M; den Huusmandskost, siger han, beforder Bærten og saa er han sikker paa, at jeg ikke kommer paa Afveje." — „Vilde os den Passiar ind" — smaalet Bessel — „Du Kanonprop har vel sat Dit smukke Sødsfendebarn Stærne; saa smage Gød og M som Ambrosia og Nectar." — „Paa det Lav!" — udbød Grottschilling, næsten alvorlig — „drejer af, I Herrer! mig maae I gjerne preje med Raabere som Basuner og i hvad Slags Sprog det skal være, I skulle faae klingende Mønt igjen; men lad mit Sødsfendebarn uforstyrret seile sin stille Sø." — „Hvad — — er det Kadet Grottschilling, der virkelig præker" — sagde Sivers — „kan Du rigtig snakke alvorligt?" — „Nu, lad Gutten forklare sig" — bemærkede den stille Bude —

„i hans Familie findes vel ogsaa en Sko, der trykker.“ —
 „Da vi engang ere komne paa den filne Sag“ — tog Grottschilling atter, skjondt lidt nœlende, Ordet — „vil jeg ligesaagodt sige Jer hvordan det hænger sammen. Mit Sødskendebarn og jeg ere begge opdragne i Fiskalens Huus og have altid betragtet hinanden som Sødskende; vi have hidtil ført et ret fredeligt Liv og jeg, Gud bedre det! kun altfor fredeligt, da min kjære Morbroder ei vil lade mig komme til Orlogs før jeg er stor nok til at slaaes med, skjondt jeg tit og mange Gange mathematisk har beviist ham, at jeg nu er langt mindre udsat for at treffes af Fiendens Kugler end naar jeg bliver større. Men mit Sødskendebarn, som er stikkelig vel voksen, har han derimod faaet i Sinde at stifte paa Togt med en eller anden Skibsfører og plager hende hver Dag for at hun skal sige et lille bitte Ja til en af de mange Beilere, der slagre om hende som Fluer om en Sukkertønde. Hun har imidlertid ingen Lyst til at indlade sig derpaa og er siden en Lystreise, hun for et Par Aar siden foretog med Morbroder, bleven tankesfuld og stille og undskylder sig bestandig med, at hun endnu har Tiden for sig. Denne Proces begynder nu at vare Fiskalen for længe og han vilde ikke have noget imod, om hun sagde Tønder sit lille bitte Ja. I sin Angst har hun taget sin Tilflugt til mig, og jeg søger altid at affnakke Tønder sin Forlibelse, uagtet jeg ikke ret kan begribe, hvad hun har imod ham.“ — „En moersom Historie“ — henkastede Bessel — „stakkels Pigebarn! — — gjør ret i, min Gut! at Du hjælper hende.“ — „Saa har hun vel ogsaa betroet Dig, om hun har et godt Dje til nogen Anden?“ — spurgte Sivers med et listigt Blik paa den snaksomme Rabet. „Nei vist ikke“ — ivrede Grottschilling — „det er just, hvad jeg ikke kan blive flog paa; var der nogen Anden, hun havde forgabet sig i,

kunde hun jo sige det, da det blot er Morbroder om at gjøre at faae hende forsoget — —." — "Det forstaaer Du ikke, skal jeg sige Dig" — saaldt Bude ham i Ordet — "hun kan jo gjerne kunne lide En eller Anden, uden at hun derfor gider fortælle det til Peer og Povel. / Hvad nytter det, hun siger kom ind, naar Ingen har banket paa." — "Dho! saadan en romansf Kjærlighed maaskee" — lo Bessel — "veed Du hvad, kunde tage os alle Tre med; gjøre Fiftalen vor Opvartning, for at anbefale os til næste Gang, en af os skulde overantvortes i hans lovlige Kløer." — "For Pokker! ja, et prægtigt Indfald" — istemmede Sivers — "kan det ikke gaae an, hvad Du Smaa?" — "For den Sags Skyld, hvorfor ikke" — sagde Kadetten raff — "maaskee er Morbroder i godt Lune, saa spenderer han et Par Bouteiller af sin gamle Rhinskoii." — "Lad gaae da, kunne bilde os ind, det er et lille Krydstogt i fjendligt Farvand" — tilføjede Bessel, og med fordoblede Skridt drejede de ned ad en Sidevei.

Tæt ved en af de smukke Indsoer, fra hvilke Kjøbenhavn forsynes med ferskt Vand, laa et venligt Lysthuus midt i en stor Have med snorlige Gange og i sælsomme Figurer udflippede Hækker. Floidøren ud mod Søen stod aaben og man saae derind i et rummeligt Værelse, der riigt og ziirligt var udsmykket med alle Livets Beqvemmeligheder. Et Speil med bred, forgyldt Ramme hang paa Væggen over en stor Canapee; foran denne stod et langt Bord med Marmorplade og forgyldte Buffesødder, og foran det igjen sad en qvindelig Skikkelse ved Brodeerrammen. Efter de runde, bløde Former, det lysegule Haar og den hvide Nakke at domme, var hun ung; men da hun sad med Ryggen mod den aabne Dør, fik man kun af og til et Glimt af hendes smukke Ansigt at see i Speilet, naar hun hævede Hovedet, dog ikke for at

speile sig, men for at betragte det kobberstufne Portrait af
 Christian den Fjerde, med den broderede Faldefrave, Elephant-
 ordenen og den ærværdige Mæreløf, der hang over Speilet,
 eller maaskee uvilkaarligt, for at forfølge en sværmerist Tanke;
 thi hendes Blik var da drømmende og stille Veemod svævede
 oover hendes høje Pande. Frem og tilbage foran Havehuus-
 døren spadserede Fiskalen med lange, afmaalte Skridt; det
 var en lille, spinkel Mand med en uhyre Paryk, mellem hvis
 fyldige, pudrede Løkker et tørt, juridiskt Ansigt tittede frem.
 Hvergang han paa sin Vandring kom ligesfor Floiddøren, stand-
 seende han, tog Rridtpiben af Munden og idet han pustede en
 tyk Rnasterky fra sig, kastede han et betænkeligt Blik paa
 den stille Pige. Omfider syntes denne Tausked at falde
 ham besværlig; han traadte op i Døren og nikkede ind i
 Speilet, for at gjøre den unge Pige opmærksom paa, at
 han nu var der og havde Lyft til at tale; men hun syntes
 hverken at høre eller see, skjøndt hun stirrede op paa Por-
 traitet. Først da han ved en lydelig Kommen tilkjendegav
 sin Nærværelse, foer hun sammen og vendende Hovedet halvt
 om, sagde hun: „Er Morbroders Pibe kanstee gaaet ud —
 — skal jeg hente Brændeglasset?“ — „Nei, nei, Barn!
 hvor kan Du tale saa ufornuftigt; Solen er jo allerede borte
 herfra“ — brummede Fiskalen, efterat han først med et Blik
 havde overbeviist sig om, at de sidste Straaler spillede i
 Toppen af Lindetræet. Forlegen saae Pigen ned paa sit
 Broderi; Morbroderen heldte Aften ud af Piben, stillede den
 forsigtig op til Bæggen og satte sig derpaa selv i Hjørnet
 af Canapeen. Som om han ikke ret vidste, hvordan han
 skulde indlede den Tale, han maaskee paa Spadseretouren
 havde udtænkt, strog han sig ned ad de stribede Silkestrøm-
 per og rykkede de blanke Skospænder tilrette, medens han
 skottede over til Søsterdatteren. „Da jeg i Morges gik fra

Holmen, mødte jeg Lieutenant Tønder" — begyndte han endelig — „det er en beleven ung Mand, der foruden sit Sæmandskab har lært adskilligt Nyttigt." — „Jeg erindrer at have seet ham et Par Gange, naar han spurgte efter Morbroder" — svarede Pigen, tilsyneladende ligegyldig og bøjede sig endnu dybere over Rammen. „Ja vist, han spørger gjerne ældre Folk til Raads, især kyndige Jurister, før han foretager noget af Bigtighed. Han har arvet anseelige Midler efter sine Forældre og er Mand for at ernære en Kone med Anstand" — vedblev Fiskalen med sært Eftertryk paa de sidste Ord — „kan Du vel gætte, om hvem han talte med mig i saa Henseende?" — „Nei jeg kan ikke, Morbroder!" — svarede Pigen næsten hvissende og begyndte at blegne. „Jh! saa vist kan Du vel saa" — ivrede Fiskalen, dog uden at see i Veiret — „fort og godt, han beilede formelig til Dig, i al Tugt og Ære — —" han standsede og saae nu raskt i Veiret, for at opdage hvad Indtryk det gjorde; men Søsterdatteren før op med et Skrig og holdt Fingeren for Munden. „Au! jeg jog Naalen ind under Neglen; hvor det smerter!" — „Vær dog forsigtig, Barn! hvad Godt gjør den evige Broderen" — sagde Fiskalen, noget fortreidelig over Afbrydelsen — „kom, lad mig see — —." — „Det gaaer nok over" — stammede hun og holdt Fingeren mellem de fine Læber. Der indtraadte et Djæblisk Tausked, medens Morbroderen gned sine Silkestrømper og Søsterdatteren omme sig. „Men for at komme til Sagen igjen" — tog Fiskalen paany Ordet — „da Lieutenant Tønder er en kjon og beleven ung Mand og dertil har store Midler — —" her afbrødes han af Søsterdatteren, som atter før op med et Skrig, men som det syntes, denegang af Glæde. „Der kommer mit Sødsfendebarn" — raabte hun — „jeg kan see ham i Speilet — — vil I blot see, Morbroder! han brin-

ger en Deel Gjæster med." Man hørte allerede flere høi-
røstede Stemmer og raske Skridt nede i Alleen. I det
Haab, at Kadetten netop medbragde den omtalte Veiler, reiste
Fiskalen sig med usædvanlig Hurtighed og gik med en for-
nøjet Mine de fire unge Herrer imøde. Men Søsterdatteren
blev rolig siddende og som fasttryllet stirrede hun uafsladeligt
ind i Glasset, medens Grottschilling udenfor forestillede sine
fordums Kammerater for Fiskalen, som modtog dem høfligt,
skjøndt han blev skuffet i sit Haab om at træffe Tønder der-
iblandt. Først da alle Herrerne traadte over Tærstelen, reiste
hun sig og hilste dem forvirret og med halvt bortvendt An-
sig. Rødmende og blegnende paa engang, samlede hun hur-
tigt sit Broderi, idet hun af og til kastede et stjaalent Blik
i Speilet.

"Tag Plads, mine Herrer Officerer!" — sagde Fi-
skalen; med det samme snappede han sin Kridtpibe bort fra
Bæggen og stillede den forsigtig op i Vinduet, for at de raske
unge Herrer ikke skulde støde den om — „altsaa, I er Lieu-
tenant Vessel?" — „Capitain-Lieutenant Vessel, kjære Mor-
broder!" — rettede Grottschilling — „min Ven er i Dag
bleven udnævnt af selve Hans Majestæt." — „Jeg beder
dog om Forladelse" — vedblev Fiskalen med et dybt Buf,
der syntes at gjælde Benævnelsen Majestæt — „Eders Be-
stalling er, saavidt mig vitterligt, endnu ikke udsærdiget; der-
for benævner jeg Eder Lieutenant." — „Siger Intet, Hr.
Fiskal!" — smilte Vessel — „maa kalde mig hvad I vil;
ønsker alene at gjøre Eders nærmere Bekjendtskab, da I
endnu kan blive mig en fordømt vigtig Mand i Eders Stil-
ling." — „Det skulde sandelig glæde mig, om jeg som Jurist
nogensinde kunde være en saa dygtig Officeer, som I skal
være, til Nytte. Lille Trude!" — vedblev han, henvendt
til Søsterdatteren — „lad os faae et Par Bouteiller herop

fra Anno 90; der har Du Nøglen." — Den blussende Pige snappede stiltiende det store Nøglesnippe, som Morbroderen rakte hende, og iilte bort. Med Haanden for Panden, som et Menneske, der vaagner af en sølsom Drøm og stræber at tilbagekalde et livsaligt Syn, stirrede Sivers efter hende, da hun, let som en Sylphide, svævede ned ad Gangen.

Samtalen tog snart den almindelige Vending, nemlig om Krigen og dens Gang, og da Flaskerne vare komne paa Bordet, rykkede man tættere sammen om dette. Fiskalen kom i et saa lykkeligt Lune, at han lod hente flere Piber, ja endog saa en til Rabetten, hvem han ellers ikke indrømmede en saadan Frihed.

„Bakkert af Eder, Hr. Fiskal! at I har Fjerde Christians Contrefei der paa Væggen" — sagde Vessel og idet han hævede Glasset, tilføjede han: „En Skaal for den Gamle med det ene Dje!" — lystigt klinkede Grottschilling og Bude med ham; Sivers havde listet sig hen til Døren, formodentlig for at indaande den friske Luft, og Fiskalen nippede lidt forlegen til Glasset, strog sig ned ad Silkestromperne og bemærkede: „Det er et Familiestykke; Hans Majestæts vor nuværende allernaadigste Konges Portrait hænger i min Stadsfæstue inde i Byen." — „Al Respect for vor Konges ærlige Billie og Arbeidsomhed" — vedblev den frimodige Vessel — „men vilde dog ønske, at han ligesom den gamle Gut histoppe selv forstod sig paa Søværnet og selv kunde commandere paa Admiralstibet — — for Djævelen! skulde saa høre hvor de danske Stykker vilde spille op i Nord- og Østersøen." — „Gud bevare Hans Majestæt for at sætte sit kostbare Liv i saadan Fare" — udbød Fiskalen og lod sin Pibe gaae ud af Forundring over et saa dristigt Indfald — „nei, min Hr. Lieutenant! eller Capitain-Lieutenant! hvo skulde saa styre Land og Rige, naar Hans Majestæt i egen høje Person gif

til Drlogs?" — „Dho! mener dog, at det ogsaa er af Vigtighed at jage Fjenderne bort fra Landets Kyster og holde Farvandet ryddeligt" — indvendte Besfel. „Bistnok" — istemmede Bude — „og i saa Fald fik vore Svaner vel ogsaa Lov til at udfolde Vingerne og gaae kraftigt løs paa Fjenden, istedetfor som nu at krydse frem og tilbage og salutere." — „Det mener jeg med, saa kom der nok Liv i Tingen" — — raabte Grottschilling noget høiroftet, men afbrødes strax af Morbroderen, som med et strængt Blik vendte sig til ham: „Stille, Søstersøn! Du er endnu for kort til at tale med om slige Materier — —." — „Kun som Morbroder troer; jeg mangler blot een Tomme for at kunne slaaes med, saa kan jeg vel nu gjerne begynde at tale — —." Dog, uden at lægge videre Mærke til ham, vedblev Fiskalen, henvendt til de Andre: „Nei, mine Herrer Officerer! en Konge maa staae sin kostbare Person og kun fra sit høje, sikke Standpunkt med Wiisdom styre det Hele. Havde Carl den Tolvte gjort det, var han nu ikke saa godt som landflygtig og hans Rige var da ikke i en saa jammerlig Forsatning." — „Forstaaer mig ikke synderligt paa Politik" — tog Besfel atter Ordet — „og har kun mine egne Meninger derom, lader for Resten Enhver beholde sine; men tænker dog, at var den svenske Konge forbleven i sin Tænestol, var han ikke nu den kjække Carl den Tolvte, og havde han ikke selv ført sine Soldater gjennem Ild og Sværd, vare Svenskerne ikke nu det tappre Folk, der i al dets Armød byder Czar Peter, Polens stærke August og os just ikke forknytte Danske Spidsen. Har allerede tit seet de Folk under Dine og kan forsikre, at det er saa raske Fjender, som nogen modig Gut kan ønske sig. Mener just derfor, at Tingen vilde faae et heelt andet Udseende, naar Hans Majestæt, som af Naturen har friskt Mod, selv satte sig i Spidsen for sine Gutter; saa kunde hans Besa-

lingsmænd i det mindste ikke bilde ham ind, at de havde sat Huen paa Snur, naar de netop have truffet Nathuen ned over Dinene. Seida! Sivers! — har jo sidst været med; gad nok høre Din Mening derom — hvor Djævelen blev han af!" — tilføjede han, da Sivers ikke længere stod i Døren. „Har Du allerede glemt, at han aldrig kunde lide den stærke Tobaksrøg i et Bærelse" — bemærkede Grottschilling leende, da han i Speilet havde seet hvad Bei den savnede Kammerat tog. Uden at bekymre sig videre herom, fortsatte nu de fire Herrer Samtalen i samme Aand.

Ved den afblomstrede Rosenhække tæt ved Søens Bred havde imidlertid Sivers indhentet Fiskalens Søsterdatter, som efterat have besørget de huuslige Syssler var vandret der-ned, formodentlig fordi hun ikke sandt det passende at blive i Lysthuset blandt de lystige Herrer. „Gjertrud! saa treffes vi her igjen" — sagde den unge Mand næsten med skjælvende Stemme. Pigen foer heftig sammen og vendte sig om; hun greb fat i Rosenhækken og Taarer formørkede hendes Blik. „Nu forstaaer jeg Dine Ord hiin Aften i Christiania" — vedblev Sivers — „see, Gjertrud! jeg er endnu den samme; Urtekosten, Du skjænkede mig, glemmer jeg som en Helligdom; den har fulgt mig gjennem mangen en Kamp — —." Pigen betragtede ham med inderlig Venlighed, men uden at magte et Ord. Blussende traadte han et Skridt tilbage og sagde med dyb Stemme: „Du tier, Gjertrud! frygter Du at fortryde et Dieblisks Ruus, som Du dengang selv sagde; er jeg Dig maafee ligegyldig, saa siig mig det blot og Du skal aldrig høre en Klage af min Mund — —." — „Nei, nei" — stammede Pigen — „jeg vil ei fortryde det." — „Du hulde Pige!" — udbød Ynglingen — „kan Du da virkelig elske mig? vil Du følge en rask, men fattig Somand paa hans stormfulde Bei?" — „Ja, jeg vil følge Dig over-

alt" — svarede hun med sikker Stemme og rakte ham Haanden. „Nu, ved den levende Gud!" — vedblev Sivers begeistret — „trofast skal jeg elske Dig, og skulde end min Vandring blive kort, vil jeg ikke klage; nu har jeg nydt Glæden i fuldeste Maal" — han trykkede den skønne Pige til sit ærlige Hjerte; taase holdt de hinanden et Dieblig omslyngede, medens Taarer vædede deres Kinder; Ahnelsen om, at hans Drd skulde gaae i Opfyldelse syntes at gribe dem begge. — „Vi maae stilles for i Aften, at de Andre ikke skulde mærke noget" — hvilede Gjertrud og viklede sig ud af hans Arme — „kom til Morbroder i Morgen tidlig; jeg vil forberede ham derpaa" — flygtig og med høit flammende Kinder iulte hun bort; beruset af salige Drømme gik Sivers langsomt tilbage til Lyfthuset, hvorfra Kameraternes latter og Glasfenes Klang skingrede ham imøde. —

En Timestid efter toge de tre Venner Afsted fra Fiskalen, som oprømt bad dem at komme engang igjen forinden de gik til Orlogs. Med et listigt Smil trykkede Grotschilling den forunderligt adspredte Sivers's Haand og sagde: „Ikke sandt, Du krydser vel med det første igjen ad denne Kant og Du glemmer ikke, at jeg har holdt Jarvandet ryddeligt for Lurendrejere." Lidt forundret saae den forelskede unge Mand paa Rabetten, men nikkede derpaa sjæleglad til Tegn paa at han havde forstaaet den ærlige lille Fyrs Mening.

Paa Hjemvejen standsede Sivers ved den smukke Indsoes Bred; Maanen spillede sin blanke Skive i de smaa Belger og Klokkerne inde i Staden lode høitideligt ud i den stille Nat. Omsavnende begge sine Kammerater sagde han: „I ere ærlige, brave Gutter; vi have jo fra Barndommen af prøvet mangen Dravat sammen, saa vil jeg ogsaa gjøre Eder deelagtige i min Glæde." — „Ei, ei, gamle Dreng! troer, Du er ganske høitidelig stemt" — lo Bessel. „Nu,

lad høre; jeg har nok dog lugtet Luntten" — tilføjede Bude. —
 „Huffer I det store Bal hos General Løvendahl i Christiania?"
 — spurgte Sivers, og da de begge nikkede flitiende, vedblev han: „Saa huffer I kanskee ogsaa den deilige norske Bondepige, som jeg dansede med? Jeg var forelsket, for første og ved min Ære! for sidste Gang i Livet. Hun var saa hemmelighedsfuld, vilde ikke sige mig sit Navn, men skjænkede mig ved Afskeden sin Blomsterkøst og yttrede, at vi vel mødtes engang igjen, saa vilde hun see om jeg havde meent det ærligt. Tænk Jer, da jeg nu træder ind hos Fiskalen, seer jeg min deilige Gjertrud livagtig staae for mig, kun som en fornem Frøken, og hun var den samme, havde ikke glemt mig, ligesaa lidt som jeg har glemt hende. Forstaaer I, derfor afflog den trofaste Pige alle Tilbud, som Kadetten talte om. Ha, Kammerater! det er en Glæde, det er en Lykke! I ere mine kjæreste Venner; jeg vil aldrig ønske Eder større Lykke end at møde en saadan trofast Kvinde." — „Lyksøster Dig ret af Hjertet" — sagde Bessel med dæmpet Røst og halvt bortvendt Ansigt — „har hørt, at Lykken er selv en Kvinde, som vi Alle jage efter; men skal være af de ustadige. Vær glad, min Broder! er nok saa omtrent den Ene af de Hundrede, hvem det lykkedes at fange hende. For Djævelen!" — vedblev han og knugede Armene sammen over Brystet — „om jeg huffer hiin Nat i Christiania! Dho! er mange Stjerner og Lygtemænd til — — tra, la, la, la! — — nu, og Du, Bude! falder mig just ind, at Du spurgte saa forbandet ivrigt efter denne Frøken Vilster; har kanskee ogsaa fanget Lykken, eller har Du ladet den Fugl flyve?" — „Fuglen fløj jo fra mig over Øresund" — svarede Bude med et bittert Smil — „og hvad nytter det at flynke over den tomme Rede; jeg har opgivet Jagten for dengang." — „Ja saa" — brummede Bessel — „hun fulgte den gamle Fugls Flugt;

treffer ham maaskee engang mellem Sky og Bølge, skal saa strænge hans Binger, den lumpne Karl!" — Tause fortsatte nu Vennerne deres Bei til Staden; hver havde nok at bestille med sine egne Tanker og Planer, der vare af saare forskjellig Farve.

Sjette Capitel.

Med Slaget ved Gadebusch, den 20de December 1712, sluttedes egentlig den første Afdeling af den nordiske Tiaarskrig og dermed sluttedes ogsaa Feldtmarschal Steenbuchs glimrende Løbebane. Efterat Frederik den Fjerde i Forbigaaende havde bemægtiget sig Hertugdømmet Bremen, drog han med en stor Armee ind i Pommern, hvor de sachsiske og russiske Hjelpetropper skulde støde til ham. Men da det hverken var Czarens eller August den Andens Hensigt at skaffe de Danske en afgjørende Seir over Svenskerne; da det holsteen-gottorpiske Parti, ledet af Riddinge som Görz og Welling, med tusinde Rækker og tveetunget Veltalenhed vidste at bearbejde alle Cabinetter til det havde, men derhos frygtede Danmarks Undergang, og da endelig den i Krigskunsten uvidende, skjøndt med personligt Mod begavede Fjerde Frederik selv vilde styre Hærens Bevægelser og derved tilintetgjorte General Scholtens velberegnedes Planer, var det en naturlig Følge, at Hjelpetropperne udebleve i det afgjørende Øjeblik, at Armeen manglede tilstrækkeligt Artilleri, var uden Sammenhold i dens enkelte Afdelinger, valgte det usordeelagtigste Terrain til Fjendens Modtagelse, ja var uvidende om Fjendens Styrke og

Stilling, hvorom man først fik Kundskab, da denne om Natten tændte sine Bagtilb i en Miils Afstand fra den danske Leir; og da endelig Slaget ved Gadebusch begyndte, da man skred til at besætte en Desilee, hvis Besiddelse kunde afgjøre Dagens Lykke eller Ulykke, var Fjenden allerede marscheret derigjennem, medens man endnu saae ud efter de sachsiske Hjelpetropper, der først indfandt sig paa Kamppladsen, da Slaget var forbi. — Med Levningerne af sin, Gud være lovet! kun af saa Danske, men desto flere hvervede Udlændinge bestaaende Hær trak Frederik sig tilbage til Rendsborg, hvorpaa den af Lykken berusede Steenbuk, istedetfor efter Ordre at gaae til Polen og Rusland, drog til Altona, som han først brandskattede og, da der manglede nogle tusind Daler i den foreskrevne Sum, lod gaae op i Flammer. De ulykkelige Indvaanere, der midt i Vinterens Hjerte, halv nøgne maatte flygte fra Ildhavet, søgte forgjæves Tilflugt ved Hamborgs lukkede Porte — — dog, Historiefrierverne lyve sikkert, naar de melde, at denne Hansestads Senatorer, der fra Voldene af betragtede den gysselige Illumination, skulde have smilet med hemmelig Glæde, da en af det gottorpske Parties Anførere, pegende over paa den brændende Naboby, bemærkede: „Der have I et Gyn, som I længe have længtes efter.“ — Dvindernes og Børnenes Jammerfrig lode i de svenske Krigeres Øren som ligesaa mange Forbandelser over det svenske Navn, og i Flammerne saae de ikke alene Steenbucs Ære forsvinde; de saae den stolte svenske Nations gjennem Trængsler og blodige Krige erhvervede Hæder og Roes gaae op i Røg. Betegnende sin Wei med Plyndring og Udelæggelse, marscherede Feldtmarschallen gjennem det sydvestlige Holsteen, i den Hensigt at brandskatte Landet lige ind i Jylland. Da Gørz havde lovet ham Fæstningen Tønningen til Tilflugtssted, hvorfra han i Nødsfald tænkte at kunne indstibe sig paa den

forventede svenske Flaade, bekymrede han sig ei om de danske og russiske Tropper, der imidlertid holdt Dje med hans Bevægelser og, gjorde kloge af Erfaringen, dennegang handlede i Overeenstemmelse og med Forsigtighed; de drog snevrere og snevrere Kredse om Bandalen; uden at indlade sig paa et afgjørende Slag, lode de ham indvifle sig i sine falske Bundsforvandedes kunstige Bæv. — I Slutningen af Januar gik Isen op paa Cyderen og det indtrædende Løveir gjorde Bejene ufremkommelige. Fra den nordlige Kant rykkede de Danske frem, standsede og trængte derpaa Svenskerne tilbage, medens de russiske Tropper fra den anden Side affjære dem Tilbagevejen; den 18de Februar aabnedes Tønningens Porte for hele den svenske Armee, paa samme Tid som det gottorppe Hof gav Frederik den Fjerde den høitideligste Forsikkring, at ingen svensk Soldat skulde finde Beshyttelse der. Nu sank Steenbuds Stjerne med hver Dag dybere; hans varmeste Benner bleve kolde; hans tidligere Talsmænd i Europas store Cabinetter saavelsom hans Haandlangere i det lille intrigante gottorppe, begyndte at skamme sig og fornægtede ham; ja selv de svenske Rigsraader unddroge ham al Understøttelse, som om de ved hans Undergang vilde afvisse den Plet, Altonas Brand havde sat paa det svenske Navn, og derhos ved høimodig Opoffrelse fremskynde Krigens Tilendebringelse. De danske Drillemænds Overmagt gjorde det desuden umuligt for Sverrigs Flaade at nærme sig Tønningen og da Hungersnøden kom til, maatte Steenbuk omsider den 11te Mai 1713 overgive sig med sin, endnu 9000 Mand stærke Armee, for i et langvarigt Fangenskab i Citadellet ved Kjøbenhavn at anstille Betragtninger over sin Løbebane, den han begyndte som Helt, men endte som Ridding. — Da det holsteen-gottorppe Hus ved at gjøre fælleds Sag med Fienden havde svigtet sine Forpligtelser mod den danske Krone, bemægtigede Frederik

fig Slottet Gottorp og inddrog formelig de hertugelige holsteenske Besiddelser, fra hvilket retmæssige Skridt han ikke lod sig afftrække af de tydske Hoffers Forestillinger og Trubler.

Sverrig, hvis Konge, lig en Oldtidens Eventyrer, fulgt af en liden Skare dristige Mænd, sloges midt i Tyrkiet med Storsultanens Armee, var sønderslidt af indre Tvedragt og indtil Maro og Been svækket af Krigens Anstrængelser; kun den med virkelig sælsom Kraft vaagnende Nationalsaal holdt Folket i Beiret og gjorde det muligt at redde det gamle Rige fra aldeles Opløsning. Danmarks Stilling var ikke stort bedre og Pesten havde desuden bidraget til dets Svækkelse. Aarene 1713 og 14 henrandt derfor under kraftesløse, uvirksomme Anstrængelser fra begge de krigsførende Parters Side. Som tvende af Kampen udmattede Løver syntes Sverrig og Danmark i dette Tidsrum at samle Kræfter til fornyet Strid, medens de dog med glødende Blif iagttog hinanden og medens Danmarks saakaldte Allierede benyttede Tiden og den uveirsvangre Stilhed til at grundfæste deres egen Vælde.

Men vi vende tilbage til vor Helt. Uden at kunne oppebie Tilladelsen til at krydse paa egen Haand, havde han maattet forlade Kjøbenhavn, for at convoiere Koffardistube mellem Danmark og Norge. Uagtet den Misundelse, hans allerede vundne Berømmelse vakte, selv hos de høist staaende Mænd, valgte man dog steds „Løvendahls Gallei“ til enhver Sendelse, der krævede Hurtighed og var forbunden med ejensynlig Fare; Besæl var derfor steds under Seil mellem de jydste, svenske og norske Kyster; hverken Modvind eller fjendelig Overmagt syntes at kunne standse ham i Farten, skjøndt han ofte med revne Seil og sønderbrudte Stænger kom ind i Havn, og først naar Vinteren knugede Bølgen under sit Jisfjeld, sluttede han sit Kjøkken. Allerede fra de

første Dage af Februar 1713 havde han været i Soen og lykkeligt bragt en Mængde Kjøbmandsskibe til deres forskjellige Bestemmelsessteder. Da han i Marts Maaned seilede med en islandsk Handelsflaade op til Bergen, fik han Dje paa en svensk Raperfregat, der just havde opsnappet trende norske Skibe. Han satte Seil til og affagede Hjenden disse Priser; men da den ene, der tilhørte en Enke i Arendahl, kun havde været fjorten Timer i Hjendens Magt, tilfrev han selv Admiralitetet om at maatte tilbagegive Enken hendes Ejendom; dette bevilgedes og med det samme fik han, under Opholdet i Bergen, den saa ivrigt attraaede Tilladelse til at jage Hjendens Kapere og umiddelbart at tilstille Kongen sine Indberetninger. — Efterat have aflagt et dristigt Besøg paa den svenske Kyst, for at udspiede Hjendens nærmeste Planer, modtog han i Blækkers Ordre at føre en stor Koffardiflaade til Holland, ved hvilken Leilighed Fregatten „Soormen“ og Snaven „Neptun“ stillede under hans Commando. Lykkelig ankommen til Bestemmelsesstedet, lod han disse tvende Skibe gaae med Flaaden op til Amsterdam; men selv stak han igjen i Soen med sin Gallei, for at søge Eventyr. Medens han for en skarp Sydvestvind stryger omkring Skagen og over til Biigsiden, den sædvanlige Skueplads for hans Bedrifter, ville vi ile forud og see os lidt om, for Exempel i Gothenborg.

Hos General Mörner, Fæstningens Commandant, træffe vi Selskab ved Middagsbordet i en ikke stor, men næsten hvælvet og med gammeldags, solide Møbler forsynet Spisesal, giennem hvis halvrunde Binduer man har en interessant Udsigt over Fjorden. Den svære, anseelige Mand med det mægtige Overstjæg, som just langer Glassen over Bordet, er Commandanten, en dygtig Soldat, saavel i Feldten som ved et med god Viin forsynet Taffel. Gæsten, hvem den høflige

Bært rækker Flaften, er Capitain Prinz, Chef paa Fregatten „hvide Drn“, en ærlig og kjæf Sømand, som allerede har indlagt sig et Navn ved at styde „Heiren“, et dansk Krigsskib paa 28 Kanoner, i Sønk og borttage Fregatten „sorte Drn“. Den unge Herre med den ziirlige Frisur og stramme Uniform er Rytterlieutenant Bjørnson, et Hverdagsmenneske, som dog temmelig koldblodig kan hugge ind i Spidsen for sin Eskvadron og som i dette Øjeblik vinder lidt Interesse paa Grund af de virkelig brændende Blikke, han af og til kaster paa den skjøne Dame ligeoverfor, som til Gjengjæld kaster saa stolt med Nakken. Dernæst kommer en ung Søofficer, Lieutenant Wagensfeldt, hvis ædle Physiognomi og kloge Øie noksom vise, at han er den interessanteste Skikkelse blandt Selskabets mandlige Medlemmer. Kun tvende Damer opdage vi: den, der har Værelsespladsen ved Commandantens høire Side, er en fjern Slægtning af ham; hun synes at have naaet det Punkt af Jordelivet, da i det mindste de ugifte Dvinder pleje at glemme deres Alder eller gaae Kæbsgang med sammes Beregning, og desto værre er Verden kun altfor tilbøjelig til at smile, naar en saadan Person fremtræder, hvor fornuftig, hvor ærbar, hvor stille hun end bevæger sig. Det er en blodig Synd, om end kun med den letteste Spøg at saare en gammel Jomfrues pirrelige Gemyt; men Verden er nu engang saa og glemmer, at den gamle Jomfrue maaskee engang var en deilig blomstrende Rose, hvis Bøger maaskee indesluttede en Verden af Kjærlighed, og maaskee — — dog, vi vilde sikkert prædike for døve Øren og ville derfor med Tausched forbigaae Troens Udfal, som desuden ved det godt besatte Bord synes i al Stillehed at glæde sig over de Guder, som den for hendes Kjærlighed uforsomme Verden har ladet hende beholde. Den anden Dame, paa Commandantens venstre Side, er, som sagt, en Skjønhed, i

det mindste i den Jagttagers Tanker, der ynder en rank, næsten mager Figur, et Par, ikke blot levende, men gennem-borende Dine og et marmorhvidt Ansigt, forfrisket af laante Roser.

„Vor nye Landsmands Skaal!“ — raabte Commandanten, da alle Glasene atter vare fyldte — „og hans skønne Datters med — — til Bunds, mine Herrer!“ — „Hvorfor ikke; jeg holder til alle Lider af et godt Glas Vin, det maa jeg tilstaae“ — henvendte Capitain Prinz og tomte raff sit Glas. „En Skaal for Skønheden kommer jeg altid til Bunds“ — bemærkede Lieutenant Wagenfeldt med en galant Bøining. — „Ha! som Thor gad jeg tomme Verdenshavet for den Skaal“ — tilføjede Lieutenant Bjørnson og fordoblede sine Blikkes Ild.

Med et takkende Smil og en ziirlig Hilsen over Bordet nippede den yngre Dame til Vinen og sagde: „Ja, i Sandhed! nu søger jeg mig først hjemme. Det forekommer mig, at jeg er dragen fra raae Barbarer til et civiliseret, heroisk Folkeslag, hvor Aand og Ridderlighed høre til Dagens Orden.“ De sidste Ord ledsagede hun med et talende Blik til den unge Soofficeer. — „Net saa, min Frosen!“ — lo Commandanten — „ei, ei! mit kjære Sødsfendebarn har ogsaa tomt sit Glas, det maa jeg lide; kom, et lille Glas Hochheimer ovenpaa — — Ih! jo vist.“ — Den gamle Frosen lod ham skænke i, og han vedblev: „Men for at komme til Tingen igjen: i vort Fædrelands nuværende Forfatning maae vi glæde os til enhver Kæmper, der tilbyder os sin Arm, og jeg for min Person anseer det for en sær lyffelig Begivenhed, at en med de Danstes Stridskræfter saa godt bekendt Officeer som Frosen Willefs Fader har valgt Sverrig til sit nye Fødeland.“ Prinz og Wagenfeldt betragtede tausé Straalebrydningen i deres Glas; men Bjørnson

tilføje: „Have Kræften og Skjønheden altsaa forladt de Danſke og ſlaaet ſig paa vort Parti, hvad Rød har det ſaa!“ — „Mange kunde maaſtee fristes til at domme ubilligt om det af min Familie gjorte Skridt; men der hvor Hjertet længes hen, troer jeg er vort rette Fødeland“ — bemærkede Froken Julie Wiſter med et flygtigt, næſten bebreidende Blik til Wagenfeldt. „Hvad Skjønheden angaaer“ — tog denne Sidſte Ordet, henvendt til Bjørnſon — „da er jeg for meget Svensk til at gjøre Indvendinger; men hvor ſtor Agtelſe jeg end nærer for Froken Wiſters Fader ſom Søofficerer betragtet, troer jeg dog neppe, at Kræften med ham har forladt de Danſke; vor Marines nuværende Orkeſløſhed er kun et altfor ſorgeligt Beviis for det Modsatte — —.“ — „Kan være, at I for Dieblicket har Ret“ — ſaldt den af Wiin og Forlibeſe ophidsede Rytterofficer ham i Ordet — „men vel at mærke, det gjælder kun for Dieblicket, vil jeg nemlig haabe til de Herrer Søofficerers Vre, og deſuden gjælder det kun Sverrigs Marine; Slagene ved Helsingborg og Gadebuſch tale for os Landfrigere.“ — „Hvad behager, Hr. Lieutenant!“ — indvændte Capitain Prinz med et roligt og ſtrængt Blik paa den vel raſke unge Mand — „var vor Konge ikke draget ud af ſit Rige paa Eventyr og havde han ikke ladet en Snees Herrer trækkes om Herredømmet her hjemme, vilde Sverrigs Orlogsmænd ikke heller have manglet Enighed og Kræft til at møde Fienden i aaben Sø, og i ſaa Fald havde begge de nordiſke Magter ſagtens ſtødt hinanden i Sænk under Engleſkmandens og Hollænderens Hurra.“ — „Orlogſkibene komme ſnart frem igjen; i Carls-crone ruſtes af alle Kræfter“ — lagde General Mørner ſig derimellem — „jeg veed med Viſhed, at Wiſter ſkal overtage en Commando ſom ſvenſk Schoutbynacht, for pludſeligt at viſe ſig i Søen, naar de Danſke mindſt dromme derom.“ —

„Bravo! saa bør det være“ — jublede Bjørnson — „som et Tordenveir skal man falde Fjenden i Flanken, naar han troer sig sikkest, og lad dem saa længe nok rive ned paa den nye svenske Schoutbynacht; hvor der er meest Vre og Bytte at hente, gaaer jeg hen — —.“ — „Saa sagte, Hr. Lieutenant!“ — indvendte atter Capitain Prinz — „gid det maatte gaae saa heldigt, det skulde glæde mit svenske Hjerte; men Fjenden sover ikke, det have vi tit erfaret; hans Krydsere udspeide snart hvad vi have fore, og for Djeblikket spille de Danse jo Mester i Nord- og Østersøen.“ — „Til liden Vre for Eder, I Herrer Søofficerer!“ — triumpherede Bjørnson — „til at jage de smaa Krydsere tilbage i deres Muschuller, have I da Skibe nok, veed jeg.“ — „Det lader sig lettere paaataa ved et Glas Viin end udføre,“ — bemærkede Wagenfeldt — „jeg glemmer aldrig den raske Kamp, da „svenske Sophia“ blev tagen — —.“ — „Dg da I geraadede i Fangenskab“ — afbrød Bjørnson ham spydig. — „Ganske rigtigt“ — vedblev Wagenfeldt rolig — „men først efterat to Trediedele af vort Mandskab vare faldne og den sidste Ladning afbrændt. Man maa selv have været med og seet disse danske Krydseres Forvovenhed paa den oprørte Sø; som hiin Græker synes de at bide sig fast i den fjendlige Skude; man maa have hørt deres Hurra gjennem Stormens Hyl og Ruglernes Susen, før man dømmer om en saadan Kamp; derimod er en Landbataille med de hvervede Commisshelte kun en Leg.“ — „Dg de svenske Matroser, hvi bide de da ikke fra sig?“ — lo Bjørnson, stjødnt lidt trussen af Søofficerens Alvor. — „I Sandhed — — Herre!“ — foer Wagenfeldt i Veiret og Blodet steg ham til Hovedet — „man skulde neppe troe, I var en Svensker. At vore Somænd kunne bide fra sig og ere saa fjæffe som nogen Nations Gutter, mener jeg de tit nok have viist. Dog,

Capitainen her har jo tydeligt forklaret Eder Grunden, hvi vore Drlogsmænd for Øjeblikket have maattet rømme Søen." — „Jeg taler ogsaa kun om Krydserne" — bøjede Bjørnson af og Smilet forlod hans Ansigt — „det er dog kun ubetydelige Øventyrere, som man gjør for meget Væsen af." — „Stjødnt som Fjende, maa jeg imidlertid indrømme, at Lieutenant Sivers, som erobrede og nu fører vor smukke Fregat „Sophia", ingenlunde var nogen ubetydelig Øventyrer, men en herlig Søfriger, som enhver svensk Søofficer maatte glæde sig ved at møde med lige Styrke." — „Paa et Val i Christiania erindrer jeg at have seet en Søkadet med et fortvovet Ansigt og af raae Sæder, som man allerede dengang havde til Skyerne" — tog Froken Bilster Ordet — „jeg har glemt hans Navn, men veed, at han for et Par Aar siden førte et lille Skib, som de kaldte „Drmen". — „J mener nok Bessel, min Froken!" — bemærkede Capitain Prinz, som rolig havde hørt paa Drdstriden — „det var ellers underligt, at J saa aldeles har glemt Eders fordums Landsmand, da vi her i Sverrig kjende ham saa forbandet godt." — „Bessel — — ja, for tusind Elementer!" — udbød Commandanten — „en Djævels Karl — — veed J vel, Capitain! at jeg har seet mig nødsaget til, ordentlig at udsætte en Priis paa hans Hoved?" — „Det skulde være mig en capital Glæde, om jeg kunde vinde den" — svarede Capitain Prinz — „Pengene vilde jeg skænke mine saarede Ulke og endda staae mig godt ved Vren." — „Har han ikke indjaget vore Fiskere og Kjobmænd en saadan Skræk, at de neppe troe sig sikke herinde under mine Kanoner" — tilføjede Commandanten og tomte ivrigt sit Glas. „Saa meget veed jeg" — tog Froken Bilster atter Ordet — „at det er et uopdragent Menneske, der tog sig selsomt ud paa hiint glimrende Val hos General Lovendahl, hvor jeg ogsaa

mindes at have seet den Lieutenant Sivers, I taler om, og en anden vakker Søofficer, som jeg troer heed Bude." — „Under mit Ophold i Kjøbenhavn som Krigsfange er jeg flere Gange truffen sammen med Bessel" — sagde Wagenfeldt med et tvivlsomt Blik paa Frøken Julie — „men med Eders Tilladelse, skønne Dame! han forekom mig som en, rigtignok ligefrem og djærv Sogut, men dog beleven og ikke styg ung Mand." — „Vi Damer gøre os nu et ganske andet Begreb om mandlig Elfsværdighed og Skønhed" — indvøndte Frøken Vilster smilende, idet hun nippede til sit Glas og over sammes Rand betragtede den unge Søofficer — „vi fordre ikke alene Kjæthed, men ogsaa fine Sæder og Opmærksomhed; i den sidste Henseende har jeg især Grund til at beklage mig over denne Bessel." — „Hvorledes!" — raabte Bjørnson, der udtydede Damens hemmelige Blik og forblommede Ord som en Stikpille til Søofficeren og naturligtvis glædede sig derover — „den grove Matros skulde virkelig have vovet at fornærme Eder? Paa Vre og Samvittighed! han skal bøde derfor, om han nogensinde kommer for min gode Pallast, hvis I uemlig tillader mig at agere Eders Ridder." — „Opskyldelsen af et saadant Løfte vilde i det mindste gøre Eder værdig dertil" — lo den forsængelige Dame — „og da jeg nu betragter mig som en svensk Pige, vilde I derved dobbelt forpligte mig." Skjøndt denne, vistnok velberegneede Ytring syntes at indeholde en Opmuntring, et Slags Tilfagn for Rytterlieutenanten, der ogsaa trofskyldig optog den som en saadan, vilde dog en mindre omtaaget Elsker have bemærket det Sideblik til Wagenfeldt, hvormed Damen ledsagede sine Ord, og deraf have fattet Mistanke til disses Oprigtighed. — „Drømmer jeg ikke! er det virkelig Eders Alvor?" — stammede Bjørnson og stirrede over paa hende, medens de andre Herrer med forskjelligartede

Smil anstillede Betragtninger over Optrinnet — „nu saa spørger jeg — —“ men Tilfældet eller Skæbnen vilde ikke tillade ham at fuldende den heroiske Eed; en Tjener traadte netop ind og overleverede Commandanten et Brev med Tilføjende, at en Fisser havde ved Indseilingen til Gothenborg Fjord modtaget det af en fjendlig Skibschef, som havde prejet ham og paalagt ham, ufortøvet at levere Skrivelsen til General Mörner.

Nysgjærrigt hvilede Alles Blik paa Commandanten, medens han læste Brevet, og af hans Miner, der bleve mørkere og mørkere, spaaede man ingen behagelige Nyheder. Langsomt foldede han Brevet sammen igjen og det sidste spøgefulde Træk var forsvundet af hans Ansigt, da han tog Ordet: „Den Ting bliver mig ret nu for broget og næsten begynder jeg at helde til Froken Wilsfers og Lieutenant Bjørnsøns Mening om disse danske Eventyrere. Ved I vel, I herrer og Damer! fra hvem Brevet er? — — fra ingen anden end den nys omtalte Capitain-Lieutenant Vessel, som herudensfor Binge har lagt sig for Anker med sin Fregat og i droje Udtryk beder mig at stikke en svensk Orlogsmænd af lige Styrke derud, for at hente Prisen, jeg har sat paa hans Opbringelse.“ — „Ah, du Herre Jesus! er han der!“ — skreg pludselig Froken Utsal og saae blegnende til Vinduet. Dette Udbrud bragte Ligevægt tilbage blandt de meer eller mindre forbausede Medlemmer af Selskabet; under almindelig Latter reiste man sig fra Bordet.

„I dette Njeblik vilde jeg ønske, jeg var Søofficer og Chef for en dygtig Fregat, saa kunde jeg strax indløse mit Løfte“ — sagde Bjørnsen høirostet og med en dyb Compliment for Froken Wilsfer. „Vilde I virkelig prøve det Bovestykke?“ — svarede Damen abspredt og med Blikket stift heftet paa Wagenfeldt, som henne i Vinduesforbygningen talte med

Commandanten. — „For tusind Clementer! nei“ — iorede denne Sidste — „det tør vi ikke vove, at udsætte det skjønne nye Orlogsskib for dette rasende Menneskes fortvivlede Angreb. Hans Majestæt vilde kun vide Eder liden Tak, om I lod et Stadsskib, han har befaleet Eder at bringe Storsultanen til Foræring, ramponere, for at tugte en forroven Krydser; det kunde koste Eder Hovedet og mig min Post. Det er da ogsaa fordømt“ — vedblev han, henvendt til Capitain Prinz, som endnu holdt sit fyldte Glas i Haanden — „at Eders Fregat er halet op; jeg gad nødig unde Krabaten den Glæde, ustraffet at have trodset mig.“ — „Har I en seilfærdig Skude paa atten Stykker at betroe mig, Hr. General! saa skal det være mig en sand Glæde at prøve Dysten“ — svarede den djærve Sømand. „Ja, havde jeg det“ — brummede Commandanten estertænkksom — „men alle vore herværende Skibe ere i udygtig Stand og jeg kan ikke forsvare at modtage Lieutenant Wagensfeldts Tilbud, at lægge ud med det nye Orlogsskib, som han har faaet Ordre at føre til Constantinopel.“ — „Atter en Følge af det skjønne Regimente, Hans Majestæt har efterladt os“ — sagde Prinz, efterat have tømt sit Glas — „Göthenborg, som noget nær er Rigets vigtigste Stad, lade de høie Herrer uden Søværn. Men veed I hvad, Hr. General! skulde ikke Orlogsmændene „Ny Elfsborg“ og „Gölmär“ være paa Hjemvejen fra deres Krydstogt? Hukkerten, der kom ind i Gaar, var under Skagen bleven prejet af dem.“ — „I siger Noget, Capitain!“ — jublede Commandanten — „maaskee er Lykken bedre end Forstanden; thi Forstand er der visseelig ikke i vore strænge Herrers Ordre, at sende de eneste brugbare Skibe af Göthenborgs Escadre paa Togt, naar Fjenden sværmer omkring os. Javist, det kan ikke slaae feil; Bovehalsen maa løbe dem lige i Gabet og jeg kommer til at betale Prisen; men

de Penge skulle aldrig fortryde mig." — "Skjøndt jeg ønsker den Matros ti tusind Ulykker paa Halsen, haaber jeg dog, han slipper denne Gang" — hvistede Bjørnson til den tankefulde Frøken Vilster — "jeg har Strandsvagt i Nar, saa kunde det maaskee hende sig, at han ved Leilighed vovede sig i Land, som han imellem plejer, og vor Herre være ham naadig, hvis han da ikke undgaaer min Opmærksomhed." — "I saa Fald kan I være sikker paa min bedste Tak for Eders ridderlige Færd" — svarede Julie høit og med et skarpt Blik paa Wagenfeldt, som hilste ærbødigt, men koldt, da begge Damerne strax efter forlode Spisesalen.

De fire Herrer leirede sig atter om Viinflaskerne og fortsatte endnu længe Samtalen om de danske Krydsere. —

Udenfor Gothenborgs Fjord krydsede imidlertid "Löwendahls Gallei" med smaa Slag. Man kunde see at den var beredt til Kamp; den havde bjerget sine Seil, paa Rlyver og Krydsseil nær, Dækket var gjort ryddeligt og Kanonerne fastede los, Stykportene vare reiste og hver Mand var paa sin Post. For den sagte Lustning, der neppe kunde fylde Seilene, havde den saaledes i flere Timer vendt frem og tilbage, uden at nogetsomhelst havde afbrudt den dybe Stillehed og Fred, der ret syntes at hvile over de af den varme Augustsol belyste Kyster og jævnt henrullende Bølger, da et Par svære Seilere, ledsagede af en tredie mindre, paa engang dagedes op i Nordvest; som de kom nærmere, stjelnedes det danske Kongeslag veje fra Stangen og nu saae man Gallejen hurtigt sætte Fok og Forremers til og lade staae ud imod dem. Da Skibene vare komne paa Skudsvidde nær, bølgede Røgen frem om Begges Stykporte og tre skarpe Skud knalbede ud over Havet. "Löwendahls Gallei" brasede op og prejede derpaa det af Urlogsskibene, der var nærmest til Luvert; følgende Ord verledes gjennem Raaberen: "Ha-

løi! hvorfra kommer I?" — „Fra Kjøbenhavn." — „Hvad er det for Orlogsskibe?" — „Ny-Elfsborg" og „Gulmar" — i det samme forsvandt det danske Kongeslag og det svenske fløi i Beiret paa begge Orlogsskibene; et Par Rugler fore agter ind i „Løvendahls Gallei." En forvirret Bevægelse opstod nu paa det sidstnævnte Skib, der ved dette Krigspuds var bragt i en yderst farlig Stilling; de tre skarpe Skud under dansk Flag havde gjort det sikkert paa at være kommen sammen med Benner, og uden Betænkning havde det imidlertid lagt ind mellem de overlegne Orlogsmænd.

Bessels Stentorstemme lød ofte og hurtigt gjennem de fjendlige Stykkers Torden, der saa pludselig havde afbrudt Stilheden, og da Alt lykkeligviis havde været klart til Kamp, svarede snart Gallejens atten Kanoner høirostet og med godt Sigte de fire og halvfemsindstyve svære Tunger, der tiltalte den, og Skud paa Skud fortsattes Kampen i nogen Tid. Det begyndte at lufte op; den tætte Røg, der næsten uigjennemtrængelig havde indhyllet de kæmpende, begyndte at drage hen over Bolgerne som hvidgraae Styer. Man saae Bessel med Kaarden i den ene Haand og Raaberen i den anden, fare fra Standsen til Baffen, ned gjennem den ene Ruge og op gjennem den anden, og hørte stedse hans kraftige Røst. Endnu havde Skibet ingen betydelig Skade taget; men Mandskabets Mod syntes at bukke under for Fjendens altfor store Overmagt og da Orlogsmændenes sidste Lag forbleve ubesvarede, uagtet Bessel commanderede: „Fyr!" rystedes Luften af Fjendernes Hurra. Paa Baadsmandspibens Lyd raslede Mersseilene i Beiret; den friske Vind fyldte dem øjeblikkelig og læggende sig paa Bougen, gled „Løvendahls Gallei" iilsomt bort mellem de svære Kolosser, hvis Rugler uden Virkning spillede hen ad Havsladen efter den.

„Ny-Elfsborg“ og „Calmar,“ hvis Chefer vel meente, at en Jagt efter den letseilende Fiende vilde være forgjeves, satte Smaaseil til og vendte Nordøst over, idet de gjorde Signal til det tredie Skib, en borttagen dansk Floite, at følge deres Rjølband. Men til deres store Forundring lod „Løvendahls Gallei“ pludselig falde af igjen og styrede Øst over, ejensynligt i den Hensigt at affjære Floiten, der havde faaet svensk Besætning; denne snilde Manøvre var nær lykkedes. Gallejen brasede op for det lille Skib, Baaden firedes ned og fyldtes med Mandskab; men i de fem Minutter, som disse Foranstaltninger omtrent medtog, havde „Calmar“ faaet alle Seil satte til og kom nu strygende tæt ind paa Gallejen; vendende Siden til, udspyede den sit hele Lag over det langt mindre Krigsskib, saa det af Ruglerne sønderlidte Mersseil raslede ned paa Dækket og Fokkemasten styrtede knagende over Bord. Uforfærdet commanderede Bessel „Fyr!“ og hans Rugler borede sig ind i Kolossens Eggesider; denne vendte rast, lagde den anden Side til og dens næste Lag knuste Chaluppen paa Gallejens Dæk. Med Raarden truede Bessel sit Mandskab til at besvare denne Hilsen; men da „Calmars“ tredie Lag gjennemskjød den nedfiredes Zolle, hvis Mandskab med Rød og neppe blev hjerget; da Arkeliemesteren iilsomt meldte, at Gallejen foruden de utallige Rugler i Skroget havde faaet Skud i Vandgangen, der strax maatte stoppes, opgav han Kampen, satte de endnu brugbare Overseil til og strog bort fra Fienden, der dennegang sikkert havde haabet at opbringe den forvorne Krydser. —

Som Følge af den allerede omtalte Svækkelse, hvoraf Nordens tvende stridbare Magter lede, foresaldt intet videre Mærkeligt paa Havet i dette Aar, medens Landarmeerne indskrænkede deres Virksomhed til at drage frem og tilbage i de svensk-tydske Provindser og holde vaagent Øie med Fæstnin-

gen Stralsund. — Efterat have repareret i Stavern, bragde Bessel den store Handelsflaade lykkeligt tilbage fra Holland, bragt flere svenske Orlogsskibe gif paa Luur efter ham. Han gjorde endnu et Par Farter over til de jydske Kyster og maatte derpaa lægge Gallejen op, da Isen spærrede ham Vejen til Roes og Magt. — Vinteren var langvarig og vi treffe ham derfor først i Marts Maaned 1714 atter under Seil, da han paa det norske Admiralitets Ordre var løben ud, for at bespeide Fjendens Foretagender.

Den nordvestligste Pynt af Skaane danner den yderste Arm af en Bugt, som Rattegattets voldsomme Bænde have skjæret ind i Landet. Ligeover for den paa Pynten beliggende lille By Torrefov kastede et Skib Anker kort efter Middag midt i Marts Maaned. Det var temmelig koldt, men dog et ret smukt Veir; Søen løb smult og hist og her paa den ellers øde Strandbred opdagede man vel en Fisser, beffjæstiget med at tjære sin Baad eller udbedre Garnene; men med mistroiske Blik til den fremmede Seiler og rystende paa Hovedet, skyndte han sig tilbage til Byen, hvor Alt syntes at være uddødt. Allerede i flere Timer havde man iagttaget Seileren, den eneste, der den hele Dag var bleven opdaget paa Havets Synskreds, og skøndt den nu laa saa rolig og fredelig derude med hjerpede Seil, lukkede Kanonporte og Chaluppen oppe paa Dækket, hvor man ikke opdagede et eneste levende Væsen, troede Fisserne dog ikke Freden; i disse urolige Tider var man hverken Nat eller Dag sikker for fjendlige Overfald og Sverrigs ulykkelige Forfatning, den af saa mange Herrer sammensatte Regerings Splid og Kraftesløshed gjorde det nødvendigt for hver Mand, selv at værge Sit og Sine.

I et af den aabne Byes forreste Huse, omtrent tusind Alen fra den temmelig høje Strandbred, sad en ung Mand

magelig henstrakt i en gammel med Læder betrukken Bænestol; den tomme Flaske og Levningerne af en Haresteg paa Bordet derhenne i Krogen lode formode, at han nylig var bleven færdig med sit Middagsmaaltid og nu tog sig en Luur ovenpaa. At domme efter hans snevre militaire Kjøle, som han dog nu for Mageligheds Skyld havde knappet op, og den svære Pallast, der stod bag Døren, var han Rytterofficeer og førte sagtens Commando over den i Byen indkvarterede just ikke mandstærke Strandvagt. Ved første Djeftast syntes hans Ansigt næsten smukt; dog, ved nøjere Betragtning opdagede man hine intetsigende eller i det mindste kun raae Træk, der gjerne præge sig i saadanne Menneskers Physiognomier, der i aandig Henseende ere stedmoderligt behandlede af Naturen og af Menneskene forsømte med Hensyn til Opdragelsen. Kun det stærke, omhyggeligt plejede Overskjæg og en sund Slummers mildnende Ro forstjønede ham noget.

Døren aabnedes langsomt og et barskt, skjægget Ansigt kom til Syn, hvis Dine med et forlegent Udtryk stirrede paa den sovende Kriger. Lidt efter lidt skubbede hele Figuren sig indenfor og en førstjaaren svensk Dragon drejede sig tvivlsraadig omkring i Stuen. Halvt vækket af Larmen vendte den unge Mand sig om i Stolen og brummede nogle uforstaaelige Eder; men da Dragonen omsider gjorde et trampende Skridt fremad, foer han søvndrucken i Veiret og raabte: „For tusind Dævole! hvad gjør Du herinde, Slynge! — — hvad er Klokken?“ — „Halvgaaen to, Hr. Lieutenant!“ — svarede Dragonen og rettede sig. — „Ikke meer, saa marscheer af igjen; for Kl. 4 sidde vi jo ikke op.“ — Han lagde sig tilbage i Stolen og mekanisk gjorde Dragonen omkring, for at forlade Værelset, men standsede ved Døren som om der endnu laa ham Noget paa Hjerte. „Naa, hvad er der! har Du kanskee Noget at melde?“ — brummede Lieutenanten

i en Tone, som om han kæmpebe mellem pligtsskyldig Nærvægenhed og Lyst til at sove. „Ikke just saa rigtig“ — svarede Dragonen og gjorde atter omkring — „men et fremmed Skib er nylig gaaet til Ankers herudenfor og Fiskerne have allehaande Gissninger om hvad det vel maatte være for en Landsmand.“ — „Og det siger Du først nu, Dumrian!“ — foer Lieutenanten atter i Beiret og syntes paa engang at blive aldeles vaagen. — „Ja, Hr. Lieutenant!“ — gjemælede Dragonen — „J commanderede jo marsch.“ — „Skynd Dig ud i Stalden og siig, at alle Folkene skulle holde sig færdige til paa første Bink at sidde op“ — vedblev den unge Mand, idet han hurtigt bragte sit Toilette i Orden — „men at J holde Eder stille! og ingen Mand lader sig see ud mod Vandet.“

Dragonen, paa hvis Ansyn og hele Holdning denne Ordre syntes at have en oplivende Virkning, gjorde en raff Bevægelse med den ene Haand ned til Pallasken; læggende den anden Haand paa Rassen, forlod han derpaa Bærelset. Den unge Officeer, i hvem vi gjenkjende Bjørnson, spændte Pallasken om Livet og seende ud gjennem det med smaa Ruder forsynede Vindue mod Søen, mumlede han: „Det er vel sagtens Matrosen — — nu har jeg da ogsaa ventet længe nok. Ja, kunde det lykkes mig at faae ham for min Klinge — —“ fortsættende Monologen i Tankerne, anstrængte han Blikket og noget Overordentligt syntes at fængsle hans hele Opmærksomhed.

Paa Skibet derude — det var „Løvendahls Gallei“ — begyndte det imidlertid at blive levende. Flere Personer viste sig efterhaanden paa Dækket; den store Baad midtskibs heves ud af Klodserne og firedes ned i Vandet; tolv Mand, bevæbnede med Ører og andre Haandvaaben, toge Plads i den. Allerede satte den ungdommelige Chef Foden paa Gal-

derebet, for at følge sine Folk, da den høje, graahaarede Styrmand Ole Olesen traadte hen til ham og, lettende paa Hatten, sagde: „Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant! skulde jeg ikke gjøre det Krydstogt til Lands med?“ — „Vist ikke“ — svarede Bessel; klappende ham paa Skulderen tilføiede han halvt sagte: „Kan ikke vide, hvad der kunde hende sig; har nylig faaet vor Lieutenant om Bord og antager ham ikke for nogen synderlig Styrmand. Stoler paa Dig, gamle Dreng! at Du bringer Skuden i Sikkerhed, om det skulde knibe.“ — „Nu, med Tilladelse da“ — vedblev den prøvede Sømand og kastede et næsten bekymret Blik ind til den stille By; thi som en Fader elskede han sin unge Chef, uden derfor nogensinde at glemme Subordinationen — „det var dog vel ikke af Vejen, om Folkene fik lidt Skydevaaben i Hænderne; derinde ere de kanskee bedre belavede paa Besøget end det lader, og det er jo lutter nye Søfolk, Hr. Capitain-Lieutenanten dennegang har commanderet med; vore gamle Ulke passe bedre til saadan Fart.“ — „Bryd Dig kun ikke derom, Ole!“ — smilte Bessel — „har jo taget dem med, for at lære dem Tjenesten; treffe vel kun paa Kjærlinger og gamle Fiskere — — Sei, Hr. Lieutenant!“ — vedblev han med høi Røst, henvendt til en ung Officeer, der nærmede sig fra Skandsen — „Haver at holde Rhyver og Jof klar og lade En gaae op i Fortoppen paa Udkig; dages Seilere op, løses eet Stykke for hver“ — lettende paa Hatten sprang han dermed i Chaluppen, der stodte fra, og inden ti Minutters Forløb havde den naaet Strandbredden, dog paa et noget affides Sted, for saa lidt som muligt at vække Opmærksomhed. Da der var dybt nok til umiddelbart at lægge an ved Kysten, befalede Bessel tvende af Matroserne at blive i Chaluppen, for i ethvert Tilfælde øjeblikkeligt at kunne tage dem om Bord igjen; med de øvrige ti steg han i Land og mar-

skerebe rast op imod Byen, i den Hensigt at bortsnappe nogle Fiskere, der kunde give Efterretning om den svenske Flaades Tilstand, da han nemlig vidste at alt det unge Mandskab var udcommanderet til Drlogs.

Smaasnakkende med hinanden og med forsigtige Blik til alle Sider fulgte Sømandene deres Chef. Da de omtrent havde fjernet sig to hundrede Alen fra Strandbredden, lod det pludseligt histinde som af klapprende Hestehove. Den lille Skare standsede, lettede paa Ørerne og anstrængte Hørelsen, for at skjelne hvorfra Lyden kom. Da sprængte en halv Snees Ryttere frem paa den ene Side af det første Huus; med betænkelige Miner trængte Matroserne sig tættere sammen og nogle af dem saae sig tilbage.

„For Djæveln! hvad seiler Jer!“ — raabte Bessel og drog sin Kaarde — „have jo Ører til at slaae fra Jer med — — frist, fremad, Gutter!“ — „Lad gaae“ — sagde Baadsmanden, som var den ældste i Tjenesten og derhos syntes den modigste — „der er da allensfals kun Een til hver — —“. Han havde neppe udtalt, før et lignende Antal Ryttere med dragne Pallaster galloperede frem fra den anden Side af Huset med Lieutenant Bjørnson i Spidsen; begge Afdelinger syntes at gjøre en Omvei, formodentlig for at afstjære Tilbagetoget. „Maa holde Jer tæt sammen, mine Gutter! Ørerne op paa Nakken!“ — commanderede Bessel — „skulle ikke faae os levende.“ — Men de unge Sømand, der første Gang prøvede Farten med denne albrig forsagte Chef, hørte ikke længer efter Commandoen; den øjensynlige Fare havde opløst al Subordination. Som efter fælleds Overenskomst gjorde hele Flokken omkring og tog paa een-gang Flugten ned mod Strandbredden. — „Ja, nu er det bedst at stifte Piben ind“ — brummede Baadsmanden —

„red Eder, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — tilføiede han og iiste efter sine Kammerater.

Med gnistrende Blik saae Bessel efter sit flygtende Mandskab; et Djeblif overvejede han sin Stilling; tages til Fange vilde han ikke; tusind Gange heller falde. Vel vare Rytterne ham næsten paa Siden; men endnu vinede han Mulighed i at naae Stranden før den besattes og — i yderste Fald kunde han kæmpe om Livet eller en ærefuld Død. Med Pilens Fart løb han derfor afsted og Rytterne, som nu frygtede, at hele Byttet skulde undslippe dem, satte fra begge Sider efter ham, idet de nærmede sig hinanden. Matroserne havde imidlertid naaet Kysten, hvor de over Hals og Hoved kastede sig i Chaluppen og nu, da de ved et Par kraftige Aaretåg havde bragt sig udenfor al Fare, begyndte de at angre, saaledes at have forladt deres Chef. Først ved den yderste Pynt af Kysten spærrede de tre forreste Dragoner ham Vejen. Bessel standsede og som en af Jægerne omringet Løve kastede han truende, uforsærdede Blik omkring sig; ingen af Rytterne syntes at have Lyft til at angribe ham.

„Tag ham, for tusind Døds! tag ham — — det er jo Bessel“ — raabte Bjørnson, som jog frem i fuld Fiirspring. — „Ræk mig Eders Kaarde; I er min Fange“ — sagde den mellemste Dragon, den samme, der havde underrettet Lieutenanten om det mistænkelige Skibs Ankomst. — „Der, kom og tag den“ — svarede Bessel med et lynende Blik og en kjæk Beslutning — „men ikke dengang“ — tilføiede han, og med et vældigt Hug stilte han næsten Dragonens fremrakte Haand fra Armen; inden den nærmeste Rytter kunde komme omkring eller lange ud efter ham, soer han mellem Hestene ud i Vandet, greb Kaarden mellem Tænderne og forsvandt et Djeblif under Bolgerne. Med et fortviplet Udraab sporede Bjørnson sin steilende Ganger ud i

den just ikke voldsomme Brænding og affyrede begge sine Pistoler efter den dristige Svømmers krusede Hoved. Bessel, som havde faaet et Forspring, dukkede hvergang under som for at narre sin Forsølger, og da det iisnende Vand skummede denne op om Livet, maatte han, halv rasende af Uergrelse, dreje Hesten om igjen, for ikke selv at blive tagen til Fange af Mandskabet i den store Chalup, der nu bruste frem og hjergedede Svømmeren.

Rystende Vandet af sig og gysende lidt efter det kolde Bad i Marts Maaned, satte Bessel sig stiltiende i Agterenden, men maatte dog smile over Lieutenanten, der nu foer frem og tilbage paa Rysten med sine Ryttere.

„Jeg gratulerer, Hr. Capitain-Lieutenant! at det spandte saaledes af, — sagde Ole, som med Hatten i Haanden medtog sin Chef paa Falderebet — „jeg raadede Hr. Lieutenanten der, at vende Siden til og med et Par Rugler at rense Farvandet; men Hr. Lieutenanten meente, at han ingen Ordre havde.“ — „Forbandet nysagtigt“ — lo Bessel og lettede paa Hatten ad den hilsende Lieutenant, som lidt forlegen saae ned for sig — „ja, ja, siger Intet; kunde desuden have hendet sig, at Ruglerne havde taget feil af Maalet og i Farten ryddet os af Vejen med. Men fortjene at faarne Masten, disse Urtelsjæringer, jeg havde med; have uden Ordre viist Fienden deres Agterspeil.“ Dermed iilte han ned i Rahytten, for at tage tørre Klæder paa, medens de ti Sømænd uden at knye udholdt deres Straf, der ikke heller var saa haard at døje som de ældre Kammeraters Spotteglofer. —

Vor Fortællings Gang noder os til, atter at forvandle Skueplads for Begivenhederne og vi maae bede Læseren om, paa Phantasiens lette Binger at gjøre en hurtig Fart med os høit op imod Norden til det ærværdige Trondhjem, denne By, der hartad er lige saa gammel som Nordens Sagaer.

Her ville vi føre ham ind i en rolig, patriarkalsk Families Skjød; det er hos Sieur Johan Bessel, Raadmand og Borg i Staden. Vi see altsaa et af svære Bjælker sammen-tømret, rummeligt Huus, ikke langt fra Skibsbryggen, hvor, i Forbigaaende sagt, en stor Mængde Handelsffibe, Russere og Preussere, Hollændere og Englændere ligge fortojeede, da de af Frygt for svenske Kapere ere styrede herind ad den brede Bugt, der trænger langt ind i det kolde, klippesfulde Land, og her ville de oppebie en allieret Magts armerede Fartoi, der kan convoiere dem til deres Bestemmelsessteder. Lidt længere ude ligger et Krigsskib med dansk Flag, formodentlig som Bagtskib; i nogle Miles Afstand seer man en smuk Seiler komme op, hvis Flag man endnu ikke kan skjelne, skjøndt det ikke mangler paa Gisninger blandt de paa Bryggen forsamlede Somænd og Arbeidsfolk. — Gjennem de opspærrede Vinduer i det betegnede Huus kaste vi et Blik ind i den simple, men nette Dagligstue, hvor en ærværdig Matrone sidder ved den snurrende Rok og synes opmærksom at høre paa sin Huusbond, den to og halvfjirfindstyve aarige Raadmand med det høide Hoved, som har taget Plads i sin Lænestol ved det aabne Vindue og forelæser et Brev; en rødmosset, fuldvoren Pige har ladet Strikketojet synke ned i Skjødets, medens hendes Blik hænger ved Raadmandens Læber. —

„Gud være lovet! at jeg dog endnu oplever saa megen Glæde af mine Sonner“ — sagde Oldingen og lagde omhyggeligt Brevet sammen — „om Caspar og Peter havde jeg snart mindst troet det; Peter især var mig en altfor ustyrlig Krabat.“ — „Herre Gud!“ — tog Matronen Ordet og slap Traaden, for at folde sine Hænder — „saa min lille Caspar er nu ogsaa bleven virkelig Officeer paa Hans Majestæts Skibe; hvor Tiden dog gaaer og hvor de Børn dog

i en Hast blive store Mennesker.“ — „Men, Moder! hvad siger Du dog“ — raabte den livlige Pige — „hører Du ikke, at Peter er bleven Capitain-Vieutenant og commanderer selv et stort Skib. Min Gud! naar han blot ikke er altfor forvoven —.“ — „Han maa seile sin egen Sø“ — afbrød Faderen med tilsyneladende Egegyldighed, skjøndt hans Stemme og Mine lode ahne, at det faderlige Hjerte bævede af Stoltthed og Fryd — „han har dog forvoldt os megen Rummer, medens han drev heromkring i Byen uden at ville tage fat paa noget Solidt, og nu til Syvende og Sidst da han løb sin Vej med Hans Majestæts Tjenerstab og vi intet fornåm fra ham i Aar og Dag.“ — „Ja, ja, min Gode!“ — indvændte Moderen — „men siden har han jo dog ærlig og redelig hjulpen sig selv igjennem og arbeidet sig op til en anseelig Bestilling.“ — „Godt nok“ — vedblev Raadmanden — „men hans Ustyrlighed lader ham aldrig holde fast paa hvad han har og den pludselige Stigen kan let ende med Knald og Fald.“ — „O, nei“ — trøstede Pigen med sagte Stemme, som om hun med det samme vilde trøste sig selv — „Peter hytter sig nok; allerede som Dreng gif han jo altid af med Seiren.“ — „Å! hvor jeg dog gjerne vilde see min lille Caspar i den smukke Uniform“ — sagde Matronen tankefuld — „den klæder ham vist ret anseelig.“ — „Men Peter da“ — udbrod Faderen og glemte den kolde Politik, han gjerne fulgte, naar Talen kom paa denne forlorne Søn, som han kaldte ham — „ham gad jeg see; for Gud! han har vist et kjæft Afsyn — — men han synes jo ganske at have glemt sine Forældre“ — tilføjede han derpaa, undertrykkende sin Jølelse. „Dg han skrev jo dog forgangen Aar saadant et moersomt Brev“ — indvændte Pigen med bedende Miner — „Fader har nok ikke svaret ham endnu?“ — Raadmanden lænede sig ud af Vinduet og vinkende ad Nogen, sagde han:

„Der kommer Mester Jonas fra Bryggen; hvad han vel vil sige dertil.“

En lang, mager Skikkelse, iført en bredskjodet Badmels Kjole med store Metalknapper, med uhyre Paryk paa det spidse Hoved og store Messingspænder paa de brede Skoe, viste sig ved Vinduet. Med megen Omstændelighed hilste han ind og lettende paa den gamle trefantede Hat, der sad høit paa Parykken, mælede han: „Guds Fred i Stuen, Hr. Raadmand, Madame og Jomfrue! Hvad godt Nyt der udenlands fra? jeg hører man har faaet Brev i Huset.“ — „Ja, kan I gjette, Mester Jonas!“ — smilte Oldingen. — „Herre Gud! vil I bare tænke, Mester!“ — udbød Matronen og rykkede sin Stol nærmere — „vor lille Caspar er bleven virkelig Lieutenant — —.“ — „Ei, hvad I siger, Madame!“ — kørte Mester Jonas sig — „han, den lille Puk, som jeg syede en fin blaa Kadetttrøje til med Vaabenskapper i, da han skulde over til Kjøbmandshavn i Hans Kongelige Majestæts Søskole?“ — „Ja vist, det er Caspar — —.“ — „Som var saa liden af Væxt, at vi kun brugte halvanden Alen Klæde til hele Karlen?“ — „Ja, Du kjære Gud! han er nu bleven en stor Lieutenant og han har skrevet et langt Brev herhjem som Lieutenant — —.“ — „Og hvad mener I vel, der er blevet af Peter?“ — tog Raadmanden Ordet og fixerede Skræderen, idet han knipsede paa sin Solofsnudsbaase — „Eders Spaadom er dog endnu ikke gaaet i Opfyldelse.“ — „Gud bedre os“ — flagede Mester Jonas med en bitter-sød Mine og trak paa Skulderen — „af den Vildbaase ville I stakkels ærede Forældre ei faae Glæde; det skjær mig i Hjertet at sige det; men en saadan Ustadighed, et saadant forvildret Sind kan aldrig føre til noget Godt. Ikke en Naal kunde han træde, uden at rive den kostbare Silke — —.“ — „Og dog, Mester Jonas! har han bragt

det til Noget" — brød den glædedrukne Fader løs og glemte al Politik — „han er forfremmet til Capitain-Lieutenant og fører allerede et stort Skib mod Svensken." Mester Jonas før et Skridt tilbage og lettede den trekantede Hat, som om det blev ham for varmt. „Nei, Hr. Raadmand! I har Synd af at spotte mig — — nei, for Gud! det kan ikke være muligt — —." — „For Gud! er det muligt og sandt, nu svor Johan Vessel og jeg" — forsikrede Raadmanden — „her staaer det i Brevet, som min Sen Caspar skriver mig." — „Ei, hvad man maa opleve!" — vedblev Skræderen i sin Forbauselse — „den ushyrlige Purk, der ei vilde lade sig holde ved Bogen? — —." — „Just ham, min forlorne Peter er nu Capitain-Lieutenant og Fregat-Chef — —." — „Den samme, som I satte i Lære hos mig, for at jeg skulde holde ham i Tugt og Orden? — —." — „Den samme" — lo Raadmanden — „han har allerede været i mange Batailler med Berømmelse." — „Den samme, som fra Morgen til Aften sloges omkring med alle Gadenes Dreng og stjal sig bort med de skrammererede Lakajer, da Hans Kongelige Majestæt igjen forlod vor By?" — „Ja vist, han slaaas nu omkring med Svenskerne, saa de omme sig." — „Ja, Mester Jonas!" — tilføjede den leende Pige med et skalkagtigt Blik — „den samme Peter, som kastede Eder en Sneebolt i Nakken til Afted, da han skulde bære Kjolen efter Eder hen til Hr. Amtmanden." — Tabende sig i Forbauselse og endnu noget vantro, tog Mester Jonas en stor Priis af den fremrakte Solvdaase, da et Kanonstød i det samme dundrede løs derude.

„Eders Tjener, Hr. Raadmand!" — lod en kraftig Stemme fra Gaden, og bringende den lange Overdeel af sit Legeme i en næsten vertical Retning, traadte Mester Jonas

et langt Skridt tilbage, for ærbødigt at gjøre Plads for en ung Søofficer, som med en let Hilsen viste sig for Vinduet.

„Eders Tjener igjen, min Hr. Lieutenant!“ — svarede Oldingen høflig, medens Moder og Datter nikkede venligt, den sidste med kjendelig Forvirring — „J skal sagtens ombord paa Eders Bagtskib, kan jeg tænke, siden der kommer Fremmede — —.“ Et Skud rullede atter ind i Bjergene. „Det har ingen Hast med mig“ — svarede Lieutenanten smilende — „Det er gode Venner, maaskee til Eders Huus. Gjennem Rifferten har jeg allerede længe iagttaget Seileren; det er Fregatten „Lovendahls Galei“ — —.“ — „For Gud! hvad siger J“ — raabte Oldingen og rev det i Rarmen liggende Brev op — „ja, vist — — „Lovendahls Gallei“, hedder Fregatten, som min Søn commanderer — — hører Du, Kone! Peter kommer.“ Matronen hverken hørte eller saa mere; med foldede Hænder stirrede hun hen for sig; men pludselig brast hun i Graad og stammede: „Herre Gud! saa megen Glæde paa engang — —.“ — „Kom, Moder! vi maae ud til Bryggen og see ham“ — sagde Pigen og slynge sin Arm om Matronens Hals. —

Skjndsomt fik Raadmanden nu en Kjøle paa; uden at vente paa Kone og Datter tumlede han ud af Døren og ilte let, som om han var bleven ti Aar yngre, ned til Bryggen med Lieutenanten; endnu bestandig rystende paa Hovedet og med vantroe Miner slendrede Skræderen bagefter.

En stor Deel Mennesker var allerede forsamlet paa Bryggen, tildeels loffe de derhen af Salutstuden, og da Rygtet med Lynets Fart fra Mund til Mund havde spredt Efterretningen om at det smukke Skib, der saa stolt skjed ind i Havnen, var „Lovendahls Gallei“, commanderet af Bybarnet Peter Besfel, gjorde man villig og med deeltagende Hilsener og Lykønskninger Plads for Raadmanden. Oldingen

saae ud paa den anseelige Drlogsmand med de fremragende smækkre Spiir, med den nette Gallion og det høie Galleri, med de gjennem de aabne Kanonporte sinnende Metalskykker og den talrige mellem hinanden vrimlende Besætning, der var i Arbeide med at bjerge de svære Seil og lade Ankeret falde, medens det danske Kongeslag vejede høit deroppe og Krudtdampen i ziirlige Kredse bølgede op mellem Tougværket. Den store Baad var allerede firet ned og besat med pyntede Matroser; nu steg en Officeer ned ad Falderebet, Arterne pladskede i Vandet og med Pilens Fart stød det lille Fartoi ind mod de forsamlede Tilskuere. Forrest stod Oldingen; med ufravendt Blik stirrede den unge Fregat-Chef fra Baaden paa det sneehvide Hoved; han gjenkjendte sin Fader og da Baaden endnu var et Par Alen fra Broen, gjorde han et forvovent Spring og stod pludselig foran den af Glæde zittrende Gamle. „Kjender vel neppe Eders Søn igjen“ — sagde han og en usædvanlig Følelse afprægede sig paa hans ellers saa lyse Ansyn — „veed det nok, burde være kommen før; men nu er I ikke længer vred.“ — „Ja vist, Du er min Søn Peter“ — svarede Oldingen og udbredte sine Arme — „vær velkommen tilbage til Din Faders Huus!“ — „Tak, Fader!“ — smilte den unge Mand og idet han med begge sine Hænder trykkede Oldingens Høire, vedblev han, seende sig omkring: „Dho! lutter bekjendte Ansigter — — see der, Monsieur Grip! Du er ogsaa stævnet herop til Norden — —.“ Denne Hilsen gjaldt Søofficeren. „Ja, ja, Lieutenant Grip bragde os den første Efterretning om din Ankomst,“ — sagde Raadmanden. — „Glæder mig ret, at vi mødes engang igjen; have vel begge tumlet os dygtigt omkring, siden vi sadde sammen paa Bænken — — og der, for Djævlens! seer jo der min gamle Ven, Mester Jonas; kjender mig vel nok igjen?“ Skræderen, som havde

trængt sig frem, for at overbevise sig om, at det, hvad han ansaae for en Umulighed, virkelig var gaaet i Opfyldelse, bragde atter sin Overtrop i en vertikal Stilling og knugede sin trekantede Hat i den ene Haand, medens den anden hvilede kraftesløs i Semandens stærke Nave; paa hans Ansigt stode Erbødighed og Sønderknuselse malede i fælsom Forening.

Under bestandige Hilsener, Gjentjendelses-scener og afbrudte Spørgsmaal og Svar vandrede man op i Staden. I nogen Afstand fulgte Sværmen med; hist og her saa man vel en eller anden gammel, solbrændt Ulk med den begede Hat i Haanden pege efter den unge Fregat-Chef og hørte ham fortælle de sammenstemte Kammerater om denne frække Officeers raske Togter paa Viigsiden. Mester Jonas blev i nogen Tid staaende midt paa Broen og stirrede efter dem; derpaa betragtede han sin forklemte høire Haand, uvist om af Fortrydelse over Trykket eller af Fryd over den ham i saa Manges Paasyn vederfarne Tre, og idet han fremstødte nogle afbrudte Sætninger om Verdens forunderlige Tilfiskelser og at den Klogeste kan gjøre feile Beregninger, sneg han sig stille bort ad en anden Kant, endnu bestandig rystende paa Hovedet.

I Gadedøren stod Matronen, omringet af nogle Ynglinge og Piger, Besøels Søffende, der i al Hast vare hentede hjem, foruden en Deel Naboer og Naboersker, der allerede havde indfundet sig, for at lykønske Familien. De klare Taarer trillede ned ad Moderens indfaldne Kinder, da hun trykkede den hjemkomne Søn til sit Hjerte; hun kunde ikke blive færdig med at betragte sin Peter, der, som hun paa engang leende og grædende sagde, fra en vild, uvoren Krabat var bleven en stor og smuk Mand. Kun eet Ønske havde hun nu tilbage; det var at hendes Caspar ogsaa maatte

komme hjem og vise sig i sin Herlighed. Munter og spørgende trykkede Vesset hver af de mange Sødsfende i sine Arme og under en levende Samtale henrandt Eftermiddagstimerne som ligesaa mange Minutter. — Om Aftenen var Raadmandens ellers saa stille og beskedne Bolig festsigt og lyst; udenfor bølgede de nysgjærrige Benner og Bekjendte endnu bestandig frem og tilbage. Med deres elleve Børn gik det lyksalige Egtepar tilbords og for at ikke det uheldige Tal tretten skulde gjøre Skaar i Glæden, var Lieutenant Grip bleven indbudet, da han desuden var en Academi-Kammerat af Vesset. Mangen en Skaal blev udbragt og jublende istemt: for Kongen, for Fædrelandet, for den hjemkomne Søn og for den fraværende Caspar.

„For Gud! havde jeg ikke nær glemt at spørge Dig, min Søn! hvortænge du nu bliver her“ — tog Raadmanden Ordet, da en kort Pause var indtraadt efter den sidste Skaal. „Maa atter gaae under Seil i Morgen tidlig“ — svarede Vesset, pludselig lidt alvorlig — „har gjort en Krydstour herop paa egen Haand.“ — „Jh, Herregud! i Morgen skulde Du allerede forlade os igjen efter saa mange Aars Adskillelse“ — udbød Matronen — „nei, det kan da aldrig gaae an.“ Hele Selskabet begyndte ligeledes at gjøre Forestillinger. „For ikke anderledes“ — vedblev Vesset — „veed, at Fiendens Kapere snige sig omkring ved Kysterne, for at lure paa vore Koffardskibe, og Hans Majestæts Tjeneste gaaer foran Guds. Kun lystig, min Glut!“ — tilføjede han smilende, henvendt til sin kjæreste Søster, den forhen omtalte rødmsede Pige, som netop sad mellem ham og Lieutenant Grip, og som ret bønligt betragtede sin kjække Broder — „see nok hinanden snart igjen.“ — „Stille dog“ — tog Raadmanden atter Ordet og lænede sig med foldede Hænder tilbage i Armstolen, idet han rolig og tilfreds betragtede sine

Born — „lad Peter handle som han bør og kan forsvare. Om vi Alle sees igjen her, veed kun han deroppe; men med let Hjerter vil jeg i Morgen sige Dig Farvel, min Søn! thi i Dag har jeg nydt en Glæde, der kun bliver faa Fædre til Deel, og en saadan Glæde møder sjelden os Menneffer to Gange i denne Verden.“ — En alvorlig Stemning bemestrede sig Selskabet, men gjorde dog snart igjen Plads for glædeligere Tanker, da Lieutenant Grip hævede sin Pokal og foreslog en Skaal for et snarligt og muntert Gjenstyn. Hviroftede istemte Alle denne Skaal og idet Bessels og Grips Glas flirrede sammen, raabte den Sidste: „Vi mødes vel nok igjen paa den lystige Bølge, i mangen stormende Dands.“ — „Haaber det ogsaa, Kammerat!“ — jublede Bessel og trykfed hans Haand — „have vor Dandsesal der, hvor Stormens Hoboer brumme og Stykkerne spille op som Pauker og Floiter; ville der huske denne stille Hvitidsaften.“

Tilfyneladende ubekymret, men dog lidt om om Hjertet, rev Bessel sig tidlig den næste Morgen ud af sine Forældres og tilstrømmende Slægtninges Arme. Moderen smiilte gennem de salte Taarer og Mismodets Sky paa den gamle Faders Pande veg for stolt Glæde, da det skjønne Skib under de hilsende Stykkers Torden og Mandskabets Hurra, der besvaredes af de paa Bryggen forsamlede Tilskuere, forfulde Seil strog ud af Havnen. — Vor unge Helt befandt sig i en underlig Stemning; det korte, men betydningsfulde Ophold i Hjemmets venlige Kreds havde ligesom vækket ham af en vild Ruus og sære Erindringer fremstege, der syntes at blodgjøre hans kjække Aand. Med Kraft rev han sig ud deraf og kastede skarpe Blik langs den vide Horizont; thi han længtes efter Kamp, det Eneste, der atter kunde bringe hans Sind i Rigerægt og derhos føre ham nærmere hiint Maal, der som et tilfløret Billede hvilede dybt i hans Sjæl.

Men forgjæves spejdede hans Øje efter Fjenden; uden at møde den ringeste Modstand, ei engang en Storm, der kunde have ruffet hans Seil, naaede han ned til det sydlige Norge, hvor han opholdt sig en Dags Tid i Flækkersø og derpaa atter satte Seil til op imod Bergen.

Det var mod Slutningen af Juli Maaned; Solen begyndte allerede at sænke sig ned i Vest, men kastede endnu brændende Straaler paa Norges Klippekyst og paa „Løvendahls Gallei“, der for nogle lette Seil gik med en jevn Fart i nordvestlig Retning et Par Mile fra Landet. Den usædvanlige Hede og den dybe Stilhed, der hvilede over det straalende Hav, havde ogsaa inddybsket Livet i denne lille svømmende Verden. Dannende forskjellige Grupper, havde de fælgende og solbrændte Somænd strakt sig hen paa Bakken og langs Reilingen eller i Chaluppen, og selv deres, ellers udtømmelige Rigdom paa slemte og vittige Indfald syntes stoppet; tause stirrede de op i den uhyre Hvalving og deres Tanker seilede maaskee med den hvide Sommerfugl eller den eensomme Maage til fjerne Steder. Kun Ole Olsen stod lysvaagen ved Roret, som han stundom drejede en Knage frem eller tilbage, medens han med Tænderne ivrigt bearbejdede en Stump Tobak og lod Øjet fare hid og did, til Luvs og Ræ. Pludselig syntes en bestemt Gjenstand forude at fængsle hans Opmærksomhed; et skinnende hvidt Punkt kom til Syn paa Havsladens yderste Rand. Hans noget mørke Ansigt opklaredes jo længer han stirrede derud og allerede kastede han et utaalsmodigt Blik op i Stortoppen, da Udkigeren, stiondt efter hans Mening noget seent, raabte: „Halvi! en Seiler forud.“ Dette Raab, der saa pludseligt afbrød den dybe Stilhed, lød som en Røst fra Skyerne ned gennem Seil og Takkelage og havde ogsaa en lignende Virkning paa de slumrende eller dog i tause Be-

tragtninger hensejnkne Matroser. Som endnu halvt i Drømme fore de i Veiret og saae forstyrrede omkring sig; de bleve først rigtig vaagne, da deres unge Chef raft ilte frem af Kabytten og op paa Skandsen, fulgt af den temmelig langsomme Lieutenant.

„Grift, Hr. Lieutenant!“ — begyndte Bessel, efterat have holdt Rifferten et Minut for Djet — „kan lade Bram- og Bovenbramseil sættes til; have kun ringe Lustning og Dagen helder.“ Lieutenanten lettede paa Hatten, og snart bragde Baadsmandspiiben nyt Liv i Mandsskabet. Under lyftige „Dhoi“ raslede Seilene i Veiret, Binden fyldte dem og raskere begyndte Gallejen at fløve de klare, gjennemsigtige Volger. Da begge Skibene nu med de fleste Seil til styrede stik mod hinanden, hævede den fremmede Seilers Skrog sig snart heelt frem af Havet, saa at man kunde skjelne dens Udseende og omtrentlige Styrke.

„Seer Hr. Capitain-Lieutenanten det blaa Flag?“ — mælede Ole lidt ærgerlig — „det er en engelsk Drølogsmand og nok ikke af de mindste, som det lader.“ — Uden at svare rettede Bessel atter Rifferten forud; men raft rev han den igjen fra Djet, idet Blodet stød ham op i Kinderne og han raabte: „Sei, Hr. Lieutenant! tænker, vi tone et hollandsk Flag; List imod List. Skulde tage meget seil, om han ei gjør falske Signaler.“ — Et Øjeblik efter forsvandt det hvide Kors i Rødt fra Gallejens Stang og et hollandsk Flag udfoldede sig over Hækkebrædtet. Smilende tilfreds over sin unge Chefs Skarpsindighed og delende Mistanken, brummede Ole: „Hun har dobbelt Dæk og Skandse til Stormasten; det er ingen Marsunge. De fyrgetyve Stykker fører hun sagtens.“

Efter endnu engang gennem Rifferten at have iagttaget den fremmede Seiler, indsaae Bessel det Rigtige i denne

sidste Bemærkning af den gamle Styrmand; men med en dristig Beslutning vedblev han, henvendt til Lieutenanten, som nedenfor Skandsen ventede paa hans videre Ordre: „Griff der! lad Kojerne pibes ned til Stuvning! sluk Fyret i Kabysen! klart Skib!“ — Rastende af og til nysgjærrige Blik ud til den formodede Fjende, der synligt nærmede sig, adløde de rappe Sømænd i den dybeste Tausched de givne Ordre.

„Klar ved Kanonerne! Styrbordsvoagt pibes op!“ — commanderede Bessel atter; Piben skingrede gennem Skibet og hurtige Trin hørted nedenunder — „Hal Storfeilet flos! — —.“ Den sidste Commando var udført og dyb Stilhed indtraadte blandt de tætte Grupper, der indtogte Dækket, medens Gallejen standsede noget i Farten og den fremmede Orlogsmands colossale Skrog stummede frem. Saa nær stroge Skibene forbi hinanden, at man kunde skjelne Ansigtene ombord hos den tilsyneladende Engellstmand. Han syntes rede til Kamp: Dækket var ryddeligt og Dækskanonerne kastede los; meer end hundrede kraftige Sømænd kunde man tælle, foruden en Mængde Soldater, og gennem de aabne Porte skinte en Rade blanke Kanoner; paa den høje Skandse stod Chefen med sin Riffert i Haanden.

Da Orlogsmanden netop havde passeret „Løvendahls Gallei“, lod han pludselig sin hele Masse Seil falde, drejede Siden til og gennem den frembrydende Røg sufte et Par svære Rugler langsskibs agter ind over Gallejen. Knaldet rullede hen langs Norges Hjeldkyst; i det samme forsvandt det blaa engelske Flag og en svensk Gjøs kom til Syne.

„Seida, Gutter!“ — lod Bessels Stentorstemme henover Dækket — „ville vel ikke taale den Tort og flygte som Uslinger — — ville vel slaaes som Eders Chef, til sidste Skud Krudt?“ — Med et tordnuende Hurra besvarede det fremmlydbrende Mandskab denne korte Tilstale og med glæde-

tindrende Blit vedblev han: „Griff, Manne! lad falde! klar til at vende!“ — Seilene raslede ned, Roret knagede; det herlige Skib reiste sig, gjorde en lille Kreds og drejede derpaa bi over samme Boug som Fjenden; tre skarpe Skud tordnede ud over Bølgerne og det hollandske Flag veg Pladsen for det danske Blodflag. Orlogsmanden frængele lidt til den ene Side og udspyede sit fulde Lag; men Ruglerne gif for det meste væk over Dækket og pladskede paa den anden Side ned i Vandet. — „Fyr, Manne!“ — commanderede Bessel. Med lavere Sigte og derfor desto sikkrere, svarede Gallejen med det glatte Lag, saa at en Deel af Fjendens Skandseskadning borttoges.

Begge Skibene havde nu bjerget alle deres Seil og lagt sig næsten flos paa hinanden, for at kæmpe Land mod Land; der verledes Lag paa Lag og de indhylledes snart af en tæt Krudtdamp. Man saae den fjendlige Chef oppe paa Skandsen rolig uddele Ordre gennem Raaberen, da Stykkernes uophorlige Lørden overdøvede den mennefskelige Stemme; med Raarden i Haanden iilde Bessel fra Skandsen til Baffen, fra Styrbord til Bagbord og tog selv Haand i med, naar en Ordre udsortes ham for langsomt. — „Ret saa“ — raabte han i Forbifarten til en graastjægget Sømand, hvis Ansigt vi synes at gjenfjende fra Skibsbroen ved Langesund, og som netop havde affyret sin Kanon og nu hurtig stødte den næste Ladning ind — „Skud paa Skud til hun stryger — — stop der! en Kjende højere!“ — han bøiede sig, for at bringe Djet i Retning med Kanonhalsen — „nu fyr!“ — Sømanden vilde sætte Luntten til; i det samme knuste en forbisusende Kugle hans venstre Arm og borttog Bessels Hat.

„Sei der! bring ham ned“ — raabte Bessel til de nærmeste Matroser, idet han snappede efter den paa Dækket

henslængte Lunte. — „Det gaaer nok endnu, kan jeg tænke; jeg har een Arm tilbage“ — sagde den Graastjæggede og kommende sin Chef i Forkjøbet, greb han atter Luntten med den høire Haand, satte den til og Skudet dundrede løs; Forstangen derovre paa Fjendens Skib saldt strax efter ned.

„Bravt, min gamle Dreng!“ — jublede Bessel — „skal ikke glemme Dig det.“ — Med et glad Smil og et stolt Blik efter sin Chef, sank den Graastjæggede ned ved Kanonen.

Solen rullede glødende ned i Vest og sendte de sidste røde Straaler over Nordsøens Bølger, som for endnu at kaste et Blik paa Sømandenes blodige Leg; Skud i Skud dundrede Kampen fort og afbrødes kun af jublende Hurra eller vilde Skrig. Gjensidigt havde de allerede dygtigt pyn- tet hinanden; Seil og Stænger daskede om Masterne eller raslede ned paa Dækket, hvorfra en Dvæstet af og til brag- des ned i Lazarethet eller en Død heves over Bord. Den indtrædende Skumring begyndte at hylle Himmel og Hav i sit mørknende Slør og Glimtene fra de løsnede Stykker bleve klarere. —

„Nu er hun nok fjed af Legen“ — sagde Ole til sin unge Chef, som netop kom farende op paa Skandsen — „vil Hr. Capitain-Vieutenant blot see, hun sætter Bram- og Varseil til.“ — „For Djævlens! troer, Du har Ret, Ole!“ raabte Bessel — „fordømt, om den Fangst skulde gaae sløi- ten — —.“ Binden fyldte allerede den fjendlige Drags- mands Overseil og den bruste pludselig bort fra Kampplad- sen, idet den løsnede sine Jager-Kanoner agterud.

„Sei der!“ — lod Bessels Commando tordnende ned fra Skandsen — „op med Fokken! løs med Bram- og Bo- venbramsseil!“ — Baadsmandspiben sfingrede og nu først bemærkede man Fjendens Flugt. Med bedøvende Hurra iilde Mandstabet til de forfjellige Seil, der snart fore i Beiret,

og læggende sig om paa Bougen, skummede „Lövendahls Gallei“ frem gennem de, allerede fortladne Bølger, der af og til belystes af Glimtene fra det foran seilende Skibs bagerste Stykker.

„En Streg østligere!“ — raabte Bessel til Ole Olsen, som med ærgerlige Blik iagttog de fjendlige Ruglers Virkning — „maae seer at komme ud af hans Sigte og hale ind paa ham igjen. Op der med Rlyver og Forrestængeslag!“ — tilføiede han, henvendt til den forbiilende Lieutenant. Drdren adledes øjeblikkelig; Gallejen gik over Stag og faldt i Binden, der nu ved Rattens Frembrud lustedes op; som i et Bæddeløb satte den derpaa piilsnar efter Fjenden, sproitende Skummet høit foran sig og ladende en bred Stribe bag sig, der flinte gennem Dæmringen som Solv. Inden en halv Times Forløb havde den vundet Luven fra sin Modstander og brasende op for denne, der ligeledes gjorde sig færdig til en ny Kamp, opgav den sine Dverseil. Fra begge Sider lød det ud i Ratten: „Klar ved Kanonerne! fyr, Manne!“ og glimtende lyst fra Skibenes Egesider, bragde Skudene løs fra over tyve Jldsoelg paa engang. — Ratten var lys og Himlen havde hængt sine Millioner Lygter ud; paa hele det umaadelige, kun paa den ene Side af Norges Klipper begrænsede Hav opdagedes ingen anden Gjenstand end de tvende Drlogsmænd, der halvt skjulte af Rogen sloge et frygteligt Slag, som Oldtidens nordiske Vikinger, paa Liv og Død, om Seir eller Tilintetgjørelse. Skjøndt det fjendlige Skib talte ti eller tolv Stykker fleer end „Lövendahls Gallei“, blev denne dog ei nogen Hilsen skyldig og saavel begge Skibenes Chefer som Mandstab syntes lige kjække, medens Bessels yngre og maaste skarper Blik gjorde, at han kunde holde sin materiel stærkere Modstander Stangen. At Fjenden havde søgt at undflye, hid-

rørte fra en Splid, der var opstaaet blandt det af Englændere og Svenskere sammensatte Mandskab; de sidste havde allerede flere Gange været i Færd med at heise hvidt Flag, hvori de hindredes af Englænderne; en i Nærheden af Mesanmasten udbrudt Ild, der dog snart sluffedes, havde uden fremkaldt almindelig Forvirring. Nu laae de hinanden saa tæt om Borde, at Kanonernes Torden afvekslede med Geværernes Knalden, idet begge Chefer havde commanderet Soldaterne frem, for med de sikkre Smaafugler at bortpille hinandens Mandskab.

Besæl havde selv rettet et Par svære Caronader paa Dækket; de fyredes af og med et stort Rabalder styrkede Fjendens Storstang ned. Rask og høirøstet fulgte Commandoordene paa hinanden histovre og med dæmpede Udraab ilte Mandskabet hid og did. Det lustedes op fra Søen og Orlogsmanden satte atter en Deel Klude til, for om muligt ved det tiltagende Mørke ganske at stilles fra sin utrættelige Fjende. „Xovendahls Gallei“ havde faaet et Par Grundstød og lidt Adskilligt paa Næer og Takkelage; derfor besluttede vor Helt at tilstaae Svenskeren et Pusterum; han selv kunde imidlertid lade Hullerne stoppe i sit eget Skrog, faae en ny Forstang sat op og det forskudte Lougværk knobet og splidset. Dog tabte han ham ikke af Sigte; opgivende sine Underseil og med Mersseilene paa Randen, holdt han sig bestandig saa nær paa Siden af ham som muligt, for ved Dagens Frembrud at fortsætte Kampen med friske Kræfter.

Den østlige Himmel glødede stærkere og stærkere; de første Straaler af den fra de dybe Skyer fremstigende Sol traf Gallejens Mandskab forsamlet om Skandsen til Bøn. Sømanden er gudsfrygtig ombord; naar det gaaer til Slag, smelter Isen om det koldeste Hjerte, medens det sande

Mod netop vinder Styrke i Tanken om en rask og ærefuld Død efter et kort og daadrigt Liv. Virkeligt Alvor, stundom dyb Kjælelse afprægede sig paa disse senefulde Skikkelsers ellers saa barske Ansigter; knugende deres Hatte i de haarde Næver, stirrede de med tillidsfulde Blik paa den unge Chef, der lige som omgydt af den nysødte Sols Purpurglands stod hvidt paa Skandsen med foldede Hænder; eller paa det af mangfoldige Rugler gennemstødte Flag, der vejede over deres Hoveder og til hvis Vre de nu atter beredte sig til Seir eller Død; selv Ole Dlesen havde foldet sine Kæmpehænder over Rattet.

„Fred og Hæder over dem, der alt ere faldne“ — endte Bessel sin korte, i det ham ejendommelige Sprog holdte Tale — „og snarlig Helbredelse for de Dvæstede! — — Frist til Legen igjen, mine Gutter! tænker, vi have kun et Par Psalmer tilbage at synge; men hvordan det end gaaer, Hurra for vort gamle Flag!“ — Luften rystedes af hundrede Stemmer, der gjentog dette Hurra, og svingende Hattene i ilte Mandskabet fra hinanden, for i al Hast at nyde den dem tilstaaende dobbelte Hjertestyrkning og derpaa atter tage fat paa Arbeidet. —

En halv Time efter brasede begge Skibene op for hinanden og bode sig gjensidigt et tordnende god Morgen, saa Skrogene bukkede og rejede i Bolgerne og Ruglerne slog bragende ind i Planker og Master eller sonderrede Seil og Tougværk. Under jublende Hurra for hvert Lag; under ufortrøden Udførelse af enhver nok saa farlig Manøvre; under stjemtsomme, i Forbifart henkastede Bemærkninger over hinandens Anstrængelser eller over en, uden synlig Virkning bortrusende Kugle, verlede de Skud paa Skud; den Dvæstede andsede i sin Iver ei det fremstrømmende Blod for Matheden eller Døden lod ham synke sammen, og det enkelte Smer-

tensfrig overdøvedes snart af fornyet Jubel og Stykkernes Bragen — indtil Fjenden, hvis Forre-Merse- Virgine-Mesano og Blinde-Naaer lidt efter lidt vare nedstødte og hans fleste Seil sonderrevne, for tredje Gang søgte at undløbe. Som efter stiltiende Overenskomst lagde de Kæmpende en halv Kabellængde fra hinanden og nogle Timers Vaabensstilstand indtraadte, medens de jevnfides skummede gennem de, med vorende Kraft fremrullende Bølger, iilsomt udbedrede den lidte Skade og drog Omfarg for deres Dvæstede eller med korte Ceremonier begravede deres Døde paa Havets Bund. Men Stilheden afbrødes snart igjen, idet „Løvendahls Gallei“ ved en pludselig Vending løb ind paa Fjenden og sendte ham sit fulde Lag, der af denne besvaredes med lige Kraft.

Atter vare de Kæmpende indhyllede i Krudtdamp; men den voldsomme Søgang gjorde det vanskeligt at tage Sigte og mangfoldige Rugler fore uden Virkning bort over Skibenes Dæk. Bedøvende Hurra gjenlød fra Gallejens Mandskab; thi et hvidt Flag var flere Gange faret halvt i Veiret paa Fjendens Stang, men atter forsvundet, og Orlogsmændens Lag bleve fiendeligt svagere og sjældnere. Da nærmede en Kanoneer sig iilsomt til Vessel og meldte, at der kun var fire Skud tilbage for hver Kanon.

„For Djævelen!“ — udbød Chefen — „ere komne saa vidt, og dog skulde han undløbe. Men siger Intet“ — tilføjede han med højere Stemme — „kunne jo entre — — — sei, Hr. Licutenant! alle Mand op! til Dækkene!“ — Et Par Minutter efter myldrede det hele vaabendyggtige Mandskab frem af alle Ruger og svang de glimrende Dækk høit over Hovedet. Røret knagede, Gallejens Skrog gjorde en Bevægelse fra Lu-vart, duvede dybt i Bølgerne og da det hævede sig igjen, stødte Skibenes Sider voldsomt mod hinanden; men det næste Bølgeflag skilte dem atter ad.

„Med Forlov, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — sagde Ole — „det gaaer ikke; i denne Søgang knuse vi baresten hinanden.“ — Med alvorlige, næsten smertelige Blik overbeviste Bessel sig om at Styrmanden havde Ret. Dog, at Hjenden saaledes skulde slippe og maaskee fortælle, at „Lovendahls Gallei“ havde taget Flugten, det kunde han ikke taale, og da Drlogsmanden nu virkelig satte Seil til, for at benytte Djebliffet til at undkomme, raabte han: „Med med Jollen der! Trompeteren frem!“ — I en Haandevending var Jollen firet ned fra Finkenettet og besat med et Par Sømand. Ved Falderebporten ventede Bessel utaalmobig paa Trompeteren, som i al Hast pyntede sig. „Gaaer ombord hos Hjenden og beder tale med Chefen“ — sagde han — „hilser ham fra Capitain-Lieutenant Bessel, som commanderer Hans Danske Majestæts Fregat „Lovendahls Gallei“, at det gjør mig ondt, jeg nu maa lade ham gaae, da min Munition er forskudt; men om han en anden Gang vil lade sig finde her i Farvandet, naar jeg har hentet Krudt og Rugler. Nu afsted! — — dog, stop!“ — raabte han efter Trompeteren, som allerede steg ned ad Falderebet — „kan sige Capitainen, at da han har flaaet fra sig som en brav Sømand, gad jeg nok tale et Par Ord med ham; om han kanstee paa Vresbord vil stige ombord paa Gallesjen.“ —

Gjennem den hule Sø gled Jollen og op ned ad Bolgerne henimod Drlogsmanden, som imidlertid atter lagde bi, for at modtoges Budskabet; i dyb Taushed imødesaa Mandskabet Udsaldet af denne sære Sendelse, medens Stykkerne taug og Krudtdampen som lette Skyer seilede over til den fjerne Kyst. Efter et Kvarteers Forløb saae man Trompeteren stige ned igjen i Jollen, der gynge tilbage til Gallesjen, og Meldingen lød: at Drlogsmanden, der var et i England kjøbt Krigsskib, førte otte og tyve Stykker, med en Besætning af halv-

andet hundrede engelske Matroser, foruden en Deel svenske Sømand; den engelske Capitains Navn var Bactman; han bad ligeledes den danske Capitain-Lieutenant at gjøre ham den Ære at komme ombord til ham. Endnu var Trompeteren ikke færdig med sin Melding, da den fjendlige Chef saaes stige op til Skandsen, hvor han lænede sig ud over Galleriet og gjennem Raaberen lod hans Stemme: „Sei der! Hr. Capitain-Lieutenant vilde opgive sin Fok paa Cavalier-Parol, saa kunde man jo tale sammen.“ — Efter nogen Betænkning gav Bessel Ordre til sin Lieutenant; Fokken blev hurtigt hjerget og med en langsom Bevægelse nærmede Skibene, der for et Øjeblik siden kæmpede om Seir eller Død, sig fredeligt hinanden. Gjennem Raaberen henvendte nu den danske Skibschef Ordet til Englænderen: „Hr. Capitainen maatte kanstsee have noget Krudt at laane os, saa kunde vi med det samme afgjøre hele Regningen.“ — „Med Fornøjelse, hvis vi havde mere tilovers end I, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — svarede Englænderen og idet han hævede en Pokal høit i Veiret, vedblev han: „Jeg drikker en Skaal for min tappre danske Fjende og for hans hæderlige Flag — —.“ Paa et givet Blik hentede Lieutenanten i al Fart Flaske og Glas; hævende ligeledes Pokalen høit, gjenmælede Bessel: „Takker skyldigst og kommer iligemaade en Skaal for Englands og Sverrigs tapprer Søgutter og for det svenske Flag!“ — Fra det fjendlige Skib tordnede et syv Gange gjentaget Hurra, der af Gallejens Mandskab besvaredes med trende. Cheferne tomte Glassene og kastede dem over Hovedet ud i Søen. Hilsende derpaa ærbødigt hinanden, traadte de tilbage; Baadsmandspiberne sfingrede paa begge Sider; Sømandenes lystige Haløi gjenlød, og pyntende sig med alle Klude — dette i Ordets retteste Forstand; thi næsten alle Seil vare sonderrevne — styrede Orlogsmændene fra hinanden, det svenske Skib til

Göthenborg og „Löwendahls Gallei“ ind til det sydlige Norge, hvor Bessel kort efter modtog Ordre, ufortøvet at begive sig til Kjøbenhavn. —

Et Uveir syntes imidlertid lidt efter lidt at have samlet sig over vor Helts Hoved og nu med al Magt at ville bryde løs. Han var en Torn i Dinene paa sine Eigemænd, da han ved Kjækhed og Daad fordunklede dem alle, og de Store habede ham ogsaa; thi ved sine forvovne Angreb og det i Almindelighed over al Forventning heldige Udfald gjorde han stundom en Streg i deres fine, forsigtige Politikk, som, saa at sige, deres langsomme Planer i Forskjøbet og aabnede derved ikke sjelden Dinene paa Fjerde Frederik om hvad man kunde udrette, naar Mod og Snille blot vare med. At han havde tilstrevet Göthenborgs Commandant nogle fornærmelige Breve — paa Hjemvejen fra Amsterdam med Rossardislaaden havde han nemlig sendt General Mörner endnu en Skrivelse af lignende Indhold som den tidligere omtalte — at han usorgsamt havde ladet sig overliste af de tvende svenske Drlogsstibe udenfor Binge og efter første Gang at være sluppen derfra, atter bandt an med dem og nær var bleven stukket i Sænk; at han nu endelig havde indladt sig i Kamp med sin Overmand, det engelske Krigsskib, og paa en saa æventyrlig Maade taget Afsked fra Capitainen, uden at gjøre det yderste Forsøg paa at entre, alt dette var med mange Tilfætninger blevet forebragt Kongen og bevægede omsider Hans Majestæt til at paabyde en Krigsret nedsat over Helten.

Uforsagt gik Bessel dette Uveir imøde; han havde været saa forsigtig, hver Gang han gjorde Indberetning til Admiralitetet, da ogsaa at tilmelde Kongen det Foresaldne, hvem han ligeledes havde oversendt Afskrifter af Brevene til General Mörner; desuden vidste han, at et Par af Bisidderne i Riksen bare Hjertet paa det rette Sted, ligesom han selv. — Da nogle tilsyneladende Venner ved hans Optræden i Kjøben-

havn traf paa Skuldbrene og beklagede, at han allerede var fældet i de fleste Admiralers Mening, sagde han leende: „Oho! tænker, det har ingen Nød; maa først komme til Orde. Forstaae det ei, disse Herrer; ere commissariatsvante; men jeg er bolge- og stormvant.“ — At slige Yttringer atter kom for de mægtige Herrers Dren, er ligesaa rimeligt som at det ikke klang godt, og Fiskalen nedlagde ogsaa Paastand om, at Søhusaren skulde idømmes en klæffelig Mult og degraderes indtil han lærte bedre Sømændskab. Herpaa gav Bessel et kort og syndigt Svar, idet han, efterat have godtgjort sit ulastelige Forhold i samtlige anførte Tilfælde, yttrede, at Fiskalen fortjente en alvorlig Trettesættelse, efterdi han dristede sig til at nedlægge saadan Paastand, da han dog havde forholdt sig som en retsaffen og nidkær Officeer, samt at han tovertimod ved sine Bedrifter havde fortjent yderligere Forfremmelse, for at ikke Sømænd af hans Tænkemaade i Fremtiden skulde affrækkes fra at forsvare sig som brave Gutter.

General-Admiral Gylденløve paatog sig at forebringe Hans Majestæt Forhørets Udsald. Bessel kaldtes op paa Slottet og i en stor Forsamling, hvor de fleste med stæve Blik betragtede den usorfærdede Sømænd, erklærede Kongen ham fri for al Skyld, yttrede sin Glæde over at have en saa nidkær og kjæl Officeer paa sin Flaade og lykønskede ham som virkelig Capitain i Søetaten.

Syvende Capitel.

Den 19de Marts 1715 kom Carl den Tolvte fra Tyrkiet tilbage til Stralsund, efter i en Tid af fjorten Dage, til Hest

at have tilbagelagt 280 Mile, og Krigen blussede atter op over hele Norden. Denne æventyrlige Konge, der brændte af Hævnlyst, vilde nu tugte alle sine Fjender og meente at hans blotte Nærværelse var nok til at fornøje de svenske Vaabens vindende Glands. Uden at lade sig rokke af Forestillingen om det tomme Skatkammer, det udpiinte Land, den ødelagte Flaade og den til nogle tusind Veteraner sammensmeltede Hær, sendte han en kort og bestemt Ordre til sit Rigsraad, at det ufortøvet skulde hverve en ny Armee og udruste Flaaden, medens han lod Stralsund og Indløbet til denne Søstad befæste og opkaste Batterier paa Rygen; i Forbigaaende erklærede han ogsaa Preussens Krig.

Som en Lynstraale slog denne Efterretning ned i Nordens Cabinetter; Fyrsterne trykkede de gyldne Ringe fastere om Panden og sluttede sig tættere sammen, for med forenet Kraft at møde Stormen. Forholdene havde imidlertid forandret sig: ved Dronning Annas Død blev Churfyrsten af Hannover Konge i England, og da Carl den Tolvte lovede den Stuart'ske Prætendent Hjælp, blev han en erklæret Fjende af Europas mægtigste Søstat; Georg den Første sluttete et formeligt Forbund med Danmark, medens Holland lovede og ærligt holdt Neutraliteten. Ludvig den Fjortendes Død stillede desuden Sverrig ved en mægtig Allieret; Østerrig drog sig udmattet tilbage fra Krigens Skueplads, og da Czaren af Skræk over sin frygtelige Fjendes Opstandelse fra den, som han havde haabet, sikre Grav i Tyrkiet, nu gjorde alvorlige Anstalter til omfider at opfylde sit, Danmark givne Løfte om Hjælpetropper og da Preussen ligeledes beordrede sine Batalioner op mod Norden, stod Carl den Tolvte pludselig ligeover for det kampfærdige halve Europa. Men for den øvede Politikers skarpe Øje opløste disse Uveirshyer sig i lette Taager; thi hver af de truende Herskere var kun med Hen-

syn til sine egne Besiddelser Sverrigs Fjende, og vare disse Besiddelser udenfor al Fare, da traf han sig snild tilbage, idet han blot holdt et vaagent Øje med, at ingen af hans Allierede blev for mægtig. Kun Frederik den Fjerde blev sin sædvanlige ærlige Politik tro — en Ærlighed, der i de kommende Tider, da den grændsede til Genfold, kom Danmark dyrt at staae. Samvittighedsfuld opfyldte han de Tractater, som Europas rænkesfulde Cabinetter havde foreslaaet og som hans egne samvittighedsløse Ministre havde forledt ham til at indgaae. Opbydende sit lidende Folks hele Kraft, udrustede han atter en mægtig Flaade og drog med Kjernen af sin, 70,000 Mand stærke Hær ind i Pommeren, hvor preussiske og sachsiske Tropper forenede sig med ham. Stolte Drømme om Erobringer og Hæder forebavede ham; saae han sig dog selv i Spidsen for et mægtigt Forbund, hvis Djemeed intet andet kunde være end at bekæmpe Sverrig og dele dets bedste Provindser. Men omtaaget af disse Drømme, saae han ikke, at de mægtige Allierede stedse holdt sig tilbage, naar det stundede til Kamp, og at de lode Danske og Svenske ene kæmpe, for usvækkede at gribe efter Byttet, naar først Nord- og Østersøens gamle Herrer havde brudt hinandens Kraft. Hverken de engelske, russiske eller hollandske Krigsskibe, der skareviis krydsede om i disse Farvande, deeltog i Søbataillerne; som Tilskuere holdt de sig i besteden Afstand under Kampen, for efter denne at optræde som bydende Mæglere. Naar vi altsaa i det Følgende omtale de frigsforende Magter, forstaae vi derved kun Danmark og Sverrig, og kun danske og svenske Navne glimre i denne Krigs Annaler. Men Danmarks Hensigt med hele Tiaarskrigen, nemlig ved Skaanes, Hallands og Blekingens Gjenerobring at blive Herre over Sundet og folgelig over Østersøen, streb mod samtlige søfarende Nationers Interesse; derfor blev enhver

tillkæmpet Seir unyttig; de af Frederik den Fjerdes Ministre, der gjennemfsuede Forholdene og frimodigt fraraadede flige Erobringsplaner, faldt i Unaade og forlode den politiske Skueplads, saasom Holsteen og Lente, medens de mindre skarptsynede, der ivrigt pustedes til Krigens Flamme, navnlig Wibe, forbleve paa deres Poster indtil Enden. I den danske Marine treffe vi i dette Tidrum Navne som Gyldenløve, Sehested, Trojel, Raben, Juul, Gabel, Jülicher, Bille, Raas; Feldtherrer som Deviz, Scholten og Løvenørn optraadte med den danske Armee i Pommern. I den svenske Hær var Carl den Tolvte nu selv igjen Sjælen; General Dücker forsvarede Stralsund, medens Løvningerne af den store svenske Flaade commanderedes af Wachtmeister, Löwenhaupt, Sparre og Bülster.

Da Rygtet meldte, at de Svenske opbode Alt, for i Aar at være tidlig i Søen og med en saa stor Magt, at de kunde holde Farvandet ryddeligt, især mellem Cimbriskshavn og Rygen, gif Schouthynacht Gabel i de første Dage af April under Seil fra Kjøbenhavn med otte Drlogsflibe og et Par Fregatter. Som om et heldigt Udsald var afhængigt deraf, bad han trængende at faae „Löwendahls Gallei" med til Jagtflib; lig et heldigt Barsel klang jo dette Navn i hver Somands Øren og selv den stolteste Escadrechef spaaede sig Ære og Lykke af at see hiin driftige Krydser i sit Kjølvand eller forud; i det mindste skulde Fienden da ikke lettelig overrumple ham. Fregatten „Bindhunden" sendtes derfor iisomt afsted til Nordsøen, for at opsoge vor Helt, som allerede fra Nytaar af havde været paa Farten under de svenske Kyfter og hjembragt mangan vigtig Esterretning og Prise; men da han derpaa var indkommen med en frimodig Begjæring om at faae større Commando i Nordsøen, havde et overvejende Parti i Admiralitetet, der forargedes over den

unge Mands Driftighed, over Hals og Hoved beordret ham op til Norge med Transporter, for at blive af med ham. I Laurvigen traf Budskabet ham; glad over den nye Bestemmelse og over Udsigten til en større Kampplads, satte han atter Seil til og streg gennem den pibende Foraarsstorm ned til Sundet, hvor han ved Ankomsten til Kronborg foresandt den bestemte Ordre, uopholdelig at støde til den østersøiske Flaade.

Med sin Escadre havde Gabel imidlertid krydset omkring mellem Bornholm og Nygen, uden at høre eller spørge til Fjenden, som man dog vidste var stukken i Søen; alle udsendte Speidere kom tilbage med uforrettet Sag. I Nærheden af Moen indhentede Bessel Escadren og hilste Schoutbynachtens Flag med fem Skud. Han fik strax Befaling at gaae ned mod Travemünde, for om muligt at skaffe Efterretning om den fjendlige Flaade, medens Gabel blev liggende for Anker. Som om Lykken ei kunde blive kjed af at følge ham, fik han endnu samme Aften Nye paa et af de svenske Drlogsstibe, som han i Forening med Fregatten „Højenhals“ forfulgte indtil det i Nattens Mørke undkom. Med denne Efterretning vendte han tilbage til Flaget, og da Capitain Sivers paa Fregatten „Raa“ til samme Tid opbragde et lybst Skib, hvis Besætning bekræftede Fjendens Ophold i Farvandet, besluttede Schoutbynachten at gjøre sig færdig til Kamp; han udstedte de fornødne Ordre med Hensyn til Skibenes indbyrdes Signaler og affendte atter „Løvendahls Gallei“, for under Fjermern nærmere at bespeide Fjendens Styrke og Stilling. —

Om Eftermiddagen den 24de April belyste den usædvanligt varme Foraarsol et interessant Syn paa den saakaldte Colbergerhede, Farvandet mellem Holland og Fjermern. For en laaber Bramseilskuling af Sydvest gik de danske Dr-

Iogsmænd for deres fleste Seil ned mod den opbrændte Fjende. Rejende i de langsomt fremvæltende Bølger, toge de mægtige Skibe med de høje, svejende Spiir og den uhyre Masse skinnende hvide Seil sig virkelig ud som en Skare Kæmpe-
 spaner; som om de havde røde og hvide Silkebaand om Halsen, bølgede de skønne Flag fra Stang og Fortop, medens Bimlerne snoede sig hen under de lette Skyer. Af og til løsnedes et Skud fra det midt i Halvkredsen seilende Linieskib „Prinds Christian“; paa dettes høire Floi til Styrbord gik Orlogsskibene „Prinds Wilhelm“, „Volland“, „Island“ og „Prinds Carl“; paa dets Bagbordside „Delmenhorst“, „Nældebladet“ og „Fyen“. En halv Miils Bei Nordvest forud seilede „Prindsesse Sophie Hedevig“ frem, et Orlogsskib paa 74 Kanoner, der forte det svenske Schoutbynachtsflag; paa dets høire Side gik „Sydermanland“, paa dets venstre „Götheborg“ og „Nordstjernen“, det sidste paa 84 Kanoner. Paa Fjendens Floje krydsede et Par svære Fregatter, „hvide Drn“ og „Falken“; inde ved den holsteenske Kyst brændte et dansk Krigsskib, som Svenskerne havde taget, men nu stukket i Brand, da der ei var Tid til at tænke paa Priser. Noget tilbage, nærmere Fehmern, saae man en smuk Fregat med smaa Slag gaae frem og tilbage, som om den utaalmelig ventede paa Slagets Begyndelse og hagede efter at deeltage deri. Selv paa den roligste, den ligegyldigste Character maatte dette Optrin gjøre en imponerende Virkning: de stolte Bygninger, der bare saa mange skjæffe, kraftfulde Mænd og styredes af Kjæthed og Forstand; men hvorhen? til rasende Strid og indbyrdes Ddelæggelse. Hvidelig Stilhed syntes at sænke sig over Skuepladsen, medens hine Tusinder paa de svømmende Planker opsendte ivrige Bønner — om blodig Seir over deres Brodre.

Nu dundrede de første skarpe Skud ud over Havet og Blodslagene fore op i Mastetoppene; Skibene havde nærmet sig paa Stubvidde og brasede op for hinanden, idet de fleste svære Seil raslede ned. Ved dette Signal afbrødes Stilheden pludselig af de svingrende Baadsmandspiber, af Chernes hurtige Commandoraab og derpaa af hundrede Jldsvælgs rystende Torden. Det var Drlogsskibene „Lolland“ og „Island“; de lagde sig om Siderne af den svære Tre-dækker „Nordstjernen“, som med sit fulde Lag over og under svarede dem, og i samme Øjeblik drejede „Prinds Christian“ bi over samme Bøug som „Sophie Hebevig“ og begge Schoutbynachterne sendte hinanden en knusende Hilsen. Som oven berørt, var den danske Escadre stærkere med Hensyn til Skibenes Antal; men de svenske Drlogsmænd vare langt sværere og førte et ulige større Antal Kanoner. Følgen heraf var, at de kæmpende ingenlunde dannede en sammentrængt Masse, hvor hver Chef søger sin bestemte Modstander; Kampscenen afviklede derimod hvert Øjeblik, idet Skibene manøvrerede frem og tilbage, for at stifte Modstander, eller for at komme hinanden til Undsætning og i Forbifællingen sende Fjenden et Lag, helst langskibs, agter eller forind. Efter en Times Kanonade vare imidlertid de svenske Skibe saa pyntede, at de med deres sonderrevne Seil og overfludte Tougværk øjensynligt havde Bæmselighed ved at manøvrere, og af de danske, rigtignok ogsaa meer eller mindre medtagne Drlogsskibes tiltagende Kanonild og deres Besætningers Hurraraab, der overdøvede de Døvesteds Skrig, kunde man ahne, til hvilken Side Dagens grusomme Lykke vilde helde. Men vi ville gaae ombord paa den lille Fregat, der saa urolig krydser omkring de kæmpende. Som man vel kan tænke, stode dens Stykporte paa viid Gab; med brændende Lunter vare Kanonererne posterede ved deres Kanoner og

hver Mand var paa sin Post, for ved første Bink at tage Deel i Arbeidet. Oppe paa Skandsen stode tvende unge Officerer og fulgte med begejstrede Blik Slagets Gang. Det var Capitain Vessel og Lieutenant Ferro, en behjertet ung Mand, som vor Helt nylig havde faaet ombord tilligemed et Par Kadetter.

„Et herligt Syn!“ — udbrod Vessel — „vilde blot ønske, vi snart kom med — — lad falde! om med Roret!“ — afbrød han sig selv og Gallejen gik atter over Stag — „der stryger Schoutbynacht Wachtmeister ned ad Linien — — for Djævelen! skulde dog ikke lykkes ham at bryde igjennem.“ — „Nu faaer han det“ — kaldt Lieutenant Ferro ham i Ordet — „vor Schoutbynacht spærrer ham Besen.“ — Grev Wachtmeister søgte virkelig i dette Djeblik at gjennembryde de danske Orlogsmænds Linie; men „Prinds Christian“ drejede ham Siden til, frængebe over paa den anden Bøug og et frygteligt Lag bruste ind over det svenske Skib.

„Nu drejer han af og gaaer over Stag; frygter, han slipper dog igjennem“ — raabte Vessel og gjorde en heftig Bevægelse med Armen — „for Djævelen! veed dog, vor Schoutbynacht har Mandskab nok; kunde lægge klos paa og entre, saa var Legen ude.“ — „Se blot „Nordstjernen“ — vedblev Ferro — „det er et pragtfuldt Fartoi; det holder tre af vore Orlogsskibe fra Halsen.“

„Med Forlov“ — mælede Ole, som med uforandrede Miner iagttog det svenske Schoutbynachtskibs Manøvrer — „hun undløber ikke dengang; hun har faaet for mange Grundstud og har ikke et heelt Tong meer til at hive de Lasen i Veiret med, som hun har tilbage af sin Pynt. Seer Hr. Capitainen den Galle histude, der lister sig over til os?“ — tilføjede han, pegende ud paa en Baad, der for fire Arerer kjød frem af den Røgsky, hvori Skibet „Prinds Christian“

netop var indhyllet — „nu faae vi vel Lov at brænde løs.“ — „Kan jeg lide, min gamle Dreng! Du passer bedre paa end Din Chef“ — lo Bessel — „sei der, Kadet Bodros!“ — raabte han derpaa ned fra Skandsen til en puur ung Mand, der lænede sig ud over Reilingen og med levende Gebærdespil underholdt sig med sine Kammerater — „prei Jollen histude! — — lad falde! Styrbord med Roret!“ — Joffen raslede ned; Gallejen gjorde en Bending og standsede i Farten, medens Jollen strøg ind under dens Gilling. Paa Falderebet modtog Kadetten et Brevskab, hvormed han tilte op til sin Chef. Denne rev Ordren op og gennemløb den, medens det fremtrængende Mandskab med spændte Miner betragtede ham. — „Frisk, Gutter! til Kanonerne!“ — jublede han — „op med Klyver og Forrestængestag!“ — Baadsmandspiben skingrede allerede og med rasende Jver soer Mandskabet fra hinanden, hver til sin bestemte Post. Gallejen saldt i Binden, Blodslaget udfoldede sig fra Toppen og raft fløi den ind i Kampens Arm. —

„Komme til at omgaae Fjenden“ — sagde Bessel, som efterat have gjort en Runde i Fartøjet, for at overbevise sig om at Alt var i Orden, atter steg op til Skandsen — „Ordren lyder paa, ufortøvet at angribe „hvide Drnen“ og stække dens Binger.“ — „Den flyver temmeligt sikker inde under de vældige Euaners Kanoner“ — bemærkede Ferrø smilende — „men maaskee har den sparet sine Kræfter til os. Det var ellers en vakker Modstander og kunde blive en stolt Prise.“ — „Et Tag i Joffen derhenne og lad Stagseilene sættes til!“ — commanderede Bessel, idet han med skarpe Blik iagttog Farten og de tordnende Drlogsskibes Manøvrer. Lieutenanten lod Ordren gaa videre; for den vorende Seilmasse bøjede Gallejen sig snart til den en Side og fløvede med forstærket Fart Bolgerne, for at naae

endnu fyrede de danske Lag paa Lag. Schouthynacht Wachtmeister, som flere Gange forgjæves havde forsøgt at bryde igjennem, for at vinde rum Sø, gav nu sin Escadre Signal at holde af fra Fjenden og under Nattens Skjul at bringe Skibene, der snart lignede Brag, ud af Jlden, overladende det til Tilfældet at finde videre Redning, maaskee gjennem det lille Belte. Da Schouthynacht Gabel var sikker paa, at den fjendtlige Escadre ei kunde komme langt med sine sonderrevne Seil og knuste Master, lod han den uhindret flygte, gav sine Skibe Signal til at holde inde med Jlden og kaldte Skibscheferne om Bord, for at raadslaae om de næste Forholdsregler. Bessel fik imidlertid Ordre at holde Vagt mellem begge Flaaderne indtil Dagens Frembrud og at holde vaagant Dje med den fortoivlede Fjende.

Natten var klar og smuk; en jevn sydsøstlig Vind krusede Bølgerne og fyldte Seilene paa „Löwendahls Gallei,“ som krydsede frem og tilbage mellem den holsteenske Kyst og Volland. Bessel benyttede Tiden til at lade Taffelage og Stænger udbedre og med nye Talgproppe og Blyplader stoppe de Grundstud, Skroget havde faaet i den morderiske Kamp. I Forbifarten opdagede han af og til gjennem Natkikkertten de svenske Delogsmænd, der adspredte sig i forskjellige Retninger og kun stræbte at komme fremad med de faa Seil, de endnu kunde bruge.

Just da de første Purpurstraaler tegnede sig paa den østlige Himmel, gik Gallejen ved Langelands Pynt over Stag og vendte atter vestlig over. Et Skib kom den imøde for fulde Seil og gientjendtes snart at være Fregatten „Raa,“ der ligeledes gik paa Nattevagt og hvis Chef, Capitain Sivers, gjennem Raaberen prejede „Löwendahls Gallei,“ for at spørge, hvordan det stod inden Borde.

„Takker, Kammerat! upaaflageligt“ — svarede Bessel — „har faaet et Par Huller i mine Seil; men forstaaer mig paa Skræderiet og har stoppet dem igjen, ligesom de Par Skud, Fjenden gav mig mellem Vind og Vand. Hvordan maatte det ellers staae med dine Klude? Har sagtens havt en brav Dyst?“ — „Det har intet at betyde; jeg venter blot paa Solen, for ret at see hvad Fjenden bestiller. Jovrigt har jeg ingen ilde Ahnelser havt og haaber endnu denne gang at vende heelt kendet hjem til min lille Gjertrud.“ — „Ei, havde nær glemt det, at Du er bleven Egtemand siden hiin Aftenstund udenfor Vesterport. Lykønsker Dig ret af Hjertet, Kammerat! venter at blive indbuden til Fadder ved næste Leilighed — — oho! see der“ — afbrød han sig selv og lod Raaberen synke — „stryger ikke en af Fregatterne astid histude! god Fart, Kammerat! maa vel paa Jagt —“ tilføiede han gjennem Talerøret og vendende sig rask om, raakte han ned: „Sei der, Hr. Lieutenant! lad alle Klude sættes til! klar ved Kanonerne!“ —

Hele Mandskabet kaldtes nu fra den korte Hvile op paa Dækket; snart slagrede det ene Seil fra Ræerne over det andet og fyldtes af den friske Morgenvind. Gallesjen lagde sig om paa Siden og knibende tæt op til Binden, der var gaaet østlig om, banede den sig en iidsom og stummende Vej gjennan de modstræbende Belger, da det nemlig var Nordenvarde. „Raa“ satte ligeledes Seilene til og styrede hen i samme Retning, men maatte snart sække agterud for den langt skarpere seilende Gallei. Jagten gjaldt Fregatten „hvide Drn,“ som netop til rette Tid var bleven bemærket af Bessel, da den i den noget disede Morgenluft vilde liste sig forbi, for at undkomme gennem lille Belt. Den var imidlertid en god Seiler og var saagodtsom uskadt sluppen fra Gaarsdagens Bataille, hvori den liden eller ingen Andeel havde

taget. Saa snart den mærkede, at den var bleven seet og at begge Bagstribene begyndte at jage, pyntede den sig med sin hele Masse af Seil, og efterat alle tre Skibe en halv Limestid havde ladet staae til ned imod Veltet, var „den hvide Drn,” som fra Begyndelsen af havde Forsprunget, i Spidsen, „Lovendahls Gallei” en Miilsvei bagefter og „Raa” atter en Fjerdingvei agterud for denne. Men med Snildhed havde Bessel strax holdt sig saa tæt op til Binden som muligt; han stolede paa sin Galleis fortreffelige Egenstaber som Seilskib og haabede endda at vinde Luven fra „den hvide Drn,” for derpaa med desto større Kraft at benytte den for ham søjeligere Bind, naar han gjorde en Vending over mod Vest.

„Har jeg ikke spaaet Eder det, Hr. Capitain! at det endnu vilde blive en stjern Prise” — sagde Lieutenant Jarro — „men bide fra sig vil han sikkert, hvis jeg ellers hjerder Capitain Prinz ret.” — „Haaber jeg ogsaa” — svarede Bessel leende — „kunde jo ikke bruge Prisepengene, naar ingen Tre fulgte med.” — „Hr. Capitainen har vel ogsaa hørt, at Svenskeren hithenne skal have gjort det Veste at tage „Lovendahls Gallei,” ligesom han tog „Heiren” og „sorte Drn?” — mælede Ole, idet han med begge Næver græb fat i Rattet; thi Gallejen begyndte at arbejde lidt i den tiltagende Strømning — „for Næsten er det en dygtig Karl, som nok er værd at slaaes med.” — „Saae at see hvad han duer til” — vedblev Bessel som før — „ville dog rappes om hans hvide Ham; gad nok sidste engang — — oho! vinde nu Luven” — tilføjede han, da den stærkt frængende Gallei i det samme løb op i Linie med „den hvide Drn” — „kunde vel nu holde et Par Streger af og hale ind paa ham. Trist, Hr. Lieutenant! lad Læseilene sættes til, forneden og foroven — — sei der, Rødet Vodorf! Kap Chaluppen fra Skibet! standser kun Farten; kan sende et Par

Mand ned i den." — Raff sloi Raderen agterud med en Dre i Haanden; paa hans Bink lode tvende Matroser sig fire ned i Fartøjet; med et kraftigt Hug kappede han derpaa Touget og saa hurtig var Farten, at Chaluppen syntes piilsnar at ile tilbage. Baadsmandspiiben skingrede; Gallejen faldt af og rettede sig i Beiret; for den større Masse Seil, der øjeblikkelig fyldtes af Vinden, gik den med voxende Hurtighed fremad og nærmede sig snart Fjenden paa Skudvidde, medens „Raa“ endnu var langt tilbage. „Den hvide Drn,“ hvis Chef ei turde efterligne sin Forsølgers Manøvre, af Frygt for de ikke langt fjernede Grunde mod Vest, fortsatte sit Løb i uforandret Retning og Capitain Prinz haabede endnu at affkrække Fjenden ved sit større Antal Kanoner. Det glimtede fra hans Styrbord, og i det Øjeblik, da Solen straaledede frem af de østlige Bolger, knaldede en halv Snees Stykker løs; men Ruglerne gik bort over Gallejens Dæk eller faldt ved Siden af i Vandet. Uden at besvare denne eller de øvrige raff paa hinanden følgende Hilsener, forcerede Besfel med flere og flere Seil, indtil han kom paa Siden af Fjenden, som nu ei heller var seen med at sende ham sit hele Lag.

„Fyr, Manne!“ — gjenlød Besfels Commando, idet Gallejen strog tæt ind paa „den hvide Drn,“ og det glatte Lag tordnede løs; bragende slog Ruglerne ind i Skrog og Master; Stænger og Tongværk styrtede ned paa det fjendelige Skib.

„Styrbord med Roret! lad Joffen falde!“ — vedblev Besfel. Ole her Rattet om, Seilene raslede ned; Gallejen gjorde en Bending og læggende sig med Bred siden for „hvide Drns“ Bugspyd, affhjar den ham Bejen; et nyt Lag susse knusende ind over dens hele Dæk langskibs og en tæt Røg indhyllede begge Skibene. I det samme løsne den frem-

brasende „Raa“ sine Stykker; Baadsmandspiben hørtes tydeligt paa det fjendlige Skib. Rogen fordeelte sig i næste Minut og allerede havde „hvide Drn“ drejet af og satte nu alle Seil til, som den med fuld Virkning kunde bruge i denne Retning. Dette Udfald af den korte Kamp forandrede paa engang Sagernes Stilling. Bessel gjættede hvilken Beslutning „hvide Drns“ kække Chef havde taget, nemlig heller at sætte Skibet paa Land end at give sig, og dette stræbte vor Helt nu at forebygge, idet han bedækkede sine Master lige til Toppen med Seil og holdt saa nær ind mod Land som Grundene vilde tillade, for atter at affjære ham Bejen og ved Entring tage ham heel og holden. Men da der kun var et Par Miil til Kysten, mislykkedes denne Plan; Afstanden var for kort til at Gallejen, som gjorde en ikke ubetydelig Omvei, tids nok kunde komme op og lægge sig mellem Grundene og den flygtende Fjende; for ikke selv at løbe paa Land, maatte den holde af og indskrænke sig til at følge efter, dog i nogen Afstand, da Fjenden uophorlig fyrede agterud.

Solen stinte nu klart og gennemtrængte snart den disede Luft; Taagen, der hidtil havde ruget over den vestlige Synsfreds, steg i Beiret og et sælsomt Syn viste sig for Seirherrerens Dine. Ved Bøld paa den holsteenske Kyst, halvanden Miil fra Frederiksort, laae de fem svenske Kæmpestibe med Forstævnen op paa Stranden, tildeels i en heldende Stilling; de stolte Master syntes med deres smækkre Spiir at rage langt ind i Skyerne, medens Binden drev sit Spil med de sonderfludte Seil og Tong, der daskede mod hinanden. Endnu engang bragede „den hvide Drns“ Jagerkanoner agterud og for fulde Seil løb den lige ind mod den temmelig høje Sandkyst; den hestige Strømning løftede Skroget i Beiret over de første Grunde; sturende hen ad Sandet, pas-

serede det næsten Schouthbynachtskibet „Hederig Sophie“ og med et voldsomt Ruff standsede det pludseligt agter om samme.

„Tænker, han bliver nok liggende der for Anker til vi komme igjen“ — sagde Vessel og overdøvende sit Mandsskabs Hurraraab, commanderede han: „Klar til at vende!“ — Paa Baadsmandspibens Lyd sank den hele Masse Seil; Gallejen halsede rundt; Rlyver og Stagseil flagrede ud fra Ræerne og sattes til; Skibet faldt i Vinden og sjerneede sig puiisfnar fra Vdelæggelsens Skueplads. Efter en halv Times Fart dagedes den danske Flaade op; med Mersseilene paa Randen styrede den i Slagorden vestlig over. Vessel lod nu løsne sex Kanonskud som Signal for Schouthbynacht Gabel, at de sex Drlogsskibe vare løbne paa Stranden, og strax efter atter fire Skud som Signal at paastynde Farten. Derpaa gif Gallejen over Stag, satte alle Seil til og nærmede sig snart igjen Völck.

„For Djæveln! troer, de ere høihjertede nok til at odelægge os Priserne“ — raabte Vessel og pegede over paa de landsatte Skibe, hvor en Stormast netop segnede for Mandsskabets Dreslag — „et Tag i Jof og Bramseil der! frist, Gutter! maae stynde os.“ Et Par Skud dundrede løs fra „Nordstjernen“ og Ruglerne borede sig ind i det ved Siden af liggende Schouthbynachtskibs Skrog. — „Dho! ville selv give sig Grundskud og have dog sat det hvide Flag op“ — vedblev Vessel og gjorde, som han i heftig Sindsbevægelse gjerne plejede, en Bevægelse med Haanden i Luften — „hal Storseilet klos! Styrbord med Roret! lad falde der!“ — tilføjede han med højere Røst. Kun en Kabellængde fra den yderste Grund standsede Gallejen i Farten og lavede hen ad Kysten. Paa givne Ordre firedes Jollen ned; Vessel greb Lieutenant Ferro convulsivt i Armen og uden at vende Blikket fra Kysten, sagde han: „Hr. Lieutenanten har

at gaae ombord paa Schoutbynachtskibet og melde Grev Wachtmeister fra mig og i Schoutbynacht Gabels Navn, at hvis han ødelægger sine Skibe, saaer ingen svensk Mand Pardon; rap Jer, unge Herre!" — Rask tilte Lieutenanten ned ad Falderebet, Jollen stødte fra og Sømandene halede ud af alle Kræfter; de havde hørt Ordren og sølte, at en Flaades Tilintetgjørelse eller Erobring var afhængig af deres Mæretag.

Gjennem Rifferten betragtede Vessel imidlertid det svenske Schoutbynachtskib; med bankende Hjerte saa han Folkene lade Dækskanonerne, formodentlig for at give Sidemandene Grundskud; han saa en Skare Sømand svinge Ørerne, for at kappe den sidste Mast, og han troede at høre Slagene. Da løb Jollen ind under Skibet; Mandskabet trængte sig til Reilingen, medens Lieutenant Ferro steg op gennem Falderebsporten. En hoi Officeer, vistnok Grev Wachtmeister selv, gik hen imod ham; Ferro rev Hatten af og bukkede, men antog strax en bestemt Holdning og pegede ud over Havet, hvor de danske Orlogsmænd netop seilede frem — — nu talte den høje Officeer og Mandskabet lod Ørerne synke, Kanonererne kastede deres Lunter bort — — hvad var det! Grev Wachtmeister rev sin Kaarde fra Siden, saa op til Flagstangen — — noget Glimrende bestrev en kort Kreds i Luften og forsvandt saa i Havet, paa hvis Overflade et Par Hvirvler dannede sig. Ferro tilte ned ad Falderebsstrappen; den høje Officeer og endnu En fulgte efter — — —

„Hurra!" — jublede Vessel pludselig i Beiret og sprang ned til Understafsen — „saaer nok fornemme Gæster. Frisk, Gutter! hver Mand paa sin Post — sei der, Kadet Vobros! Vaadsmandsmatten har at lade Kahytten pynte og bringe Levemaade af bedste Sort tilveje; maae nu lade Propperne knalde og Stykkerne tie." Den slinke Kadet lettede paa Hatten og forsvandt gjennem Kahytsdøren; Vaadsmands-

piben kaldte alle Mand op, til Kanonerne og Seilene, op paa Ræerne og i Mastetoppene; det røde og hvide danske Flag udfoldede sig stolt for Vinden og da den tilbagevendende Jolle lagde ind under Gillingen, stod Bessel ved Falderebsporten med Hatten i Haanden, som om han var den Undergivne, der modtog sin Commandant, eller den Overvundne, der skulde hilse paa Seirherren.

Langsom steg Schouthynacht, Grev Wachtmeister op ad Rebstigen; da han betraadte Dækket, blottede han sin graaende Jøse og den høje Mand med det ædle, af Ulykkens Sky formørkede Ansyn kastede et skarpt Blik paa den ungdommelige, livsglade Fregatthef, i hvem han maatte ære Seirherren. Med Anstand og aabne Miner hilste Bessel paa sin Fange, medens den dybeste Taushed herskede paa det af over hundrede Sømand opfyldte Dæk; ikke den letteste Ytring af Glæde eller Overmod undslap Nogen; et Anstreg af Alvor syntes tvertimod at præge sig i disse barste Mennefters Ansigter, som om de grebes af en Ahnelse om den svenske Søhelts Smerte. Efter nogle med gjensidig Høflighed verlede Ord, førte vor Helt sin fornemme Gæst og dennes Adjutant ned i Kabytten, hvor Greven dog kun nød et Glas Vin og derpaa opfordrede den lykkelige Vært til, usfortøvet at efterkomme sin Pligt, med Hensyn til de ham muligt meddeelte Forholdsordrer. Bessel gav Radet Budrof et Bink, og et Øjeblik efter førte han sine Gæster tilbage til Falderebs-trappen, hvor den store Chalup allerede laa færdig; den var bemandet med tolv pyntede Sømand og Sæderne belagte med couleurede Hynder. Da man havde taget Plads, gav Baadsmanden et let Stød i sin lille Solopibe; der sattes af, de ziirligt malede Arer sank alle paa eengang ned i Bølgerne, og idet Chaluppen gled hen i Skyggen af Fregattens Skrog, bærede dette og syv Salutskud bruste ud over Havet. Grev

Wachtmeister saae lidt forundret i Veiret og nikkede derpaa smilende til sin galante Vært; dog, Alvor leirede sig atter over hans Bryn, da han i det samme vendte Blikket mod sine tabte Drlogsskibe, der laae saa tause inde paa Kysten.

Ved Stormaften paa Drlogsskibet „Prinds Christian“ modtog Gabel, omringet af en Deel højere Officerer, sin vigtige Fange. Med blottede Hoveder og en ærbødig Bøining nærmede sig begge Schoutbynachterne hinanden; under et Minuts Taushed verlede de næsten nysgjærrige Blikke og af deres Miner læste man gjensidig Hoiagtelse. Noget, der lignede Beemod, spillede om Gabels Læber, da han bemærkede, at Wachtmeister ingen Kaarde havde ved Siden. „Min ædle Fjende er uden Væрге“ — sagde han — „hvad kunde bevæge Eder som en gammel Søhelt til saadan Spot over Krigslykken?“ — „En fangen Mand maa ingen Kaarde bære“ — svarede Greven med et bittert Smil — „jeg har begravet den derude i Bolgerne hos min Hæder.“ — „Vist ei“ — indvøndte Gabel venlig — „Eders Kanoner, der desto værre kun altfor høit have pyntet Hans danske Majestæts Skibe, have høit og tydeligt fortalt ganske andre Ting om Eder, end hvad Beskedenheden nu lægger Eder i Munden. Jeg skammer mig ved i saa tapper en Mands Nærværelse at bære Kaarde, naar han ingen bær —“ dermed spændte han rask sin smukke Solokarde løs og fæstede den tilligemed Feldttegnet ved den svenske Schoutbynachts Side.

„Nu, hvis I mener det, saa takker jeg Eder og modtager den som Erindring om en tapper og høimodig Fjende“ — gjennælede Greven og trykkede rørt sin lykkelige Modstanders Haand; farende med den anden Haand over Ansigtet og vendende sig rask mod Kysten, tilføjede han: „Til Gjengjæld overgiver jeg mig selv i Eders Hænder tilligemed hine sex stjerne Drlogsskibe, hvis Besætning endnu udgjør henved

2000 Mand, skjøndt Eders Rugler have ryddet artigt op blandt mine Svenskere. Men for ikke at synes uværdig til den gode Mening, I yttrede om mig, og for at I ikke skal gjøre Eder altfor store Forventninger om Byttet, maa jeg tilføje, at mit eget Skib har faaet sytten Grundstue i Slaget og at jeg sikkert havde tilintetgjort dem alle, ligesom jeg allerede har ladet kappe Masterne, hvis ikke den lille Skibschef der, hvem I maaskee har at takke for de endnu rige Priser, havde truet med at hele Mandskabet i saa Fald skulde springe over Klingen — —“ med disse Ord pegede han paa Vessel, som havde holdt sig i besteden Afstand.

„Skjøndt han ingen Ordre havde dertil, har Capitain Vessel unægteligt handlet med Nærsnærværelse, og selve Hans Majestæt Carl den Tolvte vil sikkert billige, at I, Hr. Greve! ikke satte saa mange af hans kjække Undersaatters Liv paa Spil“ — svarede Gabel med et flygtigt Blik paa vor Helt; dog var det Smil, der spillede paa hans Ansigt og som skulde udtrykke Tilfredshed med den unge Fregatchefs Forhold, ikke fri for hiint bitterføde Udtryk, som hemmelig Misundelse gjerne fremtvinger og som selv den Klogeste sjelden har moralsk Kraft nok til at undertrykke. Som om han ønskede at afbryde den Bending, Samtalen nu syntes at tage, greb han sin Fanges Haand og førte ham gennem de ærbødigt tilbagevigende Grupper af danske Sømænd hen til Rahytsdøren. Ladende Greven gaa foran, vendte han sig om og vinkede ad Vessel. „Jeg er tilfreds med Eders Forhold“ — sagde han flygtigt — „og skal ikke glemme det i min Indberetning til Hans Majestæt. I vil nu strax have at lægge Haand paa Bærket, for at faae de paa Land jagede Skibe flot igjen. Jeg overdrager Eder at træffe de øjeblikkelige Forholdsregler og stoler paa Eders Hur-

tighed og Flid." Hilsende Iet, fulgte Schouthynachten sin Fange ned i Kabytten. —

Ufortøvet iilte Vessel tilbage til „Løvendahls Galleri“, lod lette og lagde sig saa tæt han kunde komme ind til de erobrede Skibe. Da han havde bragt i Erfaring, at Frederik den Fjerde i disse Dage opholdt sig i Nærheden af Kiel, assendte han over Hals og Hoved en Galliot, for at overbringe Budskabet om den fuldstændige Seir og, i Forbigaaende, om den svenske Schouthynachts Fangenskab. Rødetten Bodros beordrede han med tilstrækkeligt Mandskab over paa „den hvide Drn“, for at holde Vagt; thi han befrygtede, at Capitain Prinz, hvem han ei havde kunnet hindre i at kappe sin Stormast, endnu skulde bore det skønne Skib i Sænk. Saa snart der var draget Omsorg for de Dvæstede, og samtlige svenske Officerer tilligemed Mandskabet, hvoraf Mange toge Tjeneste ombord paa den danske Flaade, vare bragte i Land, begyndtes der med Iver paa at gjøre Priserne slot; fra de danske Drlogs-mænd og fra Kiel leveredes Dunkrafter, Gier, Pomper og Reb; snart frembød Kysten Billedet af den meest levende Virksomhed; utallige Baade og Chalupper føre frem og tilbage med Kanoner og Redskaber fra de svenske Skibe, medens de arbejdende Sømands lystige „Dhei“ gjenlød fiernt og nær. Et Par Dage efter styrede Vessel med „den hvide Drn“, ind til Frederiksort og hilste det der for Anker liggende Schouthynachtsskib med ni Skud; han var den første, som bragde sin Prise af Grunden. Derpaa indkom Drlogsskibene „Sydermanland“, „Nordstjernen“ og „Gotheborg“ og Fregatten „Falken“. Kun det svenske Schouthynachtsskib „Sophie Hedevig“ stod ei til at redde; det maatte hugges op.

Den 17de Mai laa hele Flaaden i stolt Linie udenfor Frederiksort; ogsaa fra de fire erobrede Skibe vejede det danske Flag, og fra „Prinds Christian“ Vice-Admiralsflaget; Gabel

havde været i Slesvig hos Kongen, som paa Stedet ud-
 nævnte ham til Vice-Admiral. Samtlige Skibe havde ryd-
 deligt Dæk, Ræerne vare besatte med jublende Sømand,
 pyntede Joller fore frem og tilbage og Luften rystedes af
 ni Kanonstød fra hvert Skib. Ledsaget af flere fyrstelige
 Personer, af sine Generaler og Hofmænd, gik Frederik den
 Fjerde ombord paa sin feirrige Flaade, for at tage saavel
 denne som de erobrede Fartøjer i Djesyn og med Forfrem-
 melser eller Guldbedailler at belønne sine tappre Officerer,
 medens man lod Matroserne holde sig lystige med et Par
 Tønder Ol og med Udsigterne til anseelige Prisepenge, med
 hvilke Udsigter ogsaa Chefen paa „Löwendahls Gallei“, som
 dog havde en saa betydelig Deel i hiin Dags Hæder, for
 dennegang maatte lade sig nøje. Denne sidste var imidler-
 tid, efter Ordre, afgaaet til Kjobenhavn, hvorhen Lieutenant
 Ferro førte „den hvide Drn.“ Med mørke Miner, skjønt
 med rolig Værdighed havde Capitain Prinz overleveret sit
 Skib. „Med denne Skude har jeg gjort mangt et raft
 Togt“ — sagde han til Bessel — „og min eneste Trost
 er, at den faldt i Eders Hænder. Min Flugt er endt; nu
 begynder Eders gjennem Storm og Rugler.“ — „Skulde
 glæde mig“ — svarede Bessel — „om min Flugt blev lige-
 saa raft som Eders har været; vil gjøre mit Bedste for at
 hytte denne Drns Fjær.“ — Knugende Armene sammen over
 Brystet, saae Søensteren fra Frederiksorts Bolde efter sin
 Drn, som under danskt Flag, for fulde Seil let og ziirligt
 bevægede sig frem i sit elastiske Element; duvende med ud-
 spillede Binger i de blaanende Bolger, syntes den at begynde
 en ny og endnu herligere Flugt. Et underligt Smil foer
 over den fordom saa skjæffe Krigsfanges mandige Ansyn;
 maastee var det en flygtig Erindring om hiin Middag hos
 General Mørner, da den skjønne Dame lovede sin Gunst til

Betvingeren af „Løvendahls Gallei“; maaffee havde den svenske Capitain, uagtet hans tilsyneladende Kulde, ved sig selv besluttet at kæmpe om Prisen.

Da den unge Seirherre kastede Anker paa Kjøbenhavns Kæb og slaggede saavel fra „Løvendahls Gallei“ som fra „den hvide Drn“, strømmede en uhyre Menneftemasfe ud til Toldboden, for at betragte det erobrede Skib, der ragede høit op over Galleien; utallige Vaade bedækkede Farvandet og fra Morgen til Aften vrirlede det paa begge Fartøier af nysgjærrige Gjæfter; blandt disse var ogsaa Besfels Belynder, General-Admiral Gyldeuløve, som gif ombord under de hilsende Stykkers Torden og Sømandenes Hurraraab.

Efterat „den hvide Drn“, som førte 30 Kanoner, var bleven repareret og udrustet, stak den atter i Søen den 8de Juni, under Besfels Commando, og gif Nord paa. Men vi vilde en liden Stund vende os til Kampen i og ved Østersøen, medens vor Helt en Maanedstid tumler sig omkring i Nordsøen, fører Transporter mellem Danmark og Norge, aflægger Besøg paa Biigsiden og opbringer mangel en Prise. —

Stralsund var nu Krigens Brændepunkt; derhen droge de danske, de preussiske og sachsiske Tropper; paa Vejen besattes Rostok; Bismar blev paany indefluttet. De svenske Tropper forlode Passet ved Damgarten og trak sig tilbage til Stralsund. Som bekjendt, ligger denne gamle Stad, der spillede en Rolle i det hanseatiske Forbund og som i de nyere Tider saa ofte faa Fjenden for sine Bolde, ved det smalle Sund, der skiller Den Rygen fra Pommern. Farvandene, gjennem hvilke man saaledes fra begge Sider seiler op til Staden, kaldes vestre og østre Dyb; disse havde Carl den Tolvte søgt at spærre med nedsenkede Fartøjer; Rysterne paa begge Sider havde han spækket med Kanoner og hele

den mandlige Befolkning paa Rygen var kaldt under Vaaben, for i Forening med de svenske Veteraner at gjøre Fjenden hver Tomme Land stridig; den til dem udsædte Ordre lod paa, først af Døden at lade sig drive fra Pletten. Selv de firbenede Indvaanere anvendtes til Forsvar; i korte Afstande vare Hunde satte i Kæde over hele Den, for at give Hals hvorsomhelst Fjenden nærmede sig og derved holde Mandskabet aarvaagent og i uafbrudt Bevægelse, medens samtlige Vonderheste optoges til Rytteriet. Med en til Banvild grændsende Foragt for Døden ilte Sverrigs Konge fra det ene Punkt til det andet, hvor Lunet eller Rastløsheden drev ham hen, og selv den tætteste Kugleregn afholdt ham ikke fra, i flere Timer at iagttage Fjenden fra et eller andet ophøjet Sted; Skjædsel eller en vanærende Død truede den Officeer, paa hvis Ansigt Kongen ved en saadan Leilighed opdagede en betænkelig Mine. Han haabede, at de allierede Magter skulde bryde deres Kraft og Enighed paa Stralsunds Beleirning og samlede derfor hele sin Landmagt her, medens han beordrede utallige Rapere og smaa armerede Fartøjer til at krydse mellem Nerne, saavel for at dele Fjendens Opmærksomhed, som for at hindre Preusserne i at bringe Beleiringsmateriale fra Stettin, og for at lette hans Transporters Oversørsel fra Sverrig. I samme Hensigt lod han sit Rigsraad gribe til de sidste Hjælpemidler, for paany at sende en mægtig Flaade i Søen, der kunde hævne det ved Colberger Heide lidte Nederlag og tiltvinge sig Herredømmet i Østersøen. Det halve Europa havde i denne Sommer udsendt sine Flaader til dette Farvand, for at iagttage Krigens Gang og i paakommende Tilfælde tale et tordnende Ord med, ligemeget om et saadant Ord skulde rettes mod Danmark eller Sverrig. Foruden de russiske Krigsskibe, saae man saaledes nitten engelske Orlogsskibe med

1052 Kanoner, under Admiral Norris, drage som et fjernt Uveir hen ved Rysterne; tolv hollandffe Tredæffere med 624 Malmstykker, under Schoutbynacht de Beht, convoierede Generalstaternes Koffardislaader; fra Carlserone stak en svensff Drlogsflaade paa to og tyve Rangstibe i Søen, med 1572 Kanoner, under Admiral Sparre, for at stække Bingerne paa de danske Svaner, hvilke sidste indtil et Antal af en og tyve Seilere, med 1330 Kanoner, under Admiral Rabe's Overcommando, krydsede paa forskjellige Punkter.

Med sexten Rangstibe nærmede Rabe sig de pommerffe Ryster, for at skaffe Sehested Lust, som med sin Escadre skulde forcere Sundet op til Stralsund. Hele den svenske Flaade seilede frem i Slagorden og uforsærdet brasede Rabe op med sin langt ringere Styrke og heiseede Blodslaget; men Admiral Sparre lod denne gunstige Leilighed til at overmande sin Fjende gaae ubenyttet hen. Efterat have verlet et Par Lag, næsten udenfor Skudvidde, skiltes Flaaderne som efter stiltiende Overeenskomst ad og satte Seil til i modsatte Retninger. Medens Rabe lagde over mod Moen og der forstærkede sig med fem Drlogsstibe, blandt hvilke den ny udrustede „Nordstjerne“, bestod Sehested en levende Kamp med de paa Rygen og Pommerns Ryster oprettede Batterier; den paa Den Usedom opkastede Smyner Skandsø, hvis Stykker rettedes af selve Carl den Tolvte, vedligeholdte især en morderisk Ild, og først efterat et allieret Troppcorps med Storm havde erobret Skandsen, lykkedes det Sehested at trænge gennem Sundet.

Et Par Miil fra Rygens høje Kyst saae man den 7de August 1715 tvende store Drlogsflaader gaae frem og tilbage i en Miils Afstand fra hinanden. De gik med en laaber Ruling, for det meste med Mersseilene paa Nanden; et Kanonstød fra Admiralskibet gav Signal, hvergang hele Flaaden

skulde vende. Alle Skibene havde klart Dæk, Kanonerne vare fæstede løs; de svære Skrog og høie Master fæstede allerede uhyre Skygger ud over de graanende Bolger og netop denne Omstændighed, at Dagen helbede, syntes at afholde dem fra at begynde Kampen. Hvergang Signalkanonerne løsnedes, rullede Ekkoet langs med Kysten derinde og blandede sig sælsomt med Brændingens hule Dron. Paa den af Aftensoen skarpt belyste Havslade mellem begge Flaaderne krydsede det svenske Drlogsskib „Skaane“ paa 64 Kanoner, ledsaget af et mindre Krigsfartoi; det styrede netop for fulde Seil over mod den pommerske Kyst, da en dansk Fregat, der gik paa Brandvagt i en halv Miils Afstand fra den, satte Rlyver og Stagseil til og knibende op til Binden, streg tværs over Farvandet, som for at affjære Veien. Da den var kommen paa et Par Kabellængder nær, løsne de Drlogsskibet tre skarpe Skud, dog uden at mindste Seil eller træffe videre Anstalter, som om det blot vilde bortkylse det mindre Fartoi, og saasnart Røgen fordeelte sig, havde Fregatten allerede ladet falde og pløjede i en forandret Retning langsomt gennem Bolgerne. Drlogsskibet løsne de atter et Skud, men mod Læ, og man mærkede snart at det var et Signal; thi fra Kysten, som Skibene nu havde nærmet sig paa en lille Miil og som forgyldtes af Solens sidste Straa-
ler, knalbede et svagt Skud og en svær Chalup med stærk Besætning styrede ud mod Drlogsskibet, fra hvilket den var sendt i Land, for at fylde Vandtønder.

„Klar til at vende!“ — commanderede Bessel, som fra „den hvide Drns“ Skandse gennem Rifferten iagttog hiint lille Fartoi; da Matroserne allerede halede løs paa Tongene, vinkede han ad Næstcommanderende og vedblev: „Storbaaden gjøres klar — — en Snees Mand med Skydevaaben commanderes ned — — Hr. Lieutenanten maa rappe sig;

ville benytte Tiden til Noget". Fem Minutter efter gynge den store Baad under Falderebsporten og en Skare Sømænd med blinkende Drer i de senefulde Næver stirrede op til Skandsen, nysgjærrige efter at vide, hvo der skulde føre dem.

Ved den sidste Bending var Fregatten kommen til at ligge mellem Drlogsskibet og Kysten. Bessel sprang selv ned i Baaden og ved Synet af deres Chef toge Sømændene med dæmpet Jubel fat paa Rorerne; efter en Snees Tag gled Baaden klos ind paa Chaluppen, der dog søgte at dreje af, da Mandskabet nu opdagede, at det var Fiender. Fregattens Skrog skjulte begge Baadene for Drlogsskibet og den hele Manøvre skete saa uventet og raff, at det ikke fik Tid til at komme op.

Følgt af de i et rystende Hurra udbrydende gamle Sømænd, sprang Bessel med Kaarden i Haanden over i Chaluppen. „Giv Jer, eller I skydes i Sank" — raabte han til den forbausede Officeer, der førte Commandoen. De blanke Drer svævede i Luften, beredte til paa første Vink at fare knusende ned paa Mandskabets Hoveder; over Storbaadens Reiling kom nogle Bøsseløb til Syn og et Skud knalbede tæt forbi fra den frembrastende „hvide Drn", hvis Seil allerede kastede Skygger paa Gruppen. Lause slap de svenske Sømænd Drerne, som de instinktmæssigt havde grebet til; de saa Soldater, der vare fulgte med som Bedækning, lode Geværerne synke og bøjede sig for den haarde Rødvendighed, leverede Officieren sin Kaarde til Bessel; paa dennes Vink kastedes et Reb over i Chaluppen og med et Par kraftige Raretag lagde begge Fartøjerne ind under Fregattens Gilling. I det næste Minut var den lille Skare Eventyrere igjen oppe paa Dækket med deres Fanger; Chaluppen toges paa Slæbetoug, og da Baadsmandspibens

stingrende Lyd gav Tegn til at vende, bruste det fulde Lag fra Orlogsskibet „Skaane“, hvis Chef omsider havde mærket Uraad og nu over Hals og Hoved brasede op, men for seent. Som om den i Hurtighed og Vingernes Kraft svarede til sit Navn, strog „den hvide Drn“ bort med sit Bytte og var snart udenfor Skudvidde.

Da Solen om Morgenens den 8de August adspredte Taagen, der rugede over den østlige Synskreds, vendte begge Flaaderne ved den pommerske Kyst; sættende Seil til gik de i en halv Miils Afstand fra hinanden Nordøst over, hver især i Slagorden med Bagbordshalse til. Under Rygen brasede de omsider op for hinanden og heisede Blodslag paa Fortoppen. I Skibes Antal vare de kampfærdige Parter omtrent lige; den svenske Flaade talte kun eet Orlogsskib mere, og hver havde tre Admiraler inden Borde, paa dansk Side: Rabe, Zuel og Trøjel — Gabel var bragt syg i Land — paa svensk Side: Sparre, Henke og Lillie. Med Orlogsskibet „Louise“ paa 76 Kanoner aabnede Vice-Admiral Trøjel Bataillen, idet han med det glatte Lag hilste en svensk Tredækker, som heller ikke blev ham noget skyldig, og da Rabe derpaa med sit colossale Skib „Elephanten“ lagde sig om Siden af det svenske Admiralskib, bragede Stykkernes Torden løs over hele Linien; thi hvert Skib søgte og sandt hurtigt sin Modstander. De henved 3000 Ildsvælg, der i dette mærkelige Søslag udspyrede Død og Dødelæggelse, indhyllede snart den kæmpende Masse i Røg og Damp, medens et hundreedsoldigt Ekko bar Kvaldet rundt om Østersøen.

Med sin sædvanlige Utaalmødighed imodesaar Besset det Bud, der skulde kalde ham til Kampen; med Jubel modtog han endelig Ordren og lagde sig iilsom ind i Linien, hvor han Lag paa Lag besvarede de kæmpemæssige Modstanderes Hilsener. Da Orlogsmanden „Svanen“ paa 60 Kanoner

uhyggelig. Gjennem de noget urolige Volger styrede „den hvide Drn“, der atter havde Brandvagt, Nordøst over, hvilken Retning den svenske Flaade havde taget. Det var tyst paa det nye saa larmfulde Hav; de af Dagens blodige Arbeide trætte Sømand vare gaaede til Rois og den vagthavende Officeer vandrede med usikkert Skridt frem og tilbage paa Drnens Dæk, medens Lyset fra Rathuset kastede sit blege Skjær paa Dets Kæmpeskiffelse, der kneiste ved Rattet. Tausheden afbrødes kun af og til, naar den graa Styrmand brummede et Par Ord, der da kort og afbrudt besvaredes af en anden Skiffelse, som stirrede ud over Galleriet gjennem en Rattikfjert; eller af et huult Dron, der gjentog sig omtrent hvert Minut og som hidrorte fra den voldsomme Brænding ved Rygens Ryst.

„Bemærker Hr. Capitainen vel den Lysning histude“ — mælede Ole atter med dæmpet Røst — „skal jeg maastee holde en Streg af?“ — „Har allerede faaet den i Glasset“ — svarede Bessel efter et Ophold — „mener, at det hverken er en Stjerne eller et Fyr fra vore egne — — kunde nok være en af Svenskerne, der har forsinket sig.“ — „Kan være“ — brummede Ole — „men det kunde ogsaa hende sig, at det var den svenske Admiral, der giver de Andre Signal at holde sig om Flaget.“ — „Vil se ad“ — vedblev Bessel — „have jo Søen for os og Vind nok, naar det kniber — — styr kun løs derpaa.“ — Drnen gik nu i uforandret Retning fremad mod det svage Skin, der dog snart begyndte mere tydeligt at gjenne trænge Mørket; det var det eneste lysende Punkt paa hele den uhyre Havflade, midt i den øde Nat, og det tydede nødvendigvis paa Tilstedeværelsen af levende Væsen. Bessels Gissning havde ogsaa været rigtig; ved Hjælp af Rattikfjerten kom han snart til Visshed om, at Skinet hidrorte fra Lygten paa en svensk Drlogsmands øverste Galleri;

den seilede alene for nogle faa Seil i samme Retning, som den øvrige Flaade havde taget. Drnen var snart tæt i dens Kjølvand og Lygtens Skin blev stærkt nok til at man kunde skjelne Skibets Omrids og de mægtige Master, der ragede op under den mørke Himmel. Alt syntes begravet i Slummer inden Borde; som om selve Skroget var mødigt efter den varme Dag, duede det langsomt og knagende i de brede, jævnt fremrullende Bølger; man dækkede de svære, formodentlig i Rampen sonderrevne Seil mod Ræer og Master; sagte fuste Binden gjennem Tougværket og Roret knærkede stundom, som om Haanden, der styrede det, kraftesløs havde sluppet Rattet.

Fattende en raff Beslutning, havde Besfel imidlertid givet den vagthavende Lieutenant Ordre, i al Stilhed at lade Mandffabet kaldes op paa Dækket. Søvntrukne kom Matroserne nu tumlende op gjennem Lugerne og stirrede døsig ud i Ratten; mangen En lukkede vel atter de trætte Dine og sank hen langs Skandselædningen eller ned ved en Ranon, for øjeblikkelig at sove ind igjen; En og Anden spurgte vel sin Sidemand, hvad der var paa Færde, men fik et mut Svar og brummede saa selv over den unødvendige Forstyrrelse i den trygge Søvn.

„Hal ind paa ham!“ — sagde Besfel til Ole — „kunne entre ham inden en Sjæl mærker det.“ — Ole gjorde et Tag i Rattet; drejende sig lidt om paa den ene Boug, gled Drnen hurtigt fremad, for at lægge ind om Siden af det foran seilende Skib; men Bendingen var for kneben og Mørket gjorde det umuligt for den dygtigste Styrmand at passe det paa en Streg, især da Lygtens usikre Skin blændede. Det knagede voldsomt forud; Drnens Bugspryd havde sonderknust en Deel af Galleriet og borttaget Flagstangen. Et kraftigt „Haløi“ tonede paa det fjendlige Dæk og flere forvir-

rede Stemmer hørtes mellem hinanden, som af Mennesker, der skræktes op af Søve.

„Friff, mine Gutter!“ — raabte Vessel med halvt dæmpet Røst ned til Understakanden — „Til Dyrerne! ville springe ombord til ham inden de Alle vaagne.“ — Med en sær Brummen og nogle uforstaaelige Ord besvarede denne Opfordring af Dyrernes Mandskab, der havde samlet sig i tætte Klynger om Stor- og Fokkemasten. Fra Orlogsskibets Skandse lød en grov Røst: „Sei der! hvad er det for et Skib?“ — Uden Betænkning svarede Vessel paa godt Svensk: „Haloi! det er den nye Fregat „Velkomsten.“ — „Hvorfra kommer I da, Capitain!“ — spurgte den svenske Chef videre. — „Fra Jasmund“ — svarede Vessel som før — „have fyldt vore Vandtønder.“ — „Vist ei, det er kun tre Glas siden, at „Velkomsten“ gik forud“ — vedblev Svenskeren, som nu lugtede Luntten — „læg fra mig eller, for tusind Djævlø! jeg giver Eder mit hele Lag.“ — „Kan I jo gjøre, saa faaer mit igjen“ — brød Vessel løs og gav sin første Lieutenant, som med de Andre var kommen paa Benene, et Bink. I næste Minut gjorde Dyrerne en pludselig Vending, saa dens Bugspyd, ved at blive klart fra det fiendlige Skib, atter borttog et Stykke af dette Galleri og vendende Siden til, udtordnede den et Lag langskibs ind over Orlogsmanden, paa hvis Dæk der strax efter gjenlød frygtelige Skrig, blandede med Pibens Skingren og Chefens Commandoraab; men Forvirringen var saa stor og Alle saa uforberedte paa Kamp, at intet Stykke kunde blive løsnet; kun en Geværskud knalbede svagt gennem Ratten og Ruglerne pebe uden Virkning hen over Dyrernes Dæk.

„Sei derhenne, til Dyrerne!“ — hørtes Vessels Sten-
torstemme — „rap Jer, I Herrer Lieutenanter! Lys i Lan-
ternen! er paa Tide at see for os.“ Nu lød vel Baads-

mandspiben, medens første og anden Lieutenant tilligemed et Par Kadetter iulte hen til Mandskabet; men de tætte Rlynger om Stormasten gjorde ingen Mine til at adlyde Ordren; en dump Murren lod sig atter høre, afbrudt af enkelte Stemmer, der raabte: „Natten er for mørk — — naar det bliver Dag, ville vi entre — —.“

„Folkene ere opfætsige, Hr. Capitain!“ — meldte Kadetten Wodrosf — „de vægre sig ved at entre for det bliver Dag.“ — Harmfuld holdt Bessel Natkikkerten for Njet og da han saae, at Drlogsmanden var skyndsomt i Færd med at saae nogle Seil klargjorte, iulte han i heftig Sindsbewægelse ned paa Dækket. — „Hvad fattes Jer, Gutter!“ — raabte han og gif med bestemt Holdning henimod Mandskabet — „ville dog aldrig gjøre mig Dptøjer. Fjenden kan ikke løsne et Skud; maatte skamme os ved at lade ham løbe. Frikt der, til Drerne! — — For Djæveln! høre I ikke!“ — Nogle i Hast tændte Lygter belyste i dette Djeblif den tætte Rlynge Matroser, af hvilke de forreste vege tilbage, medens flere og flere barste, skjægede Ansigter kom bag ved til Syne; men de forbleve tause, ja nogle af dem betragtede den unge Chef med et trodsigt Blik.

„Have jo entret saa mangen en Skude sammen“ — vedblev Bessel og undertrykkede sin Harm, i Haab om, med det Gode at bringe Mandskabet tilbage til Lydighed — „tænk, at I vel kunne vove, hvad Eders Chef ei er bange for. Nu, frem der, I gamle Ulke! Drerne i Beiret! vil med Guds Hjælp være første Mand paa Fjendens Dæk — —“ han drog sin Kaarde og svingende den over Hovedet, gjorde han nogle Skridt hen imod Skandsen. En dyb Brummen bruste over Forsamlingen, der begyndte at komme i Bevægelse, og da Kadetten Wodrosf, ligeledes svingende Kaarden, sprang hen til sin Chef, syntes en Deel af Mandskabet

at flamme sig; en Snees graastjæggede Matroser traadte frem, medens dog det langt overvejende Antal trængte sig tættere sammen; med hoi og trodsig Stemme raabte en af de Bagerste: „Vi have været i Jlden hele Gaarsdagen — — vi ville sove i Nat og entre i Morgen — —.“ „Ja, ja“ — gjentog hundrede barske Stemmer — „sove i Nat og entre i Morgen — — i Morgen ville vi slaaes.“ — Med funklende Blik raabte Bessel, idet han overdøvede dem Alle: „For Djæveln! er jo for seent i Morgen — —.“ — „Fienden har faaet nogle Klude op og lægger fra“ — meldte Modros iilsomt. I tre Spring var Bessel oppe paa Skandfen og hans Commandoord lode tordnende over hele Skibet. I en Haandevending fattes flere Seil til; thi Matroserne, der indsaae, at der nu intet kunde blive af Entringen, begyndte allerede at angre deres Opsætsighed og istemmende det vanlige „Dhoi“, grebe de fat i Lougene; efter ti Minutters Forløb strog Ornen atter tæt ind paa den af alle Kræfter flygtende Drlogsmand. Det ene Lag efter det andet bragede over dennes Dæk og de svære Rugler sloge knusende ind i dens Skrog og Master, men besvaredes kun af enkelte Kanonstød og af Geværskud, da Fienden alene var betænkt paa at afværge ethvert Forsøg paa Entring. Skibene seilede tæt jevnfides og de utallige udhængte Pygter udbredte et saa klart Skin, at Cheferne kunde skimte hinanden paa deres Skandfer. Gjennem Raaberen opfordrede Bessel sin Modstander til at lægge bi og heise Blodslag; han forestillede ham Ornens ringe Styrke i Forhold til det store Drlogsskib, kaldte ham en Kryster, der tjente sin Konge som en Slynge, naar han vilde flygte for sin Undermand. Men Alt var forgjæves; den svenske Chef fortsatte sin Flugt, uden at ændse den haanlige Tiltale.

Saa snart Dagen begyndte at grye, fik man den svenske

Flaade i Sigte, og da tre Rangskibe, der vare bleve opmærksomme paa Kanonaden, for fulde Seil holdt ned imod dem, maatte Vesset afstaae fra Jagten. Endnu engang sendte han sit hele Lag efter Flygtningen og gif derpaa over Stag, harmfuld over, saaledes at være gaaet Glip af det sikke Bytte. Imidlertid vilde han nødig vende tomhændet tilbage til Flaget; neppe havde Rangskibene derfor opgivet Jagten efter ham, før han atter gif over Stag og laverede med smaa Slag omkring den svenske Flaade, i Haab om, at hans sædvanlige Lykke skulde sende ham en Prise imøde, og Haabet slog ikke heller feil.

Solen stod allerede høit paa Himlen; siden det natlige Optrin havde han intet Ord verlet med Mandskabet, der tildeels med nedslagne Dine og forlegne Miner vandrede omkring paa Dækket eller samlede sig i smaa Grupper og talte hvissende med hinanden. Den svenske Flaade seilede et Par Mile forud ind til Carlsrone; til Luvart af den dagedes en Mængde andre Seil op, der styrede i modsat Retning og altsaa kom Ornen imøde. Der verledes Salustud og gennem Rifferten opdagede Vesset snart, at det var en Transportflaade, formodentlig bestemt til Pommern med Proviant og Ammunition. Med spørgende Blik betragtede Ole sin unge Chef og efter Sædvane brummede han halvt ved sig selv: „Er Bedækningen ikke for stærk, var der vel noget at hente; men en Smule Fjof var kanskee ikke af Vejen.“ Vesset nikkede, idet han lod Rifferten synke, og vinkende en af Lieutenanterne til sig, sagde han: „Komme til at maskere os en Smule. Tænk, vi hilse paa Svensk; men ved Kanonerne gjøres klart og hele Mandskabet pibes op. Rap Jer, Hr. Lieutenant!“ — tilføjede han med højere Stemme — „Den Første, der gjør en suur Mine, kan savne Masten.“ Denne Trudsel gjortes imidlertid ikke fornøden. Paa Baads-

mandspibens Lyd vare alle Mand i et Nu paa Dækket og udførte med travl Iver de givne Befalinger. Da Transportflaaden, der convoieredes af en Drlogsmand paa 60 Kanoner, af en Fregat paa 36 og endnu et mindre armeret Fartoi, seilede frem, gik Drnen forbi med en svensk Gjøe fra Fortoppen og løsne de et enkelt Skud; uden at fatte Mistanke, besvarede Drlogsmanden denne Hilsen og fortsatte Coursen.

„Klar til at vende!“ — commanderede Besset, da det sidste Koffardislib var passeret — „stir Storbaaden ned!“ — Drnen lod pludselig falde og gik over Stag; sættende derpaa Rhyer og Stagseil til, faldt den atter i Binden og strog med Pilens Fart midt ind i den noget adspredt seilende Flaade. Ved denne uventede Manøvre spærrede den Vejen for en stor Galiot; Storbaaden, der imidlertid var bleven bemannet, stødte fra og lagde med et Par Aaretag ind under Transportflibet. I Løbet af fem Minuter var det entret og Besætningen overmandet af de danske Sømand, der ved denne Leilighed haabede at udslette deres Brode og derfor gik desto modigere og rasere til Værk. Det medtagne Slæbetog gjordes øjeblikkeligt fast ved Galiotens Forstæv, og da den svenske Fregat, der først blev Angrebet vaer, gik over Stag, for at hale ind paa Drnen, fra hvis Top den svenske Gjøe var forsvunden, strog denne allerede for fulde Seil ud af Flaaden, slæbende Galioten efter sig. De svenske Krigsskibe satte nu ogsaa alle Seil til og joge efter den dristige Krydser, medens Skud paa Skud knaldede over Havet efter ham; men Afstanden imellem dem blev større og større, Ruglerne vandede for „den hvide Drns“ Skrog og faldt matte i Vandet rundt om den, indtil Hjenden omsider maatte opgive Jagten og ærgerlig vende tilbage til Transportflaaden, af hvilken den største og kostbareste Ladning saaledes var bortsnappet saagodtsom under Bedækningsens Kanoner.

To Dage efter hilste Besset det danske Admiralsflag ved Følsterbo Rev og lagde sig med sin Prise for Anker agter om „Elephanten“.

Ende paa første Deel.

in der Landungsstelle

Alte

P. P.

Geistliche

Heinrich

Heinrich

Geistliche

Geistliche

Geistliche

1812

Fædrelandshistoriske
M a l e r i e r

af

P. P.

Sjette Bind.

Peter Cordenskjold.

Andet Oplag.

II.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Peter Tordenskjold,

et historisk Maleri

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede.

Af

P. P.

Andet Dplag.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Historisk Tidsskrift

Malerier

af den danske Maler

af den danske Maler

Angrebet paa hans elskede Fædreland opflammede imidlertid Torden-
skjold til større og større Anstrængelser; forbovne Planer krydsede i hans
Hjerne og hans rastløse Hand venses kun paa Midler til at iværksætte dem.
"— Vor Herre give Lykke!" — "Amen!" — sagde Torden-skjold — "ville
lade staae til."

af den danske Maler

af den danske Maler

af den danske Maler

af den danske Maler

1848

Første Capitel.

Søslaget den 8de August 1715 havde ganske brudt de Svenskes Kraft til Søes; Flaaden forlod ikke mere i dette Aar Carlsrones Havn. En engelsk Escadre forenede sig med de danske Orlogsmænd under Rabes Overcommando, og al Forbindelse mellem Sverrig og dette Riges tydske Provindser blev afbrudt. De af Carl den Tolvte opkastede Skanser og Batterier bleve efterhaanden indtagne med stormende Haand, hvorved der blandt de svenske Krigere foresaldt Exempler paa Mod og Landsnærværelse, der mindede om den græske Oldtids Kampe. Saaledes erobrede Prenemünder Skansen først efterat den der commanderende Oberst Ulric med en Kugle gennem Hjertet var segnet ned paa Dyngen af sine faldne Svenskeres Liig, og i hans Lomme fandt man en af Carl undertegnet Ordre: at han skulde slaae til han faldt. De sidste svenske Orlogsskibe, der endnu holdt Søen, bleve i Kongerne af Danmarks og Preussens Paasyn, af Vice-Admiral Sehested jagte gennem Besterdybet paa Land, hvor Skibsscheferne selv satte Ild paa dem, og da den danske Flaade havde bragt frisk Skjts og Ammunition fra Kjøbenhavn, iværksatte en Afdeling af den allierede Hær midt i November Maaned Landgangen paa Nygen, hvor Forstandsninger strax bleve opkastede, for at faae Fodfæste.

Efterretningen herom naaede Carl den Tolvte, da han et Par Mile fra Landgangspunktet besigtigede sine talrige Bagtposter. Bantro rystede han paa Hovedet ad Beskrivelsen over den Mængde Tropper, der skulde være bragte i Land; i al Hast samlede han henved 3000 Mand og en Artilleripark paa otte Kanoner, hvormed han endnu samme Aften drog ned mod Kysten i den Tanke, strax at forjage Fienden.

Det var en barsk Novembernat; hvide forbijagende Sky-masser skjulte hvert Djeblif Juldmaanens klare Skive; den skarpe Vind sejede hen over de skraanende Sneeflader; mørke Fjeldmasser optaarnede sig mod Nordvest, medens det i Maa-nens Straaler glimrende Hav udbredte sig mod Vest og de frembrusende Bølger dundrede under Stranden. Længs den høje Kyst, omtrent et tusind Alen ind paa Landet, havde sig de iilsomt opkastede Jordbolde, der allerede vare forsynede med spanske Ryttere, mellem hvilke en Kanon hist og her gabede frem. Indenfor var der antændt en Mængde Bagtilb, hvis Flamme udbredte et rødtligt Skjær over hele Eg-nen, og utallige Stemmer lode forvirrede mellem hinanden, da man paa alle Kanter endnu var bestjefstiget med at be-fæste Forstædsningerne.

Hist oppe paa den skinnende Skraaning bevægede sig nogle dunkle Masser hen imod den befæstede Leir. Det var de svenske Batailloner, der med Carl den Tolvte i Spidsen rykkede frem over den gnistrende Sne; men den kongelige Eventyrers Haab, at overrumple sin Fiende, blev stuffet. Allerede rørtes Trommen derinde, det glimtede mellem de spanske Ryttere og flere Kanoner bragede løs; Ruglerne fore ind mellem de svenske Geledder. Der commanderedes Holdt, Artilleriet kjørte frem og en heftig Ild aabnedes paa Forstædsningerne. Natten var imidlertid saa lys, at Kong Carl med sit øvede Blik snart overbeviste sig om, at den af

Fjenden i Land bragte Styrke maatte være ham for overlegen, og den vel vedligeholdte Ild fra Leiren gjorde desuden i saa Minutter store Huller i hans Rækker. For ikke at give de Angrebne Tid til at funde sig, besluttede han derfor med sin sædvanlige Forvovenhed, med Raarden i Haanden at bestige Jordvoldene, og maaskee var dette ogsaa lykkedes paa ethvert andet Punkt; men Skjæbnen, der nu begyndte at gaae ham imod, vilde, at netop denne Afdeling af Leiren blev forsvaret af de danske og norske Kjernetropper under Kong Frederiks personlige Anførsel. Med koldt Mod og vægtige Kolbeslag modtogte Jyderne og Normændene de med vildt Hurra fremstormende Svenskere og der opstod snart en frygtelig Kamp, Mand mod Mand, under Kanonernes Torden fra legge Sider. Mange vare allerede faldne; men endnu var ingen Svensker flygtet, ligesaa lidt som nogen Dansk eller Normand var vegen et Skridt tilbage; først gjennemborede af Bøjnetter eller Rugler vege de Pladsen.

„Fremad der! — — for Everrig og dets Drot!“ — udbroød Earl den Tolote, idet han med høit svungen Pallast styrkede hen imod Jordvolden. Med fordoblet Hurra iilde en Trop til Fods kæmpende Ryttere, med deres Lieutenant i Spidsen, efter; Geværild knalbede deroppe fra og flere Krigere segned: til Jorden rundt omkring ham.

„For Satan! riv de spanske Ryttere om!“ — raabte Kongen og ruffede med rasende Kraft i en af Pælene, saa den løsnedes i Jorden og sank til Siden; med eet Spring var han deroppe og klovede Panden paa en Soldat, der netop med Rollen langede ud efter ham.

„For tusin! — — vogt Eder, Herre!“ — skreg Lieutenanten, som havde fulgt ham i Hælene, og gripende ham i Armen drog han ham voldsomt tilbage.

„Glendige Kryster! det koster Dit Liv“ — sagde Kongen og skjar Tænder, idet han hurtig ravede sig op fra Sneen.

„Tilbage, Herre! skynd Eder!“ — stønnede en tilslende hoi Officeer — „Fienden drager i Masse ud af Leiren og her er J meest udsat for det grove Skjts.“

„Stille der! hvis J har Eders Liv kjær“ — svarede Carl og hans Dine syntes at gnistre i Natten — „jeg er ikke bange for Ruglerne — — de bide ei paa Carl den Tolvte — —“ neppe havde han udtalt, før det knalbede fra Siden og en Regn af Geværkugler pib forbi; Officæren sank gjennemboret ned for hans Fødder. Under rystende Hurra brød et jydsk Infanteri-Regiment i Stormskridt frem fra Leiren; uimodstaaeligt styrte de stærke Karle løs paa deres gamle Fiender og dreve dem med frygtelige Rolleslag Fod for Fod tilbage. Da bragede det paa den anden Side; flere Kanonkugler borede sig ind i den tætte Menneskemasse, og nu først vendte Carl den Tolvte sig til Flugt. Omringet af en Deel Officerer og et halvt Hundrede Veteraer, iilte han tilbage op ad den sakraanende Sneemark, medens Resten af hans lille Hær ligeledes søgte Redning i Flugten til alle Kanter; hele Artilleriparken faldt i de Danskes Hænder.

En halv Mills Bei fra Kamppladsen, der var bedækket af over 300 tappre Svenskeres Liig, gjorde Kongen Holdt. Han satte sig ned paa en i Sneen fremragende Steen og saae med harmfulde Blik over paa sine Fienders lyse Leir, hvorfra enkelte Skud endnu knalbede ud i Natten, blandede med Trommeslag og Trompetstød; langsomt rullede hans Dine derpaa omkring i Kredsen af de staaandede Ledfagere, der i ængstelig Tausshed betragtede ham.

„For Satan! er J endnu der!“ — idbrød han pludselig og strakte Armen ud imod en hoi, øbust Rytterlieute-

nant, der stod nogle Skridt fra ham — „jeg tænkte, I havde klogelig søgt Døden, for at vinde min Tilgivelse.“ — „Den har jeg ogsaa søgt, Eders Majestæt!“ — svarede Rytterofficeren med næsten skjælvende Stemme og tabende den militaire Holdning, bøjede han sig forover — „men Eders Majestæt maa tilgive — — jeg vilde ikke forlade Eder paa Flugten — —.“ — „Ha! I spotter endnu Eders Herre og Konge“ — faldt Carl ham med stigende Hestighed i Talen — „det er Eders Skjld, I Kryster! at jeg ikke besteg den Muldvarperede og ærlig har I fortjent en Kugle bagfra — — for Satan! har I ikke lagt Haand paa Eders Konge — —.“ — „Tilgivelse, naadigste Herre!“ — stammede Officeren og bøjede næsten sine Knæ — „det skete kun for at redde Eders Majestæts Liv — —.“ — „Ha, ha! mit Liv!“ — raabte Kongen med convulsivt Latter — „det har ingen Rød. Men da I er en Kryster, der istedetfor at følge sin Konge paa Grens Vej, rev ham tilbage med brutal Magt, og nu staaer der med klapprende Been, skal I ikke engang døe, men have Prygl som en lumpen Karl og ved næste Leilighed stikkes ind i Geledet.“ Murrende traadte Officererne et Skridt tilbage og Rytterlieutenanten hævede sig rask i Veiret. Med gnistrende Blik vedblev Carl den Tolote: „Hvad er det! hvo vover at murre, naar Kongen taler. Træd frem, Oberst Schwerik!“ — henvendte han Ordet til en graaet Officeer, der lydeligst havde tilkendegivet sin Uvillie — „drag Eders Kaarde og tilmaal denne Kryster tolv Slag — — ha! I vil nok ikke; men nu befaler jeg Eder det.“ Nøgende adlød Obersten; uden at frye og som en livløs Figur modtog Rytterlieutenant Bjørnson Slagene. Da Kongen strax derpaa ilte videre med sit Følge, stirrede den bestjæmmede Officeer med glødende Blik efter ham; langsomt vendte han sig mod den danske Veir og en hævn-

gjærrig Tanke syntes at gennemfrydse hans Hjerne. Et Djeblif vakkede han hid og did, foer derpaa med Haanden over Panden og styrtede afsted i samme Retning som de Andre.

Med Rod og Nepe slap Carl den Tolste over til Stralsund. Magtet han havde givet de paa Rygen tilbageblevne Tropper den bestemteste Ordre, at forsvare deres Poster til det Yderste, overgave dog 2000 Mand med hundrede Officerer sig til Kongen af Danmark, som behandlede dem med Mildhed og lod uddele Levnetsmidler iblandt dem. Den var saaledes erobret og de Allierede sammendroge deres hele Magt om Stralsund, der nu havde Sverrigs Konge og Levingerne af dets forud saa feirrige Hære inden sine Volde. De Beleirende rykkede vel tættere og tættere om Byen og beskjede den fra alle Kanter; men endnu var ingen Bresche stuet, intet af Udenværkerne taget og Beleiringen syntes at ville blive langvarig. Da indfandt sig en Aftenstund en overløben svenskt Rytterofficer ved det sachsiste Hovedquarteer og forlangte at føres for General-Lieutenant Sectendorf; hans Uniform var gammel og afflidt, hans Ansigtstræt forbrejede og hans Blik ustadigt, næsten vildt. Skjondt dette Besøg syntes lidt mistænkeligt, lod Generalen ham dog bringe for sig og efter en halv Times Samtale med ham i Cenrum, udstedte han pludselig Ordre til flere Regimenter, at holde sig færdige til et natligt Tog. Nogle hundrede Mand sendtes øjeblikkeligt afsted til den saakaldte Tribsee-Port, hvor de under heftig Skyden og Trommeslag gjorde et forstilt Angreb, der, som man havde gjort Regning paa, bevægede de i Staden commanderende Officerer til at samle Garnisonens hele Styrke paa dette Punkt. Imidlertid drog Sectendorf i al Stilhed med 4000 Mand ned mod Franken-Port; gjennem Mørket bemærkede man en høi Skikkelse, der med usikre

Stridt ilte foran Generalen. Da Spidsen af Colonnen havde naaet det Sted, hvor Forskandsningerne slippe ved den temmelig høje Kyst, vadede Skikkelsen ud i Vandet og drejede omkring den yderste Vold; taus og forsigtige fulgte Soldaterne efter og snart vare de alle forbundne omkring Pynten. Man hørte Skildvagterne raabe an indenfor Standsen og pludselig knalbede en Geværskud løs; et stingrende Hurra fulgte paa og under Skud paa Skud opstod en levende, men kort Kamp. Dette vigtige Udenværk havde nemlig en Besætning af 1000 Mand, der med ubestrikelig Forbauserelse saae Fjenden i Stormskridt stige op som fra Havets Bund. Rask grebe de til Vaaben og gjorde tapper Modstand; men Overmagten var for stor. Efterat henved 400 Svenskere vare faldne i det morderiske Haandgemænge, strakte Resten Gevær. Seckendorf besatte ufortøvet Udenværket med sine Sachser og vendte de der foresundne fem og tyve Ildsvælg mod Staden, hvis Garnison ved Dagens Frembrud forfærdet saae sine egne Kanoner spille paa den inderste Vold. Flere forgjæves Forsøg gjordes paa at gjenerobre Udenværket; hver Gang sloges Svenskerne tilbage med stort Tab.

Mod Slutningen af December Maaned lod Carl den Tolvte, for hvis urolige Aand Fæstningen Stralsund tilbød en altfor snever Tumlaplads, sig omsider overtale til at vende tilbage til Sverrig. Men da Beslutningen var tagen, blev dens Udforelse en vanskelig Opgave; thi hele Farvandet vrimslede af danske Krydsere og Vinteren truede hver Dag med at fængsle Bølgerne i sine kolde Vænker. Dog nu vilde Carl afsted og da kunde ingen Vanskelighed, ingen Fare holde ham tilbage. — Ved Daggry den 21de December 1715, da en tilsnende Taage hvilede over de sneedækkede Kyster og et tyndt Lag Is allerede syntes at spærre Vejen, besteg han med nogle faa Ledsagere en Chalup og fulgte i

Rislvandet efter en med hans Bagage fragtet Jagt, hvis Mandstabs i flere Timer havde arbeidet paa at hugge en Canal gjennem Isen ud til den aabne Sø. I en Hjerdingvejs Afstand stielne de man gjennem den disige Luft Stroget og Masterne af en Fregat. Halende ud af alle Kræfter stræbte derfor de raske Somænd at naae gjennem Canalen inden Taagen fordeelte sig og lod dem blive seete fra det fiendlige Bagtskib. Med Forundring opdagede de pludselig en Jolle forud, der roedes af en enkelt Mand, saavidt man gjennem Taagen kunde see, en svensk Rytterofficer. Men i den Formening, at det var En af Kongens Følge, der vilde recognoscere Farvandet, brød man sig ikke videre om ham, og allerede havde Chaluppen naaet den yderste Skørpe af Ismassen, da Taagen begyndte at fordele sig til Luvart og „den hvide Drns“ hele Rade aabentstaaende Kanonporte kom til Syn i et Kanonskuds Afstand. Jollen forud gjorde en Bending, Rytterofficeren trak af alle Kræfter paa Rorerne, vjensynligt for at naae over til Fregatten, paa hvis Dæk man vinede nogle frem og tilbage ilende Skiffelser. Baadsmandspibens Lyd trængte hvislende over til Chaluppen; det glimtede fra Fregattens Side, et Par Rugler frøge hen over Havet og sloge ind i Jollen, hvis sonderknuste Stykker i næste Dieblit svømmede omkring paa Vandet; hithenne dukkede Rytterofficeren i Beiret, men forsvandt strax efter i de iisnende Bolger. — Paa Carl den Tolvtes Befaling havde Chaluppen, saasnart den var kommen ud af Canalen, lagt ind til Jagten, hvor Kongen sprang ombord; for en gunstig Vind gif det let seilende Fartoi Nord paa og skjultes snart af Taagefhyerne, der dreve samme Bei, som om de vilde skjule den kongelige Flygtning i deres fugtige, sorgtunge Elor.

Neppe ahnede „den hvide Drns“ Chef, hvilke vigtige Passagerer hiin lille Jagt førte over til Sverrigs hylige Ryst, ellers havde han sikkert kappet sit Ankertoug og maaskee bragt Carl den Tolvte til Kiøbenhavn, hvormed Krigen sandsynligviis havde været endt. Men endnu engang vilde Lykken tilsmile denne Aarhundredets kjæfeste, sjeendt derhos letsin- digste Fyrste og magebe det derfor saa, at hans farligste Fjende, Capitain Vessel netop Dagen forinden havde jaget og entret tvende svenske Smakker, der vare ladede med Baa- ben, Rugler og Krudt til Stralsunds Garnison, og for ikke at lade dem i Stikken, bekymrede han sig ikke videre om den uanseelige Jagt.

Det var nemlig vor Helt om at gjøre, snarest muligt at bringe de tvende vigtige Priser i Sikkerhed til Kiøbenhavn, for at besjæmme sine Misundere, der nærede et hemmeligt Haab om, at den unge Bovehals skulde have udspilt sin Rolle, da saavel Rabe som Gylbenløve havde ladet falde nogle Yttringer om den Ubefindighed, hvormed Drnens Chef i den senere Tid uden Nødvendighed havde indladt sig i Kamp med sine Overmænd og flere Gange været nær ved at flydes i Sænk; navnlig havde han, tvertimod Admiral Rabes udtrykkelige Forbud, i Bugten ved Jasmund angrebet en Tredekker i flere fjendlige Drlogsskibes Paasyn, ved hvilken Leilighed der næsten udbrod Mytteri blandt hans Mandskab, og ved Ankomsten til Kiøbenhavn klagede nu Drnens Besætning virkelig over, at deres Chef uophørlig jog dem i Jlden, uden at tage Hensyn til om Fjenden var deres Ligemand eller ti Gange stærkere. Paa sin sædvan- lige frimodige og syndige Maade svarede Vessel, at han vel tvende Gange havde brasat op for vjensynlig Overmagt; men første Gang var dette skeet i Tillid til Admiral Rabes Løfte, at sende ham Drlogsmanden „Havfruen“ til Hielp, og da

han i Morgendæmringen havde antaget Byen Jasmund for dette Skib, kunde han ikke betænke sig paa at angribe. Den anden Gang havde vel ingen saadan Marsag været forhaanden, der kunde undskyldte ham; men da den langt overlegne Fjende efter en rask Kamp havde taget Flugten for den lille Drn, haabe de han, at Vren opvejede den Skade, han havde lidt paa Master og Seil. Hvad Mandskabets Klage angik, saa vidste han intet andet Svar, end at han selv stedse var første Mand i Jlden og at han efter Kampen gjerne vederqvægede sine Folk af sin egen Lomme. Iøvrigt maatte Udsaldet tale hans Sag: med uplukkede Fjær og med riigt Bytte var jo Drnen vendt hjem til sin Rede og Fjenden skulde nok huske hans Ruglers Sang.

Dette Forsvar vandt Bisald hos den høihjertede Deel af Admiralitetet og da Rabe indrømmede Rigtigheden af det om „Havfruen“ Anførte, erklærede man Bessels Forhold for ulasteligt og at han som den bedste Krydser i den danske Flaade burde anbefales til Kongens særdeles Naade. Det opsætsige Mandskab blev afstraffet og fra alle Kanter strømmede andre Sømænd til, for at søge Ansættelse paa den stolte Drn. — General-Admiral Gylbenløve havde imidlertid faaet Befaling, med flere høje Søofficerer at begive sig til Hans Majestæt i Pommern, og det tilloodes Bessel at følge med, da man ret godt vidste, at Kongen gjerne vilde see ham; havde han dog allerede tilkæmpet sig et Navn, der klang som Malm paa de nordiske Farvande og som sjelden manglede i nogen Seirsberetning. —

Tredækkeren, der havde ført de høje danske Søofficerer over Østersøen, kastede henimod Middagen, paa en af de sidste Dage i December Maaned, Anker ved den pommerste Kyst. Admiralsflaget vejede fra Toppen og Salustubene rystede den kolde Luft; en pyntelig Chalup stodte fra Skibets

Kæmpestrog og fløi for tolv Aarer ind mod Skibsbroen med et talrigt Selskab af Admiraler, Schouthynachter, Commandeurer og Capitainer. En skjæmsom Samtale, hvori Bessel med Lethed havde deeltaget og som tildeels drejede sig om hans æventyrlige Farter, havde netop fundet Sted, da vor Helt aabnede sin kostbare, med Brillanter besatte Daase, en Foræring af Kongen, og bød Gyldenløve en Priis. General-Admiralen, som endnu lo over en Bemærkning af Drøens, med naturlig Vittighed begavede Chef, gjorde i det samme en heftig Bevægelse, for at svøbe Rappen tættere om sig, og med en Flig af denne slog han uforvarende Daasen ud af Haanden paa den unge Mand; den fløi ud i Vandet og glimrede endnu i den gennemsigtige Bølge.

„Sei der!“ — raabte Bessel og Smilet paa hans levende Ansyn kæmpede med en let Forstrækkelse — „med Forlov!“ — tilføjede han og kastede Hatten; gjørende derpaa et raft Spring tæt forbi den forbløffede General-Admiral, kastede han sig overbord og forsvandt under den iisnende Havflade, i den Hensigt at gribe Daasen før den naaede Bunden.

„Holla! om med Roret!“ skreg Alle paa engang og dybt Alvor afbrød pludselig Munterheden, medens Sluproerne lagde sig paa Aarerne og Chaluppen drejede rundt. Det hvirvlede paa den mørke Bølge og Bessels krusede Hoved dukkede op; men hverken Angst eller Ergrelse var at læse paa hans Ansyn. Leende raabte han: „Kunde ikke naae den — — er saa forbandet mørkt dernede — — maa bede Hr. Admiralen undskyldte, at I ingen Priis fik dengang.“ Med et Par kraftige Tag naaede han derpaa ind under Chaluppen og blev halet op. Hans lystige Lune lod hele Selskabet snart glemme Overraskelsen og under almindelig Ratter lagde man an ved Skibsbroen, medens de gamle Offi-

cerer uvilkaarligt betragtede den sære unge Mand med beundrende Blik. —

Med Carl den Tolvtes Flugt fra Stralsund endtes de nordiske Magters Kamp i Tydskland. Den 23de December overgav General Dücker Fæstningen, der strax toges i Besiddelse af de Danske. Kun 5000 udbungrede Svenskere vare tilovers af de tredive kraftfulde Regimenter, hvoraf Garnisonen endnu forrige Aar bestod. Kongen af Preussen drog bort med sine Batailloner, ligeledes General-Lieutenant Seckendorf med de sachsiske Tropper. Rygen og Pommern indtil Prenafoden overlodes Kongen af Danmark, som kort efter, da Bismar ogsaa overgav sig, blev hylbet af de erobrede Provindsers Landstænder.

Det kongelige Hovedgarde var nu paa engang forvandlet til et glimrende Hof, hvor fremmede Fyrster og Generaler nysgjærrige strømmede ud og ind, og hvor Adjutanter fløi frem og tilbage. Jubel og Lykønskninger surrede fra alle Kanter om den feirrige Frederik, som, beruust af den bedrageriske Lykke, med Haardhed tilbageviste dem af sine Omgivelser, hvis fløgtige Raad gik ud paa at benytte Djebliffet til at opnaae en fordeelagtig Fred. Ganske andre Planer bestjefstigede vistnok hans Tanker og lode ham begjærligere end nogensinde før stue ud i den Retning, hvorhen de af hans Ministre, der stemte for Krigens Fortsættelse, pegede.

Dagen for Kongens Afreise til Danmark herskede der et bevæget Liv i Audiencesværelset, hvor man blandedes af de utallige glimrende Uniformer. Krigere af alle Baabenarter, høje og lave mellem hinanden, Ministre og fremmede Diplomater dannede forskjellige Grupper; men næsten Alles Blik hvælede med Nysgjærrighed eller Interesse paa hiin ungdommelige Søofficer med det korte, krusede Haar, der med Sømandens utvungne Anstand temmelig høirostet under-

holdt sig med nogle Admiraler og Schoutbynachter. Korte Træk af hans unge Helteliv løb hvissende fra Mund til Mund. Pludselig fore Floidørene op og den heirostede Samtale forstummede, idet Frederik den Fjerde med en let Hilsen til alle Sider traadte ud af sit Gemak. Med et hurtigt Blik oversaae han Forsamlingen, der snart dannede en stor Kreds omkring ham; derpaa gjorde han rask et Par Skridt hen imod de høje Søofficerers Gruppe og henvendte Ordet til General-Admiral Gyldebrandt: „Vi takke Eder, Hr. Admiral! at I har forekommet vort Ønske og bragt den lille Fregatchef med. I disse glade Dage ønske vi gjerne at samle alle de heltemodige Mænd om os, der have bidraget til vore seirrige Vaabens Glands.“ — „Hvad Eders Majestæts Admiralitet i sidste Indberetning har forebragt angaaende denne unge Mand's udviste Kjæthed i de seneste Affairer, vover jeg at gjenkalde i Erindringen“ — svarede General-Admiralen i en frimodig Tone — „og at anbefale ham til en Gunstbeviisning.“ — Kongen nikkede med en halv sissig Mine; den oprundne Lyffens Sol havde stemt ham saare naadig og glad. Han vinkede ad Fregatchefen; med en just ikke dyb Bøining og med et frit Blik paa Kongen traadte Bessel frem. „I er os ret velkommen, Capitain Bessel!“ — tiltalte Frederik ham — „hvis vore mangfoldige Forretninger leynede os Stunder dertil, gad vi nok af Eders egen Mund høre fortælle nogle af Eders æventyrlige Farter. Men vi have ikke heller skaanet vor kongelige Person for Krigens Strabadser“ — tilføiede han og greb ned i Lommen — „vi ere blevne noget forfølede — — det er sandt, I har jo en Daase; vi kunne vel faae en Priis hos Eder — —.“ Han gottede sig et Dieblisk over den unge Mand, som ligeledes greb i sin Lomme, men derpaa lidt forlegen stammede: „Beder Eders Majestæt at undskyldte — — har den ikke hos

mig." — „Ha, ha!" — lo Kongen — „man har fortalt
 os det; I har gjemt den paa Havets Bund og maa gaae
 til Søes hvergang I vil have en Priis. Nu da, for at
 spare Eder den Uleilighed, ville vi stænke Eder en anden."
 Han drog en Gulddaase frem, der var prydet med hans eget
 Portrait, indfattet i Brillanter, og rakte ham den. „Takker
 underdanigst" — sagde Vessel glad og betragtede Portraitet
 — „skulde den gaae overbord, gaaer jeg til Bunds og hen-
 ter den eller bliver derne." — „For Gud! nei" — lo
 Kongen atter — „det forbyde vi Eder paa det strengeste; vi
 agte at benytte Eders Kjæthed ved langt vigtigere Leilighe-
 der og da vi ere veltilfredse med hvad I i denne Sommer
 har udrettet i Kampen, kan I komme frem dermed, hvis
 Noget ligger Eder paa Hjerte." — „Bøer da at anholde
 hos Eders Majestæts Naade om at forfremmes til Comman-
 deur-Capitain og betros en Escadre i Nordsoen" — greb
 Vessel hurtig Ordet — „haaber, i saa Fald at holde Far-
 vandet ryddeligt." — „Saa sagte, saa sagte" — vedblev Kon-
 gen i en lidt alvorligere Tone — „derom have vi tidligere
 hørt en Høne at plukke med vort Admiralitet. I er endnu
 for ung og har allerede oversprunget saa Mange; vi have
 tænkt paa anden Naade at belønne Eders tro Tjeneste: i
 Betragtning af den roesværdige Iver, I altid har lagt for
 Dagen paa Eders Krydstogter, hvorved der er skeet Tienden
 mangfoldige Afbræk og vor Flaades berømmelige Seire ere
 gjorte mulige, samt da I har erobret adskillige Skibe, ja
 endog taget Schoutbynacht Grev Wachtmeister til Fange, have
 vi besluttet at opøje Eder i Adelsstanden, for at I desto
 flittigere skal være betænkt paa at befordre vor Krones Glands
 og Fædrelandets Hæder." En sagte Mumlen bruste over
 Forsamlingen; Vessel stod et Minut taus med nedslagne

Dine, derpaa steg Blodet ham op i Kinderne; thi en glad Tanke gjennembævede ham, som om han pludselig havde gjort et Kæmpefridt frem mod et hemmeligt Dnffes Dpfylbelse. Med Udtrykket af dyb Taknemlighed hævede han Blikket i Veiret og vilde tale; men Kongen afbrød ham, idet han tilføjede: „For Fremtiden tillægge vi Eder dernæst Navnet Tordenskjold.“ — „Takker, takker“ — udbrød nu den unge Mand og lagde Haanden paa Brystet — „lover, ærligt at tordne for Svenskens Dren, hvorsomhelst jeg møder ham, saa at han skal tilstaae, at Eders Majestæt ikke stænke mig det Navn omsonst.“ — „Det stole vi paa“ — sagde Kongen smilende og rakte ham sin høire Haand til Kys — „derfor have vi ogsaa bestemt, at I til adeligt Vaaben skal føre et Skjold med Lynstraaler og tvende forslagte Kanoner.“ — Usædvanlig mild og naadig vinkede Monarken ad Forsamlingen til Afsted og forlod Audienceværelset med sine Ministre og fremmede Diplomater, medens de øvrige Tilstedeværende trængte sig omkring den nye Adelsmand, som med blussende Kinder og bestedne Miner modtog deres Lykonstninger. —

Andet Capitel.

Carl den Tolote pønsede derhjemme i sit udtærede, paa alle Sider beklippede Fædrenerige paa nye Erobringsplaner; Tanken om at forskaffe sine plagede Undersaatter Fred opstod aldrig i hans Sjæl. I al Stilhed samlede han de hist og her adspredte Levninger af sine gamle seirvante Skarer og saae sig derpaa om til alle Sider, for at udfinde det

fordeelagtigste Punctt til Angreb. Det holsteenske Parties endnu bestandig virksomme Styrer, Baron Gørz, viste ham loffende Udsigter til det forhadte Danmarks Ydmygelse, naar han nærmede sig Peter Czar, astraadte denne de alligevel tabte svenske Provindser, imod at den russiske Indflydelse hjalp Sverrig til Norges, ja maaskee Danmarks Erobring; de fornødne Pengemidler skulde komme fra Skotland, hvor den engelske Prætendents rige og fanatiske Tilhængere vare villige til, med klingende Mønt at betale enhver Understøttelse fra svensk Side. Opflammet af disse Udsigter, vendte Carl først sit Blik mod det frugtbare Sjælland og besluttede, ligesom engang Carl den Tiende, ad den af Vinteren slagne Bro at overskride Drefund. Frederik den Fjerde, som imidlertid var vendt tilbage til Kjøbenhavn og havde faaet Nys om denne Plan, rustede sig i al Hast til at modtage Angrebet. Hovedstadens stridbare Borgere tilligemed det talrige og hjætte Matroscorps strømmede til Borden, ligesom for et halvt hundrede Aar siden, medens befæstede Blokhuse oprettedes langs den hele Kyst. Men det midt i Februar Maaned indtrædende Toveir bortskyllede Broen, og med sin lille, omtrent 9000 Mand stærke Hær vendte Carl den Tolvte sig pludselig mod Norden. Søndag Morgen den 26de Februar 1716 overstred han Norges Grændse og holdt Gudstjeneste under aaben Himmel paa en nøgen Sneemark.

Ved Ordet Krig fare nødvendigtviis en Række gruelige Billeder forbi Tanken, af Nød og Fortvivlelse, Blod og Taarer, Hunger og Tilintetgjørelse af huuslig Lykke; som en Skare hylende Ulve følge jo disse Ulykker efter den stolteste Hær, der under klingende Spil drager over Verdens Skueplads. Dog alle disse Rædsler forsvinde af Billedeets Rand eller overstraales af Romantikens Glands, af Heroismens Glorie, naar Krigen bliver til en Kamp for Fædrelandets

Uafhængighed, naar Borgeren stiller sig med Fædrenes Sværd i den kraftige Arm hen for sin Arne, for at beskytte dens Hellighed. Og en saadan Kamp reiste sig nu i det klippe-
 faste Norge; her fremstillede sig ikke snorlige Batailloner af hvervede tydske Tropper for Carl den Tolvtes taktiske Blik, men adspredte Hobe uforfædgede Mand og Ynglinge; thi af Begjærlighed efter de rige tydske Provindsers Erobring havde man blottet hiint fattige Land for al militair Beskyttelse og draget den hele Landmagt ned mod Syden. Da Fjenden nu saa uventet overfired Grændsen, havde den der commanderende General Lühou neppe et Par tusind Mand disciplinerede Tropper at gaae ham imøde med; men lykkeligviis bestode disse af danske Kjerne-tropper, og den første Modtagelse lod Sverrigs Konge ahne, hvad han havde at vente mellem Norges Klipper. Saaledes forsvarede Oberst Kruuse med halvandet hundrede Dragoner et Pas ved Hølands Præstegaaard tæt ved Grændsen mod 600 Mand svensk Rytteri, der anførtes af selve Carl den Tolvte, af General Poniatovskij og Arveprindsen af Hessen. Efter en morderisk Kamp Bryst mod Bryst, efterat Kruuse havde nedlagt femten Fjender og ved Tabet af sin høire Arm var tagen til Fange, trængte Geirherrerne frem over de faldne Dragoner, og saavel Kongen som begge de andre Anførere vare saarede. „For Satan!“ — raabte Carl ved denne Leilighed — „har vor Hr. Broder mange saadanne Karle som I, kan det endnu holde haardt inden vi blive Herre i Norge.“ — „Det kan I stole paa“ — svarede den saarede Kruuse med et modigt Smil — „enhver Normand kæmper som jeg.“

Medens Kongen i udmattende Marscher trængte med sine Skarer frem til Christiania, gif Budstikken fra Bygd til Bygd; hver vaabenfør Bonde spændte det rustne Sværd

til sin Lænd, langede Dren ned fra Bæggen, hvor Spindelvæve i mange Aar havde indhyllet den, rakte sin stille, men rolige Hustru Haanden, kyssede sine Børn, lovede de halvborne Sønner, at de skulde komme med saasnart det kneb, og tilte saa afsted til de aftalte Samlingspladse, for under en eller anden skjælv Bondefogeds Ansørsel, mellem Klipperne at oppasse Hjenden.

I en klingrende Frost, forfulgt af hungrige Roddyr og ved enhver Fjeldkloft standset af Normændenes sikkre Kugler, naaede den kongelige Væbmand i Spidsen for sine mismodige Krigere Christiania og drog ind i den aabne By. Men Kuglerne fra Algershuus-Fæstning bød ham et tordnende Velkommen, saa Taget stundom styrtede sammen over de ubudne Gæster nede i Staden; Forbindelsen med Grændsen afstjæres af de norske Fricorps, der opsnappede enhver Tilførsel af Levnetsmidler eller Ammunition; de udsendte svenske Strøispartier faldt for det meste i Baghold og nedslædedes eller toges til Fange, medens Søkysterne bevogtedes af danske Krydsere. Atter skuffet i sine stolte Forhaabninger, saa Carl sig derfor nødt til med sine sammensmeltede Skarer at drage tilbage til Grændsen; her vilde han først forsøge paa at bemægtige sig Fæstningen Frederikssteen, for at have et fast Punkt, hvorfra han kunde rette sine Angrebsplaner.

Saasnart Efterretningen om Svenskerne's Marsch over den norske Grænde indtraf til Kjøbenhavn, kom Alt i Bevægelse. Holmens virksomme Chef, Admiral Jülicher fik Ordre til over Hals og Hoved at bringe en Escadre i seilklar Stand; Mandskab, Ammunition og Levnetsmidler holdtes parate, for ved første aabne Bunde at staaes op til Norge, da man nu, skjøndt temmeligt seent, huffede paa, at det angrebne Broderrige var blottet for alle Krigsfornödenheder. Capitain Tordenstjold, som var bleven udnævnt til General-

Adjutant ved Flaaden, arbejdede Nat og Dag paa at faae sin Drn tiltaklet, da Kongen skyndede paa ham, at han snarest muligt skulde gaae Nord paa med vigtige Brevstaber. Ved et uheldigt Tilfælde sank hans Fregat under Kjølhalingen paa Holmen og den opfarende Jülicher vilde tilskrive ham Skylden; men Tordenstjold godtgjorte, at Skylden ingenlunde laa hos ham, udbad sig hos Kongen fire og tyve Timers Frist og lagde derpaa kraftig Haand paa Bærket. Inden Fristens Udløb var Fregatten atter hævet i Veiret, og nogle Dage efter lagde han ud af Bommen. Mod Slutningen af Marts Maaned stak Gabel dernæst i Søen med en Escadre og begav sig til Norges Kyster, for at rense disse fra de svenske Krydsere, medens „den hvide Drn“ soer frem og tilbage, snart for at bringe Efterretning om Krigens Gang, snart for at convoiere Koffardislaader til deres Bestemmelsessteder. —

I de første Dage af Mai gif Schoutbynacht Ulrich Raas under Seil med syv Drlogsskibe og tre Fregatter; han krydsede over mod Bornholm, for at udspeide den store svenske Flaades Forsatning, da Rygtet nemlig fortalte, at den blev tiltaklet i Carlscrone. — Det var endnu tidlig paa Morgen; Solens Straaler havde netop seirende gjennebrudt Taagen og belyste hele Synskredsen med varmende Glands, da Schoutbynachten i en halv Miils Afstand fra Bornholms Land gjorde Tegn for Escadren at gaae over Stag. Baadsmandspiiben svingrede paa alle Skibene; de svære Seil fore ned og langsomt halsede Drlogsskibene rundt. Pludseligt lød det uheldsvangert fra Schoutbynachtskibets Stortop: „Hælo! Seilere i Læ!“ og Norden om Den dagedes den ene store Seiler op efter den anden, alle under svensk Flag. Fra sit Galleri kunde Schoutbynachten tælle atten Rangskibe, der allerede begyndte at hale ned imod ham, og harmfuld over, ei

at kunne byde Fjenden Epidsen, maatte han iilsomt sætte alle Seil til, for, hvis det endnu lod sig gjøre, at naae tilbage til Drago. Men hans fleste Skibe vare flette Seilere og tyndt bemandede; i Kjøbenhavn havde man aldrig for Alvor troet, at Fjenden i Nar vilde vise sig i Østersøen, og derfor ingen Anstalter truffet til at møde ham med Kraft. Da den danske Escadre imidlertid havde Forspringet, beholdt den ogsaa Luven et Par Timers Tid; først i Nærheden af Falssterbo Rev begyndte den svenske Flaade, der havde flere udmærkede Seilere, at hale tættere ind. Den Overstcommanderende, Vice-Admiral Vilster, som kun altfor nøje kjendte Farvandet mellem Danmark og Sverrig saavel som Escadrens flette Seilere, var allerede vis paa at opbringe dem heelt og holdent til Carlscrone, eller i det ringeste at vinde en Seir lig den, hans fordums Kammerat, Vice-Admiral Gabel vandt ved Colbergerhede; han ansaae det nemlig for umuligt at Drlogstibenes svære Skrog vilde være istand til at passere Revet. Vel kjendte han Raas som en dygtig og skjæf Officeer; men den svenske Flaade var jo for overlegen i Skibes Antal, til at den meest fortvivlede Modstand kunde have nyttet stort.

Med rolig Fatning overvejede imidlertid Ulrich Raas alle Omstændigheder; det var ikke meer at tænke paa at vinde Luven fra Fjenden, hvis letteste Seilere allerede truede med at indeslutte ham; den eneste Udvei var at passere Revet og søge det smalle Lob mellem de saakaldte Bredgrunde og Lillegrunde. Heldigviis havde han Dragoes dristigste Lods ombord, med hvem han raadforte sig i ti Minutter, og da denne skjæffe Somand, som folte Diebliffets Bigtighed, efter en kort Betænkning erklærede sig villig til at føre Escadren igjennem, besluttede han at prøve denne vovelige Fart og hvis dette ikke gik, da at sælge Fjenden en dyr

Seir. Alle Mand pebes nu op paa deres Post, ved Seil og Kanoner, og Schoutbynachten assendte en Chalup, der skulde fryge ned til Kjøbenhavn, for at melde Sagerens Stilling.

Forundret saae Vilster de danske Skibe seile hen imod Revet, tæt i hinandens Kjølvand; rasende over at et saa glimrende Bytte maaskee skulde slippe ham af Hænderne, gav han Signal til hele Flaaden at forcere med Seil, og Jagten begyndte igjen. Vinden vaagnede og sejede hen over Søen; flere og flere Klude fattes til. De uhyre Strog nejeede lidt under den vorende Seilmasse og glede hurtigere hen mellem de farlige Grunde. Med spændte Miner og beredte til at adlyde det letteste Bink, betragtede Schoutbynachtskibets Mandskab den graahærbede Lods, som med uforstyrret Rolighed stod ved Rattet. Da brasede den forreste Seiler af den fiendlige Flaade ind i Drlogsstibet „Zyllands“ Kjølvand; flere fulgte efter og histude stræbte et Par Tre-dækkere at komme op, for at angribe Escadren i Fronten. Det blev saaledes tvivlsomt om den ikke, endog efter at have passeret Grundede, vilde blive affsjaaren fra Indløbet ved Drago; kun en snild og hurtigt udført Manøvre kunde afvende Faren. Allerede begyndte de svenske Stykker at spille i nogen Afstand og det afgjørende Djeblik nærmede sig. Schoutbynachten, som befrygtede, at de andre Cheser skulde misforstaae hans Signaler, lod en Chalup bemanded med en halv Snees forvorne Matroser og assendte den under Commando af en Kadet, som gjorde Lieutenants Tjeneste; han paalagde den unge Mand, hvis Legeme var spinkelt, men af hvis Afsyn der lyste Mod og Bestemthed, at han, hvad det end gjaldt, blot skulde stræbe at meddele hver Skibschef især den medgivne vigtige Ordre. Chaluppen stødte fra og under Kanonerens Torden, der nu brød løs paa alle Kanter, dreves den ved Hjælp af otte Arer piilsnar fra Skib til

Skib, hvor Drdren i flyvende Fart afleveredes og usforsagt gik det bestandig længere frem, skøndt Ruglerne pladskede rundtom ned i Bølgerne. — Nu var kun Drlogs-skibet „Jylland“ tilbage. For sin hele Masse Seil stræbte denne gamle Kolos, der kun byggede Soen slet, at komme fremad; sproitende Skummet høit op foran sig, bruste den gennem de noget urolige Bølger og Ruglerne fra det svenske Skib „den sorte Drn“ vandede allerede for dens Boug, da Chaluppen strog eller snarere kastedes ind under Gillingen. Matroserne grebe fat i den nedkastede Fangeline og halede ind af alle Kræfter, medens den lette Lieutenant fravlede op ad Falderbet; to Minutter efter havde han meddeelt Drdren og lod sig sire ned igjen i Fartojet, der slingrede heftigt og stødte an mod Skibets Sider; Vandet sproitede ind over Døfterne.

„Sæt af, Manne! — — nu da, hal ud!“ — commanderede den Lille — „for Satan! min Persons Bægt skal da ikke tynge i Skuden.“ Matroserne slap og Chaluppen reves med, næsten ind under det henbrusende Drlogs-skibs Speil. I det samme brasede „den sorte Drn“ op og halsende rundt om „Jylland“, sendte den sit glatte Lag langskibs agterind over den; knusende borede Jernklumperne sig ind omkring Roret og nogle Rugler sloge ligeledes ind i Chaluppen, saa dennes Mast gik over Bord og en Deel af Skandsseklædningen søndersplittedes. Blegnende bøiede Matroserne sig ned og slap Narerne; men den lille Lieutenant sprang op paa en Døfte, drog sin Kaarde og raabte med usofsærbede, næsten smilende Miner: „Hvad feiler Jer, Gutter! — — for Satan! har I ikke før hørt en Svensker rømme sig. Til Narerne der! og skammer Jer, I gamle Ulke! at gjøre blege Næser ab en Rødet.“ Matroserne syntes virkelig at skamme sig og grebe atter til Narerne, da en ny Ladning fra „den sorte Drn“ bruste hen over dem, dog uden at nogen Kugle den-

negang ramte. — „Hal ud! siger jeg“ — raabte han atter leende — „eller vi faae den hele fjendlige Flaade paa Halsen. For Satan! hør I ikke“ — tilføjede han pludselig alvorlig og med en Røst, hvis Kraft stak underligt af mod det spinkle Legeme — „den første, der slipper igjen, jager jeg Kaarden gennem Kallunet.“ Paa denne Opfordring, der syntes at forstaaes bedst, toge Sømandene sat igjen og snart skjød Schaluppen frem af Kruttdampen; gennem en morderist Kugleregn naaede den tilbage til Schoutbynachtsfibet. — Efterat at have afslagt Rapport, udnævntes Grottschilling — det var den lille Officeer — til virkelig Lieutenant.

Manøvren lykkedes; med sikker Haand og skarpt Blik havde Lødsen bragt Skibene over de farlige Grunde, og uden at have lidt nogen synderlig Skade styrede Escadren over til Dragoes Indløb, hvor Schoutbynachten lod brase op og samtlige Skibe dreje Bred siden mod Fjenden, hvis denne skulde følge efter og angribe; thi nu var Styrken lige, da Vilster formedelt det snevre Farvand ei kunde stille flere Skibe i Rampen end Raas. Men den svenske Flaade fulgte ikke efter; den gik tværtimod strax over Stag og søgte atter rum Sø. Denne Affaire kan betragtes som den sidste, der i den nordiske Tiaarskrig foresaldt i Østersøen. —

Angrebet paa hans elskede Fædreland opflammede imidlertid Tordenskjold til større og større Anstrængelser; forvoovne Planer krydsede i hans Hjerne og hans rastløse Aand pønsede kun paa Midler til at iværksætte dem. Under Commandeur Wibes Overbefaling havde han med sin Drn, i Forening med nogle andre Fregatter, rensat Skjærene og Bugterne i det søndensjældske Norge; at han her steds var i Spidsen, naar en Fjende dagedes op eller skulde jages ud af Smuthullerne, er en Selvfølge. Men denne lille Krig var ham en for ubetydelig Bestjæftigelse; de Commanderende paa

den norſke Eſcadre ſyntes ham for langſomme i deres Bevægelfer, medens Sverrigs utrættelige Konge med hver Dag trak flere Tropper til ſig omkring Frederikſſteen og maafkee ſnart vilde komme i Beſiddelſe af denne Dør til det norſke Rige; og dog tænkte man endnu ikke for Alvor paa at undſætte Fæſtningen. Ved ſin næſte Ankomſt til Kjøbenhavn indgav han uden videre Omſvøb en Begjæring til Kongen og Gylbenlove, om at betroes et Par ſladgaaende Krigsfartøjer, med hvilke han fortroſtede ſig til at trænge igjennem Svinesund og trods Svenskernes Kanoner bringe Proviant og Krigsfornødenheder op til Fæſtningen. Hans Plan var ſaa klart og udførligt ſat ud fra hinanden og hans Grunde ſaa indlyſende, at Kongen, hvem Norges hurtige Befrielse fra Fjenden laa ſært paa Hjerte, ſtrar gif ind derpaa. Efter ſaa Dages Forløb fik han Ordre til at tage Commandoen over Fregatterne „den hvide Drn“ og „Bindhunden,“ Stykprammene „Hjelperen“ og „Noæ Ark“ ſamt Gallejerne „Prinds Chriſtian,“ „Louiſe“ og „Charlotte Amalie.“ Fregatterne ſkulde han ſtille til Vice-Admiral Gabel, og derpaa med de ſladgaaende Fartøjer ſøge at bringe en Transportflaade op til Frederikshald. Forinden Transportſkibene bleve ſeilfærdige, indtraf imidlertid et Tilbud fra Gabel, ſom trængende forlangte nogle ſladgaaende Krigsfartøjer opſendte, da en ſvenſk Transportflaade var løben ud fra Gothenborg og ſtræbte langs Kysten, hvor Orlogſkibene ikke kunde bruges, at bringe Carl den Tolvte Undſætning. Nu fik vor Helt Ordre, uophødelig at afgaae med de armerede Fartøjer, for at afſkjære den ſvenſke Flaaede Vejen, og Ingen var gladere end han; havde han dog omſider opnaaet ſit ivrigſte Dufte, med en anſeelig Magt at turde prøve ſine Kræfter mod Fædrelandets overmodige Fjende.

Ordren var kommen saa pludselig og Skibenes Udrustning var gaaet for sig i en saadan Skynding, at vor Helt ei engang vidste, hvilke Skibschefer der skulde staae under ham. Han var netop i Begreb med at stige i sin Chalup ved Toldboden, for at gaae ombord paa Escadren, der laae ved Trekroner. Gjennem den forsamlede Masse Solsk, der ikke uden Misundelse betragtede deres lykkelige Kammerater, hvem Loddet havde truffet at gjøre det raske Togt med under den navnkundige Krydser, trængte tvende Sbofficerer sig ud paa Skibsbroen. Lettende paa Hatten, henvendte den forste sig til Tordenskjold, som med den ene Fod i Chaluppen og den anden paa Broen endnu uddeelte nogle Befalinger til Mandskabet: „Jeg har den Ære at melde mig som Chef for Gallejen „Prinds Christian“ — —.“ — „Dho! Sieur Tønder!“ — udbød Tordenskjold ganske overrasket — „tænkte mindst paa at faae Dig med; har ikke seet eller spurgt til Dig i mange Tider.“ — „Du er ogsaa i en Høvedes Fart loben fra os“ — svarede Tønder — „det forekommer mig kun kort siden at jeg spottede over din Kadettrøje paa Ballet hos General Løvendahl. Jeg har havt stor Lyst til at hale ud efter Dig; men nu naaer jeg Dig neppe, siden jeg kun har eet sundt Been tilbage at løbe paa.“ Han gjorde et Par Skridt fremad og nu først bemærkede man hans stive Gang. — „Stakkels Kammerat!“ — sagde Tordenskjold ganske alvorlig — „huffer nu at have hørt det; blev nok stækket i Bataillen under Rygen.“ Tønder gned sine Hænder og vedblev leende: „Det er ikke saa farligt; saalænge jeg blot beholder eet Been og een Arm, opgiver jeg ikke Bæddefampen. En Satans kunstig Docter var det for Resten, der lavede mig denne Stykke; han har ikke daarligt fuffet vor Herre i Haandværket, og troer Du, at jeg vil gjelde for en oplagt Skude eller pensioneret Invalid, saa tager Du

feil, Hr. Kammerat! for seer Du, jeg glæder mig just til at skulle slaaes under dit Flag; kanstee din Stjerne endnu borger mig en lille Straale." — „Har altid kjendt Dig som en Gut med Hjertet paa det rette Sted" — smilte Tordenstjold, og Tønder vedblev: „Kommer det kun derpaa an, saa send Du mig kun i Jlden hvorhen Du vil. Siden Sivers løb af med den smukke Prijs, jeg havde i Rifferten, føler jeg mig kun vel mellem Rugler og Drer — —." — „Vær kun rolig, min Broder!" — faldt Tordenstjold ham i Ordet — „skal nok faae Din Lyst styret" — og idet han udstrakte Haanden mod den anden Officeer, der var kommen med Tønder, tilføjede han i en hjertelig Tone: „Velkommen, Grip! glæder mig ret, at Du ogsaa er med. Har vel ikke glemt vort sidste Møde i Trondhjem; sagde jo nok, vi vilde treffes igjen til Belgedands." — „Ja vel, min Broder!" — svarede Grip og trykkede trofast hans Haand — „jeg har faaet Commando paa „Windhunden" og haaber ligesom Tønder, at brase op ved Siden af Dig." — Fortsættende Samtalen i samme Aand, toge Officererne Plads i Chaluppen, der strax stødte fra. En Time senere lettede Escadren Anker og satte Seil til Nord paa.

Som et heldigt Barsef fik Tordenstjold hiin Side Kronborg Die paa et Par svenske Krydsere, som han da ogsaa lod jage efter. Grip og Tønder fik ved denne Leilighed en Idee om Maaden, hvorpaa deres fordums Skibskammerat havde erhvervet sig Navn af den danske Flaades bedste Krydser; thi da de af ham udcommanderede Fartøjer ikke hurtigt nok manøvrerede efter de svenske Hukfterter og de øvrige Skibshefer allerede vilde opgive Jagten som forgjeves, frøg Tordenstjold i sin store, i al Hast bemandede Chalup forbi dem, løb lige ind under et af de fiendlige Skibe og var med Raar- den i Haanden første Mand paa Dækket, medens den for-

færdede Besætning styrkede sig i Bandet paa den anden Side og svømmede i Land. Dette Exempel ansporede hans Undergivne, og Dagen efter vendte Escadren tilbage til Kronborg med de ikke ubetydelige Priser, der sendtes til Kjøbenhavn; derpaa fortsattes atter Vejen til Norge. —

Carl den Tolvte havde allerede ligget to Maanedes for Frederikssteen, uden at være rykket sit Maal et Skridt nærmere. Forgjæves lod han Skytset Dag og Nat fra alle Sider spille paa Fæstningen; Ruglerne prellede af paa Klippemurene og Normændenes Mod voxede i samme Grad som hans Soldaters Iver astog. Skjult i Nattens Mørke eller af Morgendæmringens disige Lust, gjorde han flere forvorne Forsøg paa at overrumple en eller anden mindre bevogtet Deel af Fæstningen; med mageløs Driftighed stillede han sig ved slige Leiligheder i Epidsen for en udvalgt Skare og besteg de ellers utilgængeligste Punkter, trængte frem lige til Skydehullerne og Portene, hvor et Par velrettede Skud kunde have styrtet ham og hele Flokken ned i den gabende Afgrund. Men de aarvaagne Normænd lode sig ikke overrumple; ethvert saadant Forsøg vistes kraftigt tilbage og ikke sjelden forfulgtes Svenskerne lige til deres egne Kanoner. Dmsider besluttede Carl sig til et almindeligt Angreb, for i det ringeste at bemægtige sig det af et frivilligt Borgercorps forsvarede Frederikshald. Medens en heftig Ild aabnedes mod Fæstningen, trængte han med 3000 Mand ind i Byen, hvor hiint lille Corps maatte vige fra Huus til Huus og endelig trække sig tilbage bag Frederikssteens Kanoner. Nu indqvarterede han sig i den næsten vde By og befalede sine Krigere at omgaaes de faa tilbageblevne Indvaanere som Landsmænd; men uophørligt udspyede Fæstningens svære Kanoner Død og Ddelæggelse paa de lavt liggende Huse, paa Ven og Fjende; Fædrelandet krævede dette Offer. Dog ingen Fare, ingen

Rædsel formaaede at skræmme Kong Carl; en Bombe slog knusende ned gennem Loftet i det Bærelse, hvor han opholdt sig, og de sammenstyrtende Bjelker kastede ham bedøvet til Gulvet, medens flere højere Officerer laae lemlæstede eller dræbte omkring ham; men rask sprang han op igjen, iilde ud i det Frie og traf koldblodig Anstalter til fornyede Angreb. Da besluttede Borgerne at sætte Ild paa Byen, for at drive Fjenden ud af dette Tilflugtssted, hvorfra Stykkerne saa sikkert kunde rettes paa Fæstningen. Nogle Gange opdagede Svenskerne det itide og fik Ilden slukket; men omsider lykkedes det Brødrene Colbjørnsen at antænde deres egne massive Træhuse og Flammerne bølgede snart over den hele By, medens Frederikssteens Rugler rasede blandt de fra Ildhavet flygtende Fjender. Mangen tapper Svensker fandt ved denne Leilighed Døden, og desoværre! en stor Mængde Dvæstede med. Carl den Tolvte skred hen mellem de brændende Huse; næsten ved hvert Skridt sank en af hans trofaste Ledsagere til Jorden og fra alle Sider trængte Klagekrig til hans Øre. Han kastede et harmsfuldt Blik i Veiret, uvist om mod Himlen eller mod Fæstningen; men uden at rammes og uden at stifte Farve, naaede han gennem Rugleregnet ud af Staden.

I dyb Stilhed og tilsyneladende Uvirkksomhed iagttog nu den svenske Hær i nogen Afstand Frederikssteen, der kun af og til beskjødes; men bestandig knalbede Flinteskud fra Fjeld og Skov, ved Dag og ved Nat; thi overalt traf de paa Fouragering eller til Bedækning udsendte svenske Afdelinger paa bevæbnede norske Bønder, der med kold Besindighed og med hiin fra deres Forsædre nedarvede Kraft kastede sig over Fjenden og fravristede ham enten Byttet eller Livet, som oftest begge Dele. Carl den Tolvtes Uvirkksomhed var imidlertid lig Lovens, der trækker sig tilbage for Jægerens Skare

og maaler sine fhye Hjender med et frygtløst Blik, indtil den atter har samlet Kraft og mærket sig et Punkt til Angreb. Han vidste nemlig, at en Transportflaade med svært Skjts, Rugler og Krudt samt allehaande Levnetsmidler til de uhungrede Krigere allerede var stuet i Søen, og med ubestridelig Længsel imødesaae han dens Ankomst; thi da gjorde han sikker Regning paa at tvinge den Haandsfuld Normænd til Overgivelse, der nu vovede at lukke Norges Port for ham, og var Frederikssteen først falden i hans Hænder, ansaae han Marschen gjennem Norge for et Seirstog. Dreven af sin Utaalmødighed, iulte han selv, ledsaget af nogle faa Officerer, afsted til Strömstad, da et Jilbud havde meldt ham, at Flaaden var ankommen der i Nærheden.

Fra Toppen af et Bjerg, som han i Spidsen for sine staaende Ledsgere iilsom besteg, saa han glad og stolt ned paa Dynelildens snevre, af dunkle Klipper indesluttede Havn, hvor en Masteskov trodsigt hævede sig i Beiret. Det var Transportflaaden, der nylig var løben ind til dette sikke Tilflugtssted og havde kastet Anker, for at oppebie en gunstig Leilighed til, ubemærket af de i Nærheden krydsende danske Skibe at fortsætte den farefulde Reise. Mellem Klipper og Skjær laae henved et halvt hundrede Seilere fordeelte, af hvilke i det mindste en Trediedeel bestod af armerede Fartøjer under Schoutbynacht Knoppes Commando. Til desto større Sikkerhed var der i al Hast anbragt et Batteri af sex Kanoner paa en lille Holm i Indløbet. — „Kun en Dags lyffelig Seilads endnu“ — sagde Carl halvt høit og med et truende Blik mod Norden — „og Norge skal bøje sig under mit Scepter, og da — —.“ Ordene hendøde paa hans Læber, idet han iulte ned ad Bjerget; men af hans Miner kunde man læse Tankens Slutning.

Hans pludselige Ankomst paa Flaaden vakte Begeistring og Jubel blandt den, flere tusinde Mand stærke Besætning. Paa hans heftige Forespørgsel yttrede samtlige Officerer, at Faren nu vel var overstaaet; de danske Orlogsmænd kunde jo ikke komme ind til Kysten, langs med hvilken Transportflaaden skulde nærme sig Svinesund; den lille norske Galleiflotille vilde ikke vove noget Angreb paa de med saa svært Stykts forsynede svenske Gallejer, og de fladgaaende Krigsfartøjer, som man vel vidste, at Vice-Admiral Gabel ventede fra Kjøbenhavn, kunde umuligt indtræffe saa snart. I sin Glæde herover ophøjede Kongen Schoutbynacht Knoppe i den svenske Adelsstand og tillagde ham Navnet Strömstjerna. De øvrige Officerer og Mandstabet tilfagde han kongelige Belønninger, saafremt hver Mand af yderste Syne bidrog sit til Expeditionens lykkelige Tilendebringelse. Dplivet af lyse Forhaabninger vendte han derpaa tilbage til Leiren under Frederikssteen, for med Budstabet om den snarlige Undsætning at høre sine Krigeres synkende Mod. Under Veis kastede han kun et flygtigt Blik ud over Havet, paa hvis sydvestlige Rand nogle Seil kom til Syne og skinte rødligt i den dalende Sols sidste Straaler.

Ved Daggry den 8de Juli 1716 saae man en lille Escadre paa syv armerede Fartøjer, af hvilke de tvende syntes Fregatter paa tyve til tredive Kanoner, styre hen mellem de mangfoldige Skjær og af Havet fremragende Klipper, der saa at sige danne Indløbet til Dynesildens Havn, en snever Canal, der i en halv Miils Længde paa intet Sted er stort over 200 Alen bred. Dagen var endnu ikke rigtigt vaagnet; kun en eensom Søfugl streg hen over Volgerne og dens Piben klang sørgeligt gennem Brændingens Brusen, medens en let Taage hvilede over den hele Klippekyst og skjulte for Blikket det skønne Syn af hine Purpurstriber, der vist alle-

rede flammede paa den østlige Himmel. De omtalte Fartøjer, der for Øjeblikket kun førte nogle Smaaseil, skjede en jevn Fart; det var stille inden Borde; enkelte vagthavende Sømand bevægede sig frem og tilbage paa de rummelige Dæk, men standsede stundom den eensformige Vandring, idet de kastede et prøvende Blik mod Luvart eller op til Seilene, for at iagttage Vind og Veir. Gjennem de aabne Kanonporte paa Fregatterne og midtskibs paa de andre Fartøjer skinte klargjorte Kanoner og lange Svingbasser, som om man var beredt paa at modtage Fjenden, hvis nogen saadan skulde vise sig. Ingen menneskelig Stemme afbrød den dybe Tausched i Naturen, der gjerne gaaer forud for Dagens og Livets Opvaagnen; kun Seil og Lougværk daskede af og til mod Ræer og Master og de vældige Roer knagede, naar Styrmændene raft heve Rattet omkring, for til rette Tid at dreje af for en Klippe. — Paa Skandsen af det forreste Skib, en af Fregatterne, opdagede man flere Skiffelser, der syntes at anstrænge Blikket, for at skjelne Gjenstandene paa den graa Kyst, og en Jolle, efter Udseende en svensk Fisser eller Lodsbaad, slæbtes med under Gillingen. En Officeer steg op til Skandsen paa den anden Fregat, der seilede tæt ved, næsten jevnside den første, og lettende paa Hatten hilste han over til de nævnte Skiffelser; giengjældende Hilsenen, traadte en af disse hen til Galleriet og lænende sig ud over det, raabte han med dæmpet Stemme: „Sei der, Hr. Capitain-Lieutenant! har faaet at vide af Lodsens, at den svenske Schoutbynacht hifinde holder Gæstebud paa sin Flaade i Dag; mener, vi kunde byde os til Gæst hos ham. Hvad mener Du, Sieur Grip?“ — „Har Du Ordre dertil, har jeg Lyst nok at følge med“ — svarede „Vindhundens“ Chef — „vi have jo Vinden agterind lige derop. Vor Herre give Lykke!“ — „Amen!“ — sagde Tordenskjold — „ville lade staae

til." — Paa hans Bink stingrede Baadsmandspiben gjennem Skibet og Mandskabet strømmede frem fra alle Luger. Rhyver og Stagseil raslede ned, „den hvide Drn" gik over Stag og styrede derpaa ind i Canalen; Signalfлаг sloi i Beiret til Tegn for de andre Skibe at følge efter og holde sig slagfærdige. Den friske Solustning fyldte øjeblikkeligt de loslagne Underseil; gaaende to og to Skibe jevnside, strog Escadren hen mellem de mørke Klippehyster og skjendt Størstedelen af Mandskabet bestod af behjertede, prøvede Somænd, betoges dog En og Anden af en hemmelig Gru ved Tanken om, at det nu gjaldt Seir eller Undergang; thi i dette, en Klippehule ikke ulige Farvand, hvor Vinden blæste ind gjennem Nabningen, var ingen Tilbagegang mulig og i Baggrunden lurede den langt overlegne Fjende. Dog Tordenstjold var jo i Spidsen; med ubegrændset Tillid stolede de paa hans lykkelige Stjerne og da Alt forblev stille paa de nærmere og nærmere sammenrykkende Ryster, styrkedes Haabet om et heldigt Udfald, medens Begeistring for et saa skjæft Foretagende begyndte at vaagne, selv i det raaste Gemyt.

Toppen af hiin Granstov paa det fjerne Bjerg forgyldtes just af Dagens første Straaler, da man forud opdagede Dynesildens Havn; man skjelnebe allerede Kanonerne paa den lille Holm i Munden og tvende armerede Fartøjer laae foran op til en Fjeldbærg. Den danske Escadre var nu bleven seet; thi hine Fartøjer kappede deres Ankertoug og begyndte med Seil og Arer at hale ind til Havnen. Tordenstjold foer ombord paa Gallejen „Prinds Christian" og lod sig af en dobbelt Chalup buxere lige hen i Munden, for efter Gædvane selv at tage Fjendens Stilling og Styrke i Oiesyn. Imidlertid var Mandskabet paa de øvrige Gallejer i fuldt Arbeide med at bringe det svære Skjts op paa det øverste Dæk og da Tordenstjold, efterat have seet hvad

han vilde, kom tilbage og gik ombord paa den store Stykpram „Hjelperen“, var Alt klart til Ramp. Gjennem det snevre Indløb, hvor Ornen endog maatte ankre, for at Tordenstjold kunde komme forbi med Prammen, strege nu Skibene, det ene efter det andet ind i Havnen. — Som man vel kan tænke, vakte Hændens saa usformodebe Ankomst ubestridelig Forvirring paa den svenske Transportflaade. Officererne, der endnu vare ore i Hovedet efter et natligt Gilde, stirrede forbausede paa de frembrastende Skibe; først ved Synet af det danske Blodslag troede de deres egne Dine, og pludselig ædrue uddeelte de iilsomt de nødvendigste Befalinger.

Neppe var den sidste danske Gallei sluppen indenfor, for det glimtede fra de svenske Fartøjer saavel som fra Batteriet; med et frygteligt Brag, der gjengaves af de omliggende Klippevægge, tordnede Stykkerne løs og hele Naturen syntes at opstrækkes af Sønnen. Uden at svare fortsatte Escadren sin Vej ind i Havnen; som mørke Uveirfyer glede disse Kolosser frem i det snevre Farvand, nærmere og nærmere Hænden. Da de vare komne til det bredeste Sted af Havnen, hvor tre Skibe kunde finde Plads hos hinanden og paa eensgang bruge deres Skyts, lagde de bi, gjorde tre ad Gangen en Vending og drejede til Høire og Venstre Bred siden mod de adspredte Hænder.

„Godt Sigte, Manne!“ — lod nu Tordenstjolds velbekendte Røst — „Fyr!“ — „Hjelperens“ svære Skrog bævede, et bedøvende Knald rullede hen langs Klipperne og en Regn af Knipler og Skraasække bruste knusende ind over de nærmeste svenske Gallejer, medens en lignende Hilsen sendtes til den anden Side fra „Rox Ark“ og „Bindhunden.“ Dermed var en af den nyere Tids mærkeligste Rampe aabnet; Lag paa Lag af det svære Skyts dundrede løs, indtil

Røgen samlede sig i tætte Skyer og rugede over den dybt liggende Havn som over en Vulkans Krater.

„Holla, Sieur Siversen!“ — raabte Tordenstjold til en Raket, som netop stillede sin Kanon — „maa have Ornen herop, at holde Fjenden i Ande, medens jeg lægger tættene ind; rap Jer!“ — Lettende paa Hatten, iilte den unge Mand ned i en Jolle, for at overbringe Ordren. „Den hvide Orn“, der var bleven et Stykke tilbage, kappede fem Minutter efter sit Anker; brasende op i det vanfælske Fartvand, lagde den ved en rask Manøvre agterom „Hjelperen“ og aabnede sin Jld. Under den derved forøgede Kruttdamp toge tvende Gallejer „Hjelperen“ og „Noæ Arf“ paa Slæbetoug og bugserede dem ubemærket tæt ind til det Punkt af Havnen, hvorfra de store svenske Stykpramme rettede deres Sex og tredive Pundinger. Gjennem den hendragende Røg opdagede de svenske Officerer pludselig de svære Master tæt ved Siden af sig og i næste Minut bragede et Lag af Skraa og Stangflugler ind over dem og fejede næsten Dækkene rene. Mellem de søndersplittede Rødstaber og knuste Master vælte de Dvæstede sig i hundredevis, medens Resten af Mandskabet, greben af Rædsel, sprang overbord, for at redde sig i Land.

„Batteriet derhenne tiltaler os noget vel hviroftet“ — meldte Tønder fra Galleriet af sin Gallei „Prinds Christian“, idet han med denne strøg ind under „Hjelperen“ — „hvad synes Hr. Capitainen?“ — „Mener, at den Ting bedst afhjælpes ved at fornagle de Par Skraalhalfe“ — svarede Tordenstjold leende. — „Ja vel! det skal skee“ — raabte Tønder tilbage. Paa hans Bink halede Mandskabet ud af alle Kræfter; den nærmeste Gallei fulgte med og gennem en Regn af Rugler, der pladskede ned i Vandet rundt om dem, lagde begge Fartøjerne ind til Holmen. Med Kaarden i

Haanden og fulgt af en Snees uforfærdede Gutter, der svang Ørerne i de kraftfulde Ræver, arbejdede Tønder sig op ad Skraaningen; et kort, men morderisk Haandgemænge fandt Sted og først over de svenske Constablers Liig trængte han frem til Kanonerne, der bleve fornaglede. Under et klingende Hurra stødte Gallejerne derpaa fra igjen og strøge tilbage til Kampens egentlige Skueplads.

Fra det svenske Schouthynachtskib „Breden“, hvis Stykker allerede taug, flygtede Strømsfjerna i Land med sine faa tilbageblevne Folk; „Hjælperens“ Rugler suste efter ham langs Kysten og „Bindhundens“ Chalup lagde ind under det forlatte Skrog. En Flok danske Matroser med tvende Kadetter i Epidsen entrede op til Dækket, da en Røgstraale i det samme brød ud fra en af Lugerne.

„Tilbage der! alle Mand!“ — raabte Grip fra Chaluppen — „der er Ild i Krudtkammeret.“ Et Par af Matroserne skyndte sig ned igjen i Baaden; men den ene Kadet, den forhen nævnte Siversen, sagde koldblodig, idet han kastede et prøvende Blik til Stedet: „Det er dog for seent — følger Du med, Herro! at slukke Ilden?“ — „Kom! — — hvordan det gaaer, gaaer det jo dog i Veiret“ — jublede den anden Kadet, og idet Chaluppen stødte fra, sprang de begge hen til Lugen, løftede den i Veiret og — med et forfærdeligt Brag sprængtes Skibet i Luften. Kampen standsede et Minut, medens Alle stirrede i Veiret; men Røgen drog bort over de glødende Planker og Kampen begyndte paany.

„Lad mig komme med“ — lød en hæs Røst paa Siden af Chaluppen, og Kadet Siversens ungdommelige Hoved dukkede op over de fortladne Bølger.

„Gud være lovet! er Du der, min raske Gut!“ — udbød Grip og halede Kadetten op med nogle Matrosers

Hjelp — „hvordan gif det Ferro?“ — „Han gif med mig til Veirs“ — smilte Unglingen, skjøndt et veemodigt Træl spille om hans Læber — „men jeg troer, han blev deroppe med det samme. Hvordan jeg kom ned igjen og med hele Lemmer, begriber jeg endnu ikke“ — tilføiede han og streg sig ned ad Legemet, som for at overbevise sig om, at han virkelig var ubestadiget.

Hiin Side det fornaglede Batteri sloge Flammerne i Veiret paa Gallejen „Lucretia.“ — „Den Jld maae vi slukke“ — sagde Tønder — „hal ud, Manne! det er et skjont Fartoi; det var Skade, om det skulde gaae tabt.“ — Med betænkelige Miner begyndte Sømændene at trække paa Mærerne og Chaluppen gled hen til det brændende Fartoi, der var forladt af Mandskabet. Tønder steg ombord og hans Quartermester fulgte efter med en halv Snees Matroser. Midt i den aabne Luge stod en brændende Tjæretønde. „Aha! de have selv sat Jld paa, for at spare os Uleiligheden“ — raabte den skjæffe Officeer og stak sit Træbeen ned i Lugen. Med begge Hænder løstede han Jldmassen vaersomt i Veiret og langede den til Quartermesteren, som noget forbløffet tog imod den; hurtig var han oppe paa Dækket igjen, greb den stærkere flammende Ballie og kastede den ud i Vandet. „Hvor skal Du hen!“ — raabte han derpaa, da han saae Quartermesteren ile hen til Falderebet, hvor han dog standfedes af et Par Matroser, der steg op. „Fartøjet er ladet med Krudt — — vi springe Alle i Luften“ — svarede den blegnende Quartermester og gjorde Miner til at flygte ned i Chaluppen. „Du bliver her“ — vedblev Tønder med tordnende Stemme og drog sin Kaarde — „Satan! springer Du ikke i Luften med din Chef — —.“ En ny Flamme brød frem fra Rahytstrappen. Tønder befalede et Par af Matroserne at trække deres Trøjer af og dyppe dem i Vandet.

Sømandene, der indsaae, at kun Besindighed og Mod kunde redde dem, adløde øjeblikkelig; med de vaade Klæder lyftedes det ogsaa, at dæmpe Flammen, og drivende den af Rædsel maalloste Qvarteermester foran sig, steg Tønder ned ad Trappen, da han nok ahnede, at Tjenden ei havde forsømt at lægge Ild ved Krudtforraadet. Hans Ahnelse traf ind. „Der er det — — Gud være os naadig!“ — flammede Qvarteermesteren med skjælvende Stemme og stirrede hen i Rummet. I en af de løsslagne Krudttønder stak en brændende Lunte; Ilden havde neppe to Tommer tilbage før den naaede Krudtet; i næste Minut maatte Skibet springe i Luften.

„Stille der! ikke et Mut“ — sagde Tønder med fast Stemme, medens hans Undergionne taus foldede sine Hænder, og raft skred han over det med Krudt bestrøede Gulv, greb med tvende Fingre nede om Luntens og løsne den fra Sprækken, hvori den sad; gjennem det aabne Røghytstød langede han den ind til en af Matroserne, der randsagede i Røghytten. Da han derpaa havde overtydet sig om, at der ei var anlagt Ild paa flere Steder, iilde han tilbage til Chaluppen og tog Gallejen, der rigtig var ladet med Krudt, paa Slæbetoug, for at bringe den ud af Kanonilden.

Det næste Schouthynachtskib, Stykprammen „Steenbullen“, en Kolos, spækket med fire og tyve mægtige Ildsvælg, var ligeledes bragt til Tausked og Schouthynacht Sjoblad, Flaadens Næstcommanderende, reves med paa Flugten af sit forfærdede Mandskab, dog først efterat to Trediedele af dette vare bortsejede af Vagene fra „Noe Ark.“ Fra Strandsbredden vedligeholdte Svenskerne imidlertid en heftig Geværild, formodentlig for at give den i Prammen anlagte Ild Tid til at naae Krudtkamret. Tordenskjold, som gjerne vilde redde det store Fartoi, var sprunget ned i en Chalup og styrede

lige ind i Rugleregnet. Grip jog efter og idet Chalupperne i den tætte Kruttdamp tørnede mod hinanden, raabte Tordenstjold over til ham: „Kommer som Du var kaldet, Broder Grip! veed kanstee Raad til at skaffe Schouthynachten og de andre Fartøjer ud af Reden?“ — Grip, som blot onskede at faae sin Chef bort fra den morderiske Rugleregnet, svarede hurtigt: „Det tænker jeg med Guds Hjælp, skjøndt det vil koste Døde og Døvestede. Vil Hr. Broder blot skaffe mig Kabeltoug.“ — Uden at betænke sig, sprang Escadrens Chef over i en Jolle, der med Pilens Fart bortfjernede sig; kort efter kom han tilbage med de forlangte Redskaber og medbragde et Par med friskt Mandskab fyldte Chalupper. Under Matrosernes Hurra lagde de nu Alle ind til „Steenbuffen“; i neppe et halvt hundrede Alens Fraastand knaldede en Geværsalve løs; rundt om begge Chefene styrtede de trusne Sømand ned under Tosterne og Grip greb til Ansigtet, medens flere Rugler pebe forbi deres Dren eller trængte gjennem Klæderne.

„Har dog ikke faaet formeget, Broder Grip?“ — hvilede Tordenstjold og slyngebe Armen om ham. —

„Nei, vist ei, kun en lille Rist i Huden“ — lo den uforfærdede Officeer og søgte at skjule Blodet, der randt ned over hans Kind — „men histovre er Din Nærværelse nødvendig, og her er Tingene saa godt som afgjort.“ — Tordenstjold trykkede hans Haand og da Faren virkelig syntes forbi, idet Geværkuglerne kun matte naaede Schouthynachtskibet, gik han over i den næste Chalup og iilte tilbage til „Hjælperen“, paa hvilken de endnu kampdygtige svenske Gallejer rettede deres hele Ild.

Med en Deel af sit Mandskab besteg Capitain-Lieutenant Grip „Steenbuffens“ massive Skrog; intet Menneſte saaes paa Dækket og man var allerede i Færd med at gjøre Varp-touget fast, da en svensk Officeer hævede sig op ved Rahys-

trappen og skyndte sig over til Falderebsporten. Vettende paa Hatten ad Grip, som netop stod paa Rebstigen, sagde han: „Tillader Hr. Capitainen at jeg kommer ned i Chaluppen — —.“ Grip betragtede ham med et skarpt Blik og troede at læse Dødsangst i hans urolige Dje. „J er nok Styklieutenant?“ — spurgte han. Med voxende Uro svarede Svenskeren: „Ja, ja; men jeg beder Herren, at vi skynde os — —.“ Han vilde trænge sig ned; men kraftig stødte Grip ham tilbage og var i eet Spring oppe paa Dækket. „Blis mig først hvor J har lagt Lunten“ — raabte han med barst Stemme og satte Kaardespidsen for hans Bryst, idet han trængte ham hen imod Råhytstrappen. Blegnende og uden at mæle et Ord, tumlede Officeren foran ham ned ad Trappen. „Skynd Eder, Herre!“ — stammede han og pegede hen i et Hjørne. Der glimtede Noget; rask iilte Grip til og bortsnappede det gnistrende Blaar, der laa fire Tommer fra Lobekrudtet. Styklieutenanten aandede friere i Veiret; rækkende Grip sin Kaarde, sagde han: „Jeg vilde kun gjøre min Pligt; nu er jeg Eders Fange tilligemed de sexten Mand, der ere ombord.“ — „Har J lagt Jld noget andet Sted?“ — spurgte Grip med et gjennemtrængende Blik og hævede Kaardespidsen. — „Paa Sømandsære! nei“ — svarede Svenskeren med rolige Miner, da han nu havde gjenvundet sin Fatning — „mit Mandskab vidste ikke hvad jeg havde i Sinde.“

Kabeltouget var imidlertid gjort fast ved „Bindhundens“ Agterspeil; paa et af Grip givet Signal halede Mandskabet løs, og ligesom de svenske Schouthbynachters Dine bevægede „Steenbukken“ sig langsomt ud til Fregatten.

Fra en liden Bugt paa Siden af „Hjelperen“ begyndte pludselig en levende Geyserild; med usorrettet Sag og Tab af en Deel Mandskab vendte en dobbelt Chalup iilsomt tilbage fra

Bugten, hvor den var commanderet hen, for at borttage en stor svensk Hukkert.

„For Djævlén! skammer I Eder ikke, Sieur Røge!“ — lød Tordenstjolds Stemme over til Chaluppen — „har Du sæstede nok, men Hukkerten blev liggende.“ — Hr. Capitainen maa undskyldes — svarede Officieren med det ildevarsellende Navn — „Infanteriets Rugler spille lige under Skroget.“ — „Herhíd med Touget“ — raabte Tønder, som steg frem med sin Chalup og havde hørt Tordenstjolds Uttring. Han sprang ned i en Jolle og fra Røges Fartoi heves Touget ned til ham. „Sei der, kom med“ — vedblev han, vinkende ad tvende svenske Matroser, som han havde taget til Fange paa en Gallei, og som nu ogsaa skyndte sig over til ham — „hal ud, Manne!“ — Jollen sloi afsted mod det farlige Punkt. Det knalbede atter fra Kyften i henved syrgethve Skridts Afstand og Ruglerne pebe væk over Baaden. Med et smerteligt Skrig slap den ene Svensker Naren og sank fra Sædet; den anden holdt inde og saae betænkelig til Officieren. „Hvad feiler Dig? — hal ud!“ — tiltordnede Tønder ham og greb selv fat paa den ledige Nare. Endnu en Rugleregn raslede ned over dem, men uden Virkning, og Jollen stødte an mod Hukkertens Side. I en Haandevending havde Tønder gjort Barpet fast og fra „Hjælperen“, hvor man havde iagttaget den skjæffe Handling, halede løs paa Touget; ti Minutter efter laa Hukkerten agterom Skytsprammen.

„Var Synd og Skam at tage det Fartoi fra Dig, Kammerat!“ — raabte Tordenstjold til Tønder, som hilste i Forbifarten — „kjøbte den dyrt nok; lover Dig den til Pris.“

Samtlige svenske Krigsfartøjer vare lidt efter lidt bragte til Taushed; kun fra Kyfterne knalbede endnu bestandig Geværskud paa alle Punkter og besvarede sig hist og her af de danske Gallejers Kartætscher, medens nogle af Transportflibene brændte i lys Lue. Omtrent ved Middagstide var Kampen

faa godt som endt og Seiren vunden. Stykprammen „Breden“ og et Par Krudtskibe vare sprungne i Luften; saavel de Danske som selve Svenskerne havde desuden boret en Deel Gallejer i Sænk og mange Transportskibe vare indtil Bandspeilet fortærede af Flammerne. Ikke destomindre var Antallet af de erobrede Krigsfartøjer og Forraadsstibe stort og Byttet af en saadan Betydning, at den mægtigste Orlogsflaade kunde have været stolt deraf. Men endnu var et vanskeligt Arbejde tilbage, nemlig at faae Byttet med og at slippe ud af Canalen; thi over 5000 Svenskere, Infanteri og Sotrigere, samlede sig efterhaanden langs med Kysten, for at hævne Nederlaget og maaskee fælde den forvovne Fjende midt i Seiren. Dog det over al Forventning heldige Udfald begejstrede de danske Sømænd til at kappes med deres Officerer i Forvovenhed. Paa alle Kanter fore Chalupper og Joller ind til de forladte Gallejer og Transportfartøjer, for at slukke Ilden og bugser dem ud. Trodsende den i alle Skikkelser truende Død, entrede de jublende op paa Skrogene, dæmpede med Besindighed Ilden eller gjorde Barpene fast, uden at lade sig forstyrre af de tæt forbipibende Rugler, af den glødende Hede fra de brændende Skibe eller af de faldende Kammeraters Stønnen. Overalt syntes Tordenstjold tilstede; hvor Ruglerne regnede tættest, hvor Ilden rasede græsseligst, hørte man stedse hans kraftige Røst, befalende og opmuntrende.

En frygtelig Salve af store og smaa Rugler knalbede ind over Gallejen „Prinds Christian“; Officerer og Matroser styrkede sonderknauste ned paa Dækket om Capitain-Lieutenant Tønder; men med usorandrede Miner og fast Stemme raabte han: „Hal kun ud, Gutter! — — fyr der!“ — Et Lag af Kartætscher bragede ind imod Kysten, medens Gallejen med et stort Krudtskib og en med Kanoner og Bomber ladet Galliot paa Slæbetouget streg ud i Havnen. —

Solens sidste Gløden havde længe forladt Grankøvens Top, da den danske Escadre, to og to Skibe jevnfæd, med samtlige erobrede Fartøjer imellem sig, begyndte at hale ud af Dynetilden og styrede tilbage gennem den snevre Udgang, der mørk og uhyggelig aabnede sit dødsfangre Gab for den. Fra de sorte Skove og Kløfter paa begge Sider glimtede det uop- hørligt som fra en nær Tordenstj og man kunde høre Geværlaafenes Klirren for Ruglerne pebe væk over Dækket; de i Havnen endnu brændende Skibe lyste klart gennem Ratten og laae snart som et Jldhav i Baggrunden. Langsomt glede de svære Skibe hen mellem Brændingerne; med usvækket Iver halede Mandskabet ud og dets muntre „Dhoi“ forstummede ikke for de langs Kysten henilende Soldaters Rugler. Maaſkee det lang Tid efter rislede koldt ned ad Ryggen paa mangan ellers modig Sømand, naar han fortalte yngre Kammerater om denne natlige Fart, hvor Baadsmændenes Piber, de Dvæ- stedes Skrig, Officerernes Commandoraab og de knalvende Geværskud lode forvirrede imellem hinanden, medens Jldha- vets rødlige Flamme fra Havnen gjorde Ratten derinde mellem Klipper og Skove endnu grueligere. Men Dagens morderiske Ramp syntes nu at have hærdet Sømandene til med Kulde at gaae enhver tænkelig Fare imøde og saalænge de hørte Tordenstjolds, Tønders og Grips Stemmer, mægtede ingen Rædsel at lamme deres Mod.

Med uhyre Anstrængelse var hele Flaaden naaet midt ind i Kanalen; paa et af de smalleste Steder standsedes Far- ten, for at Mandskabet kunde puste og Bæpene blive efter- seete, om Alt var i forsvarlig Stand. Jollerne fore frem og tilbage mellem de i Mørket myldrende Fartøjer, for at bringe Ordre og Meldinger, og et Djebligs Stilhed indtraadte, der kun afbrødes af Marernes Pladsten i de stummende Bølger. Det raslede i Skov og Krat paa begge Sider; drønende Jod-

trin gjenløde som af en stor Masse fremilende Mandskab og dæmpede Raab lode sig høre; det blinkede fra tusinde Punkter paa eengang og Knald i Knald gik Skudene løs; hagltæt fore Kuglerne hen over Skibenes Dæk.

„For Djæveln! kunne jo give dem det glatte Lag engang“ — lød Tordenstjolds Røst — „klar ved Kanonerne! — — fyr, Manne!“ De mørke Omgivelser oplystes pludselig som af Lynildsstraaler; lig et flygtigt Drømmesyn viste sig Fjendens bevægelige Masser og blinkende Baaben et Secund for de henstirrende Somænd. Kanonerne dundrede løs paa begge Sider og efterhaanden ned ad hele Linien; som fra tusinde Ildsvælg gjentog Ekkoet Knaldene og frygtelige Skrig gjennemstjære Luften.

Hvislende Piber og forstærkede Commandoraab gjenløde atter og med fornyet Kraft trak Mandskabet løs paa Tong og Rarer, for at naae ud af Canalen for Fjenden igjen kunde sunde sig. Da lyfte en Stribe forud, der blev klarere og klarere; Rysterne syntes at vige fra hinanden, en frisk Luftning aandede i de nedhængende Seil og med et ustandseligt udbrydende Hurra hilste Somændene det frie Hav, hvor Skibene nu styrede ud og paa hvis Hvide den gennem Skyerne fremseilende Maane netop udbredte sit straalende Slør. —

Den svenske Leir strakte sig i en vidt Kreds om Frederiksteens Fæstning og den afbrændte Byes Ruiner; begge Parter syntes stiltiende at være komne overeens om en Baabenstilstand, medens dog Ildsvælgene fra Mure og Skandser vendte Mundingerne mod hinanden, beredte til atter at udtordne Død og Ødelæggelse. Gjennem Morgenrødsdæmringen opdagede man en høi Krigerstikkelse, der med forslagne Arme stod udenfor et af de simpleste Telte og stirrede ud mod Sydvest, hvor Taagen endnu rugede over det sjerne Hav.

En sælsom Ild brændte i det sønrløse Dje, Utaalmødighed sad i den høje Pandes dybe Rynker og stolt Trods syntes leiret om de smalle, sammenknæbne Læber. Af og til rettede han det urolige Blik hen paa Fæstningen og knugende Skæftet af den svære Pallast op til Bryttet, udstødte han afbrudte, uforstaaelige Ord, men vendte dog hurtigt Blikket tilbage paa Havet, som om han med Tankens Kraft vilde fremmane Synet af en Gjenstands forønskede Ankomst. Fodtrin gjenlode i nogen Afstand og Skildvagterne raabte an; men formodentlig i den Tanke, at det gjaldt Posternes Afløsning, forblev den høje Skikkelse ubevægelig staaende og mærkede ei, at en Søofficer nærmede sig, hvis tilstøvede Klæder og forstyrrede Udseende lode formode, at han kom fra en pludselig og tilfældig Reise. Det lod til at han ei vovede først at tiltale den tankefulde Kriger; længe betragtede han ham med Stue, næsten frygtsomme Blik, men gjorde dog omsider en støjende Bevægelse, som for at vække ham af hans Drømmerier. Da vendte Skikkelsen atter det stolte, trodsige Ansigt hen imod Fæstningen og idet hans Dje mødte Søofficerens forvirrede Ansigt, foer han kjendeligt sammen; det forekom ham maaskee som Billedet af en netop fremstigende ængstende Tanke.

„Hvad vil I — — hvad bringer I?“ — raabte han — „hvi kommer Strømtjerna ikke op med Transportflaaden? Binden er jo sejelig og Farvandet frit.“ — „Schoutbynachten sender mig til Eders Majestæt med et Budskab“ — mælede Søofficeren med blegnende Rinder; men Kongen afbrød ham heftig: „Vi forlange intet Budskab; Transporten ville vi have herop — — ha! hvad feiler I, har I Kolden?“ — „Tilgiv, Eders Majestæt!“ — vedblev den forvirrede Flygtning — „Schoutbynachten og vi Alle have forsvaret os som det sommer sig Eders Majestæts Krigere, og

have først forladt vore Gallejer, da de brændte ved Bandspeilet." — "Forladt dem, I have forladt dem?" — gjentog Kongen med en kort Latter — „det var altsaa dog Kanonaden, der drøede herover i Gaar. Hvi saae I Eder ikke om efter de danske Drlogsstibe før I vovede Eder ud af den sikke Havn?" — „Det var ikke Drlogsstibene, der angreb os" — svarede Officieren, idet han med tvivlsomme Miner betragtede sin tilsyneladende rolige Konge — "vi laae endnu i Havnen, da den befrygtede danske Gallei-Escadre pludselig løb ind, endnu før Solens Dpgang — —." — „Ha, ha! I lode Eder overrumple; fordømt!" — lo Kongen som før — „saa kommer vel Transporten over Land?" Officieren blev endnu blegere og nølende svarede han: „Schoutbynacht Strømsfjerna har besalet mig at bringe Eders Majestæt det uslykkelige Budskab om hele Transportflaadens Ødelæggelse — —." Carl den Tolvte drejede sig heelt om til Officieren og betragtede ham et halvt Minut med et gjennemborende Blik; vendende sig derpaa fra ham igjen, sagde han med slangløs Stemme: „Altsaa ødelagt — — hele Planen — — bliv ved! hvi nøler I!" — „Den bekjendte Krydser Capitain Tordenstjold commanderede Escadren" — vedblev Officieren sin piinlige Melning og det syntes at gyse i ham — „strax i Begyndelsen af Bataillen borttoges vort Batteri i Indløbet med stormende Haand; inden Middag vare alle vore Gallejer demonterede, flere sprungne i Luften og to Trediedele af vort Mandskab dræbte. Da vi af Fjendens uophørlige Kartætschild drevs fra Borde, satte vi selv Ild paa de fleste Fartøjer og neppe Hælften af Transportflaaden er falden i de Danskes Hænder. Jeg vover at gjentage for Eders Majestæt, at vi Alle efter Evne have gjort vor Pligt som ærlige Svenskere, og Fjenden har lidt meget paa Vejen ud af Havnen, da vi Skridt for Skridt forfulgte ham med

Geværild." Dog Kongen syntes ikke længer at høre efter; med mørkere og mørkere Miner stirrede han ud til det sjerne Hav eller ind i de hendragende Skyer og en ny Beslutning fremsteg sikkert i hans urolige Sjæl. Efter nogle Minutters uhyggelige Taushed drejede han sig atter om. „Gaa" — sagde han med Kulde — „send vore Adjutanter ind til os." Idet han derpaa langsomt skred ind i sit Telt, kastede han endnu et funklende Blik op til Fæstningen og mumlede mellem Tænderne: „Gaa begynde vi forfra — vi komme igjen —."

Et Par Timer senere klingrede Trompeterne og Trommerne hvirvlede; gribende hurtigt til Vaaben, strømmede Krigerne fra alle Kanter til deres Fahner og Fæstningens Garnison forberedte sig paa at modtage en Storm. Men med Forundring saae man Svenskerne skyndsomt rive Teltene ned, tage Kanonerne bort fra Forstandsningerne og læsse dem paa Bogne og, som om en panisk Skrak havde grebet Beleiringshæren, drog den endnu inden Aften med klingende Spil bort over Grændsen, ladende kun et Par faste Batterier hiinsides Svinesund tilbage. Først Dagen efter løstes denne Gaade, da Tordensfjold ankom paa Mags Kæde med hele Flaaden. Jublen var ubestrikelig og Heltens Navn udtaltes med Priis af alle Munde. Selv Vice-Admiral Gabel, som utaalmelig havde imødeset Tordensfjolds Ankomst med de sladgaende Fartøjer og som nu saae sig den glimrende Seir reven ud af Hænderne, nødtes af den offentlige Mening til at istemme Beundringen over den fem og tyve aarige Helt og skjulende Misundelsen dybt i sin Sjæl, beordrede han ham tilbage til Kjøbenhavn med det glædelige Budskab.

Skjøndt enkelte Stemmer ogsaa denengang hævede sig mod Tordensfjolds Forhold og navnlig dablede ham, fordi han uden udtryffelig Ordre havde vovet sig ind i Dynetilden

med saa ringe Styrke, talte det glimrende Udsald og Visten over de udbragte eller ødelagte fjendlige Skibe dog alt for høit hans Sag, til at Admiralitetet ikke skulde have erklæret hans Forhold for hævet over al Dadel, og Kongen, hvem det rige Bytte af Krigsforraad saavel som Svenskernes Bortgang fra Norge kom saare beleiligt, forfremmede strax sin Yndling til Commandeur, kun nitten Maanedes efter hans Udnævnelse til Capitain, og fæstede en Guldmédaille i blaat Baand paa hans Bryst, omtrent lig den, der var bleven præget i Anledning af Gabels Bataille ved Colberger Heide.

Credie Capitel.

Endnu bestandig frydsede engelske og hollandske Drlogs-skibe omkring i Nord- og Østersøen, for at iagttage de krigsførende Parters Foretagender og fremme deres Nationers Handelsinteresser, medens Diplomatiens var i fuld Virksomhed med offentligt at mægle Forlig og hemmeligt at puste til Flammen. De tydske Magter, hvis Lande nu vare befriede fra Fjenden, havde ganske trukket sig tilbage fra Krigens Skueplads og indskrænkede sig til, ad Cabinetsvejen at styre Sagerne til deres egen størst mulige Fordeel. Czar Peter arbejdede rastløs paa at give sit colossale Riges raare Masser et Præg af Civilisation, for at bringe dem i nærmere Forbindelse med det øvrige Europa; da han endnu bestandig frygtede den saarede svenske Love, holdt han gode Miner med Danmark, skjøndt han hvert Djæblisk var rede til at forraade det, hvis Sverrig skulde beslutte sig til at kjøbe hans Venstreb for en officiel Afstrædelse af sine bedste østersøiske Provindser, som han i Gjerningen var i Besid-

delse af. Da Frederik den Fjerde trængende mindede ham om Opfyldelsen af det gamle Løfte, at lade et russisk Troppcorps i Forening med den danske Hær gjøre Landgang paa Skaane, gav han omsider sit Minde dertil; det kunde dog være ham ligegyldigt, om hans vilde Skarer, der selv maatte sørge for deres Underholdning, fandt denne i Mecklenborg, hvor de for Diebliffet huserede, eller søgte den paa de frugtbare danske Der. Kommer Tid, kommer Raad, tænkte denne Tidsalderens raafte, men derhos snueste Herster; desuden kunde han derved faae Leilighed til at tage det for den østerrøiske Handel saa fordeelagtigt beliggende Kjøbenhavn saavel som det vigtige Drefund i nærmere Njersyn og maaskee kunde Omstændighederne eller en Hændelse spille ham begge i Hænderne. Det besluttedes altsaa at stride til den saa længe omhandlede Landgang og Commandeur Tordenskjold sendtes til Norge, for derfra at nedbringe alle de Transportskibe, han kunde faae fat paa; de skulde anvendes til de russiske Troppers Overtførsel fra Mecklenborg.

Med sin sædvanlige Zver udførte vor Helt dette Hverv. Under Veis fratog han en svensk Fregat sex danske Kornskibe, der vare faldne i Fjendens Hænder, og styrede med dette Bytte tilbage til Kjøbenhavn. I en opkommende Storm skiltes han fra dem og Gallejen, som han netop befandt sig ombord paa, drevs hen imod Skjærene under den svenske Kyst. Samlende sig i Hobe omkring paa Dækket, betragtede Sømandene deres Chef med urolige Miner; thi for den flyvende Storm skummede Skuden pilsnar ind mod Kysten, paa hvis fremspringende Klipper den uden Redning maatte knuses. Men Tordenskjold forblev rolig; da han kjendte hvert Indlob, hver Klippe paa hele Viigsiden, vidste han ogsaa, at saasnart de havde klarat Pynten hithenne, aabnede sig Nordstadsbavn som et sikkert Tilflugtssted. Det maatte

da komme an paa Tilfældet, om de foresandt den ryddelig eller besat af Fienden. Neppe en Fjerdingmiil fra Skjærene og Klippestykkerne, hvis graae Toppe stige truende op af Brændingens sneehvide Skummaser, iilte Gallejen hen mod Pynten; frængende næsten heelt over paa Siden og dyppende af og til Bimplen i de opspreitende Bolger, kneb den saa tæt op til Binden som muligt, og med stigende Uro bemærkede Mandskabet den med hvert Minut aftagende Afstand imellem dem og Kysten. Kun Frygten for den unge Chef, som i saadanne Djeblikke ei var at spøge med, afholdt dem endnu fra at bryde ud i lydelig Murren.

„Sei der, lad falde! Styrbord med Roret!“ — kommanderede Tordenskjold, som opmærksom havde iagttaget Farten og hver forbiilende Klippe; i Ahnelsen om, at deres Chef nu havde opdaget et Middel til Redning, ravede Sømændene sig i Beiret og istemmende et lystigt „Dhoi“, grebe de fat i det dastende Lougværk. Farten sagtnede, Gallejen rettede sig lidt og lystrende Roret, gjorde den en Vending omkring Pynten. Med glad Studsen saae Mandskabet sig pludselig ude af al Fare; en rummelig Udhavn med næsten umærkelig Bolgegang laa foran dem og derinde var intet Skib at see; kun en enkelt Jolle bemærkedes midt i Farsvandet og langs Kysten laae nogle adspredte Fiskerhytter. Saa snart Ankeret var faldet og Gallejen havde drejet sig rundt indtil dens Agterstævn vendte ind i Havnen, blev Chaluppen firet ned og bemandet med en Snees af de meest prøvede og behjertede Matroser, der alle vare forsynede med Drer og Pistoler. Tordenskjold tog Plads agterud; paa hans Bink stødte Chaluppen fra og styrede hen imod den omtalte Jolle, i hvilken en gammel Fisker sad med sin Søn og fiskede Torff.

„Vil Du engang see, Fader!“ — sagde Sønnen, en rødmsuset Knos paa tolv Aar, som med Nysgjærrighed havde betragtet det fremmede Fartoi — „de komme ind efter os og have alle Pistoler i Beltet; skulde vi ikke lade Garnet drive og skynde os hjem?“ — „Vist ei, min Gut!“ — svarede Fisteren, som ligeledes havde iagttaget Gallejen og Mandskabets Bevægelser — „ville de os noget, kunne de alligevel faae fat paa os derinde, og den Karl bryder sig kun feil om vor fattige Jolle.“ Lidt forundret saae Drengen paa sin Fader, hvis Bemærkning om den fattige Jolle han ikke kunde faae i Hovedet, da han var vant til at betragte det lille Fartoi som en anseelig Besiddelse; den udgjorte jo Familiens hele Rigdom. Efter et Djebligs Taus- hed vedblev han med en siffig Mine: „Veed Du hvad, Fa- der! Fangsten i Dag bliver dog kun ringe; skulde vi ikke roe ned til Besensø, for at sælge de Fisk, vi have; saa kunde vi med det samme fortælle Lieutenanten paa den store Huf- kert, at her er kommen en stor Fisk ind i Havnen. Hvis han kom herop og fangede den, fik vi sagtens en god Skil- ling med.“ — „Er Du gal, Dreng!“ — brummede Fiste- ren, skjøndt et vist Træk, der spillede paa hans haarde An- sigt, lod formode, at han hemmeligt glædede sig over Søn- nens snilde Indfald — „gjør et Tag i Garnet der og hold Din Mund. Kan Du ikke begribe, at den Fisk er for stor og stærk for en Hufkert paa otte Tænder?“ I det samme strøg Chaluppen frem; Mandskabet lagde sig paa Aarerne og Fartøjet gled langsomt hen mod Jollen.

„God Fangst!“ — raabte Tordenstjold og hilste ven- ligt. — „Tak, tak! men der er Maade med“ — svarede Fisteren og lettede sin gamle, gjennembullede Hat — „hvor- fra kommer I, om jeg saa maa spørge?“ — „Have krydset heromkring og søgte Havn for Stormen“ — forklarede Tor-

denstjold i en ligegyldig Tone — „sælger mig kanstee Eders Fisk for en Solpenge?“ — tilføjede han og tog et Par Solmonter op af Lommen. „Gud vel! hvorfor ikke!“ raabte Fisseren glad og udstrakte den barbede Næve, for at modtage Pengene; korsende sig over den for ham store Sum, lod han Monterne glide ned i en Skindpung. „Som jeg siger“ — vedblev han og langede Ballien med de fangede Lørst over i Chaluppen — „Fangsten har vel ikke været stor; men Fisken er af bedste Sort.“ — „Have Mangel paa Proviant, skal jeg sige os“ — smilte Tordenstjold — „og maae see at slippe bort herfra for noget af Hans svenske Majestæts Krigsskibe faaer Dje paa os. Har ellers ikke mærket nogen Krydser i Nærheden — —“ han standsede og betragtede Manden med et skarpt Blik. Den gamle Fisser sad et Minut tvivlræd og taus, idet han streg sit store graa Skjæg med den ene Haand og vejede Skindpungen i den anden. „For den Sags Skyld er der vel ingen Fare paa Færde heromkring“ — brummede han omsider; men Drengen, som hidtil havde moret sig med at betragte det bevæbnede Mandskab i den store Chalup, saldt med Barndommens Snakksomhed den Gamle i Ordet: „Jo vist, Fader! Du glemmer nok Hukkerten med de otte Tænder i Besensø — —“. — „Hold Mund, Knægt!“ — foer den Gamle i Beiret; men fattende sig, vedblev han sagtmødigt: „Knøsen har Ret; her ligger rigtignok en svensk Hukkert for Anker nede i Besensø Havn; men den fører kun otte Stykker og henved fyrgetyve Mand; for den kan I da ligge ganske rolig, tænker jeg.“ — „Tak for god Underretning“ — raabte Tordenstjold leende — „frisk, Manne! Hal ud!“ — Fartøjet halsede rundt og foer bort i Retningen af det betegnede Fisserleje, der laa en god halv Miil derfra.

Stormen havde imidlertid stillet af og da Tordenstjold, uden først at raadføre sig med Mandskabet, havde styret Chaluppen ud af Havnen, befalede han at heise Seilet; dette fyldtes strax af den endnu friske Søvind og gjennem de mægtige Bølger, der hvert Djeblisk syntes at ville begrave det lille Fartoi, strøg han dristig ind til Befensø, hvor den svenske Hukkert rigtig laa for Anker. Mandskabet paa dette Skib havde vel seet ham; men i den Formening, at Chaluppen var affendt fra et eller andet nylig ankommet svensk Krigsskib, drømte de mindst om et saa forvovent Angreb og stillede sig ganske fredeligt hen langs Reilingen, for at preje ham.

Baadsmandspiiben stingrede, Marerne lagdes ind og ved Hjælp af Baadshager droges Chaluppen i den urolige Sø tæt op til Hukkertens Skrog.

„Sei der, til hvilket Skib høre I?“ — raabte den svenske Chef, som nu steg op til Skandsen. — „Til Tordenstjolds Escadre“ — svarede vor Helt med sin Stentorstemme og entrende op ad Falderebet, tilføjede han: „Følger mig, Gutter! Dyrerne i Veiret!“ — Med et Stræffens og Forbauselsens Udraab foer Mandskabet tilbage fra Reilingen. Da deres Chef imidlertid med kraftig Røst opmuntrede dem til Modstand og de saae sig dobbelt saa stærke som Angriberne, grebe de fleste til det første det bedste Vaaben og stillede sig modige i Rejen for Fjenden. Men Tordenstjold havde allerede faaet Godfæste tilligemed en halv Snees af sine skjæfste Folk; med et frygteligt Hurra og svingende de blanke Dyrer, stormede disse frem og i næste Minut segnede flere Svenskere ned paa Dækket med sonderknupte Hoveder. Grebne af Rædsel vege de Dyrige tilbage og næsten paa eengang styrtede hele Hoben sig ud i Søen. I mindre end ti Minutter havde Tordenstjold saaledes erobret Hukkerten

og uden at bekymre sig videre om de i Land svømmende Svenskere, traf han blot Anstalter til at komme bort med Prisen.

Nu først opdagede man et lille dansk Fartoi, der laa paa den anden Side af Hukkerten og som var blevet opsnappet Dagen forinden; men da dets Seil vare borttagne og der vilde gaae for lang Tid med at bringe det i seilbar Stand igjen, lod Tordenstjold det stikke i Brand. Saasnart Luerne sloge i Veiret og de faldne Svenskere vare kastede overbord, styrede den lille Skare Vventyrere ud af Havnen med den let seilende Hukkert og hilste snart med Jubel det paa Gallejen tilbageblevne Mandskab, der ikke uden Uro havde imødeset Chaluppens Tilbagekomst. — Begge Fartøjerne bleve Ratten over liggende for Anker i Nordstads-havn og gik Dagen efter under Seil til Kjøbenhavn. —

Det var midt i September 1716; Dagene begyndte at blive korte og Nætterne kolde. Kjøbenhavns Rhed var bedækket af en uoverseelig Masteskov; de stolte Drlogsskibe, de skarptbyggede Gallejer og Hukkerten, de svære Transportskibe laae rundt om i mørke Masser. Chalupper og Joller fore hen i alle Retninger; en forvirret Larm af forskellige Stemmer, jublende og befalende, leende og bandende, lode mellem hinanden fra alle Kanter, blandede med Baadsmandspibernes Hvølsen og de arbejdende Matrosers Sang. Fra Toppen af de fleste og største Skibe udfoldede sig Dannebrogsslaget for den kjølige Østenvind; men hist og her vejede ogsaa St. Andreasforset fra en Fregat og en stor Mængde russiske Gallejer, der skulde benyttes til Troppernes Transport, vare lagte indenfor Bommen. Længere ude, paa den anden Side Batterierne, vinede man ligeledes en Skov af slanke Master, der bestrebe Kredse paa den af henjagende Skyer oversaaede Himmel; det var den engelske Flaade under Admiral Norris

og en Deel hollandske Drlogsskibe, hvis sorte Skrog truende duede op og ned i de fjerne Bølger. — I selve Staden saae man paa alle Gader og Pladse ilende Ordonnantser, hængslebrende Krigere af alle Aabenarter eller tætte Grupper af Officerer, der hviroftede og i forskjellige Tungemaal samtalede med hinanden. Paa de udstrakte Fællede udenfor Portene stinte lange Rader af hvide Telte; her tumlede Rykteriet de raske Gangere ved Trompeternes Skrald og Infanteriets Batailloner marscherede efter Trommernes Hvirvel. Et forhojet Liv syntes vaagnet i den store Stad og Baabenlarmen havde bragt Alt paa Benene. De russiske Hjælpetropper vare langt om længe ankomne fra Mecklenborg; men i en rigtig Forudsølelse af, at det maaskee dog ikke var Cæarens ramme Alvor, havde Frederik dennegang handlet med Klogskab og for første Gang under hele Krigen overlistet sin sin og farlige Bundsforvandte, idet han paa Sjælland fun modtog en ringe Deel af de raade Krigere og lod den større Masse landsættes paa Hveen, hvorhen man tilførte dem de fornødne Levnetsmidler. Czar Peter saae derved sine hemmelige Planer paa Kjøbenhavn tilintetgjorte og med skjæve Blik betragtede han det 12,000 Mand stærke, fortreffelig beredne danske Cavalleri, der tilligemed 30,000 Mand Infanteri laae i Leir paa Fællederne. Mod denne skønne Hær toge hans 1600 barbariske Ryttere paa de fra tydske Bønderbyer sammenrovede Heste og hans faa Batailloner halvt nøgent Infanteri sig ud som en Skare Zigeunere, medens de russiske Krigsfartøjer derude paa Rheden ligeledes tabte sig i Sværmen af de danske Drlogsmænd, hvis friske Laurbær og heltemodige Chefer ei heller fra denne Kant spaaede hans Planer noget heldigt Udsald.

Enhver, der havde Tid til at tilfredsstille Nysgjærrigheden, tog Vejen til det kongelige Slot, hvor der holdtes

stort Taffel, og de Tilstrømmendes Antal vorede i den Grad, at der hiit og her opstod Trængsel. Med Møje kunde Drogenne komme frem med de stadselige Portechaiser, bag hvis Sillegardiner for de smaa Binduer man opdagede en Hofmands pudrede Hoved eller en Dames stive Kæmpesfrisur; Skridt for Skridt rumlede de svære, ikke sjelden heelt forgyldte Karrosser gjennem den larmende Mennekesmasse, ved hvilken Leilighed det ikke manglede paa beundrende Udraab, men ikke heller paa spydige Bemærkninger. Omkring selve Slottet var Trængslen naturligtviis størst, da Folket morede sig meest ved at monstre de udstigende fornemme Gjæster, og hver Gang Lakaiserne sloge Trinnet ned paa en Karrosse eller reve Døren op paa en Portechaise, kom gjerne en fyrstelig Person, en Diplomat eller høi Officeer til Syn; sjelden slog det da feil, at hans Navn jo udtaltes blandt Mængden, med Spot eller Uvillie, med Roes eller Ligegyldighed, efterfom han stod anstreden i den offentlige Mening. — Da de mærkeligste Gjæster vare ankomne og Instrumenternes klingende Toner forkyndte, at Herfsaberne gik til Taffels, begyndte Sværmen foran Hovedportalet at fordele sig og i taus Beundring eller med udbrydende Jubel vandrede Unge og Gamle, Fattige og Rige skareviis frem og tilbage, kassende nysgjærrige eller længselsfulde Blik op til Slottets dybe Binduer, hvor de kostbare Damastes Gardiner bølgede ned for al den kongelige Herlighed.

Men vi ville drage Gardinerne til Side og lade Læseren kaste et Blik ind i den efter Datidens Smag riigt forzirede Sal, hvor Musikens fulde Toner fra tvende Gallerier bruse os imøde; hvor Solens Straaler gjennem det røde Damast med sølsom Farvepragt bryde sig i de uhyre Lysefroners Glasfugler; hvor de svære Guld- og Solvstaaler glimre paa de med fransk Luxus dækkede Tasler, medens Po-

mona og Flora have udfoldet al deres Rigdom og Skjønhed i de colossale Frugt- og Blomstervaser. Ziirligt og ceremoniøst bevæge sig de lange Rækker af Herrer og Damer over Salens Mosaikgulv. Ved det ophøjede Taffel tage de kronede og fyrstelige Personer Sæde, og kun nogle enkelte sært fortjente Mænd er en Plads forbeholdt her; Marschaller med gyldne Heroldstave rangere det øvrige Selskab ved de, længere nede anbragte Tasler. Damernes uhyre Silkerober rasle, deres Juveler funkler; de utallige guldbroderede Uniformer og Ordenshæder glimre; med fordoblet Kraft henbruse Musikens Toner, og kun de larmende Pauker, de svingrende Trompeter synes at minde om den frigeriske Tidsalder.

Hiin svære Skikkelse, der ved Frederik den Fjerdes Side indtager en med Krone prydet Lænestol, stikker i Klædebragt og Manerer sælsomt af mod de fine og prægtige Omgivelser. Det er Ruslands Selvherfker, som uagtet al sin Magt, uagtet han er sig bevidst, at hans Bisaldsmiil eller Brede=blif kan have afgjørende Indflydelse paa Nordens Politik, dog føler sig mindre hjemme i den straalende Ridderaal, lige for Vinene af saa mange skjønnede Damer, saa mange navnkundige Krigere, der ei ville stjæle for hans Djes Lyn, og saa mange flogede Diplomater, der ville veje hans Ord. — Han var dennegang iført en lignende Dragt som den, vi have beskrevet ved hans Besøg paa den danske Flaade; kun var Bamsen af noget finere Klæde og han bar Silkestrømper i de, ligesom sidst, med Jernsøm forsynede Commisfko; et bredt Ordensbaand sammenholdt Bamsen, saa Rattrojen ikke kom til Syne. Ordnap og med mørke Miner havde han uden mange Omstændigheder taget dygtigt til sig af de udsøgte Retter, og først efter et Par Gange at have tømt den mægtige Guldpokal, der som ved Trylleri altid fyldtes igjen foran ham, begyndte hans Miner at opklæres og han udbrød

ofte i en Skoggerlatter over en eller anden lystig Bemærkning af de opromte Naboer og Gjenboer, hvorved han da gjerne saae sig om til alle Sider, som om han søgte og savnede Nogen, maaskee sin Dværg, hvis Mening han kunde høre om det Sagte. Rastende sig tilbage i den magelige Lænestol og spændende ganske ugeneert det blanke Læderbælte, han bar om Livet, lidt løsere, raabte han til de tvende Musfere i grønt Livree, der med nedhængende Arme og ubevægelige Miner stode bag hans Stol: „Skaf mig et Glas Genever“ — begge Livtjenerne bøjede sig paa engang dybt og ilte bort. „J maa undskyldes, Hr. Broder!“ — vedblev han og løftede Guldpokalen i den stærke Haand — „denne Viin kan være ret god, men den er for let; min Mave er vant til en styrkende Drif, der kan ordne Fordøjelsen og gjøre mig veltilmode; i et godt Lag vil jeg gjerne være lystig med.“ — „Det er os kjært, at J ingen Omstændigheder gjør, men lader som J var hjemme“ — svarede Frederik galant, medens dog et fiint Smil spillede om hans Mund; flere af Herrerne viklede flygtige Blik og Damerne talte Perlerne om de skjønne Pokalers Rand. „Tak skal J have“ — skoggerlo Czaren — „jeg gad ved Leilighed tage Eder paa Drødet. Vil J engang besøge mig i min nye Hovedstad, skal J ogsaa finde et gjæstfrit Bord; men at J faaer saa fine Netter eller saa sød Viin eller saa stærk Musik, kan jeg ikke love — — ho, ho!“ — vedblev han, efter at have nedskyldt Geneveren, der paa Sølvallerkener presenteredes ham af de næsten knælende Livtjenere — „en kostelig Hjertestyrking af bedste Sort.“ Forblivende i sin skjodesløst tilbagebøjede Stilling, betragtede han opmærksom, først sine tvende Musfere og dernæst den firfjearne unge Mand i den glimrende Uniform og med den store Medaille paa Brystet, der med fri Anstand og muntre, bevægelige Miner netop stæn-

fede Viin i Kongens Pokal. „Bed den hellige Andreas!“ —
 tog han derpaa atter Ordet — „er det for min Skyld,
 Hr. Broder! at I gjør saa megen Stads i Dag, saa takker
 jeg Eder nok engang; men har I Raad til at pynte en
 Halunk af Tjener saa galant som ham der, saa trænger I
 ikke til at forbedre Eders Finantser med den fortviolede Carls
 sidste Stumper.“ — „Det er Commandeur Tordenstjold, en
 af vore tappreste Søfrigere, hvis Navn vel ogsaa er trængt
 til Eders Dren“ — svarede Kongen hurtigt og med en næ-
 sten alvorlig Mine, da han saae sin Yndling blive blussende
 rød og stolt vende sig om. „Ho, ho! er det Eder, der
 spille Kong Carl det Puds i Dynetilden“ — raabte Czaren
 og kastede sig omkring i Stolen — „Skade baade for Eder
 og for mig, at I ikke er en Russer; jeg havde Brug for
 Eder paa min Flaade — —.“ — „Takker, Eders Maje-
 stæt!“ — saldt Tordenstjold ham dristig i Ordet — „tjener
 min egen Konge med Liv og Sjæl. Beder iøvrigt gunstigtst
 at lægge Mærke til, at jeg helst har uforsærdede danske Sø-
 mænd med paa mine Togter.“ — Czaren tilkastede ham et
 truende Blik og Naren i hans brede Pande begyndte at
 svaulme; men da Selvhersteren til sin store Forundring mødte
 den unge Mands kjække og nu næsten stolte Dje, syntes han
 at gjøre BOLD paa sig selv, idet han rask satte Pokalen for
 Munden og tømte den i eet Drag; vendende sig derpaa til
 Kongen, vøddes han: „I kunde vel overlade den Krabat til
 min Tjeneste, Hr. Broder! jeg gjør ham til Admiral.“ —
 Behandlende dette Forslag som en Spøg, svarede Kongen
 smilende: „Det var unægteligt et smigrende Tilbud for denne
 unge Mand og hvis han vilde forlade vor Tjeneste, saae vi
 ham intet Sted heller end paa den keiserlig russiske Flaade;
 men nu tjener han jo os begge, eftersom vi ville gaae en
 fælleds Fjende imøde. Med det samme ville vi udbringe en

Staal for et lykkeligt Udsald af Landgangen — —“ han hævede Pokalen, et skønt slebent venetiansk Glas, og bøjede sig mod sin keiserlige Gæst. Denne sidste greb vel ogsaa om sit gyldne Bæger; men knugende det i Haanden, stirrede han nogle Secunder i Vinen førend han skyllede den ned, og om hans tykke Læber bemærkede man et flygtigt spottende Træk, hvis Fiinhed stod i sær Modsatning til hans øvrige, næsten keitede Udsærd.

En Fanfare af Pauker og Trompeter skingrede giennem Salen og fra den paa Pladsen forsamlede Folkemasse steg et jublende Hurra op til Slottets Vinduer. For at give Samtalen en anden Retning eller maaskee venlig berørt af dette Glædens Ekko blandt hans Undersaatter, vendte Frederik sig atter til sin Gæst og sagde med et stille Smil: „Vort Rige er ikke stort som Eders og vore Undersaatters Antal kun Draaber mod Eders Hav; men af hiin Jubel kan I slutte til vort Herredømme i deres Hjerter.“ — Czaren betragtede sin kongelige Vært med store Dine og støttende sit Hoved i den brede Haand, svarede han med en kort Lat-ter: „Ja saa; I er fordomt noisom, Hr. Broder! Ved den hellige Andreas!“ — vedblev han med hævet Røst — „da skulde I høre et Hurra af hundredtusind Russere, og kan I finde En af disse Hundredtusind, der ikke paa sin Keisers Bink styrter sig ned i Afgrunden eller jager Kniven i sit Hjerte, saa forærer jeg Eder mine dyrefjæbte østersøiske Provindsen — — ho, ho! og En af dem skulde prøve at see skjævt eller stolt til sin Herster — —“ mumlende Slutningen mellem Tænderne og kastende et Sideblik til Tordenstjold, tømte han atter sin Pokal lige til Bunden. „Vi ville ikke modsiges Eders Majestæt“ — tog Kongen, over hvis Nafsyn en let Uvillie svævede, Ordet — „men vi kunne forsikre Eder, at ligesaa lidt som vi vilde byde nogen af vore kjære

Undersaatter Sligt, ligesaa lidt vilde nogen af dem betænke sig paa at gaae en frivillig Død imøde, hvis Fædrelandets Vel krævede et saadant Offer." — „Kan nok være" — brummede Czaren og skubbede sin Stol lidt tilbage, som om det blev ham for trangt — „men alle de Hellige maae da vide, hvi I ikke med Eders tappre Undersaatter for længe siden har gjort det af med den vandrende Ridder hiin Side Sundet — — ho, ho!" — tilføjede han med udbrydende Ratter — „det er sandt, I have hjulpet Englænderne at banke Franskmændene, medens I selv fik Bank af Svenskerne." Lidt forlegen over denne plumpe Spøg, legede Frederik med sin Pokal og de fleste Medlemmer af Bordselskabet fulgte hans Exempel. Men General Scholten og General-Admiral Gylbenløve havde Hovederne med Stoltthed og hiin greb først Ordet: „Eders Majestæt ville behageligst tilgive; men den danske Armee fortjener neppe en saadan Spot. Ere Kong Carl den Tolvtes Tropper dog forlængst ubjagne af Sverrigs forrige tydske Provindser, hvor vor allernaadigste Konge allerede er hyllet som Herster — —." — „Og jeg tillader mig ligeledes at gjøre Eders Majestæt opmærksom paa, at den danske Flaade i Aar har vundet tre Batailler og tvunget de svenske Orlogsskibe til at blive i Havn" — tilføjede Gylbenløve.

Taus og med stive Blit stirrede Czaren i nogen Tid paa begge de høje Officerer; idet han derpaa fordrejede hele Ansigtet til et ubeskriveligt ironisk Smil, vendte han sig atter til Kongen. „Bed min Skytshelgen!" — sagde han og lod den knyttede Haand noget vægtigt synke ned paa Bordet — „I har rigtignok kjække Undersaatter, Hr. Broder! Men for at komme til Sagen igjen; jeg vil strax tage Eder paa Ordet: bring I mig mine Ruskere, som I har forviist til Klippeøen derude i Sundet, herover; lad mig be-

sætte denne Stads Porte, for at vi kunne være sikrede mod et pludseligt Overfald af den fortrivlede Carl, og jeg giver Eder mit keiserlige Ord paa, at I skal faae en Hær til Hjælp, der skal være stor nok til i otte Dage at opæde hele Sverrig." Med et virkelig klogt Blik mødte Frederik Czaars lurende Dje og smilende let, ligesom før, henkastede han: „Vi erkjende tilfulde Værdien af et saa storhjertet Tilbud; men vi troe, i dette Djebluk at have en saa betydelig Land- og Sømagt samlet om vor kongelige Residents, at der vist Intet kan være at befrygte for dens Sikkerhed. Vil derimod Eders Majestæt blot staae ved Eders keiserlige Ord og med Eders herværende tappre Tropper gjøre Landgangen med, da ere vi, forsaavidt menneffelig Forstand kan forudsige det, forvissede om, inden Aarets Ende at have bragt denne usalige Krig til et for os begge lykkeligt Resultat." — „Ja vist, det kan jo være" — brummede Seloherfkeren og betragtede den kostbare Pokal, som for at skjule sit ilde Lune over den mislykkede List — „men hvordan seer det ud i vor forrykte Broders Rige? Hvo veed, hvad for Anstalter han gjør til at modtage os — —." — „I har Ret" — udbrød Kongen glad ved, saa let at være gleden hen over det tilne Forslag — „vi maae tilstaae vor Rysgjærrighed efter at kjende hans Planer og Stemningen blandt Sverrigs forskjellige Stænder — —" med det samme vinkede han ad Tordenstjold og pegede paa sin Pokal. Den unge Mand skjænkede i; men hans Haand rystede og i hans Dje flammede en dristig Tanke. Rangende Flasken til en Lakai, listede han sig i al Stilhed gennem Saleu og forsvandt.

Her lade vi Gardinet synke en liden Stund; i det Haab at Læseren følger med, ville vi ile hen til Holmen, hiint Værksted for Danmarks Roes og Magt, hvor saa

mangt et Geni i de svundne Aarhundreder udsolbede sig; hvorfra saa mangen en herlig Skude løb ud i Bølgerne og bar det danske Flag med Hæder til de fjerneste Kyster. Fra den store Barakke hithenne trænge larmende Stemmer til vore Dren og derigjennem lyde skjærende Toner fra et Par flet tracterede Fioler. Skjøndt det Selskab, hvor vi nu indføre Læseren, ei bestaaer af pudrede, kostbart uniformerede Herrer eller sminkede Damer med raslende Silkesjoler og funklende Juveler; skjøndt grønne Dviste istedetfor Damastes Gardiner smykke de lave Binduer, af hvis smaa Ruder mange ere ituslagne, medens det i Flammer sejede hvide Sand paa Jordgulvet træder istedetfor Mosaiken, føle vi os dog ingenlunde uhyggeligt stemte ved Synet af de ungdommelige, stundom mandig skjønne Somænd, der i uoverseelige Rader have leiret sig ved de lange Egeborde, hvor Kongen i Dag tracterer dem, da de vel have fortjent en glad Stund efter saa mangen ubstanden haard Dyst. Hift og her afbrydes de ungdommelige Afsyns Række af et gammelt skjægget Ansigt, ja vel endog af en sneehvid Jøse, og blandt ti mongolske Physiognomier træffer man eet russisk; thi Kongen har befalet, at de nys ankomne Gæsteverenner skulle deeltage i Gildet. Levninger af de suffisante Netter staae omkring paa Bordene; men de nøgne Been og Stanker bære Vidnesbyrd om Gæsternes levende Appetit. Nu gaae store Linkruse omkring med skummende Stærkol; Tobakspiberne ere komne i Gang og medens Røgen som et luftigt Slør omhyrler de ikke uinteressante Grupper, slænge disse kraftige Skikkelser sig hen i saa magelige Stillinger som de kunne finde paa de haarde Bænke og afhandle Dagens Begivenheder i deres ejendommelige djærve Sprog, eller istemme den gamle Melodi, som de tvende graahættede Ulke gnide paa Fiolen.

Selskabet ved et af Bordene nærmest Døren, eller maa-
 see rettere sagt, Porten, maatte nødvendigviis ved et nok
 saa løseligt Overblik tiltrække sig Tilskuere's særlige Opmærk-
 somhed; det bestod af omtrent tredive Matroser, hvoriblandt
 kun tre eller fire Ruslere; de øvrige vare Danske, tildeels
 unge, smukke Gutter med kjække Ansigt og muskuløse Lemmer.
 Ogsaa deres Dragt, skjøndt af samme Slags, som den faste
 Stof allerede dengang bar, syntes af finere Klæde og et
 nettere Snit end man ellers plejede at see, og det tilsyne-
 kommende Linde var hvidt som Sne. For Enden af dette
 Bord sadde endvidere toende gamle Mænd, af hvilke den ene
 havde mistet sin venstre Arm, men dog endnu forrettede Tje-
 neste ved Holmen som Opsynsmand; han bar et stort graat
 Skjæg og førte gjerne Ordet. Den anden var en herkulist
 Skikkelse med et af Bind og Veir stærkt medtaget Ansigt,
 hvis Hovedtræk vare Rolighed og gediegen Kraft; man saae
 strax, at han førte Forsædet ved Bordet og Alle ydede ham
 en vis Grad af Opmærksomhed, der ikke alene syntes at
 gjælde hans noget overordnede Stilling, men ogsaa selve
 Manden.

„Siden jeg mistede en af mine Forstænger, driver jeg
 rigtignok af som et Brag“ — endte den Graastjæggede en
 temmelig lang Tale, som han oftere havde afbrudt, for at
 gjøre et Drag af Vkruset — „og til at gaae ud i Stud-
 veir duer jeg vel ikke meer, kan jeg tænke; men gjælder det
 et godt Raad mod Dvalme ved Skudens Slingren eller mod
 Bugvrid ved Ruglernes Piben, saa kan jeg nok give mit Be-
 sky med, tænker jeg.“ — „Vist var Du saa rask en Gut
 som nogeninde har surret en Dødskanon“ — bemærkede
 Manden, der førte Forsædet, og et Smil syntes at vaagne
 paa hans barske Ansigt, idet han hævede Vkruset — „Staal,
 min Broder! desuden skal Du endnu have Tak for den Nøds,

Du paa Broen ved Langesund gav min Chef — —." —
 „Det er ogsaa min Chef, tænker jeg" — kaldt den Graa-
 skjæggede ham lidt hidfig i Ordet — „har jeg ikke lystret
 hans Commando i mangen en flyvende Storm, hvad! er jeg
 ikke gaaet til Beirs paa „Løvendahls Gallei," naar Toppen
 som en Viser rendte rundt paa det gamle Compas deroppe?"
 — „Det har Du, min Broder!" — vedblev Formanden med
 uforstyrret Rolighed — „men seer Du, siden Dit Skrog blev
 erklæret udgygtigt til Fart og henlagt som Blokskib, have vi
 Andre dandsset mangen lystig Dands gjennem Storm og
 Rugler, og havde Du hørt Musiken i Dynekilden, vilde det
 endnu surre for Dine Dren." — „Ja vist, Dynekilden! —
 — Hurra for de raske Gutter i Dynekilden!" — jublede de
 unge Sømand og langede Alle til deres Alkruse. — „Harde
 den Råd af Svensker eller Englænder ikke knækket mit Bug-
 spryd, kunde jeg vel ogsaa have talt med om den Ting,
 tænker jeg" — brummede den Graaskjæggede og støttede Ho-
 vedet paa sin eneste Arm — „men jeg sendte ham da ogsaa
 en Taksigelse, kan jeg tænke, saa hans Stænger drattede ham
 paa Næsen og min Chef saae det — — hører I, Gutter!
 min Chef saae det, og da jeg selv drattede ned ved Kanonen,
 hørte jeg min Chefs Røst saa tydeligt som gjennem en Ad-
 mirals Raaber — —" et larmende Hurra fra de tilstødende
 Borde afbrød ham. — „Sei der, Tordenskjolds raske Gutter!"
 — raabte Formanden, i hvem Læseren maaskee allerede har
 gjenkjendt Ole Nlesen — „til Krusene! de drikke en Skaal
 for vore moscovitiske Benner." Barakken rystedes af et al-
 mindeligt Hurra, gjennem hvilket man dog hift og her fornam
 afbrudt Latter og høirøstede bidende Bemærkninger. De Par
 Russere, der havde Plads ved Nles Bord og som hidtil
 havde siddet stive som Støtter og kun verlet enkelte Ord
 med hinanden i deres eget Sprog, kom vel nu paa Benene,

men stirrede forundrede hen for sig, idet de holdt fast ved Bordet, da de ikke havde forsømt at indtage Drifkevarer for lang Tid. „Giv Din Sidemand et Pus, Mathias! de Folk forstaae sig bedst paa saadanne Bink“ — tilføjede Ole, henvendt til en ung, lystig Matros. Denne sprang op, stødte tvende Kruse temmelig haardt sammen og nikkende ad Russerne, raabte han: „Haloi, I moscovitiske Skamfilingsgaster! I dingle jo som Landkrabber i en raff Ruling; kan I ikke forstaae — — for Satan! det er Jeres Skaal — — poldofsky sante Andres“ — tilføjede han, idet han svang Kruset med den ene Haand og beskrev et Kors i Luften med den anden. Denne Fortolkning optoges med flingrende Latter, medens Russerne, som nu syntes at forstaae Meningen, fordrejede de ellers saa forunderligt ligegyldige Physiognomier til et Slags takkende Smil og tryllede Ollet ned.

Et Minuts Taushed indtraadte, medens det talrige Selskab drak. Da floi Døren op og Tordenfjold traadte raff ind; ved dette uventede Syn soer hver Mand, som paa Commando, atter i Beiret. „Skaal, mine Gutter! kun lystig! ingen Forstyrrelse“ — lod hans kraftige Røst og med en venlig Hilsen vinkede han ad hele Forsamlingen. „Med Forlov, Hr. Commandeur!“ — tog Ole Olesen Ordet og gjorde paa sin Maneer en Compliment, idet han stræbede ud med det ene Been — „velkommen i vort muntre Søndagslag! Commandeur Tordenfjolds Skaal!“ — Med Udtrykket af sand Begeistring udbød hele Forsamlingen i et stormende Hurra og Alle trængte sig larmende frem, for ret i Nærheden at betragte den navnkundige unge Mand. I opreist Stilling og med Kruset høit i Haanden stirrede den Graastjægede paa sin fordums Chef og en usædvanlig Glæde spillede under hans hvide Bryn. — „Takker Eder Alle!“ — vedblev Tordenfjold — „have flinket, saa mangen alvorlig

Skaal med Hjenden; kunne vel ogsaa engang klinge en lystig Skaal med hinanden — — Sei, Du gamle Vandhund! er Du ogsaa der" — tilføjede han, da hans Kruus tilfældigviis først tørnede mod Graastjæggens — „huffer Dig nok fra „Lovendahls Gallei"; glæder mig at see Dit Skrog endnu flot." Man tømte Kruusene; men Graastjæggen glemte at tømme sit. Tilfreds, næsten stolt saae han sig omkring til alle Sider, som for at overbevise sig om, at hans Kammerater havde hørt det.

„Gad nødvendig afbryde Lystigheden" — tog Tordenstjold atter Ordet og gav Kruuset tilbage — „men har et lille muntert Krydstogt fore; tænker, vi komme igjen inden Hundevagten. Gaae I med, mine Gutter?" Ifødetfor andet Svar udbrode de unge Somænd i et nyt Hurra og skubbende Bænkene til Side, trængte de sig sammen om deres Chef; i en Stemning som den, hvori de nu vare, kunde Intet være dem kjærere end en saadan Opfordring.

„Vi ere færdige, naar det skal være og kunne strax heise Seil" — sagde Ole Olesen og knappede sin Vams — „Hr. Commandeuren onsker kanske helst den store Chalup, som vi toge sidst?" — „Truffen, min gamle Dreng!" — svarede Tordenstjold — „tænker, at gjøre et kort Besøg histovre, for at hente Hans Majestæt et Par Svenskere, som han gjerne gad tale med inden Natten." — „Hurra! et Besøg i Skaane" — jublede den lystige Mathias — „sei der! kan Du tage dine løbende Redskaber til Dig" — vedblev han, da han i det samme snublede over en Russers Been; i Tumlen vare de drukne Gjæster nemlig gledne ned under Bordet, hvor de allerede laae i den dybeste Søvn. — „Hvis Hr. Commandeuren saa synes, mener jeg, det var ikke af Vejen, om man tog lidt Skarpt med for et paakommende

Tilfældes Skyld" — bemærkede Ole. „Mener det samme" — nikkede Tordenstjold — „tænker, vi forsyne os Alle med Drer og Pistoler. Og nu afsted, Gutter! have ingen Tid at give bort." Hilsende ad den øvrige Forsamling, ilste vor Helt ud af Barakken; under lystig Skjemt fulgte de unge Matroser med Ole i Spidsen efter. —

Medens de tilbageblevne Somænd, saasnart Commandeuren havde forladt Salen, hviroftede udbrode i lovprisende Bemærkninger over denne berømte og dog saa ligefremme Officeer, hvilke Bemærkninger snart gik over til gjensidige Meddelelser af hvad Enhver vidste om hans Bovestykker, stod Graastjæggen endnu nogen Tid med Kruset i Haanden og stirrede ubevægelig efter de Vortilende. Noget, der lignede Beemod, zittrede om hans indfaldne Kinder og han klippede lidt med Dinene. Idet han derpaa bragte Kruset op til Munden, brummede han i en næsten trodsig Tone: „Min Chæfs Skaal! — — fordomte Råd af Svensker eller Englænder; men han faaer det igien, tænker jeg." Han tømte Kruset, satte det haardt ned og tagende derpaa ganske ene Plads ved det store Bord, støttede han atter Hovedet paa sin Arm og henfaldt i Tanke.

En halv Time efter strøg en stor, smuk Chalup for en frist Kuling ud af Bommen; den tog Bejen forbi Batterierne og det hyide Seil saaes endnu længe fra Toldeboden, indtil det som en Søfugl, om vi ogsaa tør benytte os af denne gængse Vignelse, syntes at dukke ned og forsvinde i de fjerne Bølger mod Vst.

Fjerde Capitel.

Vi maae atter svinge Tryllestaven og forsette vore Læsere til en nye Skueplads. Dog denne Ustadiighed, disse Omveje i Fortællingens Gang maae ikke lægges os til Last, men tilskrives vor Helts urolige Aand; neppe var han færdig med det ene Eventyr, før han skyndte sig afsted at opsoge et andet.

Tilfældet havde netop maget det saa, at der i en lille Landsby paa den skaanske Kyst, ikke langt fra Malmö, var stor Stads i Dag, da en af de saa unge Bondemænd, som Krigen havde levnet, holdt Bryllup. Vejen op til Gaardens Port, der stod paa viid Gab, var bestrøet med Grønt og Efteraarsblomster; gjennem de aabne Vinduer saae man ind i de lave, men net oppyntede Stuer, hvor blanke Tintallerener og andet Kjøkkentoi af Kobber eller Messing skinte i lange Rækker under Loftet, medens hvert et Hjørne var udfyldt af massive, jernbeslagne og nymalede Møbler. Nogle svenske Bønderpiger i deres Høitidsdragt sværmede smaa snakende og leende omkring i Værelserne og mønstrede med nysgjærrige Blik al denne Herlighed, som deres lykkelige Veninde i Dag skulde tage i Besiddelse. I Storstuen havde de adstadsige Bondemænd med deres stadselige Hustruer allerede taget Plads omkring et mægtigt Familiebord, hvis blankt skurede Overflade næsten knagede under Vægten af de med udfjæret Papiir pyntede Skinker, de dampende Kjøbmasser, de flegte Grise med Citroner i Munden, de brede Fæde med Raal eller Roer, de svære Dunker med Stærkøl og Mjød; med et Slags Andagt, Nogle endog med foldede Hænder, beredte den hæderlige Forsamling sig til et almindeligt Angreb paa denne Guds Betsignelse. Næst de lifligt duftende Retter syntes man at yde de tvende af Gjæsterne en særlig

Opmærksomhed, nemlig Præsten, en temmelig corpulent Herre, som sad ved Siden af den rødmende Brud og tilhørte hende nogle salvelsestrige Formaninger om hendes tilkommende Pligter, og Lieutenanten, der havde Strandvagt i dette District og derfor var indbudet for Krens Skyld; han havde ogsaa den udmærkede Plads ved Brudgommens høire Side.

Af den stigende Uro, hvormed Alles Blikke vogtede paa den geistlige Hyrde, kunde man snart mærke, at de længtes efter de foreløbige Ceremoniers Tilendebringelse. Brudgommen tilloob sig omsider, med dæmpet Stemme at opfordre sine Gæster til at begynde, og Lieutenanten, en kraftig Figur med et aabent Ansigt, som smilende havde iagttaget alle Parter, greb nu Scepteret, der i Form af en Forstjærerkniv blinkede foran ham, og stjar uden videre Omstændigheder løs i den nærmeste Steg. Dette Signal gav alle Gæsterne Mod; tilsidessættende Respecten for hiin Gudsmand, som slet ikke kunde blive færdig med sine Formaninger, bragde de stiltiende deres Hænder og Lyggeredskaber i rast Bevægelse, saa at den trykkende Stilhed paa engang afløstes af Rnivenes Klirren og Tændernes Gnidsel. Denne Lyd syntes at kalde den geistlige Herre tilbage til sit egentlige Jeg; affortende Bevist for den sidst fremførte Sætning, vendte han Sjælens Dje fra den aandige Verden til den reent legemlige og med det samme det legemlige Dje fra Bruden til det dampende Stykke Steg, som Lieutenanten netop lagde over paa hans Tallerken.

„Spiser og drikker af Hjertens Lyst, mine kjære Venner og Slægtninge!“ — afbrød Brudgommen omsider den langvarige Tausked, idet han løstede den svære Mjødunk, for at stænke i til Høire og Venstre — „vi maae nyde Herrens Gaver mens vi have dem for os; i disse urolige Tider ere vi jo ikke sikke paa, om vi i Morgen have noget

at bide." Ved denne Yttring skottede de ældre Matroner allerede halvt forskrækkede til Dør og Binduer, saa vant var man dengang i Sverrig til pludselige Overfald af Fienden eller Udpresninger af Landets Magthavere. — „Gud bedre det, min kjære Svigersøn!" — mælede Brudens Fader, en smuk gammel Bondemand — „deri har Du storligen Ret; en besværlig Tid har Herren ladet mig see oprinde over vort stolte Sverrig. Maatte Hans Majestæts Sind dog snart bøje sig til fredelige Tanker, for Danstien faaer ganske Overhaand." — „Den Almægtige holde Fiendens Vold langt borte fra dette Huus, at Dagens Glæde aldrig maa worde til natlig Gru" — sagde Præsten, idet han slap Gaffel og Kniv og foldede sine trinde Hænder. Et almindeligt Amen udtaltes af Forsamlingen.

„Krigen kan vel være en slem Gjæst, især for nygifte Folk" — tog Lieutenanten i en munter Tone Ordet, for at give Samtalen en mindre alvorlig Vending — „men engang imellem skader den dog ikke; lidt Aareladen renser Kroppen, og Kampen for Fædrelandet opdrager kjække Dreng. Min Mening er derfor, at vi i Dag ikke bekymre os videre om Krigen, men heller tømme en Skaal for Brud og Brudgom." — Dette Forslag vandt almindeligt Bisald; med høit løftede Bægere udtalte de gamle Bondemænd nogle syndige Ord eller kjernefulde Ordspog i Dagens Anledning, de yngre rystede trofast Brudgommens Haand, Konerne nejede dybt og de blussende Piger smaaloe, idet de kastede skjelmste Blik til den undseelige Brud. Den alvorlige Stemning og de ilde Ahnelse syntes dermed jagne paa Flugten; under høirostede Samtaler og vorende Munterhed fortsattes Maaltidet.

Hefstigheden, hvormed man var skredet til det første Angreb, tog efterhaanden af; med usikre Blik paa de endnu anseelige Levninger lod snart den ene efter den anden af

Gjæsterne Kniv og Gaffel falde og veltilfredse med Kampens Udfald, lænede de sig tilbage i de hviryggede Stole. Selv Mjødbrægerne stode tomme foran de ellers tørstige Sjæle; thi gammel Skik og Sædvane udøvede en saadan Magt over disse ellers raae Naturer, at de overvandt Lysten, for højere op paa Dagen, naar Vielsen var forbi, med usvækket Kraft at kunne begynde igjen hvor de slap.

„Velan, mine Venner!“ — tog den geistlige Mand til Orde, idet han ikke uden adskillige Omstændigheder sit Stolen skubbet tilbage og sit svære Legeme bragt paa Benene — „saa ville vi stride til den hellige Handling.“ Paa denne Opfordring rømmede sig de Ældre; de Yngre stræbte at bringe deres Ansigter i alvorlige Folder, og Alle gjorde sig færdige til at forlade Bordet. Samlende al sin Anstand, bød Brudgommen den smukke Brud Haanden og stred med hende langsomt foran ind i det tilstødende Værelse; Præsten og Lieutenanten fulgte nærmest bagefter, dernæst Forældrene og saa det øvrige Selskab parvis, ved hvilken Leilighed der da verledes mangt et flygtigt Haandtryk og hemmeligt Blik mellem de unge Karle og Piger.

I Hjørnet af den til Vielsen smykkede Stue stod et Bord med et fint Lagen over; mellem tvende blanke Solbægere laa den hellige, med store Messingspænder forsynede Bog, og et Slaguhr, som Brudgommen havde kjøbt i Malmø og som paa den Tid var et meget kostbart Stykke hos Bønderfolk, hang bag ved, for med Perpendikelens regelmæssige Slag at gøre Handlingen høitideligere og bøde paa Mangelen af anden Musik. Paa de midt i Stuen i en Halokreds opstillede Stole toge de ældre Bønder med deres Hustruers Plads; de yngre Medlemmer af Selskabet samlede sig bestemt bag ved. Den geistlige Herre havde imidlertid stillet sig mellem Uhret og det til et Alter forvandlede Bord; han

slog den hellige Bog op og vinkede ad Brud og Brudgom. Haand i Haand nærmede disse sig Bordet og en dyb Taus-
hed indtraadte; med andægtige Miner betragtede Alle den
geistlige Hyrde, som netop foldede Hænderne og rømmede sig
— — — da lode raske, støjende Fodtrin ude i Gaarden;
den i sine Concepter forstyrrede Præst kastede et vredt Blik
til Døren, der i det samme reves op. Men hans Brede for-
vandlede sig til Skræk, hans af de nydte Herrens Gaver
blussende Kinder bleve hvide, da en Søofficer i glimrende
Uniform, med Kaarden i den ene Haand og en Pistol
i den anden traadte over Tærffelen. Dvinderne udstødte et
dæmpet Skrig og med forundrede Blik maalte Mændene den
fælsomme Gæst; kun Lieutenanten sprang op og lagde Haan-
den paa Pallassen.

„Stryg kun Flaget, Hr. Lieutenant!“ — raabte Søof-
ficeren med kraftig Røst — „tvivler ikke om Eders Mod og
Mandhaftighed, skjøndt Stranden var uden Vagt; men me-
ner, at I selv vil indsee, at al Manøvren nu er til ingen
Nytte. Naader desuden alle Jer Godtsfolk, ei at prøve paa
Dpatojer, hvis I ikke alle til Hobe ville stydes i Sank.“ En
Mængde Karabiner og blinkende Dixer kom til Synne udenfor
de smaa Vinduer og flere Sømænd stak Hovederne ind; den
blegnende Brud holdt sig ved Bordet, medens Brudgommen
og Lieutenanten, der aabenbart vare de modigste, kastede tvivl-
somme Blik til alle Sider, som om de beregnede, med hvor
stor physiske Kraft de kunde møde Angrebet.

„I vil dog ikke formaste Eder til at afbryde en Her-
rens Tjener i hans hellige Embede!“ — stammede Præsten
og stræbte at antage en værdig Holdning. — „Dg hvad for-
langer I og hvo er I?“ — tilføjede Lieutenanten i en ud-
fordrende Tone. —

„Commandeur Tordenstjold, til Tjeneste“ — svarede vor Helt — „forlanger, at I saavel som Hr. Pastoren og Brudgommen der samt et Par af disse gode Venner følge med til Hans danske Majestæt, som ønsker at tale med Eder.“

Med Navnet Tordenstjold syntes en pludselig Rædsel at lamme den hele Forsamling; som om selv den onde Aand havde aabenbaret sig, stirrede Alle med blegnende Kinder og stive Blik paa ham og enhver Tanke om Modstand var forsvunden, selv hos den ellers modige Lieutenant, der ikke uden Interesse, skjøndt med mørke Miner betragtede den navnfulde Krydser.

„Med Forlov, Hr. Commandeur!“ — mælede Ole, hvis Kæmpesikkertelse strax havde viist sig i Døren — „det maatte kansee være paa Tiden at søge ud igjen.“ — „Kan lade et Par af Gutterne tage Uhret derhenne og Biinbægerne med“ — sagde Tordenstjold halv sagte til sin Styrmand — „maae dog have noget for vor Umage, og Hans Majestæt saaer at betale Værdien.“ Ole stodte i sin Pibe, et Par unge Sømænd med Pistoler i Beltet og Drex i Hænderne traadte ind. Skrigende flygtede Dvinderne til alle Sider; men med en bestemt Mine stillede Brudgommen sig foran den næsten asmagtige Brud; Lieutenanten lagde atter Haanden paa sin Pallast og nogle af Karlene bevæbnede sig med de svære Stole.

„Skal intet Dndt vedsfares Eder“ — raabte vor Helt med barst Stemme — „danske Sogutter slaes ikke med Dvinder og vaabenløse Mænd. Kun ikke bange“ — vedblev han derpaa venligere og nærmede sig Bruden, som netop slynge sine Arme om den tvivlraadige Elsker — „giver Eder mit ærlige Sømændsord paa, at I skal faae Eders Hjertenskjer frisk og sund igjen. Men nu ingen Lomenteren;

frist, I Herrer! affted — — have Hæstværk; skulle være tilbage paa Slottet forinden Hans Majestæt gaaer fra Aftensbordet. Kun en lystig Spas det Hele." — Karlene satte Stolene ned og Brudgommen, som indsaar, at det var flogeft at adlyde, søgte at berolige sin Brud; hans sunde Forstand sagde ham desuden, at en saa fornem Officeer intet Alvorligt kunde have i Sinde mod saa ringe Menneſter og at der virkelig maatte stikke en Spøg under.

"Drei en Smule til Siden, Hr. Pastor!" — sagde en af de unge Sømænd, idet han trængte sig ind mellem Bordet og Bæggen, for at lange Uhrer ned — „vi skulle have dette Timeglas med, for at vi til rette Klokket et kunne indfinde os ved Hans Majestæts Messe." — „Hvorledes, I plyndre ogsaa!" — udbød den forfærdede Gudsmand, da Matrosen stubbede ham lempelig til Side. „Vist ei, Tyve og Røvere skulle ikke arve Guds Rige" — lo den anden unge Sømænd og bemægtigede sig Bægerne, som han stak ind paa Bryſtet — „med Forlov! — — og vi høre til Hans danske Majestæts Drlogsſlag med det hellige Kors i." — „Menneſte! jeg siger Dig, det er den hellige Kalk" — ivrede Præsten, hvem Sømændenes smilende Miner begyndte at indgyde Mod. „Desto bedre, saa er Drikken saa meget kraftigere" — svarede Matrosen som før.

"Sei der, Hr. Pastor! er I klar?" — spurgte Tordenskjold lidt utaalmodig. „Saa er det virkelig Eders Alvor!" — udbød hiin med ſjælende Stemme — „I vil virkelig slæbe mig bort fra mit hellige Embede, i denne min Ordensdragt — —." — „For Djævlens! ja" — raabte vor Helt — „ingen Slingren; som I gaaer og ſtaaer. Men kun frist Mod" — tilføiede han i en mildere Tone — „er saa sikker hos mig som i Abrahams Skjød, og Kongens Tjeneste gaaer for vor Herres. Er iøvrigt ret tilpas, at I er

pyntet; kommer i fornemmere Selskab end I nogenstunde drømte om."

Da Præsten endnu nølede, skred Ole Olesen med lange Skridt over Gulvet. „Maaskee Hr. Commandeuren befaler?" — sagde han med et spørgende Blik paa sin Chef og udstrakte sin Ræmpearms mod Hyrden. Lieutenanten, som havde opgivet al Modstand, i Haab om at hans Dragoner, der laae indkvarterede i Nærheden, endnu skulde komme til Hjælp, troede nu at burde lægge sig derimellem, for at afværge al Boldsomhed. „Kom, Hr. Pastor!" — sagde han — „da jeg som en af Hans svenske Majestæts Officerer har fundet det passende at give efter for Overmagten, kommer det sig ikke for Eder som en Fredens Mand at drive det til det Yderste." — Taus fandt Præsten sig omsider i sin Skjæbne og uden at kunne finde paa et eneste Trøstens Ord til den høit grædende Brud, fulgte han tilligemed Brudgommen ud af Døren efter Tordenskjold. Paa sin Chefs Bink gif Ole lige i Hælene paa Lieutenanten, for at holde et vaagent Øje med hans Bevægelser; de tvende unge Sømand, af hvilke den ene bar Uhrer, sluttede Toget med et Par ældre Bondemænd imellem sig. Et Stod i Baadsmandspiiben samlede ude i Gaarden det øvrige Mandskab, der imidlertid havde holdt alle Udgange besatte; Tordenskjold greb Præsten under Armen, for at hjælpe den tykke Mand lidt hurtigere afsted, og søgte ved skjæmsomme Bemærkninger at forjage hans onde Lune. Forsigtighed og Hastværk gjortes iøvrigt fornødent; thi i nogen Afstand hørte man allerede Trompetstød og Jorden rystede af galopperende Heste i det Fjerne. Med urolige Miner saae Lieutenanten sig tilbage og samlede ved sin Paklast, som man havde ladet ham beholde; men et Blik paa den kæmpemæssige Styrmand, der gif ved Siden af ham og holdt Døren i den

høire Næve, som om han beredte sig til at lange ud med den, overbeviste ham snart om, at det ringeste Forsøg paa Flugt eller Modstand vilde bringe ham Døden; ved hvert Skridt fremad blev hans Hjerte tungere, medens bitter Anger over ei at have truffet bedre Forholdsregler stemte ham mismodig og Afnelsen om de rimelige Følger gjennemisnede ham.

Uden at møde nogen Hindring naaede vore Væbentyrere med deres Fanger til Strandbredden, hvor de paa det høfligste complimenterede dem ombord i Chaluppen; endnu var Solen ikke ganske forsvunden under den vestlige Synskreds, da det lille Fartoi med Seil og Arer drevs pilsnar frem gjennem de glimrende Bølger og strøg derpaa for en rask Sidevind tilbage til Kjøbenhavns Rhed. —

Husene i de til Slottet stødende Gader vare illuminede; skjøndt de ikke spaaede sig synderligt Hæls af Alliancen med Peter Czar, vilde de gode Borgere dog vise deres Konges Gæst al mulig Høflighed. Massen af de gjennem Gaderne og over Slotspladsen bølgende Menneſker var endnu større end om Middagen; Dragoner og Husarer rede Skridt for Skridt omkring i alle Retninger, for at vaage over Orden og Rolighed. Veiret begunstigede Festen; det var en af hine skjønnede Efteraarsaftener, der ikke ere usædvanlige i vort Klima og Illuminationen tog sig heelt underlig ud mod Fuldmaanens klare Skin, der belyste den mægtige Kongeborg, den smukke Børs, Holmens Kirke og de utallige Skibe i Havnen og Canalerne.

„Ei der, Godtsfolk! læg lidt til Side, at vi kunne komme frem“ — raabte en ung Søofficer, som med en stær, fortklædt Herre under Armen og en Flok Sømænd efter sig, arbejdede sig frem over Holmens Bro.

„Plads der! — — det er Tordenskjold — — Hurra for de raske Gutter!“ — lod det fra flere Sider og en Vel

aabnede sig gjennem Trængslen, medens alle Somænd i Nærheden lystigt spang deres blanke Hætte. Nysgjærrig trængte Mængden sig larmende efter; Ole Olesen lagde sin tunge Næve paa Lieutenantens Skulder, for at firkle sig hans Person i denne Tummel. Dragonerne sprængte frem og Slotsvakterne gjorde Miner til at forbyde det underlige Optog Afgangen; men saasnart man hørte Tordenstjolds Røst, traadte Bagten til Side og hele Flokken forsvandt gjennem den høje Indgang.

I Salen deroppe saae det omtrent ud lige som da vi forløb den; Herkaberne sadde ved Aftenstafellet. En muntere Stemning syntes dog at herske over det Hele; Champagneren skummede i de høje Kryсталglas; hist og her gienlød en utvungen latter; de uhyre Lysekroners tusinde Flammer toge sig ud som et Lyshav, hvori Gjæsternes Juveler og Ordener funkede med forstærket Glans; selv Musikens Toner lode mere larmende og begejstrede. Stille og ubemærket skyndte Tordenstjold sig gjennem Lakaiernes travle Sværm og stillede sig atter bag Kongens Stol.

„Som jeg siger Eder, Hr. Broder!“ — raabte netop Czaren, paa hvis Rinder og brede Pande Vinens Perler glødede — „hvordan det end gaaer, forblive vi gode Venner; I er en prægtig Vært, seer I, og Peter Czar er en Kjender af gode Varer og en god Behandling. Eders Skaal, Hr. Broder!“ — Skjøndt et vantro Smil sneg sig over Kongens Ansigt, talkede han heel alvorlig for Skaalen og under den stingrende Jansfare fra begge Gallerierne tømte han sit venetianske Glas. Hurtigt bøjede Tordenstjold sig forover og skænkede atter i; Kongen saae sig tilbage og sagde i en oprømt Tone: „Se der, vor lille Helt er jo kommen igjen. Vi have spurgt efter Eder; men Ingen kunde give os Besked.“ — „Beder naadigst at undskyldes“ — svarede Torden-

stjold — „har imidlertid aflagt et hastigt Besøg i Sverrig.“ — „Hvorledes — — i Sverrig! hvad vilde I der?“ — spurgte Kongen ganske forundret; Czaren spidsede Øren og saae med usikre Blik paa den unge Mand. — „Vilde blot opfylde Eders Majestæts forhen yttrede Ønske, at høre hvordan Stemningen er blandt alle Stænder derovre; har derfor medbragt en Præstemand, en Lieutenant og et Par Bønder. Befaler I kanstee, strax at tale med de Folk?“ — „For Gud! I er en opmærksom Tjener“ — udbrod Kongen i glad Overraskelse — „ja vist vilde vi tale med dem; lad dem komme.“ — Tordenstjold tilte ud, for at hente sine Tænger, som han imidlertid havde indespærret i et Laksiværrelse. Betragtende sin keiserlige Gæst med et næsten triumpherende Blik, sagde Kongen: „Vi haabe, at Eders Majestæt nu er overtydet om, at vore Undersaatter ei give Eders noget efter i Lydighed og Beredvillighed til at opfylde vore Ønsker?“ — „Ved den hellige Andreas!“ — brummede Czaren og stræbte at samle sine Tænger — „som jeg har sagt Eder, Hr. Broder! den Karl burde være en Russer — — for Satan! saa kunde der blive noget Rigtigt af ham —.“ Selvherskeren nedstillede Resten af denne Tænegang med den sprudlende Viin, og Alles Opmærksomhed henvendtes paa det besynderlige Optog, der nu viste sig i Salen.

Tordenstjold maatte anvende et Par kraftige Talemaader, for at bevæge Præsten til at træde ind, da denne nemlig midt i Døren pressede studsende tilbage for den blændende Glands og den imodebrusende Musik; følgende halvt mod sin Villie Sømandens stærke Haand, bevægede den svære Skikkelse i den lange sorte Raabe sig hurtigt og vakkende over Gulvet hen imod det ophøjede Tæffel. Med Skammens afverlende Rødme og Blegthed over det mandige Ansigt og med sammenpressede Læber gik Lieutenanten med Anstand gjennem

Salen; strabende uophørligt ud til Høire og Venstre fulgte Brudgommen og de tvende Bønder efter. Paa Kongens Bink tang Musikken og en pludselig Stilhed indtraadte, idet Tordenskjold førte sine Fanger frem for Majestæterne. „Kun frist Mod, gamle Herre!“ — sagde han og gav Præsten et lille Skub fremad — „det er vor naadigste Konge, Hans danske Majestæt, og han ved Siden af er Hans russiske Majestæt — — beder, gunstigt at undskyldte disse Mennefters Forvirring; har netop afbrudt den geistlige Herre midt i hans Forretning med at splidse Knosen her til et vakkert lille Pigebarn. Stakkels Brud! gjorde mig næsten ondt for hende; græd som hun var pidsket; men lovede hende Brudgommen heel og holden hjem igjen og tog dem saa paa Slæbetoug tilligemed et Par af Gjæsterne.”

Medens vor Helt afslagde denne korte Beretning, saa det høje og talrige Selskab med forskjellige Følelser paa disse Mennefter, der som ved Trylleri pludselig vare forsatte fra Familiefesten ved deres egen Arne over til en heel anden Fæst i et fremmed Land; det Hele havde noget saa Eventyrligt og Sælsomt, der greb Alle og især Damerne syntes med deeltagende Blik at betragte Brudgommen, der noget forlegen drejede sin Hat mellem Hænderne.

„Vi haabe, at denne lille Reise over Hals og Hoved ikke skal have nogen skadelig Indflydelse paa Eders Sundhed“ — henvendte Kongen med nedladende Venlighed Ordet til Præsten, som med flere dybe Bæk stammede: „Jeg haaber til Gud det samme, Eders kongelige Majestæt — — en særdeles behagelig Tour og en overvættets Værelse er det, der vnderfares en Herrens ringe Tjener — —.“ — „Ja, ja; men vi have dog Grund til at betvivle, at Touren har været Eder saa særdeles kjærkommen og ville derfor stræbe at gjøre Eder Dopholdet desto behageligere“ — afbrød Kongen den for-

virrede Præst — „da Commandeur Tordenstjold imidlertid uden vor udtryffelige Ordre, kun for at efterkomme vort løseligt henkastede Dasse, nu engang har bragt Eder hid, maa I ogsaa fuldstændigt opfylde vort Dasse og uden Tilbageholdenhed sige os Eders Mening om Hans svenske Majestæts Regimente; det kan I med frelst Samvittighed gjøre, da I for Øjeblikket maa betragte Eder som i vor Magt, og det er kun Krigens Ret vi benytte os af.“ — Den geistlige Herre, som nu begyndte at fatte sig, trak paa Skuldrene og tog med en betænksom Mine atter Ordet: „Vor Herre holde sin Haand over Hans svenske Majestæts salvede Hoved! men ønskeligt var det rigtignok, om han styrede sit krigeriske Sind, at det ikke skal gaa ham som Saul paa hans gamle Dage; i denne evige Uro og Krigslarm prædike vi Herrens Tjenere som i en øde Ørken og vor Hjord adspredes eller forvildes.“

Ikke synderlig tilfreds med denne Beretning, vinkede Kongen ad Lieutenanten, som stod i en beskeden Afstand og syntes at tælle Ruderne i det bonede Gulv. Den uheldige Krigsmand soer kjendelig sammen; men fattende sig traadte han med ædel Holdning nærmere. Paa Kongens Spørgsmaal om hans Mening rødmede han dybt og med et bittert Smil svarede han: „Hvis Eders Majestæt ikke udtryffeligt befalede mig at tale, vilde jeg tie indtil jeg ved en eller anden Daad, helst i Kamp mod Eders kjække Krigere, havde gjort mig værdig til at have en Mening; men netop den Omstændighed, at jeg i dette Øjeblik befinder mig med disse Mænd i en saa ydmygende Stilling, taler desto værre høit nok om mit ulykkelige Fædrelands nuværende Afmagt, da en Fiende, hvem vi aa tit have budt Spidsen, nu tør vove saa dristige Tog til vore Kyster, medens vor Konge opbyder Landets sidste Kraft, for endnu at prøve paa Erobring. Jeg beder derhos Eders Majestæt lægge Mærke til, at jeg ønsker uopholdeligt at turde

vende tilbage til Sverrig, for at stille mig i det's faa Kri-
geres Række og falde for det's Hæder — — hvis den Lykke
bliver mig til Deel, hvis ikke Skafottet eller Galgen venter
mig ved min Tilbagekomst" — tilføjede han med dyb Røst,
der loffede Taarer frem i mangt et Dameøje. — „Hvis I
har sligt at befrygte" — sagde Kongen hurtigt — „saa til-
byde vi Eder en anstændig Plads ved vor egen Armee." —
„Jeg takker Eders Majestæt" — svarede Lieutenanten og hæ-
vede Hovedet stolt i Veiret — „jeg har svoret Carl den
Tolvtes fornum saa seirfæle Banner Trofskab, og til det on-
sker jeg at vende tilbage, hvordan min Skjæbne end bliver — —
saaledes tænker enhver Svensker endnu den Dag i Dag." —
En mørk Sky foer over Kongens Ansigt, idet han et halvt
Minut stirrede hen for sig. Czaren, der kun opfattede det
Hele som en Spøg og i sin halvt berusede Tilstand enten ikke
bemærkede eller slet ikke berørtes af den almindelige Forstemt-
hed, fastede sig skoggerleende tilbage i Stolen og svor ved sin
Skytspatron, at det var den pudsigste Historie, han endnu
havde oplevet. Med et flygtigt, men skarpt og misbilligende
Blik paa sin høje Gjæst, vendte Kongen sig rask om og vin-
kende ad Brudgommen, sagde han: „Nu, unge Mand! lad os
da ogsaa fornemme Eders Mening; er den svenske Bonde-
stand tilfreds med Tingenes nuværende Forsatning?" — Den
unge Bonde rømmede sig, gjorde et Par Svingninger med
sin Hat, idet han stræbte ud med begge Fødder og begyndte
derpaa med temmelig Frihed i Stemme og Lader: „Eders
Raade maa tilgive; men skal jeg endelig sige min ringe Me-
ning, saa er jeg just ikke synderlig fornøjet med saadan uden
videre at jages affted fra Benner og Slægtninge ligesom man
allerbedst staaer for Brudekammelen, og saadant kommer dog
nok af Krigen, som vor Konge, vor Herre for Resten velsigne
ham, er lidt vel meget genegen til; og saavel jeg som disse

brave Mænd her og sikkert de fleste svenske Bønder mene nok, at om vor Konge vilde holde Fred med Verden og passe sit eget Land, fik vi Bønder ogsaa Lov til at passe vor Dont og beholde vore Sønner hjemme til at dyrke de fattige Marker. Eders Naade maa ellers tilgive, at jeg taler saa reent ud af Posen; men Sandt at sige, gad jeg nok haste hjem igjen, for at Brud og Forældre kunne komme sig efter Skrækken." — "Det er godt" — smilte Kongen, og den uhyggelige Stemning, der havde bemægtiget sig saavel ham som de nærmeste Omgivelse, begyndte at tabe sig — „nu kunne I forfriske Eder lidt efter den Forfrættelse. En af vore Marschaller vil anvise Eder, Hr. Pastor! samt Lieutenanten Plads ved et af Taflerne, og I, Godtfolk! kunne følge med vor Commandeur, som nok vil sørge for Eders Fornøjelse. I Morgen ville vi endnu engang tale med Eder og hvo som da ønsker at vende hjem igjen, kan blot sige til. For Hjemreisen og Tæring under Veis ville vi drage Omforg; I skulle ikke der hjemme kunne klage over vor Gjæstfrihed." Dermed vinkede Kongen naadigt til Afsked. Musikken bruste atter ud fra Gallerierne; under mangfoldige Bue og Taksigelser forlode Bønderne Salen med Tordenskjold, medens en Marschal forte Præsten og Lieutenanten til et af Sidetaflerne, hvor disse fære Gjæster bleve modtagne paa en forekommende Naade. Under Rydelsen af Bordets Glæder og en munter Samtale glemte den geistlige Herre snart sine ubstandne Ængstelser og Moisommeligheder. Lieutenanten, som havde faaet Plads mellem et Par unge Officerer, forblev derimod ordknapp og alvorlig; den Dpmærksomhed, ja Hjertelighed, hvormed man kom ham imøde, formaaede ei at adsprede hans dybe Mismod og tunge Åhnelser, hvilke ogsaa gik i Opfyldelse; thi da han nogle Dage efter med de kongeligt begavede Bønder vendte tilbage til Sverrig, dømtes han af en

Krigsret til Døden paa Skafottet, fordi han ikke havde holdt bedre Strandvagt. —

I Ministerens glimrende Salon saavelsom i den af et Par Stillingspraase oplyste Randestoberklub; i Admiralska-hytten saavelsom i Pærestudens Lukaf taltes kun om Landgangen paa Skaane, og man var blot uenig om, hvorledes det erobrede Sverrig skulde deles. I Mands Minde havde ikke en saa mægtig Flaade været samlet paa Kjøbenhavns Rhed eller en saa talrig Hær været sammendragen paa Sjælland; af disse uhyre Anstrængelser spaaede man sig uhyre Resultater. Fæst paa Fæst fandt Sted ved Høffet, den ene meer glimrende end den anden; som om Skattekamret aldrig kunde udtømmes, sparedes Intet, for at imponere Czaren ved Udvislingen af den Magt og de Hjælpesilber, Danmark tilsyneladende kunde byde over. Ved Fæstens Bord, med den gylbne Pokal i Haanden glemte hiin Skaber af Ruslands kolossale Magt vel stundom sin Politik og lovede ubetinget Venfskab og evigt Forbund; men naar Rusen var udsøvet, beregnede han atter med prosaisk Røgsftab, at det var bedre at have en svag Fiende end en altfor mægtig Bundsforvandt til Nabo, og at han, ved i Forening med Danmark at opløse det svenske Rige, kun dannede nye Hindringer for det Herredømme, han haabede at grunde i Østersøen. De Stridskræfter, han nu saae sin Allierede i Besiddelse af, forekom ham allerede betænelige og da han naaget al sin Snubhed ei kunde bevæge Frederik til at overlade ham noget fast Punkt ved Sundet, tog han pludselig Afsted, rigtignok med gjentagne gylbne Løfter, men derhos med den faste Beslutning, ei at opfylde noget af dem og kun at handle paa egen Haand. Efter endnu engang, først ad Listens og derpaa ad Diplomatiens Vej at have gjort forgjæves Forsøg paa at komme i Besiddelse af Kjøbenhavns Fæstning, lod han erklære, at Aarstiden var for

vidt fremrykket og at man derfor burde opsætte Toget til næste Aar. Som et glimrende Lustsyn forsvandt Frederik den Fjerdes stolte Udsigter; forgjeves havde han bortbødset Millioner paa Iværksættelsen af denne Indlingsplan og tilsidst kostede det endnu Umage nok at blive af med de russiske Tropper, der som en Sværm Græshopper truede med at fortære hele Landets Afgrøde.

De seneste Begivenheder havde besæftet Tordenstjold i Kongens Indest og da Gyldeulve trolig talte hans Sag, opfyldtes endnu i Aar hans saa længe nærbede Ønske, at faae Commando i Nordsoen. Ogsaa ved denne Leilighed var Tilfældet ham gunstigt; Vinteren stod for Døren med sine Storme, sine korte Sluddage og lange, mørke Nætter, og det var af yderste Vigtighed at skaffe en Transport af Krigsfolk og Materiale op til Norge. Ikke uden Befymring gav Frederik Ordre til dens Afgang; forulykkes den paa den oprørte Sø, hvilket var at befrygte, laae Norges Grændser og Kyster aabne for den hævnjærrige Fjendes Angreb, og et saadant Tab vilde desuden være saare føleligt. Det var derfor ganske naturligt, at man alene i Tordenstjold, over hvis forvovneste Foretagender en heldig Stjerne syntes at skinne, saae Manden, hvem et saa vigtigt Hverv kunde betroes. Transportflaaden tilligemed en Escadre af tre Orlogsskibe, sex Fregatter og nogle mindre Krigsfartøjer stillede saaledes under hans Befaling; forsynet med udstrakt Myndighed, heisede han i Slutningen af November Maaned sit Flag paa Orlogsskibet „Holland“ og stak i Søen med hele Flaaden. Med glad Hjerte og dristigere Forhaabninger end nogensinde før tiltraadte han Togtet; paa hans Begjæring havde man tilstillet ham en Deel Hæderstegn til Uddeling blandt de Officerer, der havde udmærket sig i Dynesilden, og han havde endnu den Glæde, at hans Broder, Caspar Bessel, som imidlertid var

forfremmet til Capitain, fulgte med som Næstcommanderende paa „Lolland“.

Dog, for at han ei skulde blive overmodig, syntes Skjæb-
nen denne gang at ville minde ham om Lyffens Ustidighed.
Strax i Kattegattet reiste sig en rygende Storm, der adsplit-
tede Flaaden i alle Retninger, og de næste Dages tætte Snees-
fog gjorde det umuligt at samles igjen. Uforsagt krydsede vor
Helt mellem Norge og Gladsstrand, i Haab om at Flaaden
skulde være dreven tilbage til Sundet og derfra komme op;
men da han intet spurgte til den, tog han de ved Gladsstrand
forsamlede Koffardimænd med og løb ind til Stavern, hvor
han imødesaae sørgelige Efterretninger fra de andre Skibs-
chefer. Dog, som sagt, Skjæbnen syntes kun at ville give
ham en Paamindelse; thi som han formodede, havde Største-
delen af Transportflaaden virkelig søgt tilbage til Sundet,
hvorfra de senere lykkeligt bragdes til Norge. Krigsskibene
indfandt sig ogsaa efterhaanden igjen; kun Drlogsskibet „Sy-
dermanland“ havde lidt saa meget i Stormen, at det maatte
gaae til Kjøbenhavn, for at reparere. Drlogsskibet „Fyen“,
Capitain Sivers, forefandt han i den norske Havn Larkulen,
og endnu før Aarets Udgang indberettede han til Kongen, at
skjøndt den frygtelige Storm havde truet med at tilintetgjøre
hele Flaaden, var han sluppen med et Tab af fire mindre
Transportskibe, der vare forslagne til Wiigsiden og havde i
det disige Veir sat til i Skjærene; ved denne Leilighed vare
dog henved 500 Mand Soldater og Matroser, der havde red-
det sig i Land, faldne i Fjendens Hænder. —

Femte Capitel.

Rolig havde Carl den Tolvte lyttet til Vaabenlarmen hiin Side Sundet og kun lidet bekymret sig om de svære Udrustninger, der sandt Sted paa Sjælland; fra mange Sider var han bleven underrettet om, at Uveiret nok vilde fordele sig for det brød løs, og han havde kun ventet paa at den dansk-russiske Hær skulde stilles ad, for da igien at tiltræde et Erobringstog mod Norden. Hans Planer vare endnu ligesaa kæmpemæssige, hans Sind ligesaa ubøjeligt som i hine Seirens Dage. Han havde nu engang besluttet at tugte sine Fjender, af hvilke Danmark var ham den meest forhadte; uden i fjerneste Henseende at tage sit beklippede Riges elendige Forfatning i Betragtning, beordrede han derfor Udfriivning af friske Tropper og Skatter. Med opbrusende Brede eller taus Foragt tilbageviste han de i denne Anledning indløbende Klager eller de til Fredens Gjenoprettelse sigtende Raad og skred i uforandret Retning hen imod det Maal, han havde sat sig og som han først med Livet tabte af Sigte.

Den strandede Plan med Hensyn til Skaane havde pludselig gjort en Forandring i Danmarks Stilling og Politik. Frederik den Fjerde, som nylig havde tænkt paa store Erobring, maatte nu see sig for, at han ikke selv blev angreben; ikke alene maatte han ruste sig paa Norges Grændser, ogsaa fra Syden imødesaae han med hver Dag et Indfald af de i Mecklenborg atter huserende russiske Tropper, da Forbundet med Czaren var saa godt som opløst. Skjøndt det fra denne Kant befrygtede Angreb ikke fandt Sted, havde dog Sagernes uvisse Stilling den Virkning, at Kiernen af den danske Landmagt maatte sammendrages paa Rigets sydlige Grændser. Denne, ogsaa i vore Tider gjentagne og

smerteligt angrede Forholdsregel var listigt beregnet af de i Kampen interesserede Magter; thi derved gjortes det Frederik umuligt at optræde med Kraft mod den egentlige Fjende, Krigen droges atter i Langdrag, de nordiske Forholde bleve meer og meer indviklede og de uhyre Summer, der medgik til Landhærens Bedligeholdelse, hindrede Danmark i at holde sit Hovedværn, Flaaden, i en Agtelse indgydende Forsatning, hvilket Sidste især var Hovedøjemedet for de store Magters rænkefulde Politik, en Politik, der fra Begyndelsen til Enden dog kun gik ud paa at faae de danske Kanoner til at tie i Nord- og Østersøen og at fortrænge det gamle Dannebrog fra disse rige Farvande.

Siden Tordensfjelds Ankomst til Norge som Overbefehlshaver for dette Riges Søværn, syntes et nyt Liv og Røre at vaagne deroppe. Fra Nytaar af havde han benyttet det aabne Vand og, trodsende Storm og Slud, været paa Farten mellem de norske Kyster, Biigsiden og Sjælland, for at udspejde Fjendens Foretagender, jage svenske Krydsere og føre Transport- eller Koffardistibe frem og tilbage. Et Par Maaneders Tid havde han derpaa ladet Skibene lægge op; men saasnart Fsen løsnedes, kom han atter i Bevægelse og udsendte lette Fartøjer i alle Retninger, medens han selv drev paa Orlogsskibenes Udrustning. Da han snart overtøvedes om, at den ved Kysterne og paa Grændsen samlede Magt vilde være utilstrækkelig til at afvise et Angreb, end sige at foretage noget Alvorligt mod Fjenden, anholdt han bestandig hos Regeringen om at faae flere Tropper opsendte saavel som Mandskab og Munition til Skibene. Men netop denne hans Virksomhed og raske Optræden, der stod i en skarp Modsatning til den Glendrian, man ellers havde været vant til, vakte ikke alene Slotslovens eller det norske Admiralitets Uvillie, men fremkaldte ogsaa mangel paa Misforstaaelse mellem

ham og de underordnede Chefer, der ikke kunde finde sig i hans korte, syndige Ordre, hvis punktligge Efterlevelse han desuden med Strænghed vaagede over. Naar Eoen blot var aaben, var han selv stedsse rede til at gaae under Seil, ligegyldigt om i Magsveir eller Storm, og at angribe Fienden, hvorsomhelst han mødte ham; men det samme fordrerede han af sine Undergivne og i saa Henseende saae han ei gjennem Fingre med sin egen Broder. Kort efter Ankomsten til Norge var det endog nær ved, at en Splid havde reist sig mellem ham og hans gamle Ven Capitain Sivers. Da han nemlig erfarede, at Orlogsskibet „Fyen“ var indtruffet til Varkulen, sendte han Sivers en Ordre, hvori han i Forbigaaende ytrede, at han ugjerne fornam, at Capitainen var løben derind uden at medbringe et eneste Transportskib, og at han havde indberettet saadant til Hans Majestæt. Da Sivers var sig bevidst, at have opført sig brødt som altid, skrev han umiddelbart til Admiralitetet, godtgjorte at have opfyldt sin Pligt i enhver Henseende og bad, at den Anke, Commandeuren formodentlig havde indgivet, ei maatte geraade ham til Forkleinselse. Han erfarede imidlertid, at Tordenskjold kun ligesvem havde indberettet „Fyens“ Ankomst til Varkulen, uden i ringeste Maade at besvære sig over dets Chef; dermed var Alt glemt og Vennerne rakte atter hinanden Haanden.

Misundelsen over at han var forfremmet til Commandeur og som yngst i denne Klasse bleven foretrukken til den vigtige Commando i Nordsoen, forskaffede imidlertid vor Helt mange Bryderier og truede undertiden med at standse hans raske Flugt; men holdende sig til den nøgne Sandhed, sønderhuggede han med sit djarve Sprog enhver nok saa kunstigt slynget Knude og lod isvrigt sine Gjerninger tale for sig. Da han desuden besad mange Venner blandt de høihjerte danske Søofficerer, lykkedes det aldrig Misundelsen

at udrive ham af den Indest, hvori han stod hos Kongen, som ret godt forstod at vurdere Mod og Fædrelandskjærlighed. Den ærgerligste Strid havde han med Capitain Bosbein, „Søridderens“ Chef; men den farligste med den seendragtige Slotslov. Ved sit første Besøg i Christiania som Øverstcommanderende havde han forelagt det norske Admiralitet en Plan til Gothenborgs Indespærring, hvilken Plan ogsaa bifaldtes og ansaaes for mesterlig udtænkt; men de gamle Herrer vilde gaae langsomt og sikkert til Værks, og da Tordenskjolds Forestillinger om, at Planens heldige Udfald var betinget af den Raskhed, hvormed den iværksattes, intet hjalp, indgav han en formelig Klage til Kongen. Det Følgende vil imidlertid vise, at disse Hindringer vel kunde opholde, men ikke standse eller forkue en saa kraftig Character som Tordenskjold. Selv hans Forhold mod Cheferne paa de engelske Drlogsstibe, der tidlig paa Aaret indfandt sig i Nord- og Østersøen, som det heed, for at understøtte den danske Flaade, fremhævedes som frastødende og man for beholdt Kongen Vigtigheden af at fire lidt for de mægtige Venner. Vor Helt lod sig dog ikke bevæge til at holde en Streg af for disse Lurendrejere, som han i Grunden ansaae dem for, og skjøndt han undertiden for Anstands Skyld beværte de temmeligt anmassende engelske Capitainer ombord paa sit eget Skib, gav han dem dog aldrig flere Skud end der efter gammel Søstik tilkom dem, og ved enhver Leilighed, hvor han ellers mødte dem i Søen, vidste han at hævde en øverstcommanderende Flagmands Værd. Det Navn, han allerede havde erhvervet sig, saavelsom hans djærve Fremtræden forskaffede ham desuden altid Agtelse hos disse stolte Sømand.

I Begyndelsen af Marts Maaned 1717 fik han Ordre, snarest muligt at bringe sin hele Styrke i Søen, da

Svensten rustede sig af alle Kræfter. Uagtet det norske Admiralitets Langsomhed og halve Forholdsregler som sædvanligt truede med at forsinke Ordrens Fuldbyrkelse, fandt hans stabende Mand dog paa Udveje; inden otte Dages Forløb lagde han ud med sine tvende Orlogsskibe „Lolland“ og „Fyen,“ samt et Par Fregatter, og affendte sin Broder med Gallejerne, for at rense de norske Skjær og gjøre et Togt ned ad Viigsiden. For egen Regning havde han udrustet en Hukkert paa tolv Kanoner med 50 Mandes Besætning; men han havde ingen Glæde deraf. Chesen, en indfødt Svenskf, som havde vidst at vinde hans Tillid, styrede Skuden lige ind i Gothenborgs Havn. Tordenskjold ærgrede sig fem Minutter derover, men trøstede sig derpaa med, at han ved Leilighed kunde tage den tilbage.

Et Par svenske Fregatter, der i de første Dage af Marts havde ladet sig ise ud fra Gothenborg og ved de isdækkede Kyster borttaget nogle danske Smaafartøjer, gave Anledning til det foruroligende Rygte om Svenskens pludselige Rustninger. Nogle af vor Helts Misundere i Kjøbenhavn benyttede dette til den falske Beretning, at Tordenskjold endnu laa ørkesløs i de norske Havne, medens Fienden allerede forlængst var i fuld Virksomhed. Skjøndt man ingen Visshed havde derom, ansaae Admiralitetet det dog for bedst at sende en højere Officeer med tilstrækkelig Magt op i Nordsejen, for at holde Farvandet ryddeligt indtil den norske Escadre kunde komme ud. Tordenskjold, som intet vidste om denne Foranstaltning, krydsede netop udenfor Gladstrand, hvorfra han vilde convoiere en Koffardislaade op til Norge, da en Escadre under dansk Flag dagedes op i Eyde; med Forundring saae han snart, at det var Orlogsskibene „Ebenezer,“ „Oldenborg“ og „Gøtheborg“. Sættende alle Seil til, holdt han ud imod dem, for at spørge om Nyt fra Kjøbenhavn.

Commandeur Poulsen, som førte Escadren, blev ligesaa forundret og maaskee harmsfuld over at træffe den norske Sømagt under Seil, som Tordenstjold over at erfare hans Grinde. Vægende stolt paa sit Flag, erklærede den unge Commandeur, at han førte Overbefalingen her og at Escadren gjerne kunde gaae hjem igjen, da dens Nærværelse i Nordsoen ikke gjortes nødvendig. Men Poulsen, som havde haabet, ved denne Leilighed at affjage Søhusaren den hæderfulde Post, paastod, at Commandoen tilkom ham som ældre Commandeur; han lod Bagtskudet affyre paa „Ebenezer“ og tændte Fyr i Merset; det samme gjorde Tordenstjold paa sit Skib „Volland“ og en uheldsvanger Stemning begyndte at udbrede sig blandt Escadrernes Mandskab og Officerer. Imidlertid afslagde Cheferne hinanden Besøg og hilste hvergang med et høfligt Antal Skud; mangen en Flaske Viin blev tomt og Sagen betragtet fra flere Sider, hvorved Bredden lidt efter lidt lagde sig. Om Aftenen toge de ganske opromte Afsked fra hinanden; Poulsen styrede over til Norge med „Ebenezer“ og „Oldenborg“, og lod „Gotheborg“ gaae ind til Gladstrand med Ordre at afhente Koffardislaaden. Men saasnart den aarvaagne Tordenstjold bemærkede denne Manøvre, holdt han sig paa Siden af den nævnte Orlogsmand indtil Daggrø, da han sendte en Officer ombord og lod Chefen uden videre Omsvøb vide, at han intet havde at bestille med Koffardislibene, hvilke den Overstcommanderende selv agtede at tage med. „Gotheborgs“ Chef maatte adlyde og tog ligeledes Vejen til Norge. Kort efter kaldtes Commandeur Poulsen tilbage og den hele Affaire gik i Glemmebogen.

Det var en Solstinsdag midt i April Maaned; en frisk Luftning fra Nord væltede de mægtige Volger raskere afsted. Hiint Fjervand mellem Viigsiden og Jylland, der fra Oldti-

den af besøgt af alle Nationers Skibe og hvor saa mangen Kamp blev kæmpet om Herredømmet i Norden, frembød et oplivende Syn. Henimod Indløbet til Gothenborgs Havn, hvor Fæstningen „Ny Elfsborg“ truende viste sine Malmtænder, stroge tvende svenske Drlogsskibe for Rlyver og Stagsseil, stræbende øjensynligt af alle Kræfter at naae derind for de affjæres af de tvende danske Fregatter „Søridderen“ og „den hvide Drn“, der med ryddeligt Dæk og klargjorte Kanoner skummede gjennem Bølgerne, for at indhente de flygtende Fjender. I en lille Sømiils Afstand gif Drlogsskibene „Holland“ og „Fyen“ i samme Retning, men med saa Seil, som om de blot vilde være Vidner til Jagtens Udfald, og af disse Tredækkeres Nærhed lod sig ogsaa forklare de svenske Skibes Flugt. Længere borte, i Vest og Nord, dukkede mange svære Skrog frem i den jevne Bølgegang; i Solens klare Lys toge de hvide Seil, de mange brogede Flag og Bimpler sig smukt og livligt ud. Et temmelig stort Koffardiskib, efter Udseende og Flaget at dømme, en hollandsk Smakke, gif netop ud af Bugten; men som om dets Chef overraskedes ved Synet af de mange Drlogsskibe og som om han ingen god Samvittighed havde, lod han pludselig sine Seil falde, gif over Stag og stræbte at lægge omkring Pynten mod Nord, for at unddrage sig, uviist hvilken Parts Opmærksomhed.

De svenske Skibe havde imidlertid nærmet sig Indgangen til Bugten, medens Afstanden mellem dem og Forfølgerne syntes at være den samme. Men saasnart de vare komne et Stykke hiin Side Den Bingsø, mindskede de Seil og drejede bi, som om de her vilde oppebie et Angreb. „Søridderen“, der var lidet forud for den anden Fregat, brasede op omtrent i halvanden Kanonstuds Afstand, men lod derpaa falde og gjorde en halv Bending, som om den fandt

Betænkelse ved at gaar længere frem. Da „den hvide Drn“ kom op, gjorde den en lignende Manøvre; som om ingen af Parterne havde Lyst til at være den angribende, men dog ikke vilde have Udseende af at undvige Rampen, bleve de liggende i den nævnte forsigtige Afstand og iagttog hinandens Bevægelser uden at løsne et Stykke, medens de danske Chefer samtalede gennem Raaberen.

Man saae nu Seil paa Seil flyve i Beiret paa Drlogs-skibet „Holland“; rejende i Bolgerne og læggende sig lidt paa Siden, skummede det fremad med vorende Fart og lod staa til mellem Skjær og Banker ind i Bugten. En Røgsoile stod ud fra Styrbord og et Skud knaldede løs. Ruglen vandede tæt for Fregatterne; idet Drlogs-skibet brasede op og gik forbi „Søridderen“, lod en Stentorstemme fra dets Galleri: „Hvad Dævl'en venter I efter! troer, I er forknytt — hvi lader I ikke staa ind paa Fienden?“ — „Holland“ drejede bi, vendte Bredsidens til og et tordnende Ekko af dets fulde Lag rullede hen langs Kysten. Men de svenske Skibschefer, som formodentlig nu mærkede hvem de havde for sig, tabte Lysten til at holde Stand; forcerende med alle Seil, flygtede de længere ind. „Holland“ fulgte efter, men kunde ikke indhente de lettere Fiender; først da Fæstningens Kanoner, under hvilke hine søgte Tilflugt, udsendte sin ødelæggende Jld, gik det over Stag og styrede tilbage ud af Bugten.

Vi maae bede Læseren at følge os ombord paa den hollandske Smakke, der imidlertid med ringe Held havde stræbt at arbejde sig op mod Vinden. Skroget var af hiin underlige gammel-hollandske Bygningsmaade; det krummede sig i Beiret fortil og var forsynet med de saakaldte Sværd paa begge Sider. Seil og Takkelage saavel som øvrige lobende Redskaber vare i god Stand og af fortrinligt Materiale; ved et Blik ned i Kabytten troede man sig forsat til en ne-

derlandst Families Stabstue, saa net og ziirligt saae Alting ud lige indtil Gulvets sneehvide Planker. Agterud var et lille Selskab forsamlet, hvis hele Opmærksomhed, som man vel kan tænke, var henvendt paa det krigeriske Optrin, der fandt Sted saagodtsom i dets Paasyn; det bestod for det første af Capitainen, ved Betragtningen af hvis Figur det ikke var saa let at bestemme, om dens Brede eller Længde var størst, og da han som Følge af dette svære Omfang saagodt som ingen Hals havde, tog han sig omtrent ud som en Ultonde med en Hat paa; det brede, næsten kobberøde Ansigt var forsynet med et Par smaa, stikkende Vine og en glødende Næse. I skarp Modsætning til denne Rjødmasse af et Menneſte stod en fiint bygget qvindelig Skikkelse, der tæt indhylllet i et prægtigt Shaal, lænede sig ud over Skandseklædningen og lod Binden lege med de lange, mørke Lokker, der kun holdtes svagt tilbage af et Slør, som hun i al Hast syntes at have kastet over Hovedet. Det for en Kvinde ellers skrækkende Syn af forestaaende Kamp og den nervyftende Lyd af Kanontorden formaaede dog ei at forjage den Bærdighed, der var fremherstende i hendes Miner, det søde Smil, der var leiret om de fine Læber, eller hiint sværmeriske Blik i det sorte Øje. Optrinnet syntes tvertimod at have noget Tiltrækkende, noget Ophøjet, maaskee noget Romantisk for hende, og Roserne paa hendes fine Kinder farvedes friskere, medens Capitainens kobberøde Ansigt med hvert Minut syntes at falme meer og meer. Selskabets øvrige Medlemmer bestode af tvende andre qvindelige Skabninger, hvis beſtedne Holdning, frygtſomme Gebærder og hvis skende Samtale snart tilkjendegave dem som tjenende Væſener. Langs Reilingen og agterud stode nogle Søfolk, der med temmeligt fløve Blik betragtede Omgivelserne, medens

de øvrige Matroser med ligesaa uforstyrrede Miner bestjestede sig med Seil og Takkelage.

„See dog, Sir Capitain!“ — udbød Damen og vendte det skjønne Hoved halvt om mod den tykke Mand — „kommer nu ud igjen — — o! hvad for herligt Syn; dristig danst Seiler er det.“ — „Ja, forbandet herligt Syn, Eders Naade!“ — svarede Capitainen i en vranten Tone — „og de Seilere ere vel ogsaa dristige nok til i en Haandevending at borttage mig Skib og Ladning, hvis jeg kjenner dem ret.“ — „J kjenner dem, Sir?“ — henvendte Damen, paa engang noget tankesuld — „hvad for Chefer da commanderer dem?“ — „Jh, for en Ulykke! om jeg saa tør bande“ — ivrede den tykke Skibspatron, idet han med begge Hænder greb fat i Hatten og rykkede den tilligemed Parykken frem og tilbage — „det er jo denne Ulykkens Fugl Tordenskjold, der paa een Dag gjør Hans svenske Majestæt mere Skade end hele den danske Flaade i et Aar; man mener da ogsaa, at han har forskrevet sig til den Døde — — naa, der have vi det“ — vedblev han med et fortvivlet Blik til Luvert, hvor „Søridderen“, der havde bemærket det mistænkelige Skib, netop gjorde en Vending og holdt ned paa dem — „Gud hjælpe mig ulykkelige Mand, har jeg ikke der malet Satan paa Bæggen — —.“ — „Maaffee kunne vi endnu flygte for dem“ — afbrød Damen i en forstrækket Tone, skjøndt det hemmelige Smil om hendes Mund lod formode, at Skrækken var forstilt — „blot lad os komme hen til de engelske Skibe derude, saa har ingen Rød, det jeg lover Eder, Sir!“ — „Jh, hvad! det er umuligt, Eders Naade! det forstaaer J ikke“ — vedblev Capitainen — „gjøre vi Mine til at flygte, bore de mig mit gode Skib i Sænk — — lad kun falde der! — — jeg ulykkelige, ødelagte Mand! havde jeg kun ikke ladet mig forlede af de mange Penge,

Eders Naade bød mig; hvad nytter det mig nu." — „Kun ikke blive saa forknytt, Sir!" — trøstede Damen, medens hun med usravendte Blik iagttog „Søridderens" Bevægelser — „jeg betale Eder dog Pengene, og maaskee den engelske Admiral skaffer Eder Skibet frit igjen." — „Ja, Tak skal I have, Eders Naade!" — brummede Capitainen og løstede Hat og Paryk lidt fra Tøsen — „men paa det Lav! faaer den Karl først mit Skib i sine Kløer, slipper han det ikke, om saa hele den engelske Flaade bad ham derom; det forstaaer I ikke, med Tilladelse, og det kan holde svært nok for Eders Naade at hjælpe Eder selv; den Karl gjør ingen Complimenter med selve vor Herre." — „Jeg dog haaber, det gaaer bedre end I maatte troe, Sir Capitain! jeg ham vil bede at bringes hen til Sir Stuart; han med sit Skib er ved Norge, jeg veed." — „Ja, ja, pas kun paa; vi faae at see — — kun Styrbord med Roret der! lang mig en Fangeline."

„Søridderen", der imidlertid havde nærmet sig paa Kanonskuds Afstand, assendte en Chalup; ved et Par raske Naretag dreves denne snart ind under Smakken, der allerede havde drejet bi. Capitainen kastede selv Fangelinen ned til Mandskabet; Chaluppen halebødes ind og en Lieutenant entrede op ad Falderebet. Da han betraadte Dækket, kastede han et skarpt Blik, først paa den snurrige Stibspatron, som med Hatten i begge Hænder stræbte at bøje sit uformelige Legeme til en ydmyg Stilling, dernæst rundt paa alle Gjenstande; men studsende og med Interesse dvælede det ved den skjønne Dame. Blottende sit Hoved hilste han hende ærbødig og henvendte derpaa Ordet noget barsk til den tykke Patron: „I er formodentlig Capitainen — — naturligtviis, I gaaer for svensk Regning og med svensk Ladning — — lidt hurtigt, tykke Herre! lad mig see Eders Papirer; vi have ingen Tid til

lang Passiar med en Lurendrejer som J." — „Nu, naar det ikke kan være anderledes" — stønnede Capitainen med en ynkelig Mine — „saa vil jeg kun ligesrem tilstaae Hr. Lieutenanten, at J gjætter rigtigt — —." — „Det er godt" — kaldt Lieutenanten ham i Ordet — „sei, Manne, herop!" — vedblev han, henvendt til sit Mandskab i Chaluppen — „J behøver ikke at bekymre Eder meer om Commandoen, Capitain! hvor mange Mand har J her ombord?" — „Tolv hollandske Matroser, Hr. Lieutenant!" — svarede den saa pludseligt affatte Skibschef — „jeg har taget Ladning ind til Amsterdam og desforuden en fornem engelsk Dame, der agter sig til Holland, og med Tilladelse, Hr. Lieutenant!" — med en polist Mine blinkede han ad Lieutenanten og traf ham i Ormet, for at tilskjendegive, at han havde noget at betroe ham i Genrum. „Det er godt" — smilte den unge Mand — „dermed komme vi nok paa det Reene. J selv kan blive ombord med Halvdelen af Eders Mandskab indtil vi komme til Flaget; de øvrige skulle blive afløste af mine egne Folk." Dermed forlod han den som paa Naale trippende Skibspatron og nærmede sig høflig den quindelige Gruppe. „Tor jeg spørge Eder, skønne Dame! om J ønsker at forblive her ombord indtil videre eller beære Chefen paa hiin Fregat med Eders Nærværelse? J har Valget." — „Takker Eder, Sir!" — svarede Damen venlig og med værdig Anstand — „jeg nok ønsker at bringes til den Chef, der commanderer alle Skibene, jeg ham vil bede at maatte komme ombord til den engelske Sir Stuart; det er en Familie af mig." — „Ganske som J befaler, min Naadige!" — gjenmælede Lieutenanten — „J ønsker altsaa at blive her indtil vi komme op til Flaget og kunne føre Eder ombord til Commandeur Tordenskjold?" — „Ja, Sir! det jeg gjerne ønsker" — gjentog Damen efter nogen Betænkning og med

nedslagne Blik. „Jeg vil uopholdelig rapportere min Chef, Capitain Vosbein, Eders Begjæring. Men jeg tillader mig dog at gjøre Eder, min Naadige! opmærksom paa, at den hidtilværende Capitain ikke længer har noget at sige her ombord, da En af mit Mandskab nu tager Commandoen.“ — „Jeg Eder nok forstaaer, Sir! men jeg ikke er bange for de brave danske Sømænd“ — sagde Damen og hævdede sig med en vis Stolthed. „Jeg takker Eder paa mine egne og mine Landsmænds Vegne“ — smilte Lieutenanten — „og jeg behøver altsaa ikke at forsikre Eder om, at I skal blive behandlet med den største Opmærksomhed og Agtelse.“ Bakkende dybt bortfjernede han sig, for at træffe de nødvendige Anstalter til at sikre sig Prisen, og Damen trak sig tilbage til Kabytten med sine kvindelige Tjenere.

Da en halv Snees danske Matroser under en Baadsmænds Commando havde gennemsegt Smakken og taget den i Besiddelse, blev Størstedelen af det hollandske Mandskab beordret ned i Chaluppen, for at føres over til Fregatten. Lieutenanten stod allerede i Begreb med at gaae fra Borde, da den tykke Capitain, som med lurende Blik og tvivlraadige Miner havde iagttaget enhver Bevægelse, nærmede sig ham og sagde i en hemmelighedsfuld Tone: „Jeg beder da Hr. Lieutenanten, at I ikke glemmer at melde min Beredvillighed til uden Modstand at overgive mit gode Skib med Ladning, hvorved denne fornemme Dame med al hendes medhavende Rigdom og vigtige Papirer er spillet Eder i Hænderne.“ Lieutenanten betragtede ham med et gjennemborende Blik, der gik over til Foragt, idet han svarede: „Vær I kun rolig; jeg skal nok melde, at I virkelig er en Lurendrejer, hvorom I nu overbeviser mig.“ Dermed sprang han ned i Chaluppen, som strax stødte fra og gled over til „Søridderen“. —

Dagen efter, hen paa Eftermiddagen, gik „Lolland“ og „Fyen“ for en laber Kuling af Sydbøst, i nordlig Retning ikke langt fra den jydsk Ryst; forud vrimlede Havet af Seilere og med Smalken i sit Kjolvand kom „Søridderen“ ansættende for alle Klude ned efter Drlogsskibene. Paa „Fyen“, der seilede i Læ af „Lolland“, gjortes Signal med forskjellige Flag i Stortoppen og et Kanonstød løsnedes, medens en Chalup stødte fra og holdt hen imod Fregatten. Dette sidste Skib, der uden at bekymre sig om Signalerne, imidlertid var kommet næsten paa Siden af „Lolland“, lod nu falde, halse rundt bag om Drlogsskibene og lod derpaa atter staae til, for at naae op Side om Side med „Fyen.“ Paa dette Drlogsskibs Skandse stod Tordenskjold i en levende Samtale med Chefen, Capitain Sivers, hos hvem han netop var gaaet ombord fra sit Flagskib „Lolland.“

„Jeg beder Dig, Commandeur! lad os nu lægge bi“ — sagde Sivers og pegede ud mod Læ, hvor Mandstabet i „Søridderens“ Storbæd halede ud af alle Kræfter, for at komme over til Drlogsskibet — „Chaluppen naaer os ikke eller vi fulseile den maaskee.“ — „Nu, for Din Skyld, Kammerat! — kan opgive Dit Storemers“ — svarede Tordenskjold, hvis Kinder glødede af Harm — „mener ellers, at den Kryster ærligt fortjener al Spot og Skam. For Djævelen! har ikke Mod at see Fienden under Dine, men dog at trodse sin Chef. Spilder Tid og Krudt til ingen Nytte og vil saa give sin Chef Skylden.“

Da Drlogsskibet havde brasat sine store Seil paa Stang og saaledes mindsket Farten, halede Storbæden ind under Gillingen og „Søridderens“ Chef, Capitain Vosbein steg ombord. Lettende paa Hatten hilste han Officererne og gik med mørke Miner op til Skandsen.

„Har længe ladet vente paa Eder, Hr. Capitain!“ — raabte Tordenskjold ham imøde — „skulde næsten troe, at I havde glemt Eders Sømandskab; lystre jo hverken Eders Chæfs Ordre eller Signaler — —.“ — „Og jeg finder mig besøjet til at spørge Hr. Commandeuren, om I ikke anseer mig saa meget værd, at I vil lade brase op for mig, at jeg kan komme ombord“ — kaldt Bossein ham trodsig i Ordet — „ligeledes maa jeg beklage mig over, at I skyder skarpt efter mig, som om jeg ei var en ærlig Karl.“ — „Lystre jo ikke Signalerne eller forstaaer dem ikke“ — vedblev den unge Chæf — „mener kansee, at vi gaar paa Lystseilads.“ — „Jeg er langt ældre Chæf end I“ — ivrede Bossein som før — „og hvad Signalerne angaar, har jeg allerede i min Indberetning i Gaar bemærket, at Hr. Commandeuren har glemt, i Eders Instrux at anføre Signaler for fiendlige Seilere — —.“ — „Oho! den Høne skulde ogsaa plukkes“ — afbrød Tordenskjold ham — „har allerede svaret Capitainen og gjentager nu, at I en anden Gang har at see bedre efter, før I vover at besynde Eders Chæf for Unvigtighed: kan finde det Signal under Nr. 22 i Dagsignalerne og under Nr. 17 for dem om Natten. Maa iøvrigt erindre Hr. Capitainen om, at I har at adlyde mine Ordre; skulde blot i Gaar have viist Eder som ærlig Karl og ældre Officer og angrebet Fjenden i Bugten.“ — „Jeg maa ligerviis gjentage for Hr. Commandeuren, at jeg ingen Lods havde og ei vilde udsætte Hans Majestæts Skib ved et unyttigt Angreb paa Overmagten“ — bemærkede Bossein med usorandret Trods. „For Djævelen!“ — udbød Tordenskjold, som nu blev utaalmelig — „troer, at Hr. Capitainen vil endnu give Eders Chæf en Rivaf! Angaaende den Passiar om ingen Lods, mener, at I kunde komme frem der, hvor I saae „Volland“ løbe ind. Har desuden atter handlet uden Ordre,

da I nu kommer her til Flaget, istedetfor at jage Fienden. Skal for min Person, saalænge Gud giver Hilsen, altid gaae lystig gjennem Storm og Rugler; men forlanger det samme af Eder og lover hermed, at hvis der ikke gjør sin Skyldighed, mister Commandoen, hvortil Hans Majestæt har givet mig Fuldmagt, om han er saa gammel Officeer som salig Methusalem. Alt nok derom" — tilføjede han med hævet Røst, da Vosbein gjorde Mine til et endnu trodsigere Svar — „har Hr. Capitainen ellers noget at melde, ville I komme frem dermed." — „Intet videre end at jeg har opbragt den hollandske Smatke, der i Gaar vilde liste sig bort under Affairen" — henkastede Vosbein i en ærgerlig Tone — „den har en kostbar Ladning inde og er et godt Skib, hvorfor jeg haaber, at Hr. Commandeuren snarest muligt sørger for dens Priisdømmelse, at jeg og mit Mandskab kunne faae vor Part." — „Ikke meer end billigt" — bemærkede Tordenstjold i en noget venligere Tone — „skal stee, saasnart Leilighed gives; har kanskee medbragt dens Papirer?" — „En Deel Brevstaber, som jeg fandt ombord, har jeg sendt med „hvide Ornen", der i Morges afgik til Kjøbenhavn" — svarede Vosbein med et opirrende Smil — „jeg præjede Capitain Lemvig i Søen og bad ham tage dem med til Admiralitetet." — „For Djævelen!" — udbød Tordenstjold atter heftig og Blodet steg ham op i Kinderne — „troer, I pønser blot paa at drille Eders Chef; veed dog vel, at alle saadanne Papirer skulle afleveres til den Øverstcommanderende til Gjennemsyn — — men lad saa være for dengang" — tilføjede han og gjorde Vold paa sig selv, idet han traadte et Skridt tilbage — „Hr. Capitainen har øjeblikkelig at forseile igjen til Wiigsiden og holde sig den givne Instrux bedre efterrettelig end hidtil. Haaber, at I efterkommer Eders Pligt, naar Leilighed gives til at gjøre Fienden Af-

bræk.“ Lættende paa Hatten vendte han sig bort og Capitain Bosbein begav sig strax tilbage til „Sørideren“.

En halv Time efter gik Tordenskjold ligeledes fra Borde og besteg atter sit Flagssib „Volland“. Han var af Naturen godmodig og glemte hurtigt enhver Krænkelse, ja var ufreds med sig selv, hvergang han med Strængighed havde udtalt sin Mening, om end Retten var nok saa meget paa hans Side; han havde derfor allerede slaaet den sidste Uregelse af Sindet og nikkede venlig ad Ole Olesen, som — i Forbigaaende sagt — var bleven forflyttet til „Volland“, da den graa Styrmand med Hatten i Haanden modtog ham ved Falderebsporten.

„Naa, min gamle Bandhund!“ — sagde han oprømt — „seer jo saa polist ud; har vel noget bag Dret?“ — „Hvis jeg ellers tør komme den vagthavende Officeer i Forkjøbet med Melding, saa har Hr. Commandeuren gjættet rigtigt,“ — svarede Ole med et høfligt Skrabud — „denne hersens Capitain fra den hollandske Smakke er kommen her ombord med et Par Dvindfolk, og jeg vilde blot forberede Hr. Commandeuren paa, at vi begge ret godt kjende den Rab, hvis I kanskee skulde have glemt hans forbistrede Gallionsfigur.“ — „Dho! vist et net Bekjendtskab, efter Recommendationen at domme“ — bemærkede Tordenskjold og traadte raft frem paa Dækket blandt de ærbødigt tilbagevigende Officerer og Solfolk.

Klemmende Hatten mellem Hænderne og bukkende saa dybt som hans uformelige Legeme vilde tillade, nærmede sig nu Ex-Capitainen og maatte paa Bejen gjennem Matrosernes Rlynge høre mangen drøi Spotteglose. — „Ei, ei! troer ogsaa at kjende ham“ — udbød Tordenskjold leende, da han fik Ole paa den selsomme Figur — „for Djævelen! tænkte aldrig at treffe sammen med Eder igjen.“ Ved Lyden af

denne Stentorrost løste de Skibspatronen hurtigt Hoved og Dine i Veiret, omtrent som en gammel Stridshingst, der efter lang Tids Forløb igjen hører et Trompestød. Hans kobberrode Ansigt blev næsten blegt, medens han stirrede paa den ungdommelige Chef med et Blik og en Mine, som om han saa en Gjenganger. Omsider stammede han: „Gud bevares! Eders Excellence undskylder vel — — altsaa jeg har virkelig den Ære at staae for Hr. Commandeur Tordenskjold selv?“ — „Mærker, at I er endnu bestandig den samme, som da I hundsede os ulykkelige Svaberridere paa Ostindiesarerer“ — vedblev vor Helt og en stolt Følelse syntes et Djeblisk at bemestre sig hans Sjæl ved Synet af denne Mand, der nu stod som sonderknust for ham og over hvis Grovhed og Tyranni han saa ofte havde ærgret sig, medens han tjente under ham; men hans ædle Hjerte besejrede snart denne Følelse og næsten venlig tilføjede han: „Nu, nu, har Intet at befrygte, tykke Herre! ville ikke rode op i gamle Historier. Commandeur Tordenskjold glemmer hver Rusning, I ufortjent gav Kahyttdrengen Peter Vessel; vil ogsaa glemme Eders Lurendrejierier med den rige Ostindiesarerer, som I gav Fjenden, for selv at slippe heelt skindet deraf.“ Stum af Taknemlighed vidste Skibspatronen Sveddraaberne af sin brede Pande, men vovede ikke at see i Veiret. — „Tag ham under Din Beskyttelse, min gamle Dreng!“ — henvendte derpaa Commandeuren sig til Ole — „kjender jo Tyren; ønsker, at Du behandler ham paa det Bedste, indtil Tingen er nærmere undersøgt; ville siden tales ved igjen.“ Med et veltilfreds Smil over det barske, rynkede Ansigt greb Styrmanden sin forlums Capitain under Armen og slendrede afsted med ham; nysgjærrige efter at erfare Sammenhængen af denne Historie, fulgte flere Kammerater med ned i Lukaffet.

Det talrige, af lutter unge, muntre Matroser bestaaende Mandskab stod endnu i en tæt Kreds omkring Chefen og ud-
 verlede lystige Bemærkninger over det nylig Passerede, me-
 dens den vagthavende Officeer fuldstændiggjorte Oles Mel-
 ding angaaende den hollandske Smakke; thi naar Tjenden ikke
 netop var i Sigte eller en Storm sejede frem, var Tordens-
 skjold ikke synderlig stræng med Hensyn til Subordinationen;
 han saae tvertimod gjerne, at hans Folk vare lystige, ja
 blandede sig ikke sjelden i deres vittige Samtaler. Den
 forvirrede Larm af disse mange høirostede Stemmer forstum-
 mede; blottende deres Hoveder gjorde Somændene Plads for
 en Person, hvis Fremtræden syntes at tildrage sig Alles Op-
 mærksomhed eller snarere Beundring. Det var den fremmede
 Dame, som hidtil havde holdt sig stille i Baggrunden, men
 nu nærmede sig de ved Stormasten forsamlede Officerer med
 lette, flygtige Skridt og med stærkt blussende Roser paa de
 yndige Kinder. Tordensskjold vendte sig om og blottende lige-
 ledes sit Hoved gif han hende galant et Par Skridt imøde;
 deres Blik mødtes og som naglet fast til Bjelkerne stod vor
 Helt stille; han stiftede Farve, Blodet strømmede ham vold-
 somt til Hovedet, medens han stirrede paa den skønne Kvinde
 med et Udtryk, som om et himmelsk Væsen pludselig havde
 viist sig for den svage Dødelige. Næsten et Minut stode de
 saaledes ligeover for hinanden; med et Blik, der vidnede om
 Sværmeri og Begeistring, betragtede Damen den unge Mand
 og hun syntes mindre forvirret end han, idet hun først brød
 Tausgheden og med halvt hvistende Stemme sagde: „I alt-
 saa er Helten Tordensskjold; ikke har jeg taget feil. Men
 I, Sir! ikke undres over at finde mig her; jeg incognito
 reiser til Holland og beder blot at bringe mig ombord til
 Sir Stuart; han mig nok bringer videre.“ Aandende dybt
 i Beiret greb Tordensskjold til Panden, som for at samle sine

Tanker; men fattende sig, svarede han raft og med en ærefrygtsfuld Bøining: „Beder om Forladelse, Lady! kan ikke nægte, blev noget overrasket. Har at befale hvorhen I ønsker at reise — — sei der, Hr. Lieutenant! lad alle Seil sættes til; ville gaae Søværts Nord paa — — beder Eder at træde ned i Kahytten og tage tiltakke med Sømandslighed; vil gjøre mit Bedste — — frist, Gutter! hal Seilet klos der!“ Han bød Damen sin Arm og førte hende hen til Kahytstrappen, medens de af deres stumme Forundring opjagne Sømænd adspredte sig til alle Sider og mumlede nogle Bemærkninger mellem Lænderne om den deilige Prise, Chefen der havde fundet for sin egen Mund. —

Den stærke Blæst havde løjet af; Søen løb smult og det tegnede til at blive en usædvanlig smuk Foraarsaften. Begge Orlogsskibene skjøde en jevn Fart i nordøstlig Retning; pyntede næsten med alle Seil, med stiftshalet Lougværk og surrede Kanoner, frembøde de et fredeligt, men storartet Syn. Enkelte Grupper af Sømænd havde paa „Lolland“ samlet sig om Fokkemasten, hvor de med dæmpet Røst samtalede om Dagens Begivenheder; andre vare bestjefstigede med at opskyde Lougene eller sadde som Fluer paa Bugspredet, for at beslaae Forrestænge Stag; tankesfuld og med langsomme Skridt maalte den vagthavende Officeer Dækkets hele Længde; fra Masteturven kigede en Mand ud til Luvart, men knappede sin Vams og trykkede Hatten fastere paa Hovedet, da Lustningen i denne Høide endnu var stærk nok.

Paa Skandsen stod Tordenstjold tæt op til Galleriets Rand; med forslagte Arme og alvorlige Miner lod han det urolige Blik fare ud over Synskredsen, hvor Solen endnu som en gloende Kanonkugle svævede over den fjerne jydsk Ryst. Endnu glimrede Straalerne med rødlig Glands paa de hoppende Bølger; de store Skibe kastede uhyre Skygger

over hele Havets Flade mod Øst, medens Maanens halve Skive bleg og næsten umærkelig hang paa den blaanende Himmelhvælving. Det pludselige Møde med hiin Dame, hvis Billede han Nar ud og Nar ind havde gjemt som en Talisman i Hjertets hemmeligste Braa, vakte sære Erindringer i Heltens Sjæl og lod hans Tanke uroligt bevæge sig mellem Fortid og Fremtid. Uden at blive sig selv ret bevidst, havde han hidtil gennemflojet sit stormfulde Liv; Kampens Larm havde jo overdøvet enhver anden Tanke end den om Hæder og Lykke gennem Storm og Rugler. Kun sjelden og flygtigt havde han seet sig tilbage eller dvælet ved hiint hemmelighedsfulde Billede og aldrig havde han faaet Tid til at tilstaae sig selv, at Originalens Besiddelse var Maalet, han stræbte efter. Nu vaagnede Eftertanken, idet han kastede et prøvende Blik paa sin hidtidige Færd og sin Stilling, og næsten overraskedes han ved den sig paatrængende Overbeviisning, at han ridderligt havde bestaaet en stolt Kamp, der vel fortjente en stolt Belønning, og at han ikke var langt fra det Maal, han engang havde drømt om; næsten gyste han af Fryd ved Alnelsen om, at det maaskee ikke var et blot Tilfælde, der i Dag førte den elskelige Kvinde i hans Nærhed; havde han dog allerede et Begreb om hendes sværmeriske Character og vidste, at den stolte Englænderinde var istand til at sætte sig ud over Verdens Fordomme, uden derfor at ophøre at være Kvinde i Ordets ædleste Betydning. Det var vel endnu Lady Carteret, hiin mægtige Stormands rige Broderdatter, til hvem Kadetten havde skuet op som til en Dronning; men hvi skulde Commandeur Tordenskjold ikke turde stille sig ved hendes Side, og hvi skulde han ikke om foje Tid kunne svinge sig højere op; endnu gjenlød Krigens Larm i Norden og den halvt gennemløbne Seirsbane laa aaben for hans uforfædede Blik — — da sank Solens

Rugle ned bag den sorte Kyst og medens Nattens Skygger indhyllede ham, grebes hans Sjæl pludselig af en anden, en iisnende Åhnelse. Hurtig og med æventyrlig Lykke havde han tilbagelagt den dristige Flugt til Hviden; hvilket Menneſte havde tømt Glædens Bæger uden at finde bitter Malurt paa Bunden; turde da han haabe, endnu at finde den højeſte Fryd der? Maaskee var han længſt paa Hviden og ſkulde til at dale, for ſom hiin glødende Verdenskugle brat at ſynke ud i Natten, efter et kort, men glimrende Liv — — en Haand berørte let hans Skulder; han ſoer op af ſin vaagne Drøm og vendte ſig om. Der ſtod den ranke Dvinde, indhyllet i Skyet, med det mørke Slør over Hovedet, ſjøn og herlig ſom en Nattens Dronning; hendes ſtraalende Dine ſyntes ham vinkende Stjerner og tabt i Beſkuelsen blev han taus og ubevægelig ſtaaende ligeoverfor det deilige Syn.

„Det mig blev ſaa lummer dernede“ — hvifte hun, lidt forlegen over hans Taushed og beundrende Blik — „mig drage friſt Luſt i den herlige Aften — — J, Sir! ſaa taus — — Solen juſt gaaer ned.“ — „Fortryder ei derpaa; lad den gaae ned“ — tog Tordenſkjold endelig Ordet med uſædvanlig blød Stemme — „ſeer jo min Stjerne gaae op og ſhinne venlig paa min Bei — —.“ Han ſtandsede og ſoer med Haanden over den brændende Pande. „Al! Sir Commandeur endnu ikke har glemt den Ungdoms Spøg“ — vedblev Damen med et uſigeligt indtagende Smil, der trængte den unge Mand dybt ind i Sjælen — „Ingen Spøg, ved Gud!“ — udbrod han og Ladyen ſlog Dinene ned for hans Blik — „mener, at have viiſt, at det var ramme Alvor; ſvævede jo ſtedſe for mit Dje ſom Ireflens, ſom Seirens Stjerne; tabte Eder aldrig af Sigte i Storm eller Rugleregn. Var ſidſt, da vi ſaaes, fattig Kadet; er nu Overſtcommanderende paa dette Hav; har vundet mangan

lystlig Seir, har givet Danmarks Fjender Afstilligt at fortælle om mig, og I, Lady! I gav mig Kraften, førte mig fra Kamp til Kamp, udstadt gennem tusindfold Død — — beder, ei at blive vred over mine dristige Ord; laae mig svært paa Hjerte, maatte frem dermed." — "Jeg ikke bliver vred, Sir!" — svarede Lady Carteret og løstede atter Blikket, medens Farven skiftede rask paa hendes Kinder og Barmen hævede sig synligt under Silkedækket — "jeg mig soler stolt, hvis virkelig den svage Dvinde Eder gjorde til stærkt Helt. Lady Bertha mig rigtignok bragde Hilsen fra Eder; men jeg dog troede det Altsammen glemt." — "Siger Eder endnu engang paa Somands Tro og Love" — vedblev den unge Mand, og hans ellers saa malmfulde Stemme syntes at skjælv — "har valgt Eder til min Livsens Stjerne; agter, uforsagt at fortsætte Flugten, saalænge den Stjerne lyser for mig — — men ene for mig; slukkes den for mit Dje" — tilføjede han og greb dristig hendes Haand — "vender den sig fra mig, vel! lader da staae til paa Klipper og Skjær, til Skuden gaaer til Bunds med mig." Et Djeblisk syntes den skønne Engländerinde tvivlsraadig; hendes Haand gittrede i hans; men hun drog den ikke tilbage. Betragtede Helten med et Blik, der — for at tale poetisk — syntes at indbefatte en Verden af Kjærlighed og Sværmeri, sagde hun derpaa: "I, Sir! mig siger Eders Hjertes Mening; jeg Eder ogsaa siige min, og I mig vist vil forstaae. Jeg vel er stolt som nogen Engländerinde; men jeg dog tilstaaer, at jeg Eder ikke har glemt og glad jeg altid hørte Eders Navn og Lykke. Jeg ogsaa uafhængig er, og jeg ingen anden Mand i Verden vil foretrække for Eder. Om jeg Eder ogsaa elsker, I, Sir! ikke endnu forlange, at den rødmennde Dvinde Eder siger. I ligesaa kjæk som før stride for Eders Fødeland indtil der atter kommer Frib; maatte jeg da Eder endnu

være saa kjær, saa hente I mig i mit kjære England, og jeg eder følge trofast i alle Storme." — „Takker Dig, Du elskelige Dvinde!" — raabte Tordensfjeld med dyb Røst — „ved Gud! føler allerede gigantisk Kraft i min Arm og ubetvingeligt Mod i Hjertet." — Han vilde drage hende op til sin Barm; men raast snoede hun sig ud af hans Arme; hun traadte et Skridt tilbage, lagde Fingeren paa Munden og bevægende derpaa den hvide Haand hen imod ham, som for at tilkaste ham et Kys, iilte hun ned fra Skandsen og forsvandt gjennem Rahytsdøren. Han udstrakte Armene efter hende; han havde forstaaet den høihjertede Dvinde. I heftig Bevægelse stred han frem og tilbage over de knagende Planter; gjerne havde han seet en stolt Tjende brase op, for at kæmpe i den Elskedes Paasyn og i Stykkerne Torden skaffe de Følelser Lust, der truede med at overvælde ham, eller for at sprænges op mod Himlen med hende i Armen, saa var han jo sikker paa at faae og beholde hende; thi han tvivlede paa at en saadan Lykke endnu kunde blive ham til Deel. —

Bed Daggrø prejedes et engelsk Orlogsskib, der krydsede under Norges sydlige Kyst; det commanderedes af en Sir Stuart, med hvem Tordensfjeld allerede tidligere havde gjort Bekjendtskab. Med paatagen Vigeagtsomhed, for at ikke Officerer eller Mandskab skulde mærke noget, førte Tordensfjeld sin skjonne Passageer hen til Falderebporten. Kun et talende Blik viklede de; han slap hendes bløde, sagte trykkende Haand og en iisnende Gysen gjennembævede ham, som om en indre Stemme hvistede et evigt Farvel for denne Verden. De qvindelige Tjenere fulgte deres Hersterinde ned ad Falderebet; Baadsmændenes Lyd gennemskjær Luften; Chaluuppen stødte fra og gled gennem Straalehavet over til det engelske Orlogsskib, der havde drejet bi i en Kabellængdes

Afstand og stroget sine Seil. Chavlet slagrede derude; uvilkaarligt vinkede Tordenskjold med Haanden og idet Chaluppen gled ind i Skyggen af det mægtige Skib, mødtes de Elskendes Blik for sidste Gang. —

Sjette Capitel.

Uagtet alle de Hindringer, der fra forstjellige Sider lagdes vor Helt i Besen, lykkedes det ham omsider i Begyndelsen af Mai Maaned at faae den til Toget mod Gothenborg bestemte Escadre samlet og forsynet med Mandskab og Munition; den bestod, foruden af Orlogsskibene „Lolland“ og „Fyen“, af de tvende svære Skytsspramme „Hjælperen“ og „Roø Art“, af ni hele Gallejer og tvende saakaldte halve, samt en Deel dobbelte og enkelte Chalupper. Med mageløs Virksomhed ordnede han selv Alt, vidste at skaffe Raad for enhver Mangel, og den Bestemthed, hvormed han bevægede sig i den snevreste Bending, det glade Mod, der lyste ud af hans Miner og klang i hans kraftige Røst, besjælede saavel Mandstabet som de ham hengivne Officerer til med Lyst og Iver at lægge Haand paa Bærket; de misundelige eller seendragtige Skibschefser søgte derimod under allehaande Paastud at holde sig saa langt som muligt fjernede fra ham, for ei at rives med i hans Rjølband; thi den Bei, ad hvilken han søgte Forfremmelse og Hæder, syntes dem dog for faresuld og anstrængende.

Skibene laae seilsfærdige i Frederiksstad; de halvfjerde tusind Sømænd, som han deels havde presset og deels vare loffede hid af Chesens Navn, vare fordeelte omkring paa Gal-

lejerne, over hvilke han gav Capitain Sahlggaard Commandoen. Et Antal af nitten unge Officerer, der for det meste vare ubefarne og endnu ikke rigtigt havde lugtet Krudtet, men som brændte af Lyst til at sægte under Heltens Vane, stillede han under ældre og prøvede Officerer, saasom Sivers, Grip, Petang og Sahlggaard. Endnu ventede han kun paa Fregatten „den hvide Falk“, der skulde convoiere de forsamlede Koffardimænd ned til Gladstrand, og „Søridderen“, der skulde ledsage Escadren, for, om fornødent gjortes, at tage Skjtsprammene paa Slæbetoug. Men begge Fregatterne udebleve og trods den bestemte Ordre, han havde sendt Capitain Vosbein, som laa orkesløs i Stavern, at han øjeblikkelig skulde indfinde sig hos ham, begav denne egenraadige Chef sig lige til Gladstrand. For ei at spille Tiden, sat Tordenstjold derfor i Søen og tog Koffardislaaden med.

Ud paa Eftermiddagen den 12te Mai vrimslede Farvandet ud for Gladstrand af Seilere. Foruden den fra Norge lykkeligt ankomne Koffardislaade, saae man Drlogsstibene „Sol-land“ og „Byen“, og bag ved dem laa Gallei-Escadren i en Halvkreds. En Fjerdingvei Norden for Byen havde „Søridderen“ lagt sig for Anker, men med Spring paa Tongene og Seilene kun halvt nedstrøgne, som om den var færdig til, hvert Øjeblik at kunne søge rum Sø. Bor Helt, som til det forestaaende vigtige Togt gjerne vilde være enig med alle Chefer, havde besluttet, endnu engang at see gjennem Fingre med Capitain Vosbeins Opsætsighed; i denne Hensigt havde han tilstillet ham en høflig Ordre om at blive liggende for Anker indtil der gaves Signal til Affart; under Haanden havde han derhos ladet ham betyde, at hvis han enten kom ombord til ham eller ogsaa søgte ham, naar han gik i Land, og gav ham et godt Ord, skulde Alt være glemt. Men Capitain Vosbein gjorde ingen af Delene; han svarede toert-

imod med sin sædvanlige Trods, at da nogle svenske Kapere havde viist sig i Nærheden, ansaae han det bedst for Kongens Tjeneste at gjøre Jagt paa dem, samt at en Upasselighed forhindrede ham i at forlade sit Skib. I en kort og bestemt Skrivelse befalede Tordenstjold ham nu, at holde sig den første Ordre efterrettelig og uopholdelig at tage „Noe Ark“ paa Slæbetoug, da dette Fartøis langsomme Seilads ellers kunde tilintetgjøre hele Hensigten med den forestaaende Expedition.

Paa Drlogsskibet „Volland“ vare de fleste Chefer forsamlede hos den Oversticommanderende, for at modtage Forsholdsordrer. Endnu vidste ingen af dem hvorhen det skulde gaae, skjøndt man vel havde en Ahnelse om at det gjaldt Gothenborg. Lieutenanten, der havde overbragt den sidste Befaling til Voshein, var netop kommen tilbage, da man pludselig saa „Sørideren“ sætte Seil til og i et Par Rabbellængders Afstand stryge forbi Nordøst paa.

„For Djæveln!“ — raabte Tordenstjold harmsfuld og pegede ud i den betegnede Retning — „troer, han har i Sinde at løbe sin Bei, uden at tage Prammen paa Slæbetoug. Sei der, Hr. Lieutenant! tænker, vi sende et Par Rugler efter ham.“ I næste Djeblis bragede et Skud løs fra „Volland“ og Ruglen pladsfede ned i Vandet om Styrbord af „Sørideren“; men uden at agte dette Signal eller de paafølgende Skud, styrede Fregatten forbi. Paa Tordenstjolds Bink sprang en Lieutenant ned i Chaluppen, der strax stødte fra og af al Magt drevs gjennem de høit gaaende Bølger ud mod Flygtningen; men da Voshein formodentlig mærkede Hensigten, satte han flere Seil op og lod staae til ud i Soen. Chaluppen blev langt tilbage og inden ti Minutters Forløb var den let seilende Fregat forsvunden omkring Hirschholmene.

„Vilde lade ham løbe, den Halunk!“ — sagde Torden-
 skjold og gjorde en heftig Bevægelse med den høire Haand i
 Luften — „kan blive ham en dyr Seilads den. Frisst, Kam-
 merater!“ — henvendte han derpaa Ordet til de Omstaaende
 — „har intet at betyde; haaber, vi naae dog i rette Tid
 til Pladsen med Skytssprammene, naar hver Mand kun gjør
 sin Pligt. Nu ombord, I Herrer! agter strax at gaae under
 Seil mens Vinden staaer over ad svenske Valen. Følger
 mig alle efter bedste Evne i Rjolvandet og agter nøje paa
 mine Signaler. Kunne give Mandskabet dobbelte Rationer,
 at de blive ved godt Mod, og saa vor Herre være med os!“
 Han lettede paa Hatten; hilsende ærbødigt, forlode alle Che-
 ferne Skandsen og iilte ombord paa deres Fartøjer. Ankerne
 heves op for Bougen, Baadsmandspiberne sfingrede fra alle
 Kanter, Seilene raslede i Beiret under de flere Tusinders
 lystige „Dhøi“; den friske Nordvestvind fylgte alle Klude og
 nejende med de svære Skrog i Bolgerne, styrede Fartøjerne
 med Orlogsstibene i Spidsen ud i rum Sø, tagende Vejen
 over mod den svenske Kyst. —

Natten var lys, men kold og stormfuld; de hvide Skyer
 joge forbi Maanen og formørkede hvert Djeblig dens blanke
 Skive. Gjennem de stummende Kæmpebolger arbejdede „Hol-
 land“ sig moisommeligt fremad; Mastetoppene svejede vold-
 somt, hver Plank knagede i det stærkt frængende Skrog, og
 naar dette fra den fraadende Top stjød hen mellem Bolgernes
 Nabning, slæbte den nederste Rade Kanoner i Vandet. Uden
 at ændse Stormen eller Slingringen, vandrede vor Helt med
 Somandens flygtige Skridt frem og tilbage paa Skandsen,
 med Ratkikkerten i den ene Haand og Raaberen i den anden.
 Opmærksom iagttog han Skibets Fart og vekslede undertiden
 et Par Ord med Ole Olesen, som stod ved Rattet, medens

han derhos jevnlig saae ud til Vovart efter de andre Seilere; men hans Blik var mørkt; thi han opdagede dem ikke.

Nu begyndte Stormen at stille af. Fra Fortoppen raabte Manden, der sad paa Udkig: „Land forud!“ En dump Brusen, som en fjern, afbrudt Torden lod gjennem den lyse Nat; det var den voldsomme Brænding mellem Skjærene ved Indløbet til Gothenborg. „Lad falde! Styrbord med Roret!“ — commanderede Tordensfjold. Baadsmandspiben kaldte hele Mandskabet op til Tongværk og Seil. Skibet rettede sig; med mindstet Fart frøg det ind til Bings, drejede hi og Ankeret faldt.

Tause og i spændt Forventning flokkede Sømændene sig paa Underkandsen. De ikke fjærne Ryster, hvor man af Erfaringen vidste, at hundrede og atter hundrede Jdsvalg slumrede, men ved første Signal vilde vaagne og udtordne Død og Ddelæggelse, laae truende derinde i den svage og usikre Belysning. At de skulde styre ind i dette frygtelige Gab, vare de nu overbeviste om; de af Mandskabet, der havde været med i Dynesilden, tilbagekaldte hiin rædsomme Nat i Erindringen, for at styrke Modet, og de Dorige, der hidtil havde misundt Kammeraterne en saa glimrende Erindring, fandt Mod i Haabet om et lignende Held og i den ubegrænsede Tillid, de satte til deres Chef.

„Haløi! Seilere i Sigte!“ — lod det atter fra Toppen; glad saae Tordensfjold ved Maanens klare Skin Størstedelen af Escadren dukke op fra Søen og holde ned til „Holland“. Men det var kun Driløsskibet „Fyen“ og de bedst seilende Gallejer og Chalupper; Skytsprammene vare ikke derimellem og uden dem kunde Intet foretages. Nu kaldte han Skibscheferne ombord til sig og bekendtgjorte dem sin Plan, der ikke bestod i mindre end at overrumple den i Gothenborgs Havn forsamlede svenske Sømagt og tilintetgjøre den

tilligemed Batterierne og Magazinerne; han opfordrede dem til at holde sig færdige, for øjeblikkelig at kunne følge ham til Angreb, saasnart blot Skytssprammen „Noë Ark“ naaede over til dem.

Hvor forvovent denne Plan end ved første Øjeblik kunde synes, med en forholdsvis saa ringe Magt at ville angribe den af Fæstningen Ny Elfsborg og tre store Batterier forsvarede Havn, hvor fem Drillogsskibe, foruden en Deel mindre Krigsfartøjer laae slagfærdige, var den dog efter al Sandsynlighed lykkedes, hvis „Søriggeren“, der var en udmærket Seiler, havde taget Prammen paa Slæbetoug og hele Escadren saaledes til rette Tid var ankommen paa Stedet og endnu samme Nat trængt ind i Havnen; Overraskelsen og Tordenstjolds frygtede Navn vilde da have gjort Udslaget. Men den ene Time af denne vigtige Nat forløb ubenyttet efter den anden, og den østlige Himmel glødede allerede stærkt, da man fik de saa længselsfuldt ventede Skytsspramme i Sigte. Med Seil og Bunkearer arbejdede de sig frem af al Magt; dog det var for seent; ved Solens Dypgang sprang Binden om og stod fra Land. At varpe sig ved høi lys Dag ind tæt forbi Ny Elfsborgs svære Kanoner, indsaae vor Helt vilde medføre Escadrens Udelæggelse, uden at Noget vandtes; han besluttede derfor, at blive rolig liggende Dagen over, da Binden muligt atter kunde gaae om, og da han i Nattens Mørke vilde være mindre udsat for Fæstningens Ild.

Paa Ny Elfsborg havde man ved Daggry med Forbauselse opdaget de mange Seilere under dansk Flag, der paa engang og saa uventet laae i en Kreds ud for Indløbet. Skud paa Skud løsnedes øjeblikkelig ind over Bugten, for at give de i Staden og Havnen Commanderende Signal om Fjendens Ankomst. Det Skrækkens Budskab, at Tordenstjold kom, bragde hele Gothenborg i Bevægelse. Med tvivlsomme

Blif betragtede man Fæstningen og de øvrige Forsvarsmidler; hvor anseelige disse end vare, formaaede de dog ei at berolige Gemytterne. Flyvende Courerer sendtes affted i alle Retninger, til Kongen, til Prindsen af Hessen, som stedse førte den øverste Commando i Carl den Tolvtes Fraværelse, og til General Mørner, som opholdt sig paa Grændsen af Bahuus Lehn. Alt vaabendyggtigt Mandskab kom iisomt under Gevær; Orlogsflibene i Havnen gjorde sig klar til fortriolet Kamp, dobbelt Besætning bragdes over paa Batterierne Ny- og Gammel Bærst, og hine høje Officerer skyndte sig til Gothenborg med al den Troppemagt, de havde hos sig. Allerede om Eftermiddagen besattes den hele Kyst paa begge Sider af Bugten med et Par Regimenter Fodfolk og Kanoner plantedes paa ethvert Punkt, hvor man antog at de kunde lægge Fjenden Hindringer i Vejen. Skjøndt man af dyrefjæbt Erfaring kjendte denne Fjendes Forvovenhed og derfor ikke forsømte nogen Forholdsregel, begyndte man dog at nære den Overbeviisning, at Faren var forbi og et Angreb utæneligt; thi selv den i Krigskunsten ukyndigste Jagttager maatte det nu synes en plat Umulighed, at noget Fartoi skulde kunne trænge igjennem til Havnen uden at skydes i Sænk af de utallige Jldsvælg, der paa alle Kanter vare rettede mod Indløbet. Alligevel gjorde det et foruroligende Indtryk, at man endnu bestandig saae Escadren ligge for Anker derude, hvor Alt var stille og uhyggeligt, som naar en Uveirsky tung og lydlos svæver over Hovedet, og de svenske Befalingsmænd besluttede at være paa deres Post.

Med sit sikke og øvede Blif havde Tordenstjold imidlertid, saa godt Afstanden tillod det, iagttaget Fjendens Bevægelser; han vidste nu, at de kraftigste Anstalter vare trufne til hans Modtagelse. Kysten, der maatte passeres i Flintestuds Afstand, saae han vrinkle af Soldater, og det var ikke

længer tvivlsomt, at han vilde forefinde en ham ti Gange overlegen Magt. Dog, som om Alt var i sin Orden, som om ingen hindrende Omstændighed var indtraadt, tilbragde han Dagen med at eftersee samtlige Fartøjer; han udstedte Forholdsordre for ethvert tænkeligt Tilfælde, lod en Deel Chalupper lade med brændbare Stoffer og stillede dem under den fjætte Rødet Rodrofs Commando, for at anvendes til de fjendlige Skibes Antændelse. Da han paa hele Escadren kun havde tvende Præster, lod han dem gaae fra Skib til Skib og holde Ben med Mandskabet, medens han selv opmuntrede dette til at gjøre det gamle Flag Vre. Vel var han sig bevidst, at det heldige Tidspunkt var gaaet tabt, at kun et Ulykkesfald i Forening med mageløs Forvovenhed kunde bevirke et heldigt Udfald og at hele Escadren under alle Omstændigheder stod Fare for at tilintetgjøres. Men han var ikke den Mand, der paa Grund af ilde spaaende Omstændigheder opgav en raast Beslutning saalænge han endnu vinede en Mulighed af dens Sværksættelse, og paa et Ulykkesfald stode han netop, saavel som paa, at de saa, men udvalgte Chefer, han havde med, ikke vilde give ham selv noget efter i Forvovenhed; med andre Ord: han vilde trodse Skjæbnen; thi han higede efter Kamp, efter en glimrende Daad, der kunde bringe ham Hæder og maaskee bringe den haardnakke Carl den Tolvte paa fredelige Tanker. Han ønskede en storartet Kamp, der kunde gjøre Udslaget, eller en Kugle, der pludselig kunde ende hans Heltedid og slukke hiin ufattelige Længsel i hans Sjæl. Men just derfor anstrængte han al sin Mandskraft, udfoldede al sin Energi, for at forebygge den værste Ulykke, Escadrens Tilintetgjørelse og fikke dens Tilbagegang, hvis det gjortes nødvendigt og hvis han selv skulde falde.

Solen sank atter ned i Havet; Tusmørket indhyllede alle Gjenstande paa Kysten derinde, medens Maanen seilede hen ad den stjernefulde Himmel, som om den vilde skynde sig, for at være Vidne til det mærkelige Slag, der nu skulde slaaes. Endnu var det stille rundt om; de stjerne Trommeslag tabte sig i Brændingens Brusen; hiin feberagtige Gysen, hiin alvorfulde Stemning, som selv den Modigste ei kan betvinge, naar noget Frygteligt nærmer sig, greb det hele Mandskab, der stod parat ved Varp og Seil, ved Tougværk og Rano-
ner. Da hvislede Baadsmandspibernes Lyd fjernt og nær henover Bølgerne og som ved et Trylleslag vaagne de pludselig Alt til Liv og Bevægelse; Varpene gjortes fast, Sømændene sprang ned i Joller og Chalupper og drivende dem kraftigt frem mod Vind og Bølger, slæbte de Prammene efter sig ind mod Bugtens Abning; ved Hjælp af Bunkearere fulgte Gallejerne efter, medens Drlogsskibene „Lolland“ og „Fyen“, der laae nærmest Indlobet, maatte blive paa deres Plads, da Vinden var stik fra Land. Ved Falderebsporten af det først nævnte Skib stod Tordenskjold i Begreb med at stige ned i Chaluppen, for at begive sig til Prammene, der nu kom op. Capitain Sivers, som havde overgivet sin ældste Lieutenant Commandoen over „Fyen“ og var kommen ombord paa „Lolland“, gjorde Mine til at følge ham. Da vendte Tordenskjold sig om paa Falderebet og gribende Sivers i Armen, sagde han med dyb og dæmpet Røst: „Fald mig noget ind, Kammerat! veed ikke hvad der kunde skee; et lumpent Stykke Bly kunde slukke min Laterne ud. Tænker det var bedst, om Du blev her udenfor Skudvidde; kunde i saa Fald tage Commandoen. Vil ikke slingre for Dig; men Du maatte nok være den Eneste, jeg gad betro at redde Flagets Vre, hvis jeg skulde gaae til Bunds.“ — „Jeg takker Dig, min gamle Ven! for den Tillid“ — svarede Sivers, ligeledes med

dæmpet Røst, for at Ingen af Mandstabet skulde høre det — „men vi have nu døjet saa mangen en Dravat sammen, saa lad os ikke skilles ad dennegang. Maaskee kan jeg dog være Dig til Gavn og Hovedsagen er jo et heldigt Udsald, vort Liv eller vor Død kun en Biting; for os begge har Fjenden vel heller ikke støbt Rugler i Dag.“ — „Kan være“ — indvendte Tordenstjold og lagde Haanden paa hans Skulder — „men synes dog, Du skulde gjøre det; burde tænke paa Din Gjertrud og min lille Gudson — —.“ — „Stille, Kammerat!“ — hvisttede Sivers og hans Kind blegnede — „vi staae i Guds Haand. Min Gjertrud er en ægte Danneqvind; falder jeg, vil hun troste sig ved Mindet om mit skjætte Liv og raske Død. Jeg beder Dig, spild mig ikke den Triumph at holde ud til Enden; Din Bei er jo Farens og Vrens; den er ogsaa min, saa lad os følges ad.“ — „Nu vel, lad staae til, min Broder!“ — sagde Tordenstjold og slog med Haanden i Luften — „følges kanskee ad til Bunds.“ Rast tilste han ned i Chaluppen og Sivers fulgte ham.

Det knalbede fra Kyften, hvor Prammene og Gallejerne strøge tæt forbi, og Geværflugterne pebe gjennem Mastestoven; men istemmende deres lystige Sang, halede Sømandene ud i Chalupperne og uopholdelig bevægede Escadren sig frem i Bugten. Fra Ny Elfsborgs Fæstning blinkede det stærkt; det svære Skyts deroppe bragede løs og alle Klipper i Omegnen gavede Knaldet tilbage. Trommerne rørttes i det samme til Benstre og Hoire og blinkende paa alle Kanter tordnede Skud paa Skud fra de rundtom opkastede Batterier; men den usikre Belysning mellem de dæmrende Kyfter gjorde det umuligt at tage Sigte og de fleste Rugler pladskede ufsadelige ned i Vandet. Uden at løsne et Skud fortsatte Escadren rolig Bejen, indtil „Noe Ark“ og „Hjelperen“ havde naaet det Punkt, hvor den fiendelige Hovedstyrke var posteret; her lagde

de sig ligesom den svenske Skytspram „Breden“ og de fem svenske Rangskibe, medens Gallejerne og Chalupperne posterede sig saaledes, at de uden at skade hinanden kunde bruge deres Skyts. Men Escadrens Stilling var dog næsten forsvundet; thi foruden de nævnte Rangskibe og „Breden“, der laa forud, havde den til begge Sider de svære Havnebatterier og Ny Elfsborg bag ved.

Hidtil vare Skudene kun faldne enkelte og fra forskellige Kanter; men da Skytsprammene, der dannede Centrum, nu aabnede deres Ild, og da Rangskibene og Batterierne intet Svar bleve skyldige, begyndte den egentlige Kamp med en Brag og Torden, som om hele Naturen var kommen i Oprør. Ratten bidrog til at forhøje det Rædselsfulde; for de kæmpende skjultes Maanens Skin snart af mørke Røgskyer, der kun oplystes af Kanonerens Glimt; Master og Stænger styrte ned, Planker knustes af de vægtige Rugler, de Dvæsteds Skrig gjenlode fra alle Kanter, medens stum Skrak syntes at have lammet Staden Gothenborg, der laa i Baggrunden som en uddød Verden.

Tordenstjolds oprindelige Plan var at ødelægge de Svenskes Søværn, for paa engang at knække deres Magt i Nordsoen. Da han kjendte Farvandet og Havnen, havde han i sine Ordre saa nøje betegnet den Plads, hvert Fartoi skulde indtage, at de uden Ophold fandt den og med Virkning kunde rette deres hele Ild paa de ligeledes forud bestemte Punkter. Midt i denne bedøvende Tummel overfuede han klart saavel sin som Fiendens Stilling. Befalende og opmuntrende iilde han rastløs fra Punkt til Punkt; med smilende Miner strog han i sin lette Chalup gjennem den tætteste Rugleregn hen mellem Fartøjerne; hans Stentorrost lød høit og tydelig gjennem Stykkerens Torden og de kæmpendes Raab; han vidste jo, at hans Nærværelse formaaede at opflamme det blegnende

Mod og at den danske Matros glemte Ruglens dødsangre Susen, for at lytte til hans Røst. Men hverken Lykketref eller mageløs Forrovenhed syntes dennegang at ville forslaae; de Svenske, der kæmpede under dygtige Chefer, syntes i Aandsnærværelse og Foragt for Døden at ville kappes med deres gamle Fjender; i neppe hundrede Alens Afstand fyrede Modstanderne paa hinanden og først Døden rev dem bort fra Kanonerne. Vel var et af de svenske Rangskibe blevet saa pyn- tet, at det maatte hales tilbage og sank længere inde i Hav- nen; men et andet Fartoi indtog strax dets Plads og en af de danske Gallejer havde paa samme Tid en lignende Skjæbne. Græsfeligt rasede Jlden fra begge Sider; mangen tapper Somand luffede denne Nat sit Dje, og efter fem Timers Kamp havde endnu ingen af Parterne vundet den ringeste Fordeel; men heller ikke var Nogen af dem veget et Skridt tilbage.

De med brændbare Stoffer ladede og af Vobros an- førte Chalupper gjorde flere dristige Forsøg paa at trænge frem til Rangskibene; men Svenskerne havde været saa for- sigtige at udlægge en Bom, der spærrede dem Vejen, og hvert Forsøg kostede mange skjæffe Somænds Liv. Det dæmrede allerede i Osten og Rampen rasede endnu voldsomt; kun Toppene af de talrige Skibe vare synlige; som Fjeldspidser i en Uveirfky ragede de op i Luften over Kruttdampen. Den vel rettede Jld, de vældige Rugler fra „Noæ Ark“ og „Hjel- peren“ syntes at have bragt „Ny Elfsborg“ et Djeblik til Taushed; men fra Ny- og Gammel Bærst begyndte Stykkerne at spille med fordoblet Kraft og de meest uforsærdede So- mænd gjorde betænkelige Miner, da Ruglerne næsten sejede Dækket reent paa „Hjelperen.“ Fattende en ny, maastee fortvivlet Beslutning, iulte Tordenstjold ned ad Falderebet i en af de paa hans Ordre forsamlede Chalupper og bød

Mandskabet at sætte fra, idet han vinkede afværgende ad Sivers, som vilde skynde sig efter ham. Men med et rask Spring var „Hyens“ Chef ved hans Side og Mandskabet halede ud; fulgt af et Par andre med bevæbnede Sømand overfyldte Fartøjer, bruste Chaluppen gennem de af Rogen skjulte Bolger over mod Batteriet hithenne. Det bragede som i et Jordstjælv og knusende fore en halv Snees Rugler paa engang mod Chaluppen, hvis Planker i samme Dieblit søndersplittedes; med græsfelige Skrig styrtede de Dvæstede sammen og Fartøjet begyndte at synke.

„Griff Mod, Kammerat!“ — raabte Tordenstjold med uforandret kraftig Stemme, idet han greb Sivers i Armen og tilligemed ham sprang over i det næste Fartoi, der netop tørnede mod Chaluppen — „har Intet at betyde; ville nok bringe dem til Taushed — — hal væk, Gutter!“ Et mægtigt Hurra rystede Luften og de af Chefens Nærværelse opmuntrede Sømand trak af alle Kræfter paa Marerne, for at fortsætte den gyselige Fart. Det bragede igjen hithovre og en ny Rugleregn bruste løs. Et Par Rugler fuste hen over Fartøjet; nogle af Matroserne slap Marerne og sank trusne under Toften. Gribende i Luften styrtede Sivers i Tordenstjolds udbredte Arme og stønnede: „Forbi, Broder! Gud hjælpe Dig — — hils min — —“ han faldt sammen. Raddende sin trofaste Ven, den Første, der gik ham forud, synkede i Bunden af Baaden og trængende voldsomt et Anfald af Beemod tilbage, befalede han med tordnende Røst: „Hold af, Gutter! omkring med Roret! — — ville først bringe ham i Sikkerhed.“

„Befaler kanstee Hr. Commandeuren, at vi endnu engang skulle prøve at bryde igjennem til Rangfibene?“ — raabte Bodros, som strøg frem med sin store Chalup. Tordenstjold tang et Minut; han kastede et mørkt Blik omkring

sig; endnu var Intet tabt, men hans bedste Officeer laa død ved hans Fodder, og fortsattes Kampen, kunde den maaskee ende med Undergang; thi den modige Fjende, der forsvarede sig paa egen Grund, havde bestandig friske Kræfter at stille i Ilden. Paa den anden Side var derimod et heldigt Tilbagetog endnu muligt og saa kunde man jo komme igjen. Denne sidste Tanke fik Overvægt i Heltens Sjæl; havde han dog allerede vovet at trodse Skjæbnen, og den havde spottet det svage Mennekses Harm.

„Lad kun være, min raske Gut!“ — sagde han med en ubegribelig munter Mine — „ville søge ud igjen af denne Nede, men skulle nok vende tilbage ved bedre Tid og Leilighed. Tænk ellers, at Fjenden ikke saa snart skal forvinde Skrækken.“

Ti Minutter efter trængte Baadsmandspibernes hvissende Lyd gennem Stykkernes Bragen. Paa Tordenskjolds Ordre vedbleve „Noe Ark“ og „Hjælperen“ at fyre Lag paa Lag i alle Retninger, for at holde Fjenden i Aande, medens Gallejerne og Chalupperne lidt efter lidt trak sig ud af Kampen og med Seil og Marer halede tilbage gennem Bugten. Et Par Chalupper spændtes derpaa for Stykprammene, og besvarende den morderiske Ild, der nu syntes at bryde løs med forøget Kraft, bevægede disse svære Fartøjer sig langsomt bort fra Havnen. En Lykke var det, at Ny Elfsborgs Fæstning ei længer med Virkning kunde fortsætte Kanonaden, der ellers under disse Omstændigheder og da Solen allerede belyste Gjenstandene, kunde have været ødelæggende. Geværkuglerne fra Strandbredden bortpillede vel en Deel Mandskab; men velrettede Kartatjesskud fra Fartøjerne bragde snart Infanteriet til at vige, og med Undtagelse af en lille Gallei, der kom paa Grund og sank, bragdes hele Escadren lykkeligt ud af det farlige Gab og gik for Anker hiin Side

Bingo; her besluttede Tordenskjold for det første at blive liggende, for at holde Gothenborgs Havn indespærret.

Hadde han været tilfreds med Treen alene, da havde han ingenlunde havt Grund til at klage over Lykken; med tvende Skytsspramme, en halv Snees Gallejer og ligesaa mange Chalupper havde han bestaaet en sex Timers Kamp mod fem Rangskibe og en svær Skytsspram lige under en stærk Fæstnings og mange betydelige Batteriers morderiske Ild. Først efterat have bibragt Fienden et Tab af flere hundrede Mand, efterat have skudt et Rangskib i Sænk og næsten ødelagt Ny Elfsborgs Fæstningsværker, havde han i god Orden trukken sig tilbage og indtaget en truende Stilling udenfor Fjorden; hans eget Tab af Skibe beløb sig til tvende smaa Gallejer, og af Mandskabet vare to og halvtredshindstyve faldne og tre og halvfjershindstyve qvæstede. Men, som sagt, han higede efter en glimrende Daad, der kunde give Krigen en afgjort Bending; han lagde derfor liden Vægt paa de vundne Fordele og medens han med tilsyneladende Iver lod jage og opsnappe Koffardiskibe eller Kapere, af hvilke der næsten hver Dag faldt nogle i hans Hænder, pønsede han allerede igjen paa storartede Planer og bestjefstigede sig kun i Forbigaaende med denne lille Krig.

Det forovne Angreb havde imidlertid jaget Skræk i Gothenborgs Indvaanere og foruroligede i en høi Grad Carl den Tolvte og hans Generaler. For at forekomme en Gjen-tagelse af det farlige Besøg, iilte Kongen selv til Staden, hvor han i Forening med Prindsen af Hessen og General Mörner traf hurtige Anstalter til Ny Elfsborgs Istandsaftelse og bedre Befæstning. Dette ellers for uindtageligt anseete Castell, der dog lettere end Tordenskjold ahnede kunde være faldet i hans Hænder, blev forstærket med 1,400 Mand; samtlige Batterier forsynedes med frisk Skyt; hele Kysten

paa begge Sider besattes med henved 10,000 Mand og Kanoner plantedes paa ethvert tilgængeligt Punkt. Fæstningens Commandant, som formodentlig ei havde viist tilstrækkelig Narvaagenhed, blev afløst af en anden Officeer og arresteret; Schouthynacht Strömstjerna, som havde commanderet Havnebatterierne og Orlogsskibene, fik en skarp Zrettesættelse, fordi han havde ladet Fjenden slippe saa heeltfindet derfra. Allerede ved Trefningen i Dynekilden var Carl den Tolvte bleven opmærksom paa Tordenskjold; men ved denne Leilighed grebes han af Alhnelser om, at den unge Mand, i hvem han hidtil kun havde seet en dristig, men ubetydelig Krydsfer, endnu kunde blive den Klippe, paa hvilken alle hans gigantiske Planer maatte staa.

Syvende Capitel.

1717 var egentlig at betragte som et Hvileens Aar i Tiaarskrigen, da der, med Undtagelse af Tordenskjolds Togter, Intet af Betydning foresaldt hverken til Søes eller til Lands. Krigens Larm havde forladt tydst Grund, hvor kun Levninger af Czarens Tropper endnu biddaaqverede under en saare trykkende Benstabsmaske, og Carl den Tolvte syntes ganske at have glemt sin moscovitiske Fjende, der nu skaltede og valtede i Sverrigs bedste Provindser mod Ost. Han tænkte paa Anstalter til Norges Erobring; dette var blevet hans Yndlingsidee, medens han derhos af den snedige Baron Gorz lod sig indvilde dybere i det svartste Parties Planer paa Skotlands og Englands Trone, af hvilken Forbindelse man lovede sig store Fordele, og selve Sagen havde desuden

en særlig Interesse for ham, da den bar et æventyrligt og ridderligt Præg. Følgen heraf var, at Kong Georg af England sluttede sig nærmere til Danmark og lod sin Sømagt af og til virke i Forening med den danske, dog kun forsaavidt dette kunde stemme med hans Undersaatters Handelsinteresse i de nordiske Farvande. Herved forebyggede rigtignok det holsteenske Parti, at der ikke i dette for Danmark gunstige Tidspunkt sluttedes Fred i Norden; men medens dets ivrigste Ønske, at see Danmark meer og meer svækket, desto værre gik i Opfyldelse, bragdes ogsaa Sverrig og det ædle svenske Folk Afgrunden nærmere, hvilket dog ingenlunde laa i Gørjes Plan; thi det holsteenske Parties Indflydelse i Norden var betinget af Sverrigs Overvægt.

Vi vende tilbage til vor Helt, som udenfor Gothenborgs Fjord aarvaagen og med skarpe Blik fulgte Fjendens truende Bevægelser. De betydelige Troppemasser, der samlede sig paa Kysten; de anseelige Arbeider, der foretoges paa Fæstningens Udenværker, lode ham indsee, at der for det første ei var at tænke paa noget nyt Angreb. Sagttagende sin sædvanlige Politik, havde han flere Gange affendt en Chalup med hvidt Flag og ladet en Officeer complimentere Commandanten paa Ny Elfsborg og takke for den hjælle og for begge Parter hæderlige Kamp; derved kom han til nøjagtig Kundskab om Tilstanden derinde og satte sig i en, næsten venstabelig Forbindelse med Fjenden, hvorfra han stedse vidste at drage Nytte. At Kampens Udsald ei havde svaret til hans Forhaabninger; at den trofaste Sivers var revet fra hans Side; at Misundelse og Skadefryd lurede derhjemme, vare vel Omstændigheder, der i Forstningen stemte ham mørk og mismodig; men allerede efter et Par Dages Forløb havde hans virksomme Aand og kraftige Character arbeidet sig ud

af denne Stemning og med muntre Blik saae han atter Fremtiden imøde.

Det var en lys Maidag, en af hine skønne Foraarsdage, der hyppigt indtreffe i vort Norden, medens den egentlige Sommer ofte bringer Regn og Slud. Middagsolen skinte varm og vederqvægende paa de vildt udseende Kyster, der vrimlede af Soldater og travle Arbeidsfolk, og paa de adspredte Skibe, der i en stor Halvkreds indeslattede Gothenborgs Fjord. De større Fartøjer laae for Anker; nogle mindre laverede frem og tilbage paa Fløjene, for paa første Vink at kunne afgaae i hvilken som helst Retning. I et godt Kanonstuds Afstand fra Ny Elfsborg strakte Drageskibet „Volland“ sine mægtige Master op i Luften; dets svære Seil vare halvt nedstrogne; dets Dæk var ryddeligt og Kanonerne klargjorte. Storstedelen af Mandskabet var nede at skaffe; kun et Par vagthavende Somænd slendrede omkring i de velgjørende Solstraaler. Men oppe paa Skandsen vare flere Officerer forsamlede om Tordensfjeld; med Blikket rettet paa Fæstningen, førte de en hvirofset, tildeels skjemt som Samtale om den Skræk, man havde indjaget Fienden. Deres Opmærksomhed henvendtes dog snart paa et Par Seilere, der dagedes op i Nordvest, og man udtømte sig i Gissninger om, hvad det maatte være for Skuder. Paa et givet Signal satte den nærmest krydsende Gallei allerede flere Seil til, for at holde ud imod dem, da Tordensfjeld, som havde betragtet dem gennem Rifferten, erklærede, at det var Fregatten „Raa,“ der sandsynligviis medbragde en Prise. Da det lustedes frist af Nordvest, varede det ikke længe før Seilerne kom saa langt op, at man med de blotte Dine kunde stielne det danske Flag paa det ene Skib, der virkelig var den nævnte Fregat; det andet Fartøi var ikke synderligt mindre, men tog sig ud som en Rossardimand og førte et fransk Flag næsten

nedstroget paa Stangen." Nu brasede begge Fartøjer op, lode falde og gik agter om „Volland", hvor de kastede Anker. Fregattens Jolle firedes ned og bemandedes; en Officeer tog Plads agterud og det lille Fartoi pillede ind under Orlogsskibets mægtige Skrog.

„Velkommen, Bude!" — raabte Tordenstjold, da Officieren steg op til Skandsen — „kommer sagtens fra Kjøbenhavn; hvad godt Nyt der?" — „Intet andet end hvad man har spurgt om Eders raske Bataille i Gothenborgs Havn" — svarede Capitain-Lieutenant Bude og bød Officererne, en efter anden Haanden — „men Du, Hr. Broder! faaer kun Skam til Tak derved; Vinden fra Hove vil snart blæse Dig lige i Ansigtet, hvis Du ikke drejer af itide." — „Dho!" — lo Tordenstjold — „slap det derud; frygte vel ved Hove for, at Fjendens Skibe skulle tage for megen Skade." — „Eller at Krigens Løjer for snart skulde være forbi" — tilføjede Bude bitter — „de høje Herrer ynte om, at Du skulde rebe Dine Seil imellem og heller gaae ud i Magsveir end resitere Hans Majestæts Skibe i den rygende Storm. Harde Du med det samme erobret Sverrig, vilde man maaffee seet gennem Fingre." — „For Djæveln!" — udbød Tordenstjold noget heftig — „mener, at have gjort nok endda. Har loffet hele den svenske Stridsmagt her til Gothenborg; nyder den Vre, at Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte i egen Person commanderer imod mig — — men lad gaae! Løjer vel nok af igjen den Storm. Har maaffee allerede hørt, at vor gamle Messesammerat Sivers er gaaet til Bunds?" — „Jeg veed det" — svarede Bude mørk — „en kjæl Gut er gaaet os forud! han havde for megen Lykke og Glæde inde, derved maatte han synke. Jeg bringer Dig Hilsen fra hans stakkels Gjertrud og vor lille Gudson — — men, for Pokker! glemmer jeg ikke mit Grinde over al den

Passiar. Fregattens Chef beder Hr. Commandeuren undskyldte, at han formedelsk en Upasselighed ikke selv bringer Melding til Flaget om den Prijs, vi have taget under Gladstrand; det er en fransk Skude paa fire og tyve Smaastykker med et halvt hundrede flamske Matroser. Den er kjøbt for svensk Regning og vilde ind til Gothenborg." — „Kan jeg lide" — nikkede Tordenskjold — „en smuk Fangst. Bedder, at melde Hr. Capitainen, at han har at sende mig Papirerne ombord. Kan forresten tage Skuden med til Kjøbenhavn; skal sende min Indberetning med." — Bude lettede paa Hatten og med en halv forlegen Mine, som om han havde noget paa Hjertet, tog han atter Ordet: „Som Hr. Commandeuren befaler. Jeg har ellers været ombord paa Skuden; den har mange kostbare Sager inde, ogsaa et Par fornemme Fruentimre, som det lader — — det var maaskee ikke ilde, om Commandeuren umagede sig selv derover." — „Ja saa" — smilte Tordenskjold og betragtede sin ejensynligt forlegne Ven med et tvivlsomt Blik — „har ikke før kjendt Dig som nogen synderlig Fruentimmerhelt; men kunde dog have Ret. Falder mig desuden ind, at i Smakken, der opbragdes i Gaar, fandtes et Pas for denne Lurendrejer Baron Görz; kunde maaskee finde noget lignende hos Franskmanden. Sei der, Rødet Bodros! lad Chaluppen gjøres klar. Vilde allesammen gjøre et Besøg hos Fruentimmerne, hvis I Herrer saa synes." Som man vel kan tænke, bifaldt de unge Officerer eenstemmigt dette Forslag, og saa Minutter efter stødte Chaluppen fra „Lolland".

Skjøndt det tagne Skib var kjøbt i Frankerig og gif under denne Nations Flag, var ingen Franskmænd at finde der ombord. Som allerede omtalt, bestod den temmelig talrige Besætning af Hollændere, lutter dygtige og godt upeperede Folk, under en for sine heldige Togter bekendt Kaper-

chef, Capitain Saus. Med begge Hænder begravede i de vide Beenklæders dybe Kommer, vandrede disse Menneſter rolige og ordſnappe omkring paa det ryddelige og nette Dæk eller lænede ſig ud over Reilingen og monſtrede med kolde Miner de rundt om for Anker liggende danſke Skibe. Kun tvende med udmærket Ziirlighed klædte Somænd ſyntes mindre ligegyldige at betragte Omgivelſerne; deres ſpændte Miner og det urolige Blik, de af og til kaſtede paa den ſfjægede danſke Baadsmand, der med en blinkende Dre i Næven og Piſtoler i Beltet uddeelte ſyndige Ordre, eller paa de ved Falderebporten og Rugerne opſtillede Bagtpoſter, lode formode, at de med mindre Rolighed end deres Kammerater imødeſaae de næſte Begivenheder; i Forbigaaende vekslede de vel ogſaa et flygtigt Ord med Capitainen, en robuſt Sømand med et ſolbrændt Anſigt, ſom med indædt Harm ſaae Fjenden ſkalte og valte paa det prægtige Skib.

I den rummelige Kahyt, der var forſynet med de fleſte, til de højere Stænders Liv henhørende Bequemmeligheder, treffe vi et qvindeligt Selſkab af trende Perſoner. Paa den langs Brædevæggen anbragte Bænk, der med de prægtige Hynder tog ſig ud ſom en Ottoman, ſad en ældre Dame, indtil Tænderne indhyllet i en ſtor Saloppe, ſom om hun derved troede at ſkjule ſig for al Fare; de ſmaa, urolige Dine; de ſlappe Træk i det ſalmede Anſigt; de næſten blege Læber forraadte en Angſt, der næſten var gaaet over til Folesløſhed, og af hendes Holdning og øvrige Lader vilde Kjenderen ſtrax have ſluttet, at det var en gammel Jomfrue. I alle Hjørner af den lave Stue ſaae man ſvære Kufferter, tildeels meſſingbeſlagne; en af dem ſtod aaben og paa Hug foran den ſad en ung Pige, beſtjeftiget med at monſtre noget qvindeligt Stads, og hun var viſtnok meer bekymret for at miſte den fra Frankerig medbragte Pynt, end for ſin egen

Person's Skjæbne, det kunde man tydeligt see af den lette Mißmod's Sky, der kun af og til svævede over det ellers saa livsglade Ansigt og ei mægtede aldeles at dølge Skalkagtigheden. Ved det skjære Rahytvindue sad den tredie Dame og ghyngede sig frem og tilbage paa en Stibestol. Saavidt man kunde skjønne af den siddende Stilling, var hendes Skabning rank; den fiint bøjede Nakke og den høje Pande viste Stolthed og Egenfind; hendes Træk syntes ved første Øjekast skjønne; men ved nøjere Betragtning forekom det dog, at de vare vel skarpe og lode formode, at hun forlængst havde tilbagelagt hiin herlige Alder, da Pigens Skabning og Væsen ere yndige som Sylphidens. Tankesuld legede hun med Silkegardinet, der hang ned langs Vinduesrammen, medens hun gjennem de smaa Ruder stirrede ud paa „Vollands" Chalup, der netop strøg forbi hendes Blik.

„Det vilde da virkelig være altfor galt, om de toge Altting fra os" — afbrød den unge Pige Læsheden, der begyndte at kjede hende — „du min Gud! de føre da ikke Krig med os Fruentimmere. Hvad mener Du, Fæster?" — tilføjede hun utaalmodig og støttede Hovedet i den ene Haand, idet hun med den anden løstede et Pariser-Sjahl op af Rufferten — „Du skulde dog som den ældste og fornødigste Person raade og trøste os, og saa siger Du ikke et Ord. Mener Du, at disse slemme Bildmænd bryde sig om saadan sin Stads?" — „O! hvad bryder jeg mig derom" — brummede Fæsteren ærgerlig i al sin Angst — „det er Røvere og Barbarer; inden vi forsee os, lade de os Alle springe i Luften." — „Springe i Luften" — gjentog Pigen ganske forfrækket; men i næste Minut vedblev hun smilende: „Hvor vil Du hen, Fæster! Du er da ogsaa altfor bange af Dig; hvortil skulde det nytte dem at lade værgeløse Fruentimmere springe i Luften! og det er jo tappre Sømænd, der maatte

flamme sig for sligt. Nei, det har ingen Nød, naar blot Fader og Farbroder ikke blive opdagede." — Baadsmandspibens svingrende Lyd trængte i dette Djeblig gennem Skibet og en høirostet Stemme hørtes oppe paa Dækket.

„Herre Jesus! nu er det vist ude med os" — stønnede Fasteren og blev endnu blegere — „smæk Rufferten i der, at Røstbarhederne ikke stifte dem i Dinene. Kom hen til mig, Barn!" — „Ærgerligt, græseligt ærgerligt, ved Gud!" — udbød den tredie Dame, idet hun sprang op fra Stolen og iilte over Gulvet — „at han, just denne grove Matros — —." — „Naa, bliver Du nu ogsaa bange, saa seer det rigtignok galt ud" — smaasnakkede den unge Pige med en næsten alvorlig Mine, medens hun skyndsomt pakkede Alting ned i Rufferten og slog Laaget til. Kabytsdøren aabnedes vaersomt og den ene af hine ziirlige Matroser stak Hovedet ind. Niskende fortrolig ad Damerne, sagde han flygtigt: „Commandeuren er allerede ombord; glem ikke, det er Eders Equipage. Kun frist Nød — — I kjenner os slet ikke." Rasse Trin løde udenfor; Døren sloi op, og givende Matrosen et Puf, saa han søer heelt ind i Kabytten, raabte den indtrædende Tordenstjold: „For Djævelen! hvad gjør Du her? troer, Du luror eller courtiserer." Klemmende forlegen sin Hat mellem Hænderne, skubbede Matrosen sig til Siden, medens Bude og et Par andre Officerer ligeledes traadte ind. Med et halvt nysgjærrigt, halvt frygtsomt Blik paa de raske unge Mænd, trykkede Pigen sig tæt op til sin Faster, som blev siddende stiv og stum af Skræk. Den tredie Dame stod midt i Kabytten ligesom Officererne og betragtede dem stolt og frygtløs. Med et Udtryk af Overraskelse hviilte Tordenstjolds Blik et Secund paa hende; bukkende derpaa ærbødigt sagde han: „Beder at undskyldte det uanmeldte Besøg; er saadant Hastværk i Krigstider. Haver for Næsten intet at befrygte;

ønsker blot at vide Damernes Navne." — „Skjøndt vi ere
 svenske Qvinder, nære vi ingen Frygt for Eder eller de danske
 Sømænd" — greb Damen hurtig Ordet med en Stemme
 og Mine, der saa at sige holdt Middelvejen mellem Stoltthed
 og Høflighed, medens en naturlig Rødme begyndte at give
 de kunstige Roser paa hendes Kinder Liv — „at Damen
 derhenne synes saa forstrækket, maa I alene tilskrive hendes
 fremrykkede Alder og svage Nerver; det er Commandeur Ut-
 fals Søster; den unge Pige er hendes Broderdatter — —
 ligesom jeg." De sidste Ord udstødte hun med Heflighed og
 tilkastede Bude et talende, næsten bønligt Blik. „Godt,
 godt!" — sagde Tordenstjold med stigende Forundring —
 „har ingen Grund til at tvivle om Rigtigheden af disse
 tvende Damers Navne; men burde egentlig vide Eders med;
 har glemt det, skjøndt Ansigtet synes mig bekendt — —." —
 „For min Skyld, Commandeur! lad det være godt" — af-
 brød Bude, paa hvis brune Kinder Damens Blik syntes at
 brænde — „hun ønsker for Djæbliffet at fortie det. Jeg inde-
 staar iøvrigt for hende, hvis fornødent gjøres." — „Oho!
 veed Bessed" — lo den unge Commandeur og en Erindring
 vaagnede i hans Sjæl, idet han afverlende fixerede Damen
 og Bude — „lad gaae da, og nu til Ladningen; beder at
 faae de Kister der lidt nøjere at see." Han nærmede sig
 rast den store Ruffert, som den unge Frøken Utsal sidst havde
 luffet, og gjorde et Tag i den, for at trække den frem paa
 Gulvet. Ved dette Syn foer den gamle Frøken op af sin
 Dvale og næsten skrigende udbød hun: „Herre Jesus! skal
 der nu plyndres!" — „Er I forrykt, gamle Dame!" —
 foer Tordenstjold i Veiret; men betragtede den gamle Som-
 frue lidt nøjere, tilføjede han med sit sædvanlige godmodige
 Smil: „Beder om Forlabelse, at jeg taler saa plumt; men
 som man raaber i Skoven, faaer man Svar, seer I. Hans

danste Majestæts Sømænd forstaae ellers ikke at plyndre værgeløse Folk, men vel at tage en ærlig Prise giennem Rugleregner og Dreslag. Sei, Bude! tag fat engang og vend Kjølen opad; maa dog see hvad der er i Lasten. Kunne saa for mig gjerne tage hele Stabsen med, hvis der ingen falske Papirer er inden Borde." Bude adlød og væltede den ene Kuffert efter den anden, saa Gulvet snart var bedækket med Kjøler, Skavler, Silkestoffer og utallige andre Gjenstande, hørende til Damernes Toilette. Med Rædsel fulgte den gamle Jomfrues Dine enhver af Sømændenes Bevægelser; med halv comist Fortvivelse saae hendes unge Broderdatter disse vanhellige Hænder uden Skaansel rode op mellem de skjønne Sager og forkrølle de deilige Baand og Silketøjer; men med virkeligt Alvor betragtede den tredje Dame Optrinnet og hver Gang en ny Kuffert droges frem til Monstring, steg Uroen kjendeligt i hendes Blik og Miner.

"Kan gjerne pakke ind igjen, Bude!" — sagde Tordenstjold — "eller kan lade Damerne selv gjøre det; forstaae dem bedre derpaa. Have nok gjort dem Uret og beder skildigst om Tilgivelse; men maae have et Nje paa hver Finger — stop! have dog glemt een; hal den frem der!" — Han pegede ind under den brede Bænk, hvor Fæstern sad, og hun streg høit i Beiret, da Bude uden Omstændigheder langede ind under hendes Fodder og halede en langagtig Kuffert frem, der var lav nok til affurat at kunne staae under Bænken. "J vil dog vist vise den samme ridderlige Opmærksomhed mod en Dames Reisetoi som mod hende selv og ikke eftersøge dets ubetydelige Indhold, der dog ikke egner sig til at betragtes af noget mandligt Nje" — sagde den stolte Skjønne og stillede sig foran Kufferten. Tordenstjold betragtede hende skarpt; han troede at læse Angst i hendes ellers saa dristige Nje, og i en høflig, skjønt bestemt Tone

svarede han: „Gjør mig ondt, ei denne gang at kunne opfylde Eders Bøn. Men kun ikke bange; ville ei see saa nøje efter eller spørge om Brugen. Frisk, Bude! Kjølen i Veiret; beder om Forladelse, kan ikke hjælpe Eder. Ei, ei“ — vedblev han, da han sagtelig havde stukket Damen til Side og Bude væltede Indholdet af Kufferten ud — „kan nu begribe, hvi det ikke maatte sees — — for Djævelen! maatte nok ikke være noget rigtigt Fruentimmer — — oho! lutter Uniformskjoler; prægtig Damestads den! og Sabler og Pistoler — —.“ — „Netop derfor ønskede jeg at skjule det for Eder“ — faldt Damen ham med Landsnærværelse i Ordet — „det maatte jo vække besynderlige Tanker, at finde slige Sager i en Dames Kuffert; men da I nu har fundet det, er der ingen videre Grund til at fortie den saare uskyldige Omstændighed, der har bragt mig i Besiddelse af disse Gjenstande. Vi komme nemlig over Dünkirken tilbage fra en Lystreise til Paris; disse Uniformer og Baaben have vi under Veis indkjøbt til min Fader og hans Broder, der begge ere Officerer i svensk Tjeneste.“ — „Riffigt nok“ — lo Tordenstjold og vendende sig rast mod Kabytsdøren, raabte han op til Dækket: „Sei der! vil tale med Skibspatronen; Capitain Sans skal komme herneby; rap Jer en Smule! — — har vel ikke længer Lyst at indestaae for hende“ — henvendte han sig atter til Bude, som med mørke Miner betragtede Damen, hvis bestemte Holdning begyndte at tabe sig — „vist ei; vil ikke have det; løser Dig fra Dit Ord.“ — Skibscapitainens robuste Skikkelse viste sig nu i Døren; med et lurende Die betragtede han alle Gjenstande og søgte kjendeligt at orientere sig i Sagernes Stilling. Fattende sig, tilkastede Damen ham et advarende Blik og sagde med hævet Røst: „I vil dog ikke udsætte os Damer for et ubehageligt Optrin, Hr. Commandeur! Jeg siger Eder endnu engang, at

jeg paa min Fasters Anmodning har taget disse Uniformstykker og Vaaben i min Kuffert og at de ere bestemte til Foræring til min Fader og Farbroder — —.” — „Beder om Forladelse, skønne Dame! vil nok spørge Eder, naar det er Tid” — afbrød Tordenstjold hende med en vis Betoning, der øjeblikkelig bragde den ellers modige Dvinde til at tie — „kun nærmere, Patron! — — for Djævlén! kan I rappe Jer lidt. Hvis Uniformer og Vaaben er det, her ligge? Herud med Sproget, ingen Slingren.” Med afmaalte Skridt og et Par høflige Skrabud traadte Skibspatronen hen til Hovedgruppen; med stor Forundring betragtede han de glimrende Gjenstande, der laae udbredte paa Gulvet, og udbrod endelig: „For tusind! ei, ei, det var jo rare Sager; fine Pistoler af fransk Arbeide.” — „Have nok af den Passiar” — raabte Tordenstjold barsk — „vil kun vide hvem det tilhører.” — „Ja saa” — vedblev Patronen og kradsede sig i Baghovedet — „det maa da tilhøre Frokenen her; det er jo hendes Kuffert, som jeg selv har taget ombord i Dünkirken; derfor tænker jeg, at Hr. Commandeuren kan faae bedre Underretning af hende selv.” — „Vil vide, hvad for mandlige Passagerer I har ombord; hører I ikke” — vedblev Tordenstjold som før. — „Mandlige Passagerer” — gientog Patronen med opspilede Dine — „dem har jeg ingen af; det kan den Officeer, som staaer her, bevidne; han endrede mig i Spidsen for sit Mandskab” — han pegede paa Bude, som med et Nis bekræftede Udsagnet. Tordenstjold taug et Øjeblik, medens han med et Udtryk af Uvillie i det djærve Ansigt verelviis betragtede Patronen, Damen og Bude. Slaaende i Lusten med den høire Haand, sagde han derpaa raff: „Nu vel, kan jo være det forholder sig saa; faae at see. Ville kanstee Alle følge med; beder Damerne skyldigst om Forladelse! Kongens Tjeneste kræver det.” Han kreb

foran opad Rahytstrappen; Officererne og Capitain Saus fulgte efter; kun Bude nølede endnu.

„Kom, Faster! vi maae ovenpaa“ — sagde den unge Frøken Utsal, som for sin Person slet ikke sølte sig ængstet af sin Stilling, medens hun dog indsaae, at nogle andre, hende dyrebare Personer svævede i Fare — „det er ogsaa bedre at komme i det Frie end at krybe sammen i denne lumre Rahyt.“ Næsten villieløs lod den gamle Jomfrue sig slæbe affted. Bude nærmede sig den stolte Dame og sagde med dæmpet Stemme: „Jeg maa tilstaae, min Frøken! i Dag forstaaer jeg Eder ligesaa lidt som den Aften paa Ballet i Christiania. Hvad Flag fører I da egentlig? Siig mig det kun — har I dennegang gjort falske eller rigtige Signaler?“ — „Og hvis nu Pligten havde tvunget mig til det første“ — svarede hun med et forførerisk Blik, idet hun modtog hans Haand og fulgte med opad Trappen — „kunde jeg da stole paa Eders ridderlige Vistand?“ — „Hvad der staaer i min Magt og hvad der kan bestaae med min Vre som dansk Somand, skal jeg gjøre“ — forsikrede Bude. „O, de Mænd!“ — hviskede Damen og holdt sig fastere ved hans Haand — „tabte jeg idag min Viste i Havet, betænkte Ridderen sig vistnok paa at gaae til Bunds efter den.“

Selfskabet havde nu forsamlet sig paa Understandsens; med forskjellige Følelser betragtede hver især den unge Escadrechef, af hvis fiffige Mine man sluttede, at han havde en snild Streg fore; med Nysgjærrighed imødesaae Officererne hvad der vilde komme, medens Skibspatronen og Damerne verlede urolige Blik. Kun Budes Tanker syntes langt fjernede fra det nærværende Øjeblik; en usædvanlig Farve blusede paa hans Kinder og med et Udtryk af Begeistring hvilede hans Bine paa den ubegribelige Skjønne. Paa Commans-

deurens Vink kaldtes samtlige flamske Matroser op paa Dækket, hvor de opstilledes forud omkring Joffemasten.

„Siger jo, at I har et halvt hundrede Mand til Besætning, Hr. Patron!“ — henvendte Tordenstjold Ordet til Capitain Saus — „maa dog engang tælle og monstre dem. Run fremad, Manne! — — eja, lutter kraftige Gutter; ræk mig Næven engang.“ En efter Anden flendrede de fangne Sømand forbi ham og gjengjeldte noget forundrede hans kraftige Haandtryk. Med Opmærksomhed betragtede han hver især; efterat ti eller tolv vare passerede forbi, nærmede sig den ene af de forhen omtalte ziirlige Matroser. Tordenstjold, der strax gjenkjendte ham som den, der havde luret ved Rahytsdøren, saae ham stift i Dinene og greb hans Haand, idet han udbød: „Dho! tænkte det nok. Menner ellers, at en Sømand skal have barfede Næver og Ederes ere jo fine som en Damehaand. Run ud med Sproget, Herre! hvad for en Person er I?“ — Matrosen blev blussende rød; men uden at tabe Fatningen, strabede han ud paa Sømands Maneer og svarede: „Baadsmandsmat, Hr. Commandeur! til Tjeneste.“ — „I lyver“ — raabte Tordenstjold med stærk Stemme — „sei der! En af Jer kan bringe en tændt Lunte hid; vil trække den gennem Ederes Haand; en Sømandsnæve taaler det.“ En af de danske Baadsmand iilte afsted, for at hente Luntten, og Alle trængte sig nærmere til, spændte paa at see Udsaldet af denne sære Prøve. Skibspatronen krabsede sig i Baghovedet og saae med betænkelige Miner efter Baadsmanden; men den unge Frosen Utsal, som ikke rigtig havde forstaaet hvad der skulde stee, rev sig løs fra Fasterens frampagtig klemmende Arm og nærmede sig den strenge Commandeur med Skræffens Udtryk i de blaae, barnlige Dine og med uvilkaarligt foldebe Hænder. Den ziirlige Matros, som hidtil havde vedligeholdt

en næsten ydmyg Stilling og hvis Afsyn havde baaret Præget af Forundring og Genfold, hævede sig pludselig i Beiret; trædende stolt tilbage, sagde han med heel forandret Røst: „Eders Lyst overgaaer min, Hr. Commandeur! og jeg giver mig tabt. Jeg er ikke Baadsmandsmat, men Commandeur Utsal; hithenne staaer min Broder, Capitain Utsal, ligeledes af Hans svenske Majestæts Marine. Vi ere Eders Fanger; jeg anbefaler blot de qvindelige Medlemmer af min Familie til Eders bekjendte Galanteri.“ — „Glæder mig virkelig, at I sparede mig at anvende den ubehagelige Sømandsprøve“ — sagde Tordenskjold oprømt og rystede nu for Alvor Svenskerens Haand — „mærkede strax fra Begyndelsen Uraad; gjortes blot lidt tvivlsraadig af denne listige Dame. Nu da, ville lade Alt være glemt og holde os lystige ovenpaa Skrakken. Beder hele Selskabet at begive sig ombord paa mit Skib; vil strax efter treffe Anstalter til at staffe disse tvende altererede Damer i Land med al deres Stads. Maae undskyldte, mine Damer! have forkrokket Stadsen; men var Eders egen Skyld.“ Dermed vendte han sig bort og ilte op til Skandsen, idet han i Forbigaaende gav en Officeer et Bink om at følge med, for at modtage de fornødne Ordre med Hensyn til Skibet og dets Ladning samt øvrige Besætning.

Hoppende af Glæde over dette tilsyneladende heldige Udfald, klyngede den unge Pige sig op til sin Fader, den forklædte Commandeur, og raabte leende til den gamle Jomfrue, som endnu ikke kunde blive klog paa Sammenhængen: „Seer Du, Fæster! disse Sømand ere dog ikke saa stræffelige Barbarer, som Du troede. Vi komme snart i Land og faae Altting med.“ — „Saa sagte, mit Barn!“ — smilte den svenske Commandeur og klappede hende paa kinden — „Saaledes gaaer det ikke til i Krigstider. I Fruentimmere kunne gaae hvorhen I ville; men vi Andre maae gaae med

til Kjøbenhavn." Pigen syntes at standse midt i sin Glæde; dog efter nogen Betænkning sagde hun med en næsten comiff Bestemthed: „Derfor behøve vi da ikke at stilles ad; vi Fruentimmere ere ogsaa Krigsfanger og kunne meget godt reise med til Kjøbenhavn." — „Jh, du Herre Gud! vi gaae til Kjøbenhavn som Krigsfanger!" — udbrod Fasteren, som nu havde sundet sig lidt og faaet Mælet igjen — „Pigen raser; det gjør jeg aldrig i Evighed. Slippe vi kun denne gang derfra, skal Ingen faae mig til Soes igjen."

Bor Helt havde nu uddeelt sine Befalinger og vilde netop vende tilbage til Selskabet, da Bude, som imidlertid havde underholdt sig sagte med den tredie Dame, traadte ham i Vejen. — „Nu, Kammerat! har vist noget paa Hjertet; seer mig saa masseret ud" — smaalø Tordenstjold. — „Trusfen, Hr. Broder! og skal jeg sige min Sanden, burde jeg kanske vogte mig for Misviisning og falske Flag" — svarede Bude, hvis hele Udvortes viduede om en hos den kolde og rolige Somand usædvanlig indre Bevægelse — „men jeg kan nu ikke lade den stolte Seiler gaae forbi, uden at preje hende igjen; lad saa komme hvad der vil. Tingen er den, at Du forhen lod falde nogle Ord om at den gamle Skabelon tillige med Barnet kunde gaae i Vand; men da Du ikke nævnedes den tredie Dame, frygter hun for, af en eller anden Grund at skulle bringes til Danmark, og til den Fart foler hun slet ingen Lyst." — „Vil sige Dig noget, min Broder!" — tog Tordenstjold atter Ordet efter et Djebliks Tausshed — „hendes Fader er en Rab, hvem jeg nok engang gad møde mellem Himmel og Hav, om han saa kunde vise tre Gange saa mange Tænder som jeg; og med al Respect for Dine private Sager, saldt Vblet ikke ret langt fra Stammen. Mener, at Din Dulcinea gjerne borede os Alle til Hobe i Sænk med Vinene og lod Dig i Guds Navn gaae

med til Bunds, saa meget holder hun af os Danske; har hørt saa Et og Andet om hende. Kan for Resten gjøre hvad Dig bedst synes, min Broder! vil blot advare Dig. Kunde jo imidlertid hende sig, at jeg gjorde Kvinden Uret; har i saa Fald Intet imod, om Du tager hende med og lader Dig splidsse til hende. Vil hun ei, saa lad hende seile sin egen Sø; har ikke i Sinde at opholde hende, skjøndt hun efter Krigsbrug var en vakker Gidsel." Gjengjældende Bennens varme Haandtryk, vendte vor Helt sig med en høflig Vøining til Damerne og bad dem stige ned i den store Chalup, der allerede skulpede under Falderebet. Bydende den ældre Frøken Utsal Haanden, sagde han leende: „Har dog vel glemt Skrækken, lille Frøken! Beder at maatte være Eders Cha peau; skal bestrebe mig for at gjøre Alting godt igjen.“ Ganske besippet over denne pludselige Overgang i den frygtede Somands Adfærd og følende sig derhos smigret af hans Forekommenhed, nejede den gamle Jomfrue dybt, medens hendes slappe Træk spændte sig til et næsten glemt Smil; med mange Omstændigheder lod hun sig hjælpe ned i Chaluppen, hvor hele Selskabet derpaa tog Plads og der stødtes fra.

Et Par Timer efter haledes et Fartoi for tolv Mær fra Kysten ud til „Holland;“ et hvidt Flag vejede agterud og uden Omstændigheder fik det Tilladelse at lægge ind under Orlogsskibets Gilling. En høi svensk Søofficer med et ædelt Ansigt og stolt Dje steg op ad Falderebet og hilste med Anstand til den vagthavende Officer, der, lettende paa Hatten, nærmede sig. Med saa Ord tilkjendegav han sit Dnske at tale med Escadrens Chef, da han bragde Budskab med fra General Mørner, og en Baadsmand sendtes øjeblikkelig afsted, for at melde ham. Men vi ville følge med ned i den store Kahyt; der løbe den skjæggede Baadsmands Lænder sig-

kert i Vand ved Synet af det riigt besatte Bord, hvor Vinen perler i slebne Kryсталglas.

En høirostet Samtale fandt Sted; af de oprømte Minner og den stundom udbrydende latter kunde man strax mærke, at al Ekraft og Betsymring vare bortdunstede i Djebliffets Munterhed. Som om de aldrig havde været Fjender, udverlede de danske og svenske Officerer hinanden i al Venstabelighed deres Ideer og bestaaende Eventyr, hvorved mangelvittig Tanke undsfangedes og udtaltes. Commandeur Utsal og hans Broder, der i den seirrige og navnkundige Somand nu tillige fandt en forekommende Vært og fortreffelig Selskabsbroder, lyttede med stigende Interesse til hans lunefulde Indfald og treffende Bemærkninger; revne med af hans Frimodighed og snurrige Naivitet, udtalte de sig snart ligesaa uforbeholdent som han om de seneste Begivenheder i Norden, medens en Skaal af og til tømtes til de tvende kæmpende Folkeslags gjensidige Ære.

Dyplammet af Vinen og det uventede Møde, syntes Bude, som havde Plads ved Siden af den stolte Skjønne, at svømme i et Hav af Lytsalighed; i Damens Blif og søde Miner troede han at læse Oprigtighed og uden Betænkning aabnede han sit hele ærlige Hjerte for hende. Selv den gamle Jomfrue havde øjensynligt bortjaget den sidste ængstelige Tanke og sølte sig i den hyggeligste Stemning ved dette med Herrens Gaver saa rigeligt forsynede Bord. Idet hun hyppigt nippede til den liflige Biin, lyttede hun ret andægtig til Rødet Bodrofs gyselig-moersomme Fortællinger om de Sotrefninger og Landgange, han havde bivaanet. Tordenstjældet holdt nemlig meget af denne unge Mand, som allerede ved flere Leiligheder havde udmærket sig, og drog ham derfor ikke sjelden til sit eget Bord, da han desuden, skjøndt bedste den i Aldres Nærvarrelse, var begavet med Bidd og Lune.

Ynglingen syntes ogsaa i Dag ret i sit Ves; medens han med snild Politik søgte ved smaa Dpmærksomheder at vinde Fasterens Indest, vare hans Ord dog stedse henvendte til den unge Pige, som sad til Høire af ham og med høit blussende Kinder og deeltagende Miner betragtede Rabetten, der saa tit havde seet Døden under Vine. De tvende unge Mennesker vilde i dette Øjeblik have forekommet selv den koldeste Jagttager saare interessante; thi saavel i Pigens som i Ynglingens Blik kunde man læse det første Bogstav af hiint det skjønneste Ord i ethvert menneskeligt Sprog.

Man havde netop tømt en almindelig Skaal for Nordens Held og Hæder, da den skjæggede Baadsmand snublede ind over Dørtærffelen og med et Skrabud meldte, at en svensk Officeer var kommen ombord i et Wrinde fra General Mørner. Tordenstjold befalede ham at føre Officeren ind; en pludselig Taushed indtraadte og Gjæsternes Tanter syntes at vende tilbage til Virkeligheden, medens alle Vine forventningsfulde vogtede paa Døren; denne gif atter op og den svenske Officeers høje Stikfelse viste sig. Han kastede et flygtigt Blik til alle Sider; dog hvilede det med nogen Dpmærksomhed paa Budes Borddame, idet han ærbødigt hilste Selstabet.

„Velkommen, Herre!“ — raabte Tordenstjold ham imøde — „beder, uden Omstændighed at tage Plads; treffer sagtens gode Venner her.“ Dermed fyldte han hurtig en Pokal og vinkede ad den tilsteværende Baadsmandsmat, at han skulde bringe en Stibstol. „I Sandhed!“ — begyndte den svenske Officeer med et let Smil, der klædte hans mandige Ansigt godt — „en ædel Fjendes Bekjendtskab gjør man altid bedst med Sværdet eller Glasfæt i Haanden, og i Dag treffer jeg første Gang sammen med Tordenstjold“ — „Takker, takker for Complimenten“ — „haaber, at vi ogsaa engang

treffe sammen med Sværdet i Haanden. Dnsfede ellers
 nok at vide Herrens Navn." — „Capitain Wagenfeldt af
 Hans svenske Majestæts Marine" — henkastede Officeren.
 — „Oho! — — Wagenfeldt" — gjentog Tordenstjold og
 gjorde store Vine — „glæder mig at gjøre Eders Bekjendt-
 skab; er jo en vidt bereist Mand, som endog har seet Hans
 tyrkiske Majestæt Die for Die — —." — „Det Togt var
 just ikke mit heldigste" — kaldt Officeren ham i Ordet —
 — „som I maaskee har hørt, forliste jeg paa den spanske
 Kyst og havde kun mit Hoved at tilbyde Sultanen istedetfor
 Skibet." — „Var en stor Gevinst for Eders Konge, at
 dette skjælle Hoved endnu sidder fast paa de kraftige Skuldre"
 — vedblev Tordenstjold forbindtlig — „var ellers ligesaa
 godt at Skibet gik under, end om den vantro Tyrk havde
 faaet det i sine Hænder. Synes for Resten, efter min ringe
 Formening, at Hans svenske Majestæt havde havt bedre Brug
 for den skønne Drlogsmænd mod sine Fjender her i Norden.
 Eders Skaal, Hr. Capitain!" — tilføiede han og rakte Of-
 ficeren den fyldte Pokal — „paa en lystig Kamp ved næste
 Leilighed!" — Capitain Wagenfeldt tomte Pokalen. Efterat
 have hilst nærmere paa Commandeur Utsal og dennes Bro-
 der samt Damerne, tog han derpaa Plads ved Siden af
 Bærten og en almindelig, livlig Samtale begyndte snart
 igjen. Men med den stolte Skjønne syntes en Forandring
 at være foregaaet siden den sidste Gæsts Ankomst. Strax
 ved hans Indtrædelse havde hun skiftet Farve; adspredt og
 næsten forvirret lyttede hun kun halvt til den glade Budes
 hvissende Ord og hendes hele Opmærksomhed var henvendt
 paa hiin mandig skønne Officeer, hvis ligegyldigste Blik hun
 syntes at opfange med zittrende Glæde. Omsider mærkede
 Bude denne sælsomme Forandring; thi hun hørte ham ikke
 længer eller svarede ham med Kulde; hendes lyse Dje mødte

ikke mere hans, men hviilte brændende paa Wagenfeldt. Da gjøs det koldt gjennem den ærlige Søgut, som saa brat revs ud af sin Begeistrings Ruus; hans Miner bleve mørke; som om han pludselig saae sig jevnside en Dødsseiler, grebes han af en uhyggelig Følelse og knugede Solvgaslen, som han netop holdt i Haanden, sammen som et Stykke Bøx.

„Er dog i Grunden en politisk Krig, vi føre“ — sagde Tordenskjold i Samtalens Løb — „Frederik den Fjerde og Carl den Tolvte have faaet i Sinde at være Fjender; derfor vove vi som vore Kongers trofaste Mænd Trojen og hamre løs paa hinanden af alle Kræfter og ville med Hurra for vort Flag gaae til Bunds, naar det kniber. Men mener, at vi derfor før og efter Legen kunne drikke sammen i et lystigt Lag og være lige gode Venner; er desuden en gammel Skik, vi nordiske Gutter have arvet fra vore Førfædre.“ —

„En lignende Tanke besjæler General Mörner“ — tog Wagenfeldt Ordet — „Skjøndt Elfsborgs ødelagte Fæstningsværker og de i Sønk stødte Skibe ikke give ham synderlig Anledning til Glæde, takker han Eder dog for den sidste hæderlige Kamp og sender Eder nogle Forfriskninger som Tegn paa sin Hoiagtelse, ligesom han ogsaa sætter Priis paa Eders fine Afjærd mod min Ven, Commandeur Utsal og hans Familie.“ — „Skal ved Leilighed søge at revanchere mig“ — smiilte Tordenskjold; betragtede derpaa noget tankesuld sin Pokal, vedblev han i en alvorligere Tone: „En vakker Kamp var det, der nok kunde gjøre den dygtigste Karl heed om Dreene. Troer ellers, at Generalen endda kan være fornøjet at det løb saadan af; skulde blot være kommen til rette Tid, og det danske Flag havde nur vejet fra Murene deroppe.“ — „Da Faren nu er forbi og neppe saa snart vender tilbage“ — bemærkede Wagenfeldt — „vil jeg tilstaae det, at et rask Angreb fra Eders Side maaskee havde bragt Fæstningen i

Eders Hænder; Stykprammenes morderiske og sikkre Ild
 havde ryddet op blandt Mandsskabet — —." — „Beed det
 nok" — faldt Tordenstjold ham i Ordet og slog med Haan-
 den i Luften — „kunde have taget Fæstningen, men havde
 maastee faaet hele Escadren sludt i Sænk. Vilde heller
 spare Hans Majestæts Undersaatter end erobre den Steen-
 masse; ere alle saa modige Gutter, som nogeninde loe ad en
 mat Kugle; havde desuden mistet min kjække Sivers — —
 faldt som den slankeste Stormast for Bærstets Rugler derinde.
 Sigtede fordomt godt, Eders Folk." — „Capitain Sivers
 faldt, siger I" — udbrod Wagenfeldt — „i Sandhed! det
 berører mig næsten smerteligt. Han var rigtignok mit Fæ-
 drelands Fjende; men med Hoiagtelse mindes jeg ham som
 en ædel og uforfærdet Officer." — „Takker Ider paa min
 hedenfarne Vens Begne" — nikkede Tordenstjold med et halvt
 veemodigt Træk om de ellers saa trodsige Læber og hævede
 Pokalen høit — „en Skaal til Vre for hver kjæk Gut, der
 faldt i denne Krig, om Svensk eller Dansk, hans Minde
 leve!" Varmende iftemte Alle denne Skaal og derpaa ind-
 traadte en høitidelig Stilhed, medens man drak. Tordenstjold
 tomte sin Pokal til Bunden og sættende den haardt i Bor-
 det, vedblev han: „For Djævelen! at vi nordiske Bjørne og-
 saa hidses sammen og sønderrive hinanden til liden Baade
 for nogen af os; gad see, naar vi forenede os og vendte
 Labberne ud til, om Rusland eller England eller nogen af
 de andre vilde røkke en Steen i Norden — — uf! gad
 heise mit Flag paa en forenet Flaades Admiralskib; skulde
 nok holde vore Farvande ryddelige for de Lurendrejere — —
 oho!" — lo han med pludselig forandret Stemme — „kom-
 mer nok for dybt i Texten; maa tage Reb i Seilene. Ve-
 der samtlige Gæster at tage tilstakke; tænker, det var godt,
 om vi rørte os lidt."

Paa dette Bink reiste hele Selskabet sig og man forlod Rabytten, for at drage frist Luft oppe paa Skandsen. Da den gamle Jomfrue imidlertid yttrede det Ønske, snart at komme i Land, gav Tordenstjold Befaling til at bringe alle Familiens Sager ned i Wagenfeldts Chalup, og man begyndte at tage Afsted. Med Taarer i Øinene flyngede den før et Øjeblik siden saa overgivne unge Pige sig om Fæderens Hals; gjørende Vold paa sin Følelse, trøstede Commandeuren hende i en spøgende Tone med, at han kun skulde gjøre en Lystfart til de norste Kyfter, og forte hende hurtig hen til Falderebporten. Her stod Bodros med Hatten i Haanden; idet han hjalp hende ned, hvistede han: „Næste Gang, vi gjøre et Togt til Gothenborg, skal ingen Kugleregn standse mig paa Vejen til Staden, hvis I er derinde.“ Smilende gjennem Taarer til den smukke Rædet, svarede Pigen flygtigt: „For Guds Skyld! nei — — vi faae vist snart Fred.“ —

„Ei, ei, min farlige Frøken!“ — sagde Tordenstjold til den gaadefulde Dame, som tilfærdig kastede Blikket om sig, medens hendes Kinder glødede som i Feber og hendes urolige Blik vogtede paa Wagenfeldts Bevægelser — „Har jo saadant Hæstværk; soler altsaa ingen Lyst til at gjensee Fædrelandet?“ — „Everrig er nu mit Fædreland“ — svarede Damen i en næsten trodsig Tone — „da I, Hr. Commandeur! selv har erklæret, at I ei fører Krig mod værgeløse Dvinder, vil I vel heller ikke lægge mig Hindringer i Vejen.“ — „Have slemme Baaben nok, somme Dvinder“ — brummede Tordenstjold mellem Tænderne, men tilføjede høit: „Har intet derimod; kan gaae med Gud hvorhen I vil, siden slet Intet holder Eder her tilbage.“ — Med en let Bøining vendte han sig fra hende, for at række Wagenfeldt Haanden til Afsted.

Nøiende lidt kastede Damen endnu et betydningsfuldt Blik til den svenske Capitain; men han enten forstod det ikke eller vilde ikke forstaae det. Da nærmede Bude sig rask og bød hende Armen; kjendeligt forvirret og halv uwillig modtog hun den og lod sig stiltiende føre hen til Falderebporten. Med en iiskold Mine hilste Sømanden, da hun slap hans Haand paa Rebstigen. Wagenfeldt gik nu ogsaa fra Borde og tog Plads i Agterenden af Chaluppen; paa hans Commando stødte Fartøjet fra, medens Fasteren, der var kommen i det bedste Humeur af Verden, saavelsom hendes unge Broderdatter tilvinkede Herrerne deroppe endnu et Farvel.

Tvende Officerer bøjede sig ud over Reilingen af det høje Orlogsskib og stirrede med saare forfjællige Miner og Jølelser efter Chaluppen, der hurtig strøg gjennem Vølgeind til den vilde Kyst. Det var Bodros og Bude; i den Førstes Hjerte tændtes netop Kjærlighedens hellige Lampe, medens den gik ud i den Sidstes.

Ottende Capitel.

Efterretningen om Udsaldet af Kampen i Gothenborgs Havn fremkaldte i Kjøbenhavn de forfjælligste Domme og satte de meest modstridende Jølelser i Bevægelse. Vice-Admiral Gabel, som endnu ikke kunde tilgive vor Helt, at han paa Colberger Hede havde berøvet ham en Deel af Æren for den vundne Seir og i Dynetilden taget hele Scenen fra ham, erklærede strax at have forudsæet noget Lignende, at Tordenstjöld var for ung og uerfaren til en saa vigtig Commando samt at han med al sin ubesindige Færd og sit til Dumdri-

stighed grændsende Mod kun tragtede efter egen Berømmelse. Saadanne Yttringer af en Mand som Gabel gjorde virkelig Indtryk paa Frederik, hvis Character jo ikke var synderlig fast og som tilbragde hele sit Liv med at vafle mellem Partimener; hans hidtil saa uroffelige Tro paa Tordenstjolds overordentlige Egenskaber begyndte derfor at glippe. Han havde haabet at see den i Gothenborg samlede svenske Magt tilintetgjort og derved sig selv rykket sin Yndlingsplan, Skaa- nes Erobring, nærmere; da dette slog feil, var det som om slet intet var skeet. Men medens Gabel og de, der i dette Tilfælde sloge sig paa hans Parti, beleirede Kongens Dre til Tordenstjolds Forkleinselse, talte Gylbenløve og Sehested høit og frimodigt den unge Helts Sag, da de af hans med Beviisligheder forsynede Indberetning saae, at Vosbeins Opsættighed var Hovedaarsagen til Angrebets mindre heldige Udfald, og Admiralitetet fik Ordre til at besvare Indberetningen med en naadig Skrivelse, hvori det blot lagdes ham paa Hjerte at vogte sig for Kamp mod altfor stor Overmagt. Dog, som noget, der characteriserer Datidens danske Hof og dets Intriger, maa vi tilføje, at Gabel paa samme Tid udvirkede Kongens Tilladelse til i en anden Skrivelse at foreskaffe Tordenstjold hans Fremfusenhed og egenraadige Udfærd ligeoverfor det norske Admiralitet samt hans frastødende Opførsel mod de mægtige Englændere. Kort efter sendtes endog Befaling til Escadren udenfor Gothenborgs Fiord, at afgive Skytsprammene, da disse havde faaet en anden og vigtigere Bestemmelse. Med Harmen over denne urimelige Forholdsregel, der aabenbart var udtænkt af hans Fjender, adlød Tordenstjold og bortsendte begge Fartøjerne; men da han nu saae sig for svækket til med Nytt at fortsætte Blodbadet, og da han heller vilde udsætte sig for et nyt Uveir fra Kjøbenhavn end i Dræksløshed tære paa Marinens Midler, sammen-

kaldte han et Krigsraad, der eenstemmigt deelte hans Anskuelse, og uden Ordre forlod han Gothenborg med Resten af Escadren, idet han lod Gallejerne gaae paa Jagt langs de svenske Kyster og selv begav sig over til Fladstrand, for at tage Transporter med til Norge.

Allerede forinden havde Tordenskjold sendt Ordre til Stavern om at forkynde Capitain Vosbein Arrest; men denne sidste skyndte sig at stifte i Soven for Ordren naaede ham. Der ahnede ham nemlig intet Godt; han havde modtaget en skarp Zettesættelse fra Admiralitetet, noget han mindst ventede, da han stolede paa sit Slægtskabsforhold til dettes Secretair, og han besluttede derfor, ved en raast Daad at udslætte sin Brode og gjenvinde den Overstcommanderendes Agtelse. Ved denne Leilighed skyldte vi Sandheden og Mandens Eftermæle at bemærke, at han ingenlunde var feig, som Omstændighederne havde foranlediget Tordenskjold til at antage; kun Stivind og Misundelse over den langt yngre Kammerats Lykke havde ladet ham glemme sin Pligt; først Admiralitetets Skrivelse og hans Benneres Forestillinger bragde ham til Eftertanke. Et heldigt Tilfælde lod ham støde sammen med en fiendlig Fregat, „svenske Island“, som han modig angreb og efter en kort Kamp tog. Saasnart Tordenskjold kom til Kundskab herom, fattede han strax andre Tanker om Manden, og da Vosbein i en høflig Skrivelse bad ham om at glemme hvad der var skeet og ikke gjøre en ældre Officeer ulykkelig, slog han ikke alene en Streg over alt Mellemværende, men gif endog hos Kongen og Admiralitetet i Forbøn for denne Dphavsmænd til alle hans Uheld i dette Aar, hvilket havde til Følge, at man lod den allerede paatænkte Sag falde og forfremmede Vosbein til Commandeur-Capitain.

Ifølge den ad Diplomatiens Bei trufne Overeenskomst, skulde de engelske Drlogsskibe, der under Admiral Bing fryd-

sede i Østersøen, forstærke den danske Flaade og virke med til Sverrigs Idmyggelse. Men da Lykken nu temmelig afgjort syntes at følge de danske Vaaben paa Havet og da Frygten for en svensk Armees Landgang paa den skotske Kyst opløste sig i afmægtige Trudsler, maatte Kong Georg, skjøndt en personlig Ven af Frederik, hylde sit Ministeriums hidtidige Politik, ifølge hvilken Danmark allerede havde større Overvægt til Søes end dette Ministerium ønskede; blev Sverrig i dette Njeblik tvunget til Fred, vilde England ikke uden aabenbare Fjendligheder kunne bevare de vundne Handelsfordele ligeoverfor den betydelige danske Sømagt. Heraf lader det sig forklare, at Tordenskjold, som havde faaet Ordre til at forene sig med den engelske Escadre og atter begynde den mod Kong Frederiks Villie ophævede Indespærring af Gothenborg, forgjæves ventede paa Admiral Bing, og at de enkelte brittiske Drlogsskibe, han traf paa, under et eller andet Paaskud bortfjernede sig igjen.

Carl den Tolvte var imidlertid ikke ørkesløs; endnu bestandig pønsede han paa et nyt Indfald i Norge, og det Spillerum, han havde vundet ved den danske Escadres Bortfjærelse fra Gothenborg, benyttede han til i al Stilhed at lade sladgaaende Fartøjer bringe Skyts og Munitiøn nærmere til de norske Kyster, i den Hensigt at befæste et eller andet beqvemt Punkt, hvor hans Skibe kunde finde Tilflugt og hvorfra han kunde proviantere sin Armee, naar han rykkede ind i Norge.

Rygtet meldte ogsaa snart, at Svensken var i fuldt Arbejde med at opkaste Fæstningsværker ved Strömstad, et Par Miil fra Svinesund og Frederikshald. Herover kom Alt i Bevægelse; Tordenskjold udkastede strax en Plan til den vorde-
dende Fæstnings Odelæggelse, hvilken Plan han dog var saa forsigtig først at indsende til Admiralitetets og Kongens Be-

dømmelse, idet han udbad sig bestemte Forholdsordrer. Paa sin sædvanlige djærve Maade fortalte han derhos Kongen de seneste Begivenheders sande Sammenhæng og yttrede uforbeholden, at det norffe Admiralitets Langsomhed og Uvillie til at understøtte de commanderende Officerers Foretagender var Skyld i Krigens slæbende Gang; at Fienden snart vilde vise sig igjen og alle tidligere, med saa mange Opoffrelser vundne Fordele være spildte, hvis man ikke gif kraftigt og raft til Værks, samt at Skibenes Besætning, tvertimod det bestemt givne Løfte, hverken havde erholdt den for flere Maaneder tilbagestaaende Lønning eller vare blevene forsynede med de, til at udholde de farefulde Togters Besværligheder nødvendige Artikler. Sluttelig bad han om at faae et Par Skibe med frist Mandskab opsendte, saavelsom Munition og Levnetsmidler, da han, uagtet al sin Lyft og Iver, ellers ikke vilde være istand til at holde Farvandet ryddeligt, end sige at gaae angrebsviis til Værks.

De til at bespeide Svenskens Arbejder udsfikkede Fartøjer kom tilbage med den foruroligende Efterretning, at Strømfjælds Befæstning, som man neppe troede paabegyndt, snart var fuldendt, og først nu, da dette farlige Foretagende ei længer kunde hindres, sendte General Wedel, den Øverstcommanderende i Norge, Tilbud til Tordensfjeld, at han uopholdelig maatte søge at tilintetgjøre Fiendens Planer. Da han saaledes havde den bestemte Ordre for sig, lagde vor Helt Haand paa Værket, for at treffe Anstalter til det nye Togt, det forvovneeste, man kunde sige det meest fortvivlede i hele hans æventyrlige Liv.

Med utallige Anstrængelser fik han omsider Fartøjerne samlede i Frederiksfjæld og udrustede, det vil sige, saa godt som Omstændighederne og hans bestandig virksomme Misundere vilde tillade det. De forlangte Skibe og øvrige For-

nødenheder vare endnu ikke ankomne, ligesaalidt som de engelske Orlogsskibe; men adlydende Ordren, sat han i Søen, efter først at have affendt en Skrivelse til selve Kongen, hvori han meldte sin Affart, forklarede Fjendens og sin egen Styrke, lovede at iagttage Svenskens Bevægelser og hindre hans Foretagender indtil han i Forening med den engelske Escadre kunde efterkomme Befalingen angaaende Gothenborgs og Marstrands Indespærring, samt tilkjendegav sin Beslutning, at ville ødelægge Strömstads Fæstningsværker, saafremt Lykken og Omstændighederne maatte søje ham. — Af hans Blik og Miner læste man hiin Kjæthed, hiin tillidsfulde Fortrøstning, der stedse opflammede hans Undergivne til at vove det Utrolige, og Ingen drømte om den uheldsoangre Ahnelse, der dennegang greb Helten; han sølte det, at han nu stred til et Vendepunkt i sit Liv, hvor han enten skulde gaae under eller svinge sig op over Skjæbnens Omklistninger. Det Følgende maa godtgjøre, hvorvidt denne Tanke er greben af Luften eller et rigtigt Resultat af anstillede Betragtninger over hans hele daadrige Liv.

Under Veis mødte han imidlertid Fregatten „Gotheborg“, der netop kom fra Kjøbenhavn og medbragde en Deel Krigsfornødenheder, foruden den tilbagestaaende Lønning. Derved fik Sagen et noget lysere Udseende og i sin Glæde svøer Mandstabet, at der ei skulde blive Steen paa Steen af Fjendens nye Fæstning. Capitain Rostgaard, hvem vore Læsere maaskee erindre fra Ballet hos General Lovendahl, førte Fregatten, og det var vist neppe med de velvilligste Følelser at denne stolte Mand gik ombord paa „Holland“, for at melde sig hos sin unge Chef, med hvem han tilfældigviis ikke var stødt sammen siden hiin Aften i Christiania, da han vilde bortkøje Kadetten fra den smukke Bertha. Vel gjentjendte han strax det dristige Blik, den klare Stemme,

der dengang havde forundret og ærgret ham hos det unge, som det forekom ham, næsvisse Menneſke; men nu var Blikket blevet faſt og kjætt, Stemmen djærv og malmfuld, og — ſaa er Geniets Magt — glemmende ganſte den i hemmelig Trods fattede Beſlutning, at viſe Stolthed og Kulde, ſtod den ældre Capitain med uvilkaarlig Erbedighed for den ungdommelige Commandeur og lyttede opmærkſom til hans korte, men beſtemte Forholdsordrer. —

Den 18de Juli 1717 var en Søndag; Himlen var ſkyfri og Solen ſtinte varm paa de trende Drlogſkibe „Sol-land“, „Fyen“ og „Gotheborg“, der laae jevnſides i den ſmalle Bugt, ſom fra Nordſøen danner Indløbet til Strømſtads Havn; lidt længere tilbage ſaae man Skytſprammen „Noæ Ark“ og fire Gallejer, der nylig havde kaſtet Anker. Fra den temmelig høit liggende By i Baggrunden forte en ſmal Jordſtrimmel ud til den lille Klippes Laholmen midt i Havnen; for Foden af denne Klippe var der plantet fjorten ſvære Kanoner og en Morteer, omgivet af et Bryſtværn, viſte ſit truende Svælg paa Fjeldvæggens Top. I de mindre Bugter paa begge Sider af Byen var der ligeledes anbragt Batterier, hvert paa ſex Kanoner, og længere tilbage paa det høje Land ſtinte lange Rader hvide Telte; der laae flere Infanteri-Regimenter i Leir, beſtemte til i Nodsfald at forſyne Fæſtningsværkerne med friſt Mandſkab. Skjøndt man ved forſte Blik ahuede en nærforeſtaaende Kamp, idet alt Skytſet var rettet paa eet og ſamme Punkt og øjenſynligt færdigt til at aabne Ilden, herſkede der dog endnu den dybeſte Stilhed, ſelv paa de af ſaa mange hundrede Mænd befolkede Drlogſkibe, der i et Kanonſtuds Afſtand fra hine frygtelige Ildsvælg ſtrafte de lange Maſter i Veiret. Samtlige Seil vare beſlaaede, Lougene opſtudte og Rugler laae opſtablede ved de klargjorte Kanoner; men medens de ſvagt

krusede Bølger, rullende fra Land, skyllede op ad de mørke Egesider og kun med deres Skulpen afbrøde Stilheden, saae man Mandskabet i tætte og tause Ryster forsamlede paa de ryddelige Dæk i Nærheden af Stormasten. Med Hatten i de barkede, halvt foldede Næver lyttede disse kraftfulde, barste Skikkelser med uhyklet Andagt til Skibspræstens Ord; de handlede om Mod og Trostab, om Liv og Død og forfeilede ikke deres Virkning paa de prøvede Somand, der vel følte, at de denne gang stode nærmere end nogensinde ved Livets Udgang. Øjeblikket var høitideligt; alle Omstændigheder og Omgivelser bidroge til at forhøje Andagten. Hilstude høinede sig det friske, aabne Hav, hvor de fleste af Tordenstjolds Mandskab allerede havde kæmpet saa mangen dundrende Kamp, og paa alle andre Kanter mødte deres Blik kun gabende Ildsvælg og blinkende Bajonetter; det var en Hvilens Dag, og de toge Sacramentet, for at berede sig til det blodige Arbejde. Mørk stirrede vel En og Anden paa de i saa ringe Afstand plantede Dødsmaastiner, som for at gjætte, hvilken af dem der allerede gjemte den dødbringende Kugle, og uvilkaarlig iilte vel Tanken med det samme som en skræmnet Fugl ned ad den tilbagelagte jordiske Bane eller søgte ind i Hjemmets Rede. Men saasnart Soguttens uroligt omstroisende Blik mødte det lyse Dannebrog, der af og til ufoldede Korset for den lette Luftning og roligt vejede fra sin stolte Top, fandt hans Tanker igjen et Hvilepunkt, hans Afsyn opklarede, hans Blik blev atter kjæft og medens han i Flagets sagte Eusen troede at høre en Seirspsalme, vendte hans Mod tilbage tilligemed hans Stolthed over at skulle kæmpe under dette seirføle Flag; hans Dre aabnede sig atter for den Geistliges formanende, fromme Ord og selv den raaeste Sjæl grebes af en Ahnelse om Ære og Fædrelandskjærlighed.

Paa „Volland“ vare Escadrens fleste Officerer tilstede ved Gudstjenesten. Med forslagte Arme lænede Tordenstjold sig op til Nathuset; hans Miner vare alvorlige, men hans Dje lyst som altid. Idet han tilsyneladende opmærksom lyttede til Guds Ord, iagttog han med sit skarpe og erfarne Blik alle Omgivelser og hans Aand var i rastløst Arbeide med at beregne enhver mulig Fordeel over Fjenden og forudsee ethvert mødende Tilfælde. I hans Nærhed saae man Capitain Grip, denne modige Sømand og Tordenstjolds virkelige Ven, som med uhyre Anstrængelser havde arbeidet sig op imod Binden med „Noæ Ark“, medens den anden Skjætspram „Hjælperen“ endnu var to Mile borte; Capitain-Lieutenant Villienstjold, en ung Mand med et opvakt Ansigt og et usørfærdet Dje, hvilken sidste Omstændighed han især kunde takke for den Gæ, at Tordenstjold havde udnævnt ham til sin Ordonnants-Officer; Capitain Rostgaard, som, skjøndt selv en dygtig Officer, dog endnu sølte sig lidt fremmed blandt disse den danske Marines Spartanere; Capitain Sahlggaard, Gallei-Escadrens Commandant, hvis Miner udtrykte en vis Uro og Spænding, som om hans nuværende Stilling forekom ham vel betænkelig; Capitain Danielsen, Drølogsstibet „Fyens“ Chef, en kraftig Skikkelse med et djærvt og roligt Physiognomi, samt en Deel yngre Officerer, hvis Afsyn næsten uden Undtagelse vare Bræget af Mod og Ungdommens Sorgløshed. Ogsaa en Landofficer saae man; det var Oberst Grambow, en i Leiren graaet Soldat, hvem Banen havde gjort saa fortrolig med Farer, at han ikke mere angrebes af hiin lette Feber, der gierne fort før Slaget iisner det varmeste Hjerte. Han commanderede den betydelige Afdeling Soldater, der fandtes paa Escadren, og havde allerede vundet Tordenstjolds Agtelse ved den til Væggen grændsende Rolighed, hvormed han de fore-

gaaende Dage havde fulgt ham paa flere Speidertog heelt ind under det fjendlige Skyts. Med et Ansigt som om den geistlige Herres Foredrag syntes ham vel vidtløftigt, stod Rødet Vobros i en fjædesløs Stilling, legende med sin Dolk og rullende en Kanonkugle frem og tilbage under Foden. I det Blik, han snart kastede over til Batterierne, snart lod hvile paa sin usædvanligt tankefulde Chef, læste man om alt Andet end om Angst eller Kanonseber; snart udtrykte det Utaalmodighed, snart brændende Attraa og Begejstring. Den smukke unge Mand maatte forekomme Jagttageren lig en af Middelalderens høibaarne Pagar, der længtes efter den skarpe Turneringens Begyndelse, for at tilkæmpe sig Sporen, i dette Tilfælde Soridderens gyldne Spore; saa riig var denne Krig paa Træk af Tapperhed og Edelsind, at man vel kan laane et saadant Billede.

Gudsstjenesten var forbi og de alvorlige Sømænd fordeelte sig omkring paa Dækket eller forsvandt gjennem Lu-gerne ned i Skibet. Fulgt af samtlige tilstedeværende Officerer, steg Tordenstjold op til Skandsen; hans Ansigt vidnede om en fattet rask Beslutning. Løttende paa Hatten ad Officererne, der sloge en Kreds omkring ham, tog han saaledes til Orde: „Have nu allerede ventet i tre Dage paa „Hjælperen“ og Gallejerne og givet Fjenden god Tid til at treffe Anstalter; kunne kanstee endnu faae vente ligesaa længe inden Vind og Strøm ville seje sig og lade Fartøjerne komme op. Svensken kan imidlertid staae megen Magt sammen, at vi maae fortrække med uforrettet Sag eller gaae alle Mand til Bunds for Overmagten af Skyts. Er af Vigtighed, blot at hindre Fjendens Fodsætte saa nær vore Grændser; haaber med Guds Hjælp, at saadant endda kunde lykkes med den Styrke, vi her have sammen, naar hver Mand gjør sin Pligt som en ærefær Søgut; troer

ogſaa, derved at efterkomme Hans Majestæts Villie og bedſt at gavne hans Tjeneste. Mener derfor, I Herrer! at vi mod Natten begynde Angrebet i Herrens Navn, om „Hjelperen“ er kommen eller ei, og ſpørger Eder, om I dermed ere tilfredſe?“ En dyb Tausked paafulgte, medens de yngre Officerer, iſær Wodroff, ved urolige Bevægelſer tilſjendegave Lyſten til at yttre deres Biſald, men dog taug af Agtelse for de ældre Chefer. Da traadte Grip frem og tog forſt Ordet: „Hvad Hr. Commandeuren der formener om at Fjenden vinder Tid til at befæſte ſin Stilling, ſynes mig nok til uden videre at beſlutte Angrebet, og jeg for min Perſon lover at bruge mine Kanoner til ſidſte Skud Krudt, hvorſomhelſt der maatte anvies mig Poſt.“ — „Det mener ogſaa jeg og lover det ſamme“ — ſagde Capitain Roſtgaard hurtigt, ſom om han frygtede for at komme ſidſt med ſin Indviſgelse. — „I Guds Navn! lad os da lægge Haand paa Bærket“ — tilſejeede Danielsen, og høiſtede ſtemmebe de Dvorige i med. Kun Capitain Sahlgaard ryste paa Hovedet og bemærkede: „Hvis Hr. Commandeuren ikke tager det ilde op, vil det dog hartad ſynes mig vel forvovent, med ſaa ringe Magt at angribe denne ſtærke Stilling, Fjenden allerede har indtaget; komme vi forſt under de ſvære Kanoner, vil hans forſte Lag bore os i Sænk. Skulde Vinden derimod ſpringe om, ſaa vi kunne haabe „Hjelperens“ Ankomſt, giver jeg ogſaa mit Minde dertil.“ — „Kunde have Ret, iſald vi ved hoi lys Dag begyndte“ — ſagde Tordenſkjold, idet han øjenſynligt undertrykte ſin Uvillie — „men beder Hr. Capitainen lægge Mærke til, at jeg forſt ved Natens Frembrud agter at hale ind paa Fjenden —.“ — „Med Tilladelse, Hr. Commandeur!“ — ſaldt Wodroff ham i Ordet og pegede ſmilende op til Stortoppen — „Vinden gaaer allerede om og viſer os Vejen ind til Batteriet.“ Alles Blif

fore op i den Retning, Kadetten pegede. — „Bravt, min Gut!“ — vedblev Tordenskjold, hvis Miner opklaredes, da han saae at Kadetten havde Ret — „har et godt Nje; haaber nok, at „Hjelperen“ og Gallejerne naae herop ad Aften, hvis Cheferne ellers have Hjerte dertil. Er altsaa intet videre i Vejen, I Herrer! Anbefaler Eder alle at sørge for bedste Orden paa Skibene og kraftig Opmuntring til Mandskabet; ved, at I hver især for Resten ville stræbe at gjøre Eders Pligt og Flaget al Ere. Skal for min Person ei skaane mig, men holde ærligt ud med Eder til sidste Blodsdræbe.“ Han lettede paa Hatten og alle Officererne gjengjeldte Hilsenen. Efterat Grim, Grambow, Sahlgaard, Danielsen og Rostgaard derpaa havde undertegnet en i al Hast affattet Krigsraads Beslutning, iilte de alle fra Borde til deres forskjellige Fartøjer, for at træffe Anstalter til Kampen.

Maanen var netop staaet op; dens gule Skive svævede over Randen af Høilandet, Straalerne spillede paa de let krusede Bolger og udbredte et usikkert Lys over Havnen og Bugten. Kun i svage Omrids opdagedes Orlogsskibenes Skrog gjennem Dæmringen, medens Master og Takkelage traadte tydeligt frem i den lysnende Høide. Hilstoppe over Byen stode de hvide Telte som Spøgelsier i Nattens Straaler; af de rundt om som flygtige Lynglimt blinkende Bajonetter mærkede man, at Fjenden var paa sin Post og formodentlig i Færd med at drage Infanteriet nærmere til Havnen. Det store Batteri for Enden af Jordvolden laa i Skygge af Klippevæggen, paa hvis oplyste Top Soldaternes Baaben ligeledes blinkede; kun paa det ene Sidebatteri, der berørtes af Maanens Straaler, saaes de svære Kanoner strække deres blanke Halse frem.

Fra Byens Kirkeetaarn rungede tolv Slag ud i Natten og besvaredes fra Orlogsskibene af Baadsmandspibernes

Skingren. Af den Bevægelse, der ved dette Signal pludselig opstod paa hine mørke Masser, af Aarernes Pladsten, Tongværkets Raslen, de knagende Planker og dæmpede Stemmer kunde man vel slutte sig til, at der skete Forberedelser til Angrebet, uden at man dog formaaede at skjelne hvad der egentlig foregik. Længs med den høire Strandbred bevægede sig en stor og mørk Gjenstand gjennem Bolgerne og man hørte forskellige taktmæssige Aareslag; først da den forløb Skyggen og gled ud i Maanessinnet, opdagede man at det var „Noæ Ark“, der blev bugseret op i al Stillehed, for at indtage sin vigtige og farlige Post paa den sydlige Side af Laholms Batteri; men endnu havde den ikke naaet dette Punkt, før Trommen allerede rortes derinde og næsten i samme Nu vaagnede hele Naturen ved de store Batterikanoners forfærdelige Brag. Skytsprammen besvarede Ilden; dog, Fjenden havde Fordelen af at ligge i Skyggen og fra sin skjulte Stilling at kunne rette sikkert Skud paa det af Maanen oplyste Fartoi. Efterat et Par Lag vare verlede, saae man derfor Skytsprammen langsomt bevæge sig tilbage og lægge ind bag en fremspringende Klippe, hvorfra den, skjøndt i vel stor Afstand, vedblev at fyre. Nu gled ogsaa „Holland“ fra den mørke Baggrund frem i Havnen; neppe lyfte Maanen paa det stolte Skib, før et vældigt Lag atter bragede fra Laholms Batteri. Med morderisk Virkning fore Kuglerne hen over Dækket og de Dødsbedes Skrig blandede sig med de Commanderendes Raab; Barpet var stød over og Skibet begyndte at sække agterud. Tordenstjolds opmuntrende Røst drev dog Mandskabet med nye Bæp ned i Baadene, og uden at der endnu fra „Holland“ løsnedes et Skud, trak Gutterne af alle Kræfter paa Aarerne. Ogsaa „Fyen“ og „Gothoborg“ nærmede sig og de mindre Batterier paa begge Sider af Havnen begyndte ligeledes at aabne deres

Id. Endnu kunde intet af Orlogsskibene bruge deres Kanoner, da Fjendens hele Styrke laa forud; Farten gik langsomt fremad, idet Varpene hvert Djebligt skjedes over; de svenske Kanonerer havde derfor Tid nok til at tage sikkert Sigte. Ruglerne kom alle forind langskibs og gjorde frygtelig Virkning; men usfortrødne halede Somændene løs paa Varpene og uden at knurre indtog frist Mandskab næsten hvert Dvarteer de faldne Kammeraters Plads.

Iden blev heftigere og heftigere, tættere og tættere regnede Ruglerne ind; hvert femte Minut maatte nye Varp lægges ud og Skibene rykkede kun ubetydeligt fremad. Capitain Grip kom ombord paa „Volland“; Tordenstjold, som midt i Rugleregnen med egen Haand hev et nyt Varp ned til Chaluppens Mandskab, slyngede Armen om sin gamle Messesammerats Hals og sagde: „Beder Dig ret indstændigt, min Broder! at hale ind paa Fjenden med din Skytspram og holde ham varm indtil vi Andre kunne komme op; ruinerer mig ellers Skibene for Kampen begynder; Gallejerne skulle hjælpe Dig. Væb nok, det er et farligt Arbejde; men kender Dig som en uforfærdet Gut.“ — „Du skal ikke have taget feil af mig“ — svarede Grip — „det er mig nok at Du ønsker det, og jeg bliver i Iden til mine Planter knuses. Gud være med Dig!“ Rast vilte denne brave Chef tilbage til sit Fartoi; saa Minutter efter bevægede den svære Skytspram sig langsom frem fra Klippen, men bestandig fremad under Iden, der nu med fordoblet Kraft brød løs fra Batteriet. Uden at ændse de knusende Rugler eller de nære Stykkers brølende Torden, stod Grip rolig paa Skandsen og uddeelte gennem Raaberen sine Befalinger, hvilke dog som oftest kun udførtes halvt, da Ruglerne bortrev de af al Magt arbejdende Matroser midt i Udførelsen. Saa snart Skytsprammen havde naaet sin bestemte Post,

sendte den ufortøvet Fjenden et Lag; men Svaret udeblev ikke; hageltæt foer en Sværm Skraasække over Dækket og sejebe dette næsten reent, medens en Mængde andre Rugler borede sig dybt ind i Skroget. I dette Øjeblik laa Skytsprammen ene midt i Fjendens hele Ild; thi de fire Gallejer, der havde faaet Ordre at følge med, bleve tilbage, idet Capitain Sahlgård fandt Ilden for heftig i et Kanonstuds Afstand og derfor meente, ingen videre Undskyldning at behøve for ei at gaae paa et Riffelskud nær. Lykkelighvis havde Grip beordret et Par Chalupper med i sit Kjælband, hvilke havde Reserve-Mandskab inde, og flere Gange maatte frist Besætning commanderes op; thi hvert fjendligt Lag gjorde ryddeligt Dæk. Men Skytsprammens uophørlige Ild gjorde en ikke mindre frygtelig Virkning paa Batteriet. Nogle Minutter taug endog Stykkerne histovre, da Mandsskabet var stude reent væk; Grip, som nok ahnede dette, gav Ordre til at varpe endnu nærmere, for at hindre Fjenden i at drage Undsætning til sig fra Byen. Da rystedes Luften paany af de svære Kanoners Skrald og en Regn Skraasække foer atter ind over Prammen; paa fire Mand nær styrtede det paa Dækket tilfiedeværende Mandskab hen i deres Blod. En Kugle knuste Grips høire Arm; men villende hurtigt sit Kommetorflæde om det græsfelige Saar, raabte han med uforandret Røst: „Sei der! pib frist Mandskab op — godt Sigte! fyr! — —.“ Afmægtig sank han tilbage i den tililende Feldtskjærs Arme, og den i Rangen næste Officeer overtog Commandoen, medens han blev forbunden.

Det gryede ad Dag og de første gylbne Striber viste sig allerede paa den østlige Himmel, da Drlogsstibene efter utrolige Anstrængelser omsider naaede op til Batterierne, og nu syntes Rampen først rigtig at begynde med den vaagende Dag. Inden „Volland“ kunde faae Bredsiden vendt til, havde Ilden fra Laholm allerede fejlet Dækket reent; kun Tordenstjold stod med sin Broder og en anden Officeer alene tilbage paa Skandsen og pib selv det næste Mandskab op. — Endnu bestandig verlede Skytsprammen Lag paa Lag med Batteriets sydlige Afdeling; endnu bestandig holdt Grip sig opreist paa Skandsen og anstrængte sig over sine Kræfter,

for at holde sit givne Ord. Atter foer et Lag knusende mod Fartøjet, saa det knagede i hele Skroget; Næstcommanderende steg ned i Rummet og kom iilsomt tilbage med den Melding, at en Plank var indstødt i Vandgangen og at der var flere Fod Vand i Skibet. Med et smerteligt Udtryk i det blege Ansigt kastede Grip et Blik omkring sig; men da han saa „Lolland“ sveje om for Batteriet, opklaredes hans Ansigt og med den sidste Kraft commanderede han: „Alle Kanonerne over til Styrbord! — — Stop Grundstudet efter bedste Leilighed — — Hal saa tilbage af al Magt for Skuden synker under Batterierne — — rap Jer!“ Han sank hen i en ny Afsmagt, medens Mandskabet, der mærkede at det nu kneb, rask og besindigt udførte de givne Ordre.

„Lolland“ havde imidlertid vendt Bredsiden til og udspejede netop sit første Lag, da man saa Skytssprammen forlade sin Post. Tordenstjold, som havde stølet paa dette Fartøis kraftige Bistand, kunde ikke begribe hvi det nu trak sig tilbage i det afgjørende Øjeblik og derved udsatte „Lolland“ for Fiendens hele Ild; han affendte derfor Capitain-Lieutenant Villienstjold, for at spørge om Aarsagen. Adjutanten vendte tilbage med den Bæst, at Prammen havde faaet fem Grundstud, at de fleste Officerer vare seldne og at Capitain Grip havde mistet sin høire Arm.

„Stakkels brave Kammerat!“ — sagde Tordenstjold — „men hjælper ikke; maae dog holde den i Ilden. Hr. Capitain-Lieutenanten har øjeblikkelig at gaae der ombord og tage Commandoen i Capitain Grips Sted. Er en farlig, men hæderlig Post; venter af Eder Alt, hvad man kan forlange af en ærlig og kjæk dandst Sømand. Har at bringe Fartøjet igjen i Ilden og fyre paa Fienden, at vi kunne saa Luft.“ — „Jeg takker Eder, Hr. Commandeur!“ — udbroød Villienstjold med tindrende Øine — „jeg skal gjøre mig den hæderlige Post og min Formand værdig — — Ha!“ — et frygteligt Lag dundrede løs og sønderknust af en svær Kanonfugle, styrkede Villienstjold ned ad Falderebet. Tordenstjold gyste næsten og kastede et mørkt Blik efter ham; det var den eneste Officer, hvem han efter Grip vilde be-

troe hiint farlige Hverv; Modrof var endnu for ung. Men fattende sig hurtigt, fleg han op paa Skandsen med det Forsæt, at slaae til det Yderste og hævne sine tappre Kammerater.

Gjennem Varmen lod hans Commando høit og tydeligt; det atter bortstødte Mandskab erstattedes med frisk; da „Fyen“ og „Gothoborg“ nu ogsaa vare ankomne paa de forud anvisste Poster, aabnede alle tre Drlogesskibe en saa forfærdelig Ild paa Batterierne, at man hver Gang en Luftning bortførte Røgen, saa hele Geledder styrte ned bag Forskandsningerne. Men General Gjerta, som commanderede paa den nye Fæstning, var en udmærket Soldat og havde Kjernetropper under sin Befaling; usforfærdet førte han dem atter og atter i Ilden, og ligesaa usforfærdet fulgte disse graanedes Krigere deres tappre Chef ind i Rugleregnet, om hvis gruelige Virkning man kan gjøre sig et Begreb, naar vi forfikkre, at Stykkerne i Flintestuds Afstand strakte de glødende Halse mod hinanden. Lidt efter lidt sank dog Brystværnet, bag hvilket Svenskerne hidtil havde fundet nogen Beskyttelse, sammen; de fleste af Laholms Kanoner sprang eller gjortes ubrugbare af de danske Rugler; tre Gange var Batteriets Besætning stød væk næsten til sidste Mand og ligesaa ofte havde nye Skarer indtaget de Faldnes Plads, og nu begyndte Batteriet at forstumme. Solen brød netop gennem en mørk Sky og kastede sine glimrende Straaler paa den af saa mange hundrede Faldne og Dvæstede bestrøede Klippe, da hele Dmregnen rystedes som af et Jordstjælv, Skibene hoppede i Bølgerne og med en brølende Torden sprang Laholms Krudtmagazin i Luften. Ven og Fiende standsede og fulgte med Dinene de svære Bjælkers og Stenes Flugt op i Hviden. Men Tordenskjold, som med et hurtigt Overblik indsaae den Fordeel, han kunde drage af Fiendens Forvirring over dette Tilfælde, gav Ordre til at Gallejerne skulde roe frem og besættes med samtlige Marinesoldater; selv kastede han sig i en dobbelt Chalup og ilte ombord paa et af hine Fartøjer, for at paastynde Indstibningen. Man saa nemlig Skytsprammen „Hjelperen“ og de øvrige Gallejer i fuld Opseiling i Bugten, og da han ikke tvivlede om, at Cheferne jo

vilde gjøre deres Bedste, for endnu i rette Tid at naae Kampens Skueplads, satte han den dristige Beslutning, med stormende Haand at indtage Klippeøen og besætte den.

Det store Batteri, der var døbt Carolus, havde vel holdt op at fyre; men de mindre medtagne Sidebatterier vedligeholdte endnu Ilden med usvækket Kraft og da de fire Gallejer jevnsides glede forbi ind mod Laholmen, soer mangen Kugle over det talrige Mandsskabs Hoveder.

I Forstærken af Gallejen „Sophia“ stod Tordenskjold med den blanke Kaarde i Haanden og den ene Fod paa Reilingen, som om han var beredt til at springe i Land, saasnart Gallionen stødte mod Klippen. De tvende Gallejer paa venstre Fløi bleve pludselig tilbage og lagde Marerne ind; den der commanderende Officeer raabte, at han var kommen paa Grund; men vor Helt, som stode paa det betydelige Mandskab, han havde paa sin egen og den medfølgende Gallei, lagde ikke videre Mærke dertil og med Utaalmodighed i alle Miner raabte han: „Hal kun ud, Gutter! klar til at entre!“ — Alles Blik vare henvendte paa den med sprængte Kanoner, sonderknuste Planker og faldne Krigere bedækkede Plads under Klippen, der nu kun laa et Bøsseskud fra dem. Bag det halvt nedstødte Brystværn blinkede det vel hist og her som af fremskikkende Basonetter; men da ellers intet levende Væsen var at see, trak Roerkarlene kraftigt paa Marerne og det øvrige Mandskab gjorde sig færdigt til Landgang. Wodrof, som med et skarpt og mistænkeligt Blik havde iagttaget Blinkene, trængte sig tæt hen til Tordenskjold og pegende forud, sagde han: „Med Tilladelse, Hr. Commandeur! det maatte maaskee hende sig, at Batteriet ikke er saa ganske forladt —.“ I dette Øjeblik skurede Forstærken henad Grunden, og idet Tordenskjold med Vinene fulgte den Retning, hvorhen Raketten pegede, viste sig pludselig et dobbelt Gelede Grenaderer bag Brystværnet i et halvt hundrede Skridts Afstand; i næste Minut knaldebde en Salve løs og de sikkre Kugler pebe ind i Gallejen. Med frygtelige Skrig styrte hele Klynger af Mandskabet ned paa Dækket; truffen af over en Snees Flintekugler, sank Gallejens Chef, Capitain-Lieutenant Dam, ned ved Siden af Wodrof, medens de nærmest

staaende Marine-Officerer sølte sig meer eller mindre farligt saarede. Med sin sædvanlige Koldblodighed vidstede Kadetten det opspirende varme Blod af sit Ansigt, da han i det samme saae Tordenstjold vasse og gribe til sin høire Side; ryttende af Stræk, omfattede Bodros ham og udbød: „For Guds Skyld! er I saaret?“ — „Har Intet at sige, tænker jeg — — kun et lille Stroiffstueb“ — svarede Helten med et Smil, skjøndt hans Rind blev bleg og hans Dje mat. Han var truffen af tvende Rugler, hvoraf den ene var gaaet gennem den venstre Arm og ud under Skulderbladet, og den anden trængt ind i Benet under den høire Hofte.

„Sei der, frem med Commandeurens Chalup“ — lod Bodros Stemme gennem Larmen — „frisk, Manne! skynd Jer!“ — Med nogle tilslende Matrosers Hjelp fik han sin Chef ned i det lille Fartoi; et Par af de væstede Officerer fugte efter, og midt under Infanteriets næste Salve, der gik bort over den lave Chalup, styredes denne med Pilens Fart tilbage til „Lolland“. Gallejerne laae nu saa godt som forladte og skulpede op ad Steenkysten; thi de saa Matroser og Marinere, der endnu vare uskadede, søgte ned gennem Lugerne, for at undgaae Flintekuglerne, der bestroge Dækkene i disses hele Længde.

Et dybt Indtryk gjorde det paa „Lollands“ Mandskab, da Tordenstjold bragdes saaret ombord. Tanken om, at hverken Rugler eller Sværd kunde bide paa ham, havde efterhaanden faaet Indpas hos de i Reglen noget overtroiske Sømand, og som om de endnu ikke kunde fatte, at denne ryttende Begivenhed virkelig var indtraadt, saae de med spørgende Blik paa hinanden; ladende Alt ligge, glemmende hele Slaget og ubekymrede om de endnu i alle Retninger forbisusende Rugler, trængte de sig sammen om Falderebsporten; de bagerst Staaende hævede sig paa Lærne og stirrede over Kammeraternes Skuldre. Men da denne, for saa Djæbliske siden saa bevægelige, saa kraftige Skikkelse med den tordnende Røst og de sunkende Dine, nu med synlig Anstrængelse halvt krob og halvt bares op ad Falderebet, malte sig dybt Beemod paa Sømandenes haarde Ansigter og med bekymrede

Blif betragtede de deres lidende Ghes; næsten bleve Dinene vaade paa en og anden gammel Ulf, da han med et venligt Smil nikkede til alle Sider, idet han førtes gjennem de tilbagevrigende Rhynger hen til Kahytten.

Det egentlige Slag var nu forbi; thi Sjælen i den danste Escadres Foretagender var ude af Stand til at virke, og Udsaldet var at betragte som lige ødelæggende og lige feirrigt for begge Parter. Vi sige lige feirrigt; thi de danste Skibe trak sig vel tilbage fra Havnen, men først efterat have ødelagt Hovedbatteriet og bibragt Svensken et ulige større Tab af Folk, dog dette sidste just som Følge af den ubeskrivelige Foragt for Døden, hvormed de svenske Soldater lode sig føre i Ilden.

Taus og uden at fordreje en Mine havde Tordenstjold udholdt den smertefulde Undersøgelse af Saarene og da disse vare forbundne, lod han sig bære op paa Standsen, for selv at tage Sagernes Stilling i Djesyn. De tvende Gallejer, der vare at betragte som i Hjendens Bold, befestigede især hans Opmærksomhed og idet han kastede urolige Blik paa de omstaaende Officerer, lutter unge Mænd, sagde han med sagte Røst: „Mærker nok, er intet andet tilovers end at hale ud igjen — — ufl! fordomt, at jeg maa ligge bi — — gad for mit Liv gjerne redde Gallejerne histinde; var Spot og Skam, om de skjønnede Fartøjer faldt i Hjendens Hænder. Men frygter, det gaaer ikke; maatte koste for mange Mennesker at prøve derpaa.“ — „Hvis Hr. Commandeuren saa synes, gad jeg dog nok prøve derpaa“ — mælede Bodros, hvis Blif med inderlig Deeltagelse hviulte paa den saarede Helt — „lyttes det mig, kunde den Fornøjelse kanfske virke godt paa Eder, og jeg har desuden endnu aldrig smagt en Rugle.“ — „Tak, min Gut!“ — faldt Tordenstjold ham i Ordet med noget kraftigere Røst og hans Blif blev lysere — „tænkte det nok, men vilde nødig vove dit unge Liv — — lad gaae! saaer jo en hæderlig Død, om Du falder, og et endnu hæderligere Liv, om Du slipper derafra.“ Lettende paa Hatten, iulte Rødetten ned til Understandsens; han greb et af de ziirligt oprullede Tong og raabte med høi Røst til de nærmest staaende Matrosklynger: „Sei der! hvo af Eder

følger med, for at hente Gallejerne? Commandeuren lader spørge." Ingen svarede; en bedøvende Stemning, der lignede Mødøshed, havde bemestret sig hele Mandsskabet; det ansaae Alt for tabt og sølte ingen Lyst til at gaae en øjensynlig Død imøde for de tvende Fartøiers Skyld. Da Tordenstjolds vante Stentorstemme, der kunde have jaget dem ind i selve Helvede, ikke længer klang, begyndte Subordinationens stramme Baand at løsnes og murrende trak de sig tilbage til Fokkemasten.

"Ingen af Tordenstjolds Mandskab har Mod til at følge en Rådet i Faren!" — vedblev Bodros alvorlig og med en bestemt Holdning — „vel! saa gaaer jeg alene." Uden at betænke sig, skred han rask hen til Falderebsporten og steg ned i en Jolle. Lidt forlegne saa de skjæggede Sømand til hinanden og overraskede af Rådets skjæffe Udfærd, trængte de pludselig alle Mand frem og freedes nu om at komme først ned paa Falderebet.

„Sæt kun af! vi behøve ikke at være flere" — commanderede Bodros, da tre Mand vare komne ned i Jollen. Det som en Nøddestal pillede det ubetydelige Fartoi bort fra Drlogsskibets colossale Skrog. Bejen, de havde at tilbagelægge, var kun kort, maaskee 300 Alen, men desto farligere; thi ikke alene fuste Sidebatteriernes Rugler uophørlig hen over deres Hoveder; ogsaa en Regn af Flintekugler pøb hvert Minut forbi Jollen, da Grenadererne endnu bestandig rettede deres Geværild paa Gallejerne.

De tvende Matroser gjorde netop det sidste Tag, for at drive Baaden heelt ind under Gallejen „Sophia;" Bodros, som stod halvt opreist i Forstævnen, raabte til den tredie Matros: „Gefvindt! lang mig Rebet hid." Matrosen bøjede sig forover med et sky Blik til Strandbredden, hvor en halv Snees Grenaderer i dette Øjeblik toge Sigte. Geværerne knalbede løs og uden at give en Lyd fra sig, styrte den gjennemborede Sømand hovedfuls over Bord. „Bliver det snart" — raabte Rådetten og holdt fast i Gallejens Reiling; men seende sig om, tilføjede han koldblodig: „Ja saa, han gik nok til Bunds." Dermed snappede han Louget og uden at lade mærke den mindste Vengstelse for de tættre og tæt-

tere forhipibende Rugler, gjorde han det hurtigt fast; kasteende sig derpaa tilbage i Jollens Agterdeel, greb han Roerpinden og commanderede: „Hal ud, Manne! Alting er klart.“ Matroserne, der havde bøjet sig ned under Tosterne, for ei at tjene Soldaterne til Skive, reiste sig i Beiret og trækkende mekanisk paa Marerne, stirrede de med stive Blik og næsten hviede Kinder paa de sigtende Grenaderer. Men Ruglerne pebe hen over deres Hoveder og Gallejen fjernede sig fra Kysten. Uergerlige over at dette Bovestykke var lykkedes lige for deres Dine og sikke Skud, besluttede Svenskerne at bemægtige sig den anden Gallei, „Prinds Carl,“ for denne Prise ogsaa reves dem af Hænderne. En af Grenadererne kastede Geværet fra sig og sprang ud i Vandet, i den Hensigt at drage Gallejens Forstavn heelt ind paa Stranden. Paa Dækket var intet Menneske at see og der var kun to Mand tilbage i hele Fartøjet, nemlig en Officeer, Lieutenant Helmich, og en ung Matros. Gjennem den aabne Kabytsdør bemærkede Lieutenanten Fiendens Hensigt; gribende sin Flint, traadte han rask frem i Døren og tog Sigte af hiin Grenadeer, hvis Hoved kom til Syn over Reilingen; han fyrede og med knust Pandestål sank den skjæffe Svensker tilbage i Vandet.

„Beed Du hvad, Mathias! vare Klubene kun ikke beslaaede, kunde man kanske slippe derfra“ — sagde Officieren med et uroligt Blik op i Takkelagen — „der kommer en Smule Vind fra Land, synes mig — — fordomt! at vi ikke tænkte derpaa.“ Matrosen, som hidtil havde holdt sig ærbødig bag sin Lieutenant, skubbede sig nu forbi ham; det var en ungdommelig, smidig Stikkelse og hans Ansigt, der ei engang i denne farefulde Stilling havde mistet sit lunefulde, skalkagtige Udtryk, synes os bekjendt fra hiint Sømandsgilde i Varaffen paa Københavns Holm. Stikkende Hovedet ud af Døren, betragtede han Omgivelserne med et halvt mistænkeligt, halvt spottende Blik, der gik over til et virkeligt Smil, da en ny Rugleregner, uden at ramme, foer forbi og borede sig ind i Skandsklædningen to Skridt fra dem. Han samlede i sin Trøjelomme og drog en stor Joldekniv frem. Idet han aabnede den og gjorde en Bevægelse som naar man

bereder sig til et voveligt Spring, brummede han: „Nu tænker jeg det gaar — vilde Hr. Lieutenanten maaskee lægge sig en Kende længere agterud.“ Hurtig som en Vindhund fløi han ud af Døren og var i to Spring oppe paa Raaen; i næste Minut havde han fflaaaret Tougene over og Seilet slagrede los, medens han ligesaa hurtigt entrede ned igjen. En Salve knalbede fra Land; da den unge Matros atter satte Foden paa Dækket, greb han med en smertelig Mine til det saarede Sted; men smilende næsten i samme Øjeblik, raabte han: „Du traf rigtigt, Du tørre Kad! fyr kun væk!“

Glad over dette heldige Udsald, ilte Lieutenanten nu sin Baadsmand til Hjælp og Seilet blev sat til. Dog, den umærkelige Luftning formaaede ei at fylde det; kun et Par Favnne drev Gallejen fra Land; med fortvivlet Jær fyrede Grenadererne Salve paa Salve og tvang de tvende modige Sømænd at søge tilbage til Kahytten. Gallejen syntes tabt; Seilet daskede slapt ned fra Raaen og Fartøjet begyndte atter at drive ind paa Kysten.

„Lillader Hr. Lieutenanten“ — sagde den unge Matros og skubbede sig igjen forbi sin Officeer — „mig synes jeg hører Nareslag.“ — „Tag Dig i Agt“ — advarede Helmid med dæmpet Røst og mørke Miner — „de vente kun paa vore Hoveder, for at tage Sigte.“ — „Saa høit vove de sig ikke“ — vedblev Matrosen med et sarcastisk Smil — „jeg skal nok vogte mig for at vise dem Skiven nok engang — for Satan! beder ellers om Forladelse; men hvad er det for en løjerlig Gallionsfigur, Skuden histhenne har faaet opsat.“ Forundret over denne Yttring af sin Undergivne, stak Lieutenanten ligeledes Hovedet udenfor og hans Miner opklaredes, idet han udbrød: „Gud være lovet! det er jo Lieutenant Prinz med Halvgallejen „Pollux,“ der kommer os til Undsætning.“ — „Ja rigtig“ — bekræftede Mathias og udbrød i en kort latter — „ti Gange vil jeg lade mig kjothale, naar det ikke er en af Skipper Elias's forbandet prægtige Gavtyvestreger. Vil Hr. Lieutenanten blot see, staaer ikke den skindmagre Karl der i sit bare inderste Betræk og sægter i Luften — — ha, ha! saa skulde den

Unde ogsaa! — — ligner han ikke grandgivelig Storken paa min Gamles Gifterhytte i Gilleleje." —

Den saaledes beskrevne Person var en graahærdet, men endnu kraftig og behjertet Smand ved Navn Elias Wulf, som allerede i tidligere Dage ved sin Jorvovenhed havde erhvervet sig Anseelse blandt sine Jevnlige og som nu begyndte at blive ung igjen paa Tordenstjolds raske Togter. Da han saa Gallejen blottet for Besætning og i Fare for at tages, havde han søgt at opmuntre sine Kammerater paa Halvgallejen „Pollux“ til at hente den bort fra Kysten; men uagtet Chefen, Lieutenant Prinz, var villig til det farlige Tog, vægrede Mandskabet sig ved at forrette Tjeneste i et saa fortviolet Grinde, da de paa det aabne Fartøi ingen Bestyttelse fandt mod de utallige Rugler. Rast sprang derfor den gamle Smand op paa Dækket, slængte Klæderne af sig og stillede sig i det blotte Linned med en blank Kaarde i Haanden bag Hytten, for ret at falde Fienden i Dinene. „Hal nu kun ud, Manne!“ — raabte han til Kammeraterne — „de Hallunker derinde blive allerede saa forhippede paa at træffe min Person, at de nok glemme at tage Sigte af Eder.“

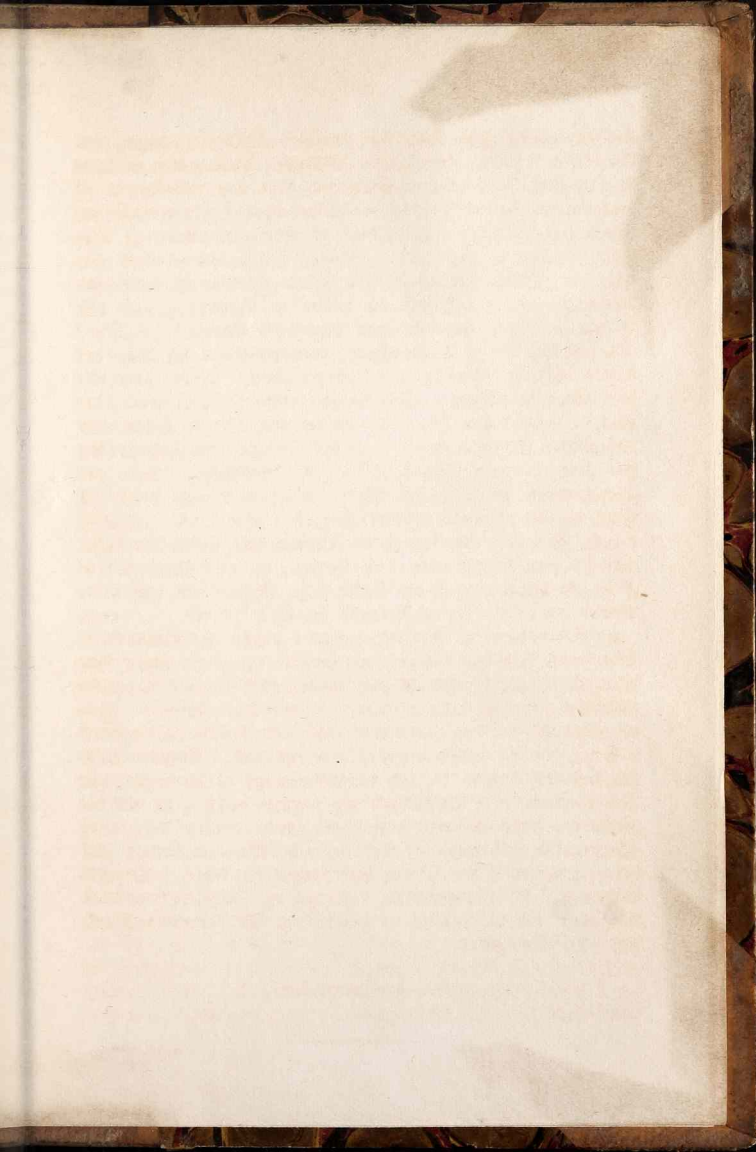
Smilende over dette snurrige Indfald, tråd Mandskabet lystigt paa Alarnerne og Fartøjet fløi ind til Gallejen. Den vovelige Streg lykkedes virkelig; thi Grenadererne, der ansaae det Hele for en Spot, sigtede Alle som Een paa den hvide Skikkelse i Forstærken; men ved den Fart, Halvgallejen skød, forseilede Ruglerne det ellers tydelige Maal og med høi Latter naaede man „Prinds Carl.“ Lieutenant Helmich og Mathias forlode nu deres Tilflugtssted; i en Haandevending var Rebet, som Elias Wulf hev op til dem, surret fast og med Harne maatte Grenadererne ogsaa see denne Prise undkomme. Ruglerne, som de hagltæt sendte efter, pebe bort over Dækket eller sloge magtesløse ind i Gallejens Egesider.

Da Bodros igjen kom ombord paa „Lolland“ og iilde til Skandsen, for at bringe Melding om det heldigt udførte Hverv, havde Tordenstjold sig lidt i Veiret fra sin halvt liggende Stilling; med et venligt Smil og lettende paa

Hatten raabte han Rabetten imøde: „Lykonffer Eder, Hr. Lieutenant! til den overstandne Ildprøve; glæder mig at have en saa kjæk Officeer paa Escadren, der kan udfylde en af vore faldne Heltes Plads.“ — Blussende af Overraskelse og Glæde, traadte den unge Mand et Skridt nærmere og blotende sit Hoved, sagde han: „Finder Hr. Commandeuren virkelig den Smule Tjenesteiver en saadan Belønning værd, saa takker jeg paa det Bedste og takker to Gange; thi I har jo selv lært mig, hvordan man henter Feldttegnet.“ — „Dho! ikke saa ilde“ — lo Tordenstjold; men ømmende sig lidt, sank han tilbage og tilføjede med svagere Røst: „Har ellers ikke lært Eder at slingre; altid ligeud; men veed, I mener det godt. Forvrigt har Hr. Lieutenanten ufortøvet at træde over paa Eders Gallei „Sophia“ og overtage sammes Commando; skal forsynes med Mandskab fra Drlogsskibene. Har paa Tilbagevejen at gaae om Siden af „Lolland“ og holde Alt klart til at modtage ethvert Angreb, men fyrer i paakommende Tilfælde ikke før I er fjenden paa halvt Kanonstuds nær.“ Han lettede atter paa Hatten, og med Ungdommens glade Forhaabninger i det kjække Dje, skyndte den nye Lieutenant sig afsted, for at betræde sin egen Planke.

Sidebatterierne fortsatte endnu i nogen Tid Kanonaden; men deres Ild blev svagere og svagere og gjorde ingen syn-derlig Virkning, ligesaa lidt som Infanteriets Rugler, der matte pladskede ned i Vandet omkring de forskjellige Fartøjer. Paa et givet Signal fra „Lolland“ satte hele Escadren sig snart i Bevægelse og forlod i god Orden Havnen. Udenfor Bugten kastedes Anker, da det var nødvendigt at foretage nogle Reparationer ved Takkelagen og øvrige beskabigede Skibsredskaber; men saasnart man var bleven færdig hermed og Chirurgerne erklærede, at Tordenstjolds Saar ei længer lode berygte nogen Fare, lettede Escadren atter Anker. Drlogsskibene gik til Frederikstads i Norge og Gallejerne ned ad Biigssiden, for om muligt at hindre nye Transporters Overførsel til Strömstad.

Ende paa anden Deel.

163

